

Memòria d'activitats 2010-2011

CENTRE DE COOPERACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Centre de Cooperació per al Desenvolupament

Memòria d'activitats 2010-2011

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Centre de Cooperació per al Desenvolupament

Jordi Girona, 31
Campus Nord UPC
Edifici Til·lers, 2ª planta
08034 Barcelona

Telèfon: 93 401 59 61
Fax: 93 401 57 23
info.ccd@upc.edu
www.upc.edu/ccd

Edita: Centre de Cooperació per al Desenvolupament. CCD.
Universitat Politècnica de Catalunya, 2012

Fotografia de coberta: Anna Altermir Montaner ("Subsistència Diola")

Maquetació: El Tinter, SAL (empresa certificada ISO 9001, ISO 14001 i EMAS)

Dipòsit legal: B. 9203-2012

Sumari

1. Introducció	9
2. Estructura de funcionament	11
3. Activitats	13
3.1. Accions de formació	13
3.1.1. Oferta d'assignatures de desenvolupament	13
3.1.2. Formació de postgrau: Màsters Universitaris i Programes de formació contínua	14
3.1.3. Projectes i treballs final de carrera	16
3.1.4. Tesis doctorals	17
3.1.5. Jornades de Formació en cooperació per al desenvolupament	17
3.2. Accions de sensibilització	17
3.2.1. La sessió de presentació de projectes 2010	18
3.2.2. L'exposició dels projectes de cooperació al desenvolupament	18
3.2.3. El concurs fotogràfic "Imatges del Sud"	18
3.2.4. Altres accions de sensibilització	20
3.3. La Campanya del 0'7% a la UPC	24
3.4. Relacions i col·laboracions externes	27
3.4.1. Relacions externes	27
3.4.2. Convenis i col·laboracions amb altres entitats	29
3.4.3. Entitats del tercer sector	31
3.5. XVIII Convocatòria d'Ajuts del CCD	36
3.5.1. Estudis i projectes de cooperació	39
3.5.2. Activitats de sensibilització	99
4. Programa Reutilitza de material informàtic	105
5. Programa de voluntaris universitaris de Nacions Unides davant els ODM	109
6. Pressupost per a l'any 2010	111
7. Actors de cooperació a la UPC	113

Aquest document recull el treball solidari de moltes companyes i companys de la UPC que amb el seu esforç intenten contribuir a construir un món millor. Un d'ells és en Francesc Espasa Palau, estudiant de l'ETSETB que ens va deixar en un accident ocorregut a Mèxic l'estiu 2010, després d'haver participat en un projecte per a la millora de les condicions de vida d'una comunitat rural indígena. Dediquem aquest treball col·lectiu a en Sisco, perquè el seu record inesborrable ens empenyerà endavant.

1. Introducció

“Crisi”, tothom parla de crisi, a tothora el mot ens persegueix. A la pràctica la nostra crisi implica que les institucions públiques no poden mantenir el nivell de despesa que tenen, no poden pagar tots els seus treballadors, algunes empreses tanquen augmenta l'atur. Per culpa de la cobdícia d'alguns tots som una mica més pobres, costa adaptar-se, especialment després d'uns anys de desmesura, on molts havien/em perdut el sentit comú. La crisi té les seves víctimes: els més febles, els que estan més sols, ... tot i així, com a societat globalment seguim essent rics, molt rics. En el nostre entorn és molt difícil passar fam, és molt difícil no tenir accés a assistència sanitària front un veritable problema, és molt difícil trobar infants que no puguin anar a l'escola.... Si aixequem la mirada i la dirigim al Sud, veiem que la nostra crisi ha fet disminuir enormement l'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD) i les aportacions d'empreses i particulars. Inversemblant! Una mostra més d'egoisme de la nostra societat, una evidència de què mai ens hem pres seriosament la nostra responsabilitat en l'eradicació de la pobresa.

Sempre hem defensat que la universitat ha de ser un dels motors de progrés del nostre món. Per seguir sent-ho, cal que una universitat que travessa una situació de crisi econòmica com la nostra sigui capaç de mantenir el seu esforç en cooperació universitària per al desenvolupament (CUD). Cal que mostrem a la societat que és possible fer-ho, que no podem deixar de fer-ho. La pobresa fa patir a una part molt gran de la població del nostre planeta de forma cruel, molt pitjor que la crisi dels països rics, que la crisi dels mercats i dels diners. La pobresa limita el futur no només de persones sinó de molts pobles, i situa les seves expectatives molt per sota d'allà on a mig termini potser ens porti el procés de decreixement que possiblement patirem. La justícia segueix exigint que treballem junts per un futur millor.

En aquesta memòria trobareu moltes de les activitats de CUD que hem portat a terme des de la Universitat Politècnica de Catalunya durant el darrer curs acadèmic. Seguim amb la voluntat d'aprendre, de millorar, d'intentar fer el nostre treball cada cop una mica millor. Són moltes les activitats realitzades, però encara han de ser molt millors, malgrat la crisi.

Vull donar les gràcies a totes les persones de la comunitat universitària que treballen en aquest camp. Moltes gràcies pel vostre esforç, moltes gràcies per seguir creient que un altre món és possible, moltes gràcies per treballar perquè la CUD esdevingui una activitat intrínscament universitària.

Daniel López

Director

Centre de Cooperació per al Desenvolupament

2. Estructura de funcionament

El CCD s'articula en base a una estructura molt reduïda i plural que pretén oferir una resposta àgil i adequada a les iniciatives solidàries plantejades dins la comunitat de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i a les que neixen a partir d'altres actors socials del nostre entorn o de països del sud, mantenint la premissa de minimitzar les despeses de funcionament.

La presa de decisions s'organitza a partir d'un **Consell** integrat per tres membres nats i per sis membres electes, que són nomenats pel Consell de Govern de la UPC. Formen part d'aquest Consell membres dels diversos col·lectius de la comunitat universitària –estudiants, professorat i personal d'administració i serveis–, juntament amb altres persones de la UPC que acrediten una experiència significativa en l'àmbit de la cooperació i que actuen com a assessors. L'estructura de direcció i gestió complementària està conformada pel president, el nivell de direcció, el coordinador i tres tècniques de suport. Durant el curs 2010-2011 la composició del Centre ha estat la següent:

President: Josep Casanovas García

Director: Daniel López Codina

Director Acadèmic: Jordi García Almiñana

Consell CCD:

- Xavier Álvarez del Castillo
- Miquel Barceló García
- Sandra Bestraten Castells
- Lucila Candela Lledó
- Lisandro Castillo Bocaletti
- Joan Cortadellas Àngel
- Ramon Josa March
- Pedro Lorenzo Gálligo
- Helena Martínez Piñeiro
- Xavier Muñoz López
- Jordi Morató Farreras
- Leandro Navarro Moldes
- Àlex Riba Civil
- Cristian Rovira
- Enric Velo Garcia

Coordinador: Xavier Ortega Roig

Equip tècnic:

- Montse Liesa Moya
- Emiliana Marqués Soriano
- Eva Vendrell Sarroca

La capacitat d'acció del CCD es completa gràcies a la col·laboració de becaris vinculats a programes concrets. Durant aquest curs hi han col·laborat Maria Riba (estudiant de l'ETSAB) en tasques de suport general a les activitats, Sònia García Esteban en suport a projectes i al Programa CUNIT i Eduard Salvadó Peñalver (ETSEC-CPB), que ha col·laborat amb el programa REUTILITZA.

D'altra banda, en la convocatòria d'ajuts del CCD 2010 es contemplava la possibilitat d'incloure en la sol·licitud un ajut econòmic de suport a la recerca i, en la resolució, van ser aprovades les beques següents:

- Bruno Domenech Lega (maig de 2010 a abril de 2011), per col·laborar en el projecte "Promoció de sistemes microèolics i solars per l'electrificació de comunitats de forma autònoma: anàlisi i desenvolupament d'eines de disseny i planificació per a diferents contextos i països". Responsable: Laia Ferrer (ETSEIB).
- Míriam Planes (agost a octubre de 2010) i Miquel Bonet (desembre de 2010 a gener de 2011) per col·laborar en el projecte "Desenvolupament d'eines de qualificació i gestió del recurs hídic a nivell de conca a la zona Andina. Fase III".
- Josep Fonseca i Robert Camós (setembre de 2010 a juny de 2011) en el projecte "Estudi de la tecnologia elèctrica i mecànica d'aerogeneradors de baixa potència per

- l'electrificació rural". Responsable: Guillermo Martín Segura (ETSEIB).
- Xavier Botet (setembre de 2010 a juny de 2011), en el marc del projecte "Recuperació ambiental i transformació urbana del Morro de Moravia", del que era responsable Emili Hormias (EPSEB).
 - Beca de suport a la recerca en el projecte "Gestió sostenible i reutilització de l'aigua residual tractada per la seguretat alimentària en el semiàrid brasiler". Responsable: Jordi Morató Farreras (CUS).
 - Alfons Pérez (octubre de 2010 a gener de 2011), projecte "Sensibilitzant i educant per al Desenvolupament en el marc del Màster en Sostenibilitat de l'IS-UPC: el OMS 2015 a examen". Responsable: Josep Xercavins.
 - Alfonso Bocanegra (setembre de 2010 a juliol de 2011), projecte "Desenvolupament de la competència Sostenibilitat i Compromís Social a la FIB", responsable: Fermín Sánchez Carracedo (AC-FIB).
 - Anna Altemir (setembre a juliol de 2011), projecte "Suport a la docència per a les assignatures Habitatge i Cooperació i Tecnologies de baix cost per a la cooperació". Responsable: Sandra Bestraten Castells (ETSAB).

Finalment, volem remarcar que aquest treball és possible gràcies a disposar d'una àmplia base de voluntariat entre la comunitat universitària, així com per la plena complicitat i suport dels serveis generals de la UPC, que col·laboren en tots els processos associats a l'organització i la gestió dels programes.

3. Activitats

3.1. Accions de formació

La universitat ha de treballar per enfortir el compromís dels seus estudiants amb la societat global. La funció formadora i transformadora de la universitat esdevé una oportunitat òptima per insistir en l'educació en valors dels futurs professionals, mostrant l'impacte que tindran les seves actuacions a curt i mig termini i animant-los a participar activament en la construcció d'una societat basada en els principis de la solidaritat, la cooperació, la sostenibilitat, l'equitat i el respecte.

Els estudis de grau de la UPC inclouen el treball en un conjunt de competències genèriques especialment vinculades als valors i habilitats de la cooperació per al desenvolupament. Els programes acadèmics integren mecanismes per enfortir la capacitat de conèixer i comprendre la complexitat dels fenòmens econòmics i socials, per treballar la capacitat per relacionar el benestar amb la globalització i la sostenibilitat i per usar de forma equilibrada i compatible la ciència, la tecnologia, l'economia i la sostenibilitat.

A continuació podeu consultar l'oferta formativa que en aquest darrer curs ha estat a l'abast dels estudiants matriculats als diferents centres de la UPC i als professionals interessats a aprofundir la seva formació en cooperació per al desenvolupament.

3.1.1. Oferta d'assignatures en Educació per al Desenvolupament

Assignatures

Presentem a continuació el llistat d'assignatures de lliure elecció, optatives o obligatòries relacionades amb aquest àmbit que s'han ofert durant el curs 2010/11, agrupades en quatre blocs:

1. Introducció a la problemàtica dels desequilibris i als agents i mecanismes de cooperació internacional

Cooperació a països en desenvolupament

Coordinador: Josep Font Soldevila. Centre docent: EPSEM. 4 crèdits, 1Q.

Desenvolupament sostenible

Centre Docent: ETSEIAT. 4.5 crèdits, 2Q.

Projectes de Cooperació Internacional per al Desenvolupament

Coordinador: Agustí Pérez Foguet. Centre docent: ETSEC-CPB. 5 crèdits, 2Q.

2. Una visió des de les diferents tecnologies: continguts bàsics per la formació d'experts

Energia solar

Coordinador: Josep Maria Nacenta Anmella. Centre docent: ETSEIB. 3 crèdits, 1Q.

Energia Solar Fotovoltaica

Coordinador: Rafael Martín Lamaison Urioste. Centre docent: ETSEIB. 3 crèdits, 2Q.

Construcció de vivendes i infraestructures socials en context de cooperació

Coordinadora: Miren Etxebarria. Centre docent: ETSEC-CPB. 4,5 crèdits, 1Q.

Energies renovables

Coordinador: Oriol Batiste. Centre docent: ETSEIB. 3 crèdits, 2Q.

Generació elèctrica eòlica: control d'aerogeneradors i integració a la xarxa elèctrica

Coordinador: Oriol Gomis Bellmunt. Centre docent: ETSEIB. 4,5 crèdits, 2Q.

Habitatge i Cooperació

Coordinadora: Sandra Bestraten Castells. Centre docent: ETSAB. 4,5 crèdits, 1Q.

Introducció al linux i al software de lliure distribució

Coordinador: Carlos Álvarez Martínez. Centre docent: FIB. 4,5 crèdits, 1Q i 2Q.

Projectes informàtics als països del tercer món

Coordinador: Jordi Garcia Almiñana. Centre docent: FIB. 4,5 crèdits, 1Q i 2Q.

Recursos hídrics en països en vies de desenvolupament

Coordinadora: Lucila Candela Lledó (Màster en Sostenibilitat).

Salut visual i desenvolupament

Coordinadora: Laura Guisasaola. Centre docent: EUOOT. 6 crèdits, 2Q.

Serveis bàsics i desenvolupament local en contextos de cooperació

Coordinadors: Maribel Ortego i Enrique Velo. Centre docent: ETSECCPB. 3 crèdits, 1Q.

Sistemes d'informació Geogràfica i Teledetecció aplicats a la Cooperació

Centre docent: ETSECCPB (Màster en Sostenibilitat).

Tecnologies de Baix Cost per la Cooperació

Coordinadora: Sandra Bestraten Castells. Centre docent: ETSAB. 4,5 crèdits, 2Q.

Tecnologies sostenibles per a la gestió integral de l'aigua

Coordinadora: Nuria Miralles Esteban. Centre docent: ETSEIB. 3 crèdits, 2Q.

Utilització de residus en la construcció

Coordinador: Enric Vázquez Ramonich. Centre docent: ETSECCPB. 6 crèdits, 1Q.

3. Formacions en valors i introducció transversal dels impactes en l'aplicació de les tecnologies**Arquitectura d'un PC**

Coordinador: Fermín Sánchez Carracedo. Centre docent: FIB. 6 crèdits, 1Q i 2Q.

Competències professionals per a una enginyeria global

Coordinadora: Esther Real Saladrigas. Centre docent: ETSECCPB. 5 crèdits, 2Q.

Dirigir: els valors del directiu

Coordinadora: Esther Real Saladrigas. Centre docent: ETSECCPB. 2,5 crèdits, 2Q.

Enginyeria, cooperació internacional i responsabilitat social

Coordinador: Alvar Garola Crespo. Centre docent: ETSECCPB. 4,5 crèdits, 2Q.

Tecnoètica

Coordinador: Climent Nadeu. Centre docent: ETSETB. 3 crèdits, 1Q.

Tecnologia i societat

Coordinador: José B. Mariño. Centre docent: ETSETB. 3 crèdits, 2Q.

4. Coneixements d'altres cultures i realitats**Mali, ordenació del territori, sostenibilitat i paisatge. El projecte Ginna Kanda. L'arquitectura dels paisatges patrimonials: I**

Coordinador: Miquel Vidal Pla. Centre docent: ETSAB. 4,5 crèdits, 1Q.

3.1.2. Formació de postgrau: màsters universitaris i programes de formació continua**Màsters Universitaris****Màster en Agricultura per al Desenvolupament**

El Màster en Agricultura per al Desenvolupament s'imparteix des de setembre de 2007, amb l'objectiu de formar professionals que puguin participar, dirigir, formular o avaluar tècnicament projectes agrícoles de cooperació al desenvolupament, que vulguin integrar-se en grups de treball multidisciplinaris i plurinacionals i liderar i gestionar projectes de cooperació i desenvolupament en el camp de l'agricultura.

S'adreça a estudiants amb formació en els camps de l'agricultura, veterinària, ciències ambientals o àrees relacionades, amb interès per la cooperació al desenvolupament i les

relacions internacionals. Els postgraduats i postgraduades assoliran coneixements específics en l'àmbit de les relacions internacionals i del foment i la implantació d'aquest tipus d'actuacions, per tal d'aplicar i adaptar la tecnologia agrària a entorns de comunitats empobrides.

Màster universitari en Sostenibilitat

El màster s'adreça a titulats, llicenciats o graduats en Enginyeria, Arquitectura, Geografia, Ciències Naturals, Ambientals o Formals i preadmesos al Programa de Doctorat en Sostenibilitat. Té com a objectiu proporcionar una formació avançada en l'àmbit del desenvolupament humà sostenible, que permeti entendre les interaccions complexes entre societat, tecnologia, economia i entorn natural, per poder fer front als urgents reptes socials i ambientals que planteja la sostenibilitat: canvi climàtic, esgotament dels recursos naturals, desequilibris N-S, justícia ambiental, etc. En aquest sentit, pretén formar professionals i agents del canvi cap a la sostenibilitat, que podran dissenyar i avaluar solucions globals i sostenibles i treballar en diferents contextos de forma interdisciplinària i amb rigor científic i tècnic.

Màster en Enginyeria Civil

El màster en Enginyeria Civil s'imparteix a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Barcelona (ETSECCPB). El destaquem en aquest apartat degut al pes que tenen diverses optatives vinculades a la cooperació en la branca especialitzada d'Enginyeria, Medi Ambient i Sostenibilitat.

Titulacions pròpies de la UPC

Màster en Desenvolupament Internacional (9ª edició) i Postgrau en Agents de Desenvolupament Internacional (ADI, edicions 49, 50 i 51).

El programa compta amb un contingut interdisciplinari que, partint d'una base acadèmica, està dissenyat des de i per a les ONG i les

agències de cooperació. Compta amb professorat que acredita una llarga trajectòria professional en aquest terreny i amb col·laboradors experts de diversos països del Sud (Senegal, Colòmbia, Nicaragua, El Salvador...) que aporten la perspectiva de les seves zones d'origen, enriquint el debat sobre la cooperació internacional. S'adreça a titulats que optin per

la dedicació professional com a cooperants en països en vies de desenvolupament o bé com a tècnics en organitzacions del Nord. Sota la direcció de Josep Casanovas Garcia, president del CCD, tant el màster com el postgrau tenen el reconeixement de la Fundació Politècnica de la UPC.

Desenvolupament Urbà i Territorial: Gestió i Transformació de les Ciutats a Països en Desenvolupament

La proposta amplia la formació per a professionals, dedicats al desenvolupament local, involucrats en la gestió i transformació de les ciutats en països en vies de desenvolupament, fonamentalment d'Amèrica Llatina. Neix motivat pel desajustament entre l'increment de la població urbana en els països en desenvolupament i la necessitat de quadres tècnics que abordin amb capacitat suficient les demandes dels respectius governs per a gestionar la ciutat i el territori.

L'objectiu principal del curs és capacitar professionals per a l'acció pública en el camp de l'ordenació, planificació i gestió de les ciutats, a través de l'intercanvi de coneixements i experiències i establint xarxes de cooperació i desenvolupament. Va dirigit a professionals dedicats a l'àrea d'urbanisme, a tècnics que treballin per a l'administració regional o estatal, organitzacions no governamentals i a empreses implicades en el desenvolupament urbà local.

Màster Medi Ambient Urbà i Sostenibilitat

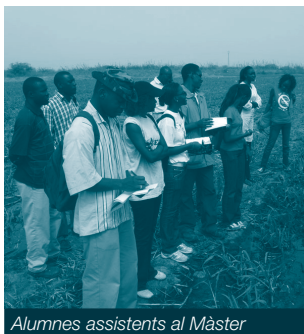
Oferir propostes viables de desenvolupament sostenible sense renunciar a fer ciutat és l'objectiu d'aquest curs. La manera com un projecte urbanístic es dissenya, s'integra dins el territori i afecta la qualitat mediambiental de l'entorn són conceptes que formen part d'una arquitectura sostenible.

Va dirigit a arquitectes, urbanistes, economistes, llicenciats en ciències ambientals i llicenciats en dret que vulguin estudiar formes de fer balanç del consum de matèria en sistemes urbanístics i de la seva interacció amb l'entorn, definir l'ecologia urbana i territorial, conèixer la legislació i els acords internacionals i tractar sobre la importància de les agendes 21 locals i els seus paràmetres.

Màsters amb participació de la UPC

Màster en Desenvolupament Rural i Cooperació (2a edició)

El màster s'imparteix a la Universitat Gaston Berger de Sant Louis, Senegal i dona accés a una titulació que atorguen

Alumnes assistents al Màster

conjuntament la UGB, la Universitat de Barcelona i la UPC. Aquest màster està organitzat per l'ONG Món3, i s'inscriu en un programa de desenvolupament agrícola i rural a la vall del riu Senegal. Diversos professors de la Facultat d'Economia de la UB i de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona de la UPC col·laboren amb el profes-

sorat de la UGB en la impartició de les classes, amb l'objectiu d'enfortir les capacitats docents i acadèmiques de la recentment creada Facultat d'Agronomia de la UGB. Dona opció a una titulació atorgada conjuntament per les tres institucions UB, UPC i UGB: En aquest curs s'han matriculat una trentena d'estudiants la majoria procedents de Senegal.

3.1.3 Projectes i Treballs de Final de Carrera

A continuació es recull una relació de TFC i PFC vinculats amb cooperació al desenvolupament que han estat defensats als centres docents de la UPC al llarg del curs 2010-2011:

- Joan Turu Tarré
Gestión y evaluación de organizaciones no gubernamentales para el desarrollo. Aplicación de un modelo de buenas prácticas a una ONGD.
Data: 10 de novembre de 2010. Centre: ETSEIB.
Tutor: Lucas van Wunnik.
- Hernán Anticoi Sudzuki
Procesamiento sostenible del oro en San Cristóbal Sur de Perú.
Data: 24 de gener de 2011. Centre: EPSEM.
Tutora: Pura Alfonso Abella.
- Maria Gil de Avalue Muñoz i Alberto Iglesias Iglesias
Gestión y organización de Casa Guatemala. Requisitos funcionales de un CRM.
Data: 25 de gener de 2011. Centre: FIB.
Tutor: Fermin Sánchez Carracedo.
- Maria Durany i Robert
Projecte d'implantació de fabricació de mosquiteres MILD a Burkina Faso per a fer front a la malària.
Data: 16 de febrer de 2011. Centre: ETSEIAT.
Tutora: Beatriz Amate García.
- Ivan Roa Perera
Estudi de implantació d'energies solar fotovoltaica i ACS en una empresa dedicada a la fabricació de mosquiteres a Burkina Faso.
Data: 16 de febrer de 2011. Centre: ETSEIAT.
Tutor: López Amante.
Qualificació: 9,5.
- Oleguer Llimona Marsal
Millora de la gestió de residus sòlids urbans a Dchang (Camerun).
Data: 7 d'abril de 2011. Lloc: Departament d'Enginyeria Química. Centre: ETSEIB.
Tutora: Dra. Núria Miralles.
- Jesús Berdún Peñato
Desarrollo de recursos relacionados con las Tecnologías de la Información y la Comunicación en el ámbito universitario en Etiopía: el caso de la Wollo University.
Data: 7 de juny de 2011. Lloc: Aula Multimèdia Edifici Ricardo Valle. Centre: ETSETB.
Tutora: Eva Vidal.
- Miquel Bonet Alomal
Propuesta de un protocolo de evaluación de calidad ecológica minera de la cuenca del Jetepeque (Cajamarca, Perú).
Data: 9 de juny de 2011. Centre: ETSEIB.
Directora: Cristina Yacoub.
Ponent de l'ETSEIB: Nuria Miralles.
- Silvia Palacios Ubach
Treball final del Màster universitari en enginyeria dels recursos natural: Caracterització de les roques encaixants de Misky (Perú).
Data: 20 de juny de 2011. Lloc: EPSEM.
Tutora: Pura Alfonso Abella.
- Alba Pawlosky Ferret
Escola de la terra de Ojo del Agua (Argentina).
Data: 12 de juliol de 2011. Lloc: ETSAB.
Presidenta: Zaida Muixi.
- Albert Gifreu
Centre Cultural Oussuye (Senegal).

Data: 12 de juliol de 2011. Lloc: ETSAB.
Presidenta: Zaida Muixi.

- Miquel Reina Ortiz
Centre formatiu i residencial de Wukro (Etiòpia).
Presidenta: Zaida Muixi.
Data 12 de juliol de 2011. Lloc: ETSAB.

3.1.4 Tesis doctorals

El 28 de juliol de 2011 dos doctorants de la UPC va ser guardonats en el marc de la IV edició del Premi a la Qualitat en la Investigació i a les Tesis Doctorals sobre Cooperació Internacional per al Desenvolupament Humà, que va ser organitzat per la Conferència de Rectors de les Universitats Madrilenyes (CRUMA).

Aquest concurs d'àmbit estatal tracta d'estimular el treball de recerca en l'àmbit de la cooperació, així com reconèixer i difondre els resultats que tinguin més interès pel sistema de la cooperació espanyola. La iniciativa pretén facilitar que els/les estudiants de doctorat, així com els/les investigadors/es i professors/es que ho desitgin, orientin una part rellevant de la seva activitat en la universitat cap al camp de la cooperació per al desenvolupament, aportant-hi els seus coneixements i capacitats. Donat que la cooperació orientada al desenvolupament humà abasta un ampli espectre de matèries, el concurs estableix un premi a la millor investigació i cinc premis a la millor tesis doctoral seleccionades entre cadascuna de les cinc branques científiques en què es classifica l'ensenyament superior a Espanya.

En la corresponent resolució d'aquesta III convocatòria van resultar guardonades dues tesis realitzades per doctorands de la UPC:

Àrea Ciència: Segona menció a la Tesis llegida a la UPC per **Jordi Ferrer Savall**, amb el títol: *Individual-based modeling of plasmodium falciparum erythrocyte infection in in vitro cultures*, dirigida pels Dr. Daniel López Codina i Joaquim Valls Ribas (UPC).

Area d'Enginyeria i Arquitectura: Primer Premi a la Tesis llegida a la UPC per **Alejandro Jiménez Fernández de Palencia**, amb el títol: *Key challenges in the governance of rural water supply: lessons learned from Tanzania*, dirigida pel Dr. Agustí Pérez-Foguet (UPC).

Destaquem també la presentació el 19 de juliol de la Tesis Doctoral: "El derecho humano al agua. Herramientas para su medición e implementación en el contexto rural Nicaragüense", presentada per **Oscar Flores Baquero** i dirigida per Agustí Pérez Foguet i Alejandro Jiménez, que va obtenir una qualificació d'excel·lent.

3.1.5 Jornades de formació en cooperació per al desenvolupament

El CCD va organitzar les Jornades de Formació en Cooperació al Desenvolupament, que es van celebrar entre els dies 20 i 23 de juny a les aules de l'edifici Vèrtex al Campus Nord. Les jornades anaven dirigides als membres de la comunitat universitària sense experiència de treball a terreny que participaven en projectes beneficiaris d'un ajut en el marc de la XIX Convocatòria d'Ajuts del CCD 2011. Es tracta, també, d'un curs introductorí concebut com un espai formatiu que afavoreixi l'intercanvi i el contacte entre els participants en diferents projectes. Hi van assistir un total de 35 persones, implicats en 23 projectes a desenvolupar a l'Argentina, Bolívia, Cap Verd, Camerun, Cuba, Equador, Etiòpia, Guatemala, El Salvador, Marroc, Moçambic, Nepal, Nicaragua, Senegal i Tailàndia.

En aquesta edició 2011 el curs s'ha ampliat a 4 matins, permetent aprofundir més en alguns dels seus continguts, en particular en la vessant pràctica de jocs de rol i dinàmiques. La valoració mitjana que van fer els participants sobre els continguts impartits segueix essent molt positiva –amb un 3,69 sobre 4–, com també van ser ben valorats els ponents de les sessions (3,32).

Es van tractar els següents temes: Tecnologies Apropiadades. Cooperació Internacional al Desenvolupament. La gestió del cicle de projecte: identificació, planificació, implementació i avaluació participativa de projectes de cooperació internacional. El sistema de cooperació espanyol i català: orígens, actors, instruments i reptes de futur. Rol del participant i eines participatives. Comunicar-se amb les comunitats, identificació i resolució de problemes.

3.2. Accions de sensibilització

En aquest apartat recollim, en primer lloc, les iniciatives de sensibilització que el CCD organitza de manera continuada any rere any: la sessió anual de presentació de projectes, l'exposició de pòsters i el concurs fotogràfic. A continuació mostrem altres accions de sensibilització dutes a terme a iniciativa o bé amb la participació directa de membres de la UPC.

3.2.1. Sessió de presentació de projectes CCD 2010

El 29 de març de 2011 va tenir lloc la sessió anual de presentació dels projectes de cooperació corresponents a la convocatòria de l'any anterior. Com que la presentació de tots els projectes és impossible, es fa una selecció d'una mostra reduïda per presentar-los amb més detall, i la totalitat dels projectes es poden consultar a l'exposició de Pòsters de Projectes del 2010, que es va inaugurar a continuació a la sala Polivalent.

L'acte va començar amb la benvinguda per part del director del CCD, Daniel López, i del Comissionat de Sostenibilitat, Cooperació i Desenvolupament, Agustí Pérez, i va comptar també amb la presència del Rector, Antoni Giró.

Els projectes que s'hi van presentar són:

- *Mapping Bolívia*, Antoni Guasch Petit, professor de la FIB.
- *Promoció de sistemes microèdlics i solars per l'electrificació de comunitats de forma autònoma. Perú, Bolívia i Nepal.* Laia Ferrer, professora de l'ETSEIB.
- *Desenvolupament de recursos sanitaris i educatius a Dessie (Etiòpia) mitjançant l'ús de les Tecnologies de la informació.* Jesús Berdún, estudiant de l'ETSETB.
- *Establiment d'un mòdul experimental de cria de paca a les instal·lacions de l'IVITA, a Iquitos (Perú).* Lorenzo Álvarez del Castillo, professor de l'ESAB.
- *Desvincularte. Caldas (Colòmbia).* David del Campo, estudiant de doctorat de l'ETSEIAT.

Al final de l'acte es va fer el lliurament de premis del VIII Concurs fotogràfic *Imatges del Sud* i, tot seguit, el Rector de la UPC va inaugurar l'exposició de pòsters, alhora que es va fer un petit refrigeri que va permetre als assistents i participants dels projectes compartir una estona de conversa.

3.2.2. Exposició dels projectes de cooperació 2010

L'exposició de projectes de la Convocatòria d'Ajuts del CCD és una de les iniciatives pròpies del CCD, i es duu a terme amb l'objectiu de disposar d'eines pròpies de sensibilització que es puguin anar presentant de manera continuada i itinerant en els diferents campus i centres de la UPC. L'exposició dels projectes de 2010 consta de 84 pòsters de 42 x 60 cm en cada un dels quals hi ha una breu descripció d'un projecte, acompanyat d'algunes imatges. A continuació

detallem els espais de la UPC que l'han acollit durant el període 2010-2011.

Del 16 al 31 de març de 2010 es van exposar els pòsters dels projectes executats en la convocatòria del 2009 a la Sala Polivalent del Campus Nord.

El 21 i 22 de setembre de 2010 i coincidint amb la sessió d'inauguració del curs 2010-2011 de la UPC, es va mostrar a la comunitat universitària l'exposició dels pòsters corresponents a la convocatòria d'ajuts de cooperació del CCD 2009 a l'entrada d'actes de l'edifici Vèrtex.

Del 2 al 30 de novembre de 2010 es van presentar els pòsters 2009 a la Biblioteca de l'EUETIB.

Del 24 al 31 de març de 2011 es van poder visitar a la Sala Polivalent del Campus Nord l'exposició de Pòsters dels Projectes 2010.

Del 10 al 20 de juny de 2011, s'ha mostrat l'exposició al Hall de l'ETSEIAT al Campus de Terrassa.

3.2.3. VIII Concurs fotogràfic Imatges del Sud

El Concurs Imatges del Sud és una proposta que s'adreça a tots els membres de la comunitat universitària i, en particular, a aquells que han participat activament en algun dels projectes de cooperació que s'han dut a terme al llarg de l'any. Es premien dues modalitats de treballs: d'una banda, imatges que mostrin diferents perspectives de la realitat dels països del sud i, de l'altra, fotografies que reflecteixin les activitats i la incidència dels projectes, sobretot pel que fa a l'aplicació de la tecnologia i el desenvolupament de programes formatius. Destaquem un cop més l'èxit de participació en aquesta vuitena edició del concurs, amb un total de 148 imatges presentades, la majoria d'elles d'una gran qualitat. D'aquestes, un total de 62 corresponien a la modalitat de Projectes i, les altres 86, a la modalitat Realitat.

El material recollit a través d'aquesta iniciativa esdevé un recurs molt valuós per mostrar a la comunitat universitària algunes de les realitats del nostre món i per potenciar el compromís actiu en espais de solidaritat.

En aquesta vuitena edició el jurat va ser integrat pel Sr. Julio Tomás (fotògraf professional), el Sr. Antoni Bover (professor del Centre de la Imatge i la Tecnologia Multimèdia-CITM), el Sr. Josep Casanovas (vicerektor de Política Universitària i president del CCD), el Sr. Jordi García (professor de la FIB i director acadèmic del CCD) i el Sr. Leandro Navarro (professor de la FIB i membre del Consell del CCD).

El jurat, reunit a Barcelona el dia 3 de març de 2011, va decidir atorgar els premis següents:

En la modalitat de Projectes, adjudica el **PRIMER PREMI** a la fotografia:

“Lluita de Kayandús a Oussouye”, de **PALOMA MARTÍN VIDAL**.

I, en aquesta mateixa categoria, atorga el **SEGON PREMI** *ex aequo* als treballs:

“Treballant de valent”, de **LAIA MOLIST PUJADAS**, i

“Carrers pam a pam”, presentada per **CAROLINA TESÁN CANALES**.

Igualment, el jurat ha decidit atorgar una menció especial en aquesta modalitat a la fotografia:

“Esmeralda jugant amb els colors”, presentada per **ANA CLARA GIORDANO**.

En la modalitat sobre **Realitat de Països del Sud**, s'atorga el **PRI-MER PREMI** a la fotografia:

“Pescadors a la costa Kenyana”, presentada per **PAU MENÉNDEZ SERRA**.

I el **SEGON PREMI** d'aquesta categoria s'assigna al treball:

“Trabajar en el Himalaya”, de **DAVID DEL CAMPO**.

Igualment, el jurat ha decidit atorgar una menció especial en aquesta modalitat a les fotografies següents:

“El pagès del mar”, de **PALOMA MARTÍN VIDAL**,

“La calle, espacio de reunión social”, de RUBÉN CRUZ VEGAS

“Subsistència Diola”, de ANNA ALTERMIR MONTANER, i

“Finestres de Saviesa”, de MIQUEL ROLDÀN NOTÓ.

Recordem que tot el material –tant els pòsters de les diferents convocatòries com les imatges de les diferents edicions del Concurs fotogràfic “Imatges del Sud”– estan a la vostra disposició al CCD i que podeu comptar amb ells sempre que ho considereu oportú, contactant directament amb el CCD info.ccd@upc.edu. També es pot trobar a <http://bibliotecnica.upc.es/dhs/>

3.2.4 Altres accions de sensibilització

A continuació detallem altres activitats realitzades a iniciativa o bé amb la participació de membres de la UPC, agrupades en blocs i per ordre cronològic:

- Exposicions
- Jornades temàtiques
- Conferència, taules rodones, tallers
- Participació en activitats organitzades per altres entitats
- Presència als mitjans de comunicació

Exposicions

Del 4 al 29 d'octubre de 2010, l'exposició d'una selecció d'imatges de les presentades al VII Concurs fotogràfic del CCD “Imatges del Sud” es va poder veure a la Biblioteca Rector Gabriel Ferraté, del Campus Nord de Barcelona.

L'Exposició fotogràfica **La petjada Quilombola: quimera o realitat?** es va poder visitar del 7 al 25 d'Octubre en el Centre Cívic Parc Sandaru (Arc de Triomf, Sant Martí, Barcelona), amb fotografies de Meritxell Viladomat Modol i Jordi Vivaldi Piera, que van dur a terme un projecte a Brasil l'estiu 2010. Arrel dels diversos projectes de cooperació i formació desenvolupats a la comunitat del Quilombo de Praia da Fazenda, situat a la Mata Atlàntica del litoral brasiler, els autors han elaborat una reflexió fotogràfica sobre la cultura i la identitat *quilombola* i sobre les tecnologies utilitzades en les seves propostes constructives.

Mirades de Mali. Del 21 d'octubre al 2 de novembre a la Sala Jaume Valor, al Centre Cívic Guinardó de Barcelona, es va poder visitar l'exposició fotogràfica i vídeo del cooperant de la UPC Rubén Cruz. Ens mostra una visió personal i íntima del continent africà des de les mirades dels seus habitants. Aquesta exposició està lligada al projecte Ginna Kanda de l'ETSAB que centra la seva activitat en l'estudi de paisatges culturals o patrimonials, amb l'objectiu que des de la participació, els paisatges culturals es converteixin en motors per al desenvolupament sostenible de les pròpies comunitats.

Del 4 de març al 15 d'abril de 2010 es va poder veure l'exposició de fotografies del projecte portat a terme per **Òptics x món a Nicaragua** en suport a la campanya d'alfabetització Yo, sí puedo, l'Ateneu Popular Julia Romera, de Santa Coloma de Gramanet. L'exposició consistia en una sèrie de fotografies realitzades per Albert Pérez Rabella, que reflecteix l'aspecte més humà de la cooperació.

25 anys de lluites del MST. Una col·lecció de fotografies commemoratives del 25è aniversari del Movimento dos Trabalhadores sem Terra (MST) del Brasil, celebrat ara fa dos anys al país sud-americà. Les imatges recullen diferents moments de la història de les lluites d'aquest col·lectiu rural, que reivindica una veritable reforma agrària al Brasil a part d'altres transformacions socials. Del 28 de febrer al 14 de març 2011 s'exposa al vestíbul de l'EPSEVG i del 21 de Març a l'1 d'Abril de 2011, exposició al Vestíbul de l'ETSECCPB, mòdul-C del Campus Nord.

Mother India. “Es pot saber la condició d'una nova nació veient la situació de les seves dones”: Jawaharlal Nehru. Del 14 al 29 d'abril de 2011 exposició fotogràfica de Rubén Cruz es va

exposar al Centre Cívic Pere Pruna de Barcelona. És un projecte sobre l'esperança i la lluita de les dones a l'Índia. És cert que cada cop més dones ocupen llocs de responsabilitat i que s'estan organitzant i lluitant pels seus drets, però també és cert que es troben encara en una situació de gran vulnerabilitat: la immensa majoria no té accés a recursos sanitaris i d'higiene, una alimentació suficient i educació.

Exposició fotogràfica "Desvincul-arte". Del 11 al 23 de maig de 2011, va tenir lloc al Campus de Castelldefels i del 25 de maig al 8 de juny de 2011 al de Terrassa. És un projecte artístic que implica la fotografia i l'escriptura com a forma alternativa d'exteriorització terapèutica dels sentiments i temes d'interès d'una població de nens, nenes i adolescents desvinculats de les files dels grups armats de Colòmbia.

El professor David del Campo, d'Enginyeria Aeronàutica de l'ETSEIAT va participar en aquest projecte de cooperació amb el suport del CCD i ens apropa el resultat de 10 joves colombians desvinculats de grups armats irregulars, i ens ofereix mitjançant els seus textos i fotografies un panorama bastant ampli del context actual de les seves vides, els seus somnis, anhels, preocupacions, emocions, i els processos que viuen actualment enfrontant-se a la seva nova vida a la ciutat, acollits per famílies tutores.

Del 14 de juliol al 30 d'octubre, es va poder visitar a les aules informàtiques de la FIB, mòduls A5 i C6, una selecció de les fotografies presentades al 8è Concurs "Imatges del Sud" del CCD 2010.

Jornades temàtiques

International Network for Postgraduate Students in the Area of ICT4D Conference 2010, la UPC va acollir els dies 9 i 10 de setembre de 2010 la Conferència anual de la Xarxa internacional d'estudiants postgraduats en l'àrea de les TIC per al desenvolupament.

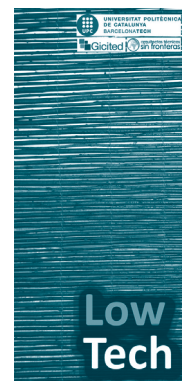
Del 18 al 20 d'octubre de 2010 es va fer el **Seminari "Immigració, Habitatge i Ciutat"**, organitzat pel Centre de Política de Sòl i Valoracions en el marc d'un projecte finançat pel Ministerio de Ciencia e Innovación. L'acte d'inauguració va ser el 18 d'octubre al Museu

d'Història de Barcelona, i els dies 19 i 20 el Seminari es va celebrar a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB).

IV Jornades Joves Cooperants. El 21 d'Octubre del 2010; al Casal de Joves Casa Saginer es van celebrar aquestes jornades, en les que participen Universitat Sense Fronteres, Castellví Solidari – Junts Podem i l'Assemblea de Cooperació per la Pau. Per finalitzar es realitzà una Taula Rodona de "Cooperació i Gènere" amb les intervencions d'Anna Yuste, presidenta d'Àfrica-EduSa; Joan Solà, responsable de l'Àrea d'Àfrica, Àsia i Mediterrània del Fons Català de Cooperació pel Desenvolupament; i Sandra Bestraten, de la Càtedra UNESCO de Sostenibilitat de la UPC.

Jornades Low TECH 1. Obra Construïda.

Els 16 i 17 de Novembre del 2010 a l'Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona, organitzat pel Grup de Recerca GICITED. S'hi van presentar diferents reflexions sobre construir des del punt de vista ambiental i les Low TECH. Entre els materials presentats podem trobar-hi la terra, la tàpia, el cob, els blocs de terra compactada, el vímet, el bambú, la canya, les bales de palla i la palla comprimida.

WATER-4D algunes contribucions. 26 de novembre de 2010 a la Sala de conferències C2. Planta 2, Sala 212, de l'ETSECCPB, Campus nord de la UPC de Barcelona. El Grup de Recerca en Cooperació i Desenvolupament Humà, amb la col·laboració del CCD, organitza aquesta jornada de treball al voltant de la temàtica de l'accés i la gestió de l'aigua.

Sessions de presentació d'experiències de:

Part 1. **Reptes en la provisió de serveis:** *El agua como derecho*, Paloma García Moreno Bascones. *Agua y salud: Enfoque WASH*, Cristina Mecerreyes. *Avaluació i seguiment del sector: reptes i debilitats de les actuals propostes*, Ricard Giné i Garriga.

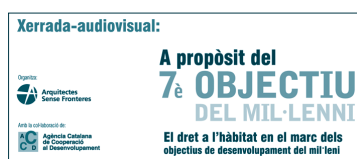
Part 2. **Visió de conca: Monitoreig socioambiental:** *Impactes de l'ús de l'aigua al CRV etíop*, Jordi Pascual i Ferrer. *Qualitat de l'aigua a Cajamarca (Perú)*, Cristian Yacoub. *Anàlisi toxicològica a Cajamarca (Perú)*, Joan Ma. Llobet.

VII Jornada de Cooperació de la Universitat Ramon Llull: Mèxic. 9 de maig del 2011. Aquesta jornada comptava amb diverses conferències: “*La educación y la ciencia en la integración de Iberoamérica*” a càrrec del Dr. José Narro Robles, rector magnífic de la Universidad Nacional Autónoma de México; “*Cooperació Universitària entre la URL i les Universitats de Mèxic*” per part de la Dra. Anna Berga, vicerectora de Relacions Internacionals i d’Estudiants de la URL i directora de la Càtedra UNESCO-URL; i el Dr. Carlos Moslars, vicedegà de la Facultat d’Economia IQS-URL. A més es va fer una presentació i debat amb alumnat i professorat d’Enginyeria i Arquitectura de la Salle, l’Escola Superior d’Administració i Direcció d’Empreses ESADE, la Facultat de Dret ESADE, la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna, la Facultat de Psicologia, Ciències de l’Educació i de l’Esport Blanquerna, la Facultat d’Educació Social i Treball Social Pere Tarrés, l’Escola Universitària de Turisme Sant Ignasi i el Programa de Doctorat de la Càtedra UNESCO-URL.

Conferència, taules rodones, tallers

A propòsit del 7è OBJECTIU DEL MIL·LENNI. Xerrada Audiovisual el 6 d’octubre de 2010 a l’Aula CB1 de l’ETSAB. Arquitectes Sense Fronteres van presentar un projecte de sensibilització de la societat catalana a càrrec de Josep M. Soler, arquitecte voluntari del grup Intercanviant Experiències d’ASF. La sessió va incloure la projecció del documental: Promeses Urbanes i una conferència: *Infravienda*. La xerrada s’havia presentat també anteriorment al Col·legi Professional, on va intervenir la Zaida Muixi (sotsdirectora de l’ETSAB).

Durant la setmana de l'acte es va muntar una exposició al hall de l'ETSAB amb una sèrie d'expositors que mostraven el treball d'ASF als barris de Barcelona "Raons públiques", un projecte impulsat per un grup de voluntaris d'ASF.

Focus Group – Àfrica, el 6 d’octubre de 2010 va tenir lloc una sessió de treball entre diferents actors (investigadors, empresa, organismes públics, ONG, etc.) que treballen a l’Àfrica per compartir experiències en terreny. Organitzat pel GRECDH, coordinat per l’Enric Velo i Pol Arranz Piera de l’ETSEIB. Aquesta sessió s’emmarcava dins el projecte europeu “Energy for All 2030” en el que la UPC participa en consorci amb entitats del Regne Unit, Suècia i la República Txeca. La sessió de treball va analitzar les condicions i barreres actuals de l’accés a l’energia, la relació amb polítiques i accions de lluita contra el canvi climàtic, i el rol del sector privat.

El 15 d’octubre 2010, a l’Edifici Omega del Campus Nord de la UPC, es va dur a terme la jornada: **Immigrant, marginada, explotada** organitzat per la Conferència de Treballadors Immigrants a la Indústria Electrònica de Malàisia. Pathma Kristian i Bala Nadeson de MONITORING SUSTAINABILITY OF GLOBALISATION (MSN) informen sobre la relació entre migració laboral i precarització amb l’exemple de la indústria electrònica a Malàisia, on més del 20% de treballadors són immigrants, i arriben al 50% en la indústria electrònica, on les empreses s’aprofiten d’aquests per mantenir uns sous baixos, minvant així l’ocupació regular. També s’hi va projectar el curtmetratge “*Blue Elephants*”.

Xerrada sobre “**La gestió sostenible de la terra a les zones àrides i semi àrides del Senegal**”. Reflexions des de la pràctica de la Cooperació, a càrrec de Mònica Lomeña. 28 d’octubre de 2010 a l’ESAB. S’hi van presentar els resultats dels tallers duts a terme a l’estiu de 2010 al Senegal amb diversos actors locals que treballen el tema de conservació i maneig sostenible de sòls, en els quals va participar el CCD a través d’un projecte de la Convocatòria d’Ajuts de 2010.

International Workshop Small Scale Biomass Systems for electricity Generation and Decentralised Energy Services. El 15 i 16 de novembre del 2010, a l’ETSEIB. Els objectius principals d’aquest workshop eren crear una xarxa amb grups espanyols i catalans que treballen temàtiques relacionades amb la biomassa per al sector elèctric, l’intercanvi d’experiències internacionals, estudis de casos i lliçons apreses i fer difusió dins de la comunitat de la UPC. Aquest va tenir la col·laboració de la Comissió Europea, Siguem Sostenibles 2015 UPC, el Comissionat de Sostenibilitat, Cooperació i Desenvolupament de la UPC, el Fons Europeu de Desenvolupament Regional “Una manera de fer Europa”, ACCIÓ, la Generalitat de Catalunya, el CCD, l’ETSEIB i l’ETSECCPB.

Xerrada de difusió d’un projecte de formació universitària a Moçambic. El 16 de novembre de 2010, a l’edifici D1, es va fer aquesta xerrada a càrrec de Manel Grifoll, del LIM-UPC, dins del marc de les xerrades organitzades per investigadores i investigadors del Departament d’Enginyeria Hidràulica, Marítima i Ambiental, amb l’objectiu de compartir i donar difusió als projectes i treballs d’investigació que es desenvolupen, aquest, concretament a la Universida de Eduardo Mondlane a Moçambic.

Conferència TIC i cooperació. Què podem fer des de la FIB?, a càrrec de Jordi García Almiñana, professor de la FIB i director acadèmic del CCD, el 17 de novembre de 2010 al B6-A5102, Campus Nord. La conferència-debat presenta la necessitat i l’impacte de la cooperació TIC i els projectes i accions que es realitzen a la Facultat d’Informàtica de Barcelona.

Conferència: Cooperació en l'àmbit de les TIC. El 17 de novembre de 2010 a les 17:30 a l'aula de telensenyament de l'ETSETB, Edifici B3, Ricardo Valle, del Campus Nord. Aquesta va ser presentada pel professor Xavier Muñoz López, de Matemàtica Aplicada IV i membre del Consell del CCD.

Xerrada presentació d'Enginyeria Sense Fronteres. Dilluns 29 de novembre de 2010 a l'ETSEIB es va presentar l'Associació Catalana d'Enginyeria Sense Fronteres, explicant què fa el grup de la universitat, i es donà a conèixer el Programa de Coneixement de la Realitat d'ESF a través del qual quatre estudiants d'Enginyeria s'han desplaçat a El Salvador, Moçambic i Perú.

Xerrada audiovisual: Projectes de Cooperació EPSEM 2010. Sala d'actes de l'EPSEM el dia 2 de desembre, Diada de Santa Bàrbara patrona de l'escola. Presentació dels projectes realitzats: Cooperació per l'optimització de les activitats de la mineria artesanal del sud del Perú; Projecte de cooperació a la mineria artesanal, seguretat i salut a la regió del Triangle Miner de Nicaragua; Reforç de la classificació de les mostres del museu de geologia de la UTO a Bolívia; i Desenvolupament tècnic i social de la mineria artesanal de les Cooperatives Rayo Rojo, Cotapata i 15 de Agosto a Bolívia.

L'Hospitalet x Bolívia, 2000-2010, deu anys de cooperació per USF. Biblioteca de Bellvitge, desembre 2010 a febrer 2011. El 24 de gener es va celebrar un acte, organitzat per l'associació Universitat Sense Fronteres (USF) i la Universitat Politècnica de Catalunya, on es tractà l'agermanament de l'Hospitalet amb Bolívia amb els projectes de la llar d'Infants El Passeig de Bellvitge i la Guarderia Teresa Laperal a San José de Chiquitos i la UCHI, la Universitat Indígena de la Chiquitania.

Acte Institucional a l'EUOOT. El 23 de febrer de 2011, de 12 a 14 hores es realitzà un acte a l'Escola Universitària d'Òptica i Optometria de Terrassa. En aquest es va fer una donació a l'EUOOT-UPC de material didàctic relacionat amb l'assignatura de Patologia per part del Dr. Joan Prat, President de l'ONG Ocularis. Els participants de l'acte són la Dra. Esther Gaus, directora de l'EUOOT; el Sr. Jesús Armengol, sotsdirectors de Política Acadèmica de l'EUOOT; el Dr. Joan Prat, cap de Servei d'Oftalmologia de l'Hospital Sant Joan de Déu i president d'Ocularis; el Dr. M. Asaad Ammaar, cap de Servei Oftalmologia del Consorci Sanitari de Terrassa i professor associat de l'EUOOT; i el Dr. Pere Pujol, metge adjunt del Consorci Sanitari de Terrassa i professor associat de l'EUOOT. En aquest acte es presentà la nova assignatura de Patologia de grau, i també es va fer la de l'ONG OCULARIS. En aquesta presentació es va parlar del problema de l'atenció oftalmològica a Moçambic i seguidament es va impartir la conferència "Oculoplàstica pediàtrica tropical" presentada a

Madrid l'any 2010 en el "Congreso de la Sociedad Española de Oftalmología".

Tecnologia per a Tothom va presentar els projectes de cooperació i TIC de l'any 2010. Dimecres 2 de març de 2011 a la Sala d'Actes de la FIB, es va presentar un projecte que tracta sobre la xarxa de suport a la reutilització de material informàtic xsr.cat guardonat amb l'ajut de Fundació PuntCat, i labdoo.org, projecte on hi col·laboren Enginyeria sense Fronteres de Califòrnia i Taiwan.

Conferència: **Políticas alimentarias en América Latina, el cas d'Equador**, el 3 de març de 2011 a l'ESAB, Campus de Castelldefels.

Divendres 13 de maig de 2011, a la Sala de Juntes de l'edifici B3-Ricardo Valle (ETSETB), al Campus Nord, es va celebrar una reunió-xerrada amb el doctor en medicina Pere Albajar Viñas, que és el responsable del Programa de Control de la malaltia de Chagas de l'OMS. L'objectiu d'aquesta reunió, en la que van participar professorat de diverses àrees de la UPC, era avaluar la possibilitat de col·laboració entre el programa de l'OMS i la UPC.

El 27 de maig de 2011 a les 10h a la Sala d'Actes de la FIB, presentació del projecte

Labdoo for education. És un projecte per utilitzar les xarxes descentralitzades i les xarxes socials per fer arribar portàtils en desús a infants de països en desenvolupament. Carlos Báez Ruiz (i2CAT) i Jordi Ros-Giralt (Labdoo). La presentació s'adreçava a tots els membres de la UPC interessats en conèixer el projecte, i en particular a estudiants que tinguin interès a iniciar el seu PFC, donat que també van presentar una proposta de beca i PFC a desenvolupar amb la Fundació i2CAT.

Experiences in the field of civil engineering in Mozambique, el 28 de juny de 2011. Jaime Palalane, professor del Departament d'Enginyeria Civil (DEC) de la Universidade Eduardo Mondlane (UEM, Maputo, Moçambic) va fer una presentació dins del cicle de les Xerrades DEHMA, organitzades pel Departament d'Enginyeria Hidràulica, Marítima i Ambiental. En la xerrada es va parlar del rol de la UEM en la formació dels Enginyers de Moçambic i dels principals reptes de l'enginyeria a Moçambic. La visita d'en Jaime s'emmarca en un projecte de cooperació entre el LIM/UPC i el DEC/UEM que compta amb el suport del CCD: *II Curs formatiu per al dimensionament d'infraestructures i modelització hidrodinàmica en l'àmbit de l'enginyeria costanera i portuària.*

Participació en activitats organitzades per altres entitats

Junta Extraordinària d'Arquitectes sense Fronteres Internacional. 18 de setembre 2010 de 10 a 18 hores, al Campus Nord de Barcelona (Aula A3101).

III Trobada Internacional de les Universitats amb Àfrica. Del 10 al 14 d'octubre del 2010, a les Palmes de Gran Canària. Esdeveniment dirigit a rectors, professors i investigadors experts en relacions internacionals per fomentar l'intercanvi d'idees i la cooperació entre institucions africanes i espanyoles.

Seminari: Immigració, Habitatge i Ciutat: Diàlegs sobre la transformació social i urbana dels nostres barris. Realitzat el 18, 19 i 20 d'octubre de 2010. Aquest seminari tractà sobre les implicacions que té l'arribada de població immigrant a la ciutat: en l'habitatge, en l'ús d'espais públics, en la convivència, en els barris i en els accessos als equipaments. Amb la col·laboració de professors, investigadors, associacions de veïns, organitzacions públiques i privades, membres de diferents ajuntaments i de l'oficina d'Habitatge.

Per la Pau i la Desmilitarització a la R. D. Congo, no a les violències sexuals contra les dones. Dijous 11 de novembre de 2010, al Centre de Cultura de Dones Francesca Bonemaison. Amb la col·laboració d'Adè Le Safi, de la marxa Mundial de les Dones de la R. D. Congo i presidenta de la comissió de lluita contra les violències sexuals al Kivo sud; i Aminetu Mind Mohamed, de la Unió de Dones Sahrauis i participant a l'acció feminista de Bukavu. L'acte era organitzat per la Marxa Mundial de Dones-Catalunya i Entrepobles amb la col·laboració de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i el Centre de Cultura de Dones Francesca Bonemaison.

Setmana de la ciència, biodiversitat, apropament de les cultures. El 16 de novembre de 2010, Daniel López Codina, director del CCD, va participar en els actes de la Setmana de la Ciència amb la conferència "El coneixement per l'apropament i desenvolupament de les cultures" realitzada a la Sala d'Actes de l'EPSEVG - Vilanova.

Haití: un terratrèmol que dura segles. Campanya Catalunya amb Haití. Exposició fotogràfica del 18 de gener al 13 de febrer de 2011 al Palau Robert. A més a més, el 20 de gener a les 19 hores a la Sala Cotxeres del mateix Palau Robert es va celebrar la taula Rodona "Haití: passat, present i futur. Les causes d'un terratrèmol que dura segles", amb la participació de Fremiot Nicolas, membre de la cooperativa "Moviment Camperol de Rossinyol" i coordinador adjunt del Moviment Reivindicatiu dels Camperols; Waldo Fernández, responsable de Projectes Centreamèrica-Carib de Mans Unides; i Car-

les Soler, coordinador de Cooperació Sud de Veterinaris Sense Fronteres, amb la moderació per part d'Elisabet Cortiles, periodista del Tots x Tots de Com Ràdio.

Altres opcions laborals: El món de la cooperació internacional. Dijous 9 de juny de 2011. Taula rodona organitzada per la Comissió de Responsabilitat Social Corporativa del Col·legi d'Enginyers de Camins per donar a conèixer el món de la cooperació internacional com a sortida professional. Hi van participar: Mateu Turró, catedràtic de Transports de la UPC; Gibet Camós, RATP; Jordi Pascual, membre voluntari de la UPC; i Fernando Turró, director general de Contratas y Obras.

Presència als mitjans de comunicació

El 5 de novembre es publicà en Sala de premsa de la UPC que la UPC assumia la presidència de la Xarxa Vives. Així, des de la data fins l'abril, Antoni Giró i Roca estarà al capdavant de la xarxa d'universitats, i entre els seus objectius estarà millorar la coordinació en les accions de la xarxa i l'estabilització de la presidència, amb la proposta d'allargar el seu mandat de sis mesos a dos anys. Aquesta xarxa va ser creada al 1994 per potenciar les relacions entre les institucions universitàries de Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears, Catalunya Nord, Andorra, Sardenya i altres territoris amb vincles geogràfica, històrics, culturals i lingüístics comuns.

El 27 de novembre de 2010 es publicava al diari de Terrassa un article sobre el projecte de transformació d'un abocador a Colòmbia, concretament a Medellín, on van arribar-hi a viure deu mil persones. La Càtedra UNESCO de Sostenibilitat aporta la seva experiència científica i treballa conjuntament amb el govern local des de el 2006 per crear-hi un parc natural.

3.3. Campanya del 0,7% a la UPC

La Campanya del 0,7% es manté ininterrompudament des de l'any 1995, quan es va posar en marxa gràcies a la determinació de la Junta de Govern d'assignar el 0,7% dels ingressos propis anuals de la UPC a l'execució d'accions de cooperació als països en vies de desenvolupament, a través dels programes que gestiona el CCD.

Al llarg d'aquests anys, els compromís institucional dels òrgans de govern i d'algunes unitats organitzatives com el Centre de Transferència de Tecnologia, els Convenis de Cooperació Educativa i Edicions UPC, han estat clau per a la consolidació, ampliació i millora del programa de cooperació universitària al desenvolupament que impulsa i coordina el CCD.

La col·laboració de la comunitat universitària completa la contribució que prové de la institució. La suma d'aquestes aportacions permet tirar endavant les iniciatives solidàries que neixen a la UPC. Per articular aquesta participació activa i efectiva de la comunitat universitària a la Campanya del 0,7%, es va crear un sistema que facilita les aportacions.

- Aportació voluntària dels estudiants en el moment de matricular-se d'uns 5€, que és aproximadament l'equivalent al 0,7% del preu de matrícula. En el moment de fer la matrícula triant l'opció SÍ a la casella on apareix el logo de la campanya 0,7% sí.
- Aportacions del personal de la UPC (Acadèmic, i d'Administració i Serveis) que es poden concretar en l'opció de dedicar el 0,7% de la nòmina o bé en una aportació anual o mensual de la quantitat que es determini.

Per adherir-s'hi, el personal només ha d'omplir la butlleta que es pot trobar a <http://www.upc.edu/ccd/participa/campanya-07-si/adherir-se-a-la-campanya>

La Campanya inclou també l'adhesió de:

- El Centre de Transferència de Tecnologia (CTT) que aporta la retenció del 0,7% dels ingressos obtinguts per la UPC en concepte de convenis de cooperació educativa, així com dels serveis, cursos i altres programes que gestiona.

A més de l'objectiu evident d'aconseguir el màxim de finançament, la Campanya del 0,7% persegueix generar la màxima complicitat possible de tots els estaments universitaris, de forma que aquest programa de cooperació universitària per al desenvolupament sigui el projecte de totes i cada una de les persones que formen la UPC. Els recursos obtingut a través de la Campanya, un cop canalitzats gràcies a la convocatòria d'Ajuts de Cooperació, contribueixen a millorar la quantitat, l'impacte i la qualitat de les accions en col·laboració amb entitats diverses del sud, a les que la comunitat de la UPC aporta la seva dedicació i els seu coneixement a través d'iniciatives de sensibilització, formació, recerca i transferència de tecnologia.

La Campanya és present en les diverses iniciatives de sensibilització que es fan cada any al llarg del curs als espais de la UPC, i s'intensifica en els períodes de matrícula, moment en el que intentem una major visibilitat de la Campanya del 0,7% al Portal de la web de la UPC, la revista Informacions i els webs de tots els centres docents de la universitat.

Donant continuïtat a la iniciativa engegada fa anys, amb una de les imatges presentades al VII concurs fotogràfic del CCD "Imatges del sud" i que va ser premiada amb el primer premi en la modalitat de realitat, títol "Niongonno (Mali)", de Rubén Cruz Vegas, un dels cooperants que ha

BUTLLETA D'ADHESIÓ
 Campanya 0,7% sí

No cal que l'omplis si ja ho vas fer en campanyes anteriors i vols mantenir l'aportació. Aquest compromís quedarà anul·lat quan ho comuniquis al Negociat de Nòmines.

Dedullu cada mes de la meua nòmina la quantitat de

6 €

12 €

..... €

Dedullu un cop l'any de la meua nòmina la quantitat de €

Dedullu el 0,7% de la meua nòmina neta a partir del proper mes de/d'.....

Vull rebre regulament informació de les activitats del CCD

Nom i cognoms _____

Adreça _____

e-mail _____

Lloc i data _____

(signatura)

Al final de cada exercici t'enviarà una certificació per la quantitat total que permet una desgravació del 25% a l'efecte de la declaració de l'IRPF.

Envia aquest full, en un sobre tancat i per correu intern, a:
 Negociat de Nòmines, Serveis Generals
 Edifici Vèrtex. S1
 Campanya del 0,7%

Per a qualsevol aclariment pots adreçar-te al CCD.
 Jordi Girona, 1-3. Campus Nord. Mòdul A4
 08034 Barcelona
 Telefon 93 401 59 61 - Fax 93 401 57 23
 info.ccd@upc.es
 www.upc.edu/ccd

Automàticament
 Matrícula > Automàticament

ROPERO RODRIGUEZ, ANTONIO
 INGENYER EN INFORMÀTICA

Imports matrícula

Taxes acadèmiques	379,67 €
Despeses de matrícula	55,65 €
Impres matrícula	6,00 €
Asssegurança escolar	1,19 €
Deducció per M.H.	0,00 €
Material docent	0,00 €
Total matrícula	441,44 €

Condicions personals:
 - Matrícula ordinària

Vols aportar el 0,7 per l'ajut a països en desenvolupament? (Preu: 5,00 €)

Fes-te soci de la cultura, l'esport, l'estada, amb Univer. (Preu: 19,00 €)

Vols ser soci de la cooperativa d'Àbacus? (Preu: 9,00 €)

Total a pagar 441,44 €

ANTERIOR
 SIGÜENT

Estudiants 1r quadrimestre curs 2010/2011
Data de les dades: 29/04/2011**Estudiants 2n quadrimestre curs 2010/2011**
Data de les dades: 29/04/2011

<i>Unitat</i>	<i>Estructural</i>	<i>0,7%</i>	<i>Total</i>	<i>Percentatge</i>	<i>Unitat</i>	<i>Estructural</i>	<i>0,7%</i>	<i>Total</i>	<i>Percentatge</i>
200	FME	50	426	11,7%	200	FME	49	331	14,8%
210	ETSAB	462	2.690	17,2%	210	ETSAB	26	2.171	1,2%
220	ETSEIAT	375	2.458	15,3%	220	ETSEIAT	299	2.228	13,4%
230	ETSETB	217	1.842	11,8%	230	ETSETB	182	1.543	11,8%
240	ETSEIB	650	4.309	15,1%	240	ETSEIB	455	3.190	14,3%
250	ETSECCPB	466	2.381	19,6%	250	ETSECCPB	4	1.814	0,2%
270	FIB	352	2.064	17,1%	270	FIB	294	1.762	16,7%
280	FNB	70	656	10,7%	280	FNB	35	546	6,4%
290	ETSAV	176	1.087	16,2%	290	ETSAV	151	916	16,5%
300	EETAC	112	1.178	9,5%	300	EETAC	105	1.029	10,2%
310	EPSEB	250	2.803	8,9%	310	EPSEB	213	2.370	9,0%
320	EET	160	1.509	10,6%	320	EET	91	1.189	7,7%
330	EPSEM	100	811	12,3%	330	EPSEM	118	710	16,6%
340	EPSEVG	123	1.230	10,0%	340	EPSEVG	92	1.092	8,4%
370	EUOOT	66	503	13,1%	370	EUOOT	29	410	7,1%
390	ESAB	108	535	20,2%	390	ESAB	83	434	19,1%
820	EUETIB	254	2.470	10,3%	820	EUETIB	180	2.139	8,4%
801	EUNCET	0	171	0,0%	801	EUNCET	0	179	0,0%
802	EAE	0	219	0,0%	802	EAE	0	179	0,0%
840	EUPMT	32	720	4,4%	840	EUPMT	29	621	4,7%
860	EUETII	1	155	0,6%	860	EUETII	0	124	0,0%
183	UTGAB	245	1.153	21,2%	183	UTGAB	103	480	21,5%
701	AC	19	151	12,6%	701	AC	0	8	0,0%
707	ESAI	6	60	10,0%	707	ESAI	1	41	2,4%
708	ETCG	13	146	8,9%	708	ETCG	4	54	7,4%
710	EEL	16	105	15,2%	710	EEL	0	14	0,0%
715	EIO	5	45	11,1%	715	EIO	0	9	0,0%
720	FA	8	73	11,0%	720	FA	0	19	0,0%
723	LSI	13	106	12,3%	723	LSI	0	3	0,0%
739	TSC	3	128	2,3%	739	TSC	0	10	0,0%
410	ICE	44	198	22,2%	410	ICE	0	204	0,0%
8	DOC	91	465	19,6%	8	DOC	0	53	0,0%
Total		4.487	32.847	13,7%	Total		2.543	25.872	9,8%

NOTA: per al càlcul dels estudiants totals no s'han tingut en compte aquells estudiants que només fan reconeixement de crèdits, donat que no tenen l'opció d'adherir-se a la campanya del 0,7% del CCD.
Dades extretes de PRISMA.

participat en accions aquest any, s'ha editat el "Calendari de la Cooperació 2010-2011", que va ser enviat a l'inici del curs a tot el personal acadèmic i d'administració i serveis de la UPC.

Pel que fa als resultats d'aquesta darrera edició, constatem un any més un lleuger descens, encara que es manté un bon nivell de col·laboració entre la comunitat universitària sobretot entre els estudiants amb **7.030** de les accions de matrícula i 166 entre el personal acadèmic i d'administració i serveis el qual segueix sent una quantitat molt petita en relació al nombre total de persones que treballen a la UPC.

3.4. Relacions i col·laboracions externes

En aquest apartat volem mostrar la tasca col·laborativa, els esforços dirigits a la coordinació i la complementarietat d'accions i estratègies entre el conjunt d'actors i agents de cooperació internacional. Establir i mantenir acords i aliances, ja siguin per a accions puntuals o de llarga durada, la creació de xarxes i grups de treball estables que facilitin i articulin el treball d'actors, tant del Nord com del Sud, són aspectes claus de l'activitat CUD de la UPC i per tant del treball del CCD.

La UPC participa en xarxes universitàries a nivell català i espanyol a través de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP), a través de la Xarxa Vives d'Universitats (XVU) i a través de la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE). Participem també en xarxes d'universitats internacionals vinculades a temàtiques o a accions concretes, com són la Xarxa Yo sí puedo, la Xarxa de Recerca en Agricultura per al Desenvolupament, la Xarxa Unescovisión, i des d'abril del 2010 la Xarxa PEACE de suport a les universitats palestines.

Aquí trobareu les accions i/o els resultats més rellevants en aquest àmbit dutes a terme durant el curs. Trobareu també la relació de convenis i la llista de les institucions, organitzacions i entitats amb les quals el CCD ha col·laborat al llarg dels diversos anys de treball.

3.4.1. Relacions externes

Agost 2010, Viatge institucional a Etiòpia – Agustí Pèrez, Comissionat per a la Sostenibilitat i la Cooperació per al Desenvolupament de la UPC, va visitar les **universitats d'Arba Minch i Addis Ababa** a Etiòpia. En les reunions amb el Rector d'Arba Minch, Tarekegn Tadesse, i el Vicerector de recerca d'Addis Ababa, Masresha Fetene, es van analitzar les possibilitats de noves col·laboracions i la continuació de les ja existents. Durant l'estada, el Comissionat es va reunir amb l'**Oficina Tècnica de Coopera-**

ció de l'AECID a Etiòpia on, entre altres coses, es va treballar la presència d'universitats etiòpies a la *III trobada de CRUE-Africa* a Canàries prevista al tancament d'aquesta memòria en el mes d'octubre.

El CCD es va adherir el **16 d'octubre de 2010** a la plataforma de la **campanya "Contra la crisi global, Solidaritat global = Pobresa Zero"**, promoguda per la FCONGD, la Federació Catalana d'ONG per la Pau, la Campanya del Mil·lenni de Nacions Unides i la Taula d'Entitats del Tercer Sector amb motiu del Dia Internacional Contra la Pobresa.

Desembre 2010, 7a Conferència Internacional i 8a Sessió de l'Assemblea General de PEACE

Els dies 22 i 23 de novembre de 2010 es va celebrar a l'EPSEB de Barcelona la **7a Conferència Internacional del Programa PEACE**, una **xarxa d'universitats europees i palestines que té per objectiu la cooperació acadèmica amb Palestina**. La UPC és membre de PEACE des de l'abril de 2010 i es va oferir a acollir la Conferència Internacional que es va celebrar just els dies d'abans de la V Conferència sobre Educació Superior que organitza la GUNI UPC. La conferència va comptar amb la presència de representants acadèmics de bona part de les universitats palestines, i també de nombrosos representants d'universitats europees. El tema central van ser les necessitats prioritàries de les universitats palestines que es podrien resoldre a través de la cooperació internacional acadèmica. Es van presentar les experiències amb més èxit i els projectes duts a terme amb el suport de les universitats membres de PEACE, per orientar a partir d'aquí les futures accions del Programa PEACE.

En motiu de la celebració al 2010 com l'Any Internacional de l'Acostament entre les Cultures, una de les sessions es va centrar en la missió de les universitats de promoció del diàleg entre cultures i civilitzacions. Aquesta sessió va ser presidida pel Professor **John Morgan, de la Nottingham University i President de la UK Commission for UNESCO**, i la ponència marc la va defensar **Federico Mayor Zaragoza**. Les presentacions d'experiències positives i bones pràctiques de les universitats de diverses parts del món

es van complementar amb un enfocament especial en el paper dels acadèmics palestins en la promoció del diàleg entre cultures i civilitzacions.

A la finalització de la Conferència, es va celebrar la **8a Sessió de l'Assemblea General de PEACE**, amb participació de representants de bona part dels membres de la xarxa, on es va fer la valoració de la feina feta des de la darrera assemblea i es van presentar i acordar les futures línies de treball.

Programa de cooperació universitària a Moçambic

L'any 2010 es va tancar el PAU (Programa Algèria Universitats), i la Comissió de Cooperació de la XVU s'ha proposat iniciar un nou programa de cooperació universitària. A les reunions que es van dur a terme aprofitant el **III Encuentro Universidades con África** a Las Palmas, diversos representants de la Xarxa Vives, encapçalats pel president i rector de la UdL, Joan Viñas, es van reunir amb els representants de les universitats de Moçambic assistents per expressar-los la voluntat de la Xarxa de portar a terme en un futur proper un programa de cooperació interuniversitària al desenvolupament al país.

Agustí Pérez, Comissionat de Sostenibilitat, Cooperació i Desenvolupament de la UPC, es va desplaçar a Moçambic el passat mes de febrer 2011 en representació del Grup de Treball de la Xarxa Vives d'Universitats (XVU). A l'estada es van fer els **primers contactes sobre el terreny per tal d'iniciar un programa interuniversitari de cooperació entre la Xarxa Vives d'Universitats i les universitats moçambiqueses**. Es van dur a terme reunions amb la **Universitat LURIO**, la **Universidade Zambeze**, la **Universidade Eduardo Mondlane**, la **Universidade Pedagógica**, el Ministeri d'Educació, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i l'Oficina Tècnica de Cooperació de l'AECID al país.

Trobades de treball sobre cooperació universitària a l'Alger

Els dies **16 i 17 de febrer de 2011**. Les Jornades van obrir un període de treball per establir canals que facilitin la cooperació entre Argèlia i Espanya en recerca i docència universitària, especialment per a l'obtenció del grau de doctor a estudiants i professors algerians, i per tot allò referent a la "governança de les universitats" i les noves metodologies docents. Durant la trobada es va constatar l'existència d'un alt interès tant del govern i les universitats algerianes com de la cooperació espanyola per enfortir aquesta relació.

Van participar a la trobada representants del Ministeri d'Educació Superior i de Recerca d'Algèria, representants de les universitats i

xarxes d'universitats algerianes, representants de la cooperació espanyola (OTC a Algèria i membres d'AECID), representants de la CRUE i de la Xarxa Vives d'Universitats. En representació de la XVU va assistir la Dra. Anna Mata com a coordinadora del Programa Algèria Universitats i el Dr. Daniel López, de la UPC, en representació del president de la Xarxa Vives.

Comissió de Cooperació de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP)

El 2 de gener de 2011 a l'edifici històric de la Universitat de Barcelona es va presentar el **Pla de Cooperació Universitària per al Desenvolupament 2011-2015**. El Pla –signat per les vuit universitats públiques catalanes– es basa en la importància que té l'educació superior en el desenvolupament humà sostenible i en la responsabilitat de les universitats en l'educació d'una ciutadania responsable. Proposa augmentar l'eficàcia, la qualitat i l'impacte de les accions de cooperació universitària per al desenvolupament a través de la col·laboració i coordinació de les activitats a nivell català. La UPC i la resta d'universitats que formen l'ACUP expressen la voluntat de concebre l'educació i la recerca des d'una perspectiva global tenint en compte les desigualtats existents en el món, promovent universitats internacionals i compromeses amb aquesta realitat.

Diverses de les accions que el Pla recull formen part del **Programa de Cooperació Universitària amb Àfrica de l'ACUP** impulsat des del **Consorci Universitari de les Universitats Catalanes i Africanes** creat el **curs 2009-2010** –Universitat de Yaoundé I de Cameroun, Universitat de Antananarivo de Madagascar, Universitat Mondlane de Moçambic, Universitat Cheikh Anta Diop Dakar de Senegal i Universitat Nacional de Guinea Equatorial (CIGU)–. El consorci promou establir aliances i l'execució de programes en matèria de gestió universitària, el foment i l'intercanvi d'experiències, la formació i el desenvolupament professional de directius i gestors universitaris africans.

Al llarg del curs 2010-2011 la **Comissió de Cooperació de l'ACUP** aconseguint l'agenda del Programa ha organitzat la **Setmana TECHNIPEDIA** celebrada del 20 al 23 de desembre de 2010 a Barcelona. La trobada forma part del **projecte TECHNIPEDIA**, que té com objectiu crear una plataforma virtual que millori els vincles entre universitats i empreses i faciliti la transferència de coneixement amb la idea de reforçar les dinàmiques emprenedores. Aquesta eina ha d'oferir informació tecnològica i econòmica així com exemples de bones pràctiques i ajudar d'aquesta forma a reforçar la cultura tecnològica, a promoure la cultura d'emprenedoria i a fomentar la crea-

ció d'empreses innovadores. A més a més, facilitarà l'intercanvi d'informació entre els emprenedors al posar-los en xarxa.

A la trobada va participar una Delegació del Camerun amb la presència del Sr. Charles Awono Onana, director de l'Escola Politècnica de la Universitat de Yaoundé –universitat que juntament amb la UPC coordina el projecte–. A les sessions de treball es va començar a definir l'estructura, el funcionament i l'arquitectura de la **plataforma virtual Technipedia**. Es va treballar

sobre el sector agroalimentari. Representants de l'ACUP van viatjar a Camerun al febrer 2011 per a dur a terme un estudi en relació amb l'usuari final de la plataforma virtual per tal de poder definir el funcionament i els continguts de **Technipedia**.

3.4.2. Convenis i col·laboracions amb altres entitats

Al llarg d'aquest curs s'han signat nous acords i convenis que formalitzen i articulen les relacions amb diverses entitats i organitzacions. Destaquem:

Signatura del Conveni entre el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament

(FCCD) i la UPC. El conveni es va signar el 9 de desembre de 2010, per a rehabilitar un hospital al campament de refugiats sahrauís a Rabouni, camps de refugiats del Sahara-Tinduf (Sud d'Algèria).

Durant la col·laboració realitzada al 2005

El FCCD va col·laborar, en el seu dia, en la construcció de l'Hospital Catalunya, al que malauradament ja a la posada en funcionament es van detectar lesions estructurals en tot l'edifici. Al 2005 FCCD i UPC van signar un conveni per reparar-lo, i durant els anys 2005 i 2006 es van rehabilitar l'àrea de consultes i també una ala d'habitacions. La col·laboració continuada va obrir noves línies de treball per a projectes final de carrera i tesis doctorals que han deixat constància de l'esforç dels sahrauís i les institucions en els últims 30 anys. L'actual conveni es proposa continuar amb la rehabilitació de les dues ales d'habitacions, el passadís central, la cuina, el menjador, i la dels espais de l'hospital quirúrgic.

Signatura del Conveni de Col·laboració amb Arquitectes Sense Fronteres-Espanya (ASF-E). Arquitectes Sense Fronteres-Espanya i la UPC van signar un nou conveni el passat 25 de març de 2011 amb l'objectiu d'aprofundir en la recerca i la transferència de coneixements amb els països del Sud, de forma particular a través de l'estudi de tipologies en l'edificació en contextos de cooperació al desenvolupament. El conveni contempla els àmbits marcats per la Recerca Aplicada en Urbanisme i Edificació, la transferència de tecnologia i de resultats, la formació d'estudiants UPC en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament impulsat conjuntament per ASF i la UPC i la sensibilització de la ciutadania.

Conveni amb l'Ajuntament de Barcelona en el marc de la convocatòria de subvencions BARCELONA SOLIDÀRIA 2010. A través de la convocatòria 2010 **Ajuntament de Barcelona subvenciona amb 155.839€**, el projecte **"Moravia como ejemplo de transformación de áreas urbanas degradadas: Restauración ambiental, intervención paisajística y corredor del arte (Medellín, Colombia)"**. El projecte es va poder presentar a través del CCD i el lidera el professor Jordi Morató –Director de la Càtedra UNESCO de Sostenibilitat de la UPC. És un projecte plurianual a executar entre els mesos de desembre 2010 i desembre 2012. En fases anteriors va obtenir recolzament a través de les convocatòries d'Ajuts a Accions de Cooperació del CCD i del Programa Barcelona Solidaria en l'edició de 2009. Al projecte participen entitats locals (Alcaldia i Àrea Metropolitana) i una xarxa d'universitats locals –TdeA, UdeA i UPB). La finalitat del treball és millorar les condicions socioambientals i econòmiques dels habitants de Moravia i l'entorn, reduint els riscos per la salut pública basant-se en la gestió de l'aigua.

La convocatòria 2010-2011 del Programa de Cooperació Interuniversitària i de Recerca de l'AECID (PCI) té com a finalitat l'enfortiment dels centres acadèmics i de recerca dels països socis així com a la creació i aplicació de coneixements científics i tecnològics en temes crítics per al desenvolupament. En el marc d'aquesta convocatòria, l'Agència ha donat recolzament a 28 dels 55 projectes presentats per la UPC per treballar amb centres de països d'Iberoamèrica i Àfrica Subsahariana, amb un total de més de 1.300.000 €.

Col·laboració amb UNICEF-Kenya 2010-2011. El passat mes de novembre de 2010 el Grup de Recerca en Cooperació i Desenvolupament Humà de la UPC (GRECDH) va iniciar una nova col·laboració amb UNICEF a través de l'Oficina de Kènia. L'objectiu és desenvolupar el Pla Estratègic del sector "Aigua, Sanejament i Higiene" a dos districtes rurals del país: Homa Bay i Suba. L'abast del projecte contempla: (i) la implementació d'una línia de base en els dos districtes; (ii) la definició d'indicadors i índexs agregats per avaluar el nivell de servei a l'escala local; (iii) la identificació de les comunitats més des-

favorides i la definició d'inversions prioritàries; i (iv) l'elaboració del pla estratègic i d'inversions. El responsable del projecte per part del GRECDH és l'Agustí Pérez Foguet, Comissionat de Sostenibilitat, Cooperació i Desenvolupament de la UPC.

Col·laboració amb UNESCO-CCD en el projecte "**Water Programme for Environmental Sustainability**", **Caribbean Component**" liderat per la professora Lucila Candela.

Projecte CUNIT-Bolívia. El projecte neix d'una demanda de suport en la formació de doctors formulada pel govern bolivià amb el suport de l'AECID. CUNIT integra la formació de postgrau en els països d'origen dels estudiants sobre diverses matèries. La UPC hi participa a través d'un postgrau en recursos hídrics a Cochabamba, a càrrec de membres del grup de recerca FLUMEN i amb professorat de l'ETSECCPB, i un un altre postgrau sobre recursos naturals a Oruro, amb professorat de l'EPSEM.

Els nous acords es sumen a la llarga relació de convenis amb entitats del tercer sector, administracions i altres institucions:

- **Asociación Regional de Productores Mineros Artesanos del Sur Medio de Perú (AMASUC), Institut de Reddes de Desarrollo Social,** l'abril de **2009** es va signar un conveni marc entre la UPC, l'Institut Redes de Desarrollo Social i l'Asociación Regional de Productores Mineros Artesanos del Sur Medio del Perú (AMASUC), a través del qual es regulen les activitats conjuntes de la UPC amb aquestes entitats, a través dels projectes liderats pel professor del departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals Josep Maria Mata Perelló. També es van signar dos convenis específics per ordenar les accions a Cerro Rico i Minsky previstes de **setembre de 2009 a febrer de 2010**, –treballs de cartografia minera i geològica, i treballs de mines i de seguretat de mines, respectivament–. Les altres activitats –tasques de geotècnica, risc geològic, geologia ambiental i social i seguretat ciutadana– es van executar a San Camilo (Lima) entre **juliol de 2009 i febrer de 2010**.
- **Arquitectes sense Fronteres – Espanya (ASFE):** acord signat l'any **1999** i que posteriorment es va vincular a la constitució a l'ETSAB del grup Estudiants sense Fronteres d'Arquitectura, ara denominat Espai Social i Formatiu en l'Arquitectura (**ESFA**). El grup, que no depèn d'ASFE, sovint ha col·laborat en accions de cooperació en les que han participat estudiants d'arquitectura a Argentina, Burkina Faso, Haití i Nicaragua.
- **Ciudad Saludable:** ONG que té com a meta contribuir a generar ciutats saludables en els països en desenvolupament a través de la promoció de sistemes de gestió ambiental sostenible dirigits a millorar la qualitat de vida de la població. El primer acord amb la UPC es va signar l'any **2007**.
- **Fundació Ajuda en Acció:** ONGD centrada a millorar les condicions de vida dels nens i nenes, les famílies i les poblacions que viuen en una situació de pobresa i d'exclusió. A través de la gestió del CCD, la UPC i la Fundació Ajuda en Acció van signar un conveni marc de col·laboració el dia 19 de juny de **2006** que promou la realització d'activitats conjuntes encaminades a col·laborar en projectes i altres iniciatives, així com la formació i sensibilització en l'àmbit de la solidaritat i la cooperació per al desenvolupament.
- **Fundació Banc de Recursos:** L'any **2002** es va signar un acord amb aquesta entitat, que té per objectiu millorar l'aprofitament dels recursos materials i humans del planeta mitjançant la canalització d'excedents cap als països del sud. La UPC ha aportat material provinent de renovacions internes d'equips. Amb el recolzament del CCD, la UPC ha participat en el marc de projectes de formació en informàtica a Bolívia.
- **Fundació Centre d'Informació i Documentació Internacionals a Barcelona (CIDOB):** el conveni de col·laboració amb aquesta entitat, **signat l'any 2000**, inclou diverses accions de col·laboració en l'àmbit formatiu. L'acord contempla altres línies relatives a la realització d'estudis i treballs de recerca sobre desenvolupament i a l'accés als recursos bibliogràfics i documentals. La UPC forma part del Patronat de la Fundació.
- **Creu Roja a Catalunya:** El conveni amb Creu Roja es va signar al **1995** i la col·laboració s'ha centrat bàsicament en el desenvolupament d'una línia de suport en l'àmbit de l'assessorament tècnic especialment en temes d'aigua, sanejament, infraestructures i agronomia gràcies a la col·laboració de docents de la UPC en els projectes de cooperació d'aquesta entitat. Tot i això, en el darrer període no s'han registrat noves iniciatives de suport.
- **Enginyeria Sense Fronteres (ESF):** Molts dels associats a aquesta ONGD són també membres de la UPC, i és per això que fa molts anys que es treballa en estreta col·laboració en diversos àmbits, tant pel que fa a la realització d'activitats de sensibilització i de formació com a partir de la participa-

ció de membres de la UPC en els projectes de cooperació que impulsa ESF. La relació es va formalitzar a través d'un acord signat amb la UPC l'any 2000.

- **Intermón Oxfam (IO):** acord signat el dia **3 de febrer de 2004**, que consolida col·laboracions anteriors en el marc de les campanyes de sensibilització que impulsa aquesta ONGD. El conveni també preveia possibles accions concertades pel que fa a recerca i desenvolupament de solucions tecnològiques en cooperació al desenvolupament, així com la possible participació de membres de la UPC en projectes d'aquesta entitat.
- **Ministeri de Desenvolupament Rural de Mauritània.** Al març de **2010** es va signar un conveni per a la prestació de serveis entre la UPC i el Ministère du développement rural de Mauritània. Aquesta col·laboració s'emmarca en el treball que investigadors del Departament d'Enginyeria Agroalimentària i Biotecnologia estan duent a terme conjuntament amb el CSIC en col·laboració amb el Minsiteri maurità amb el suport de l'AECID en el **projecte VISA** (Valorisations de l'Irrigué pour la Souveraineté Alimentaire). A través d'aquest conveni s'estableix que el DEAB proveirà el MDR de suport tècnic sobre anàlisi de sòls, de teixits vegetals i d'aigües de les parcel·les pilot del projecte VISA. Aquesta prestació de serveis s'estendrà fins al final del projecte VISA, a finals de maig de 2011.
- **Practical Action (abans Intermediate Technology Development Group-ITDG-):** És un organisme peruà de cooperació tècnica internacional fundat l'any 1965 amb la finalitat de contribuir al desenvolupament de les poblacions amb menys recursos mitjançant la investigació, l'aplicació i la difusió de tecnologies apropiades. A través de l'acord amb la UPC, formalitzat el **15 de desembre de 2005**, s'aconsegueix un marc per l'execució de projectes d'investigació conjunts, per la realització de programes de formació científica i tècnica, per fomentar el desenvolupament de competències i capacitats, i per promoure l'intercanvi de personal. **Des de l'any 2006** s'ha participat en el projecte de consolidació del **CEDECAP a Cajamarca (Perú)** impulsat per ESF, amb l'objectiu de completar i millorar el seu programa formatiu, les infraestructures i l'equipament docent. El passat **octubre de 2009** es va signar un nou acord específic **entre UPC i Practical Action in Nepal** per a l'execució d'un **projecte de recerca relacionat amb l'elevació i transport de mercaderies a regions rurals de diverses poblacions de Nepal**. A través d'aquest con-

veni es preveu la col·laboració entre aquesta ONG i el **Centre de Disseny d'Equips Industrials de la UPC**, entre l'agost de 2009 i el setembre de 2010, el projecte beneficiarà a unes 15.000 persones dels districtes Achham, Kailikot, Gorkha i Tanahun.

- **Servei al Tercer Món (SETEM):** la col·laboració UPC-SETEM és molt anterior a la data de signatura del conveni marc, **l'any 2001**, i s'ha anat concretant en nombroses iniciatives de sensibilització i de formació, entre les quals, i específicament en l'esfera de la formació, hem d'assenyalar els cursos de tercer cicle –postgrau i màster– que s'organitzen conjuntament amb la Fundació UPC, la participació en assignatures de lliure elecció i el reconeixement de crèdits de lliure elecció a propostes formatives de SETEM.

3.4.3. Entitats del tercer sector, administracions, altres institucions i contraparts al sud

A banda dels socis dels convenis i els acords hi ha un gran nombre d'actors amb els que el CCD ha col·laborat de manera estable o puntual al llarg del temps. Tanquem aquest apartat de Relacions amb la relació d'aquestes organitzacions.

ACADE
Acció contra la Fam
ACI Medellín
ACOCAP
ACR Històriques
ACSUR-Las Segovias
ACUA (Asociación Comunitaria Unida por el Agua y la Agricultura)
ADCS (Adigrat Diocese Catholic Secretary)
ADESC (Associació per al Desenvolupament Econòmic de Saré Coly, Senegal)
ADESCI (Associació per al Desenvolupament de Costa d'Ivori)
AEPCFA (Asociación de Educación Popular Carlos Fonseca Amador)
AER Oran Argentina
AES (Association Education Solidaire)
AFNE (Associació de Famílies de nens i nenes d'Etiòpia)
Agen Desarrollo Miranda
Agència Catalana de Cooperació per al Desenvolupament (ACCD)
Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo (AECID)
AIDH
Aigua per al Sahel
AIPC PANDORA
Ajuda en Acció

- Ajuntament de Barcelona
 Ajuntament de Castelldefels
 Ajuntament de Sant Boi de Llobregat
 Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat
 Ajuntament de Tamba
 Ajuntament de Terrassa
 Ajuntament Ebibeyin
 Ajuntament Oussouye
 Al Akhawayn University in Ifrane UNESCO cahir "water womwn an decision power"
 Alcaldia de Bluefields
 Alcaldia de San Miguelito
 Alcaldia de San Salvador
 Alcaldia San Ignacio de Moxos
 ALDEA
 ALDOO
 ALKARIA
 Al-Quds University
 AMASUC (Asociación Regional de Productores Mineros Artesanales del Sur Medio y Centro de Perú)
 AMC
 AMDEC (Associação Moçambicana para o Desenvolvimento Concertado)
 AMEXTRA Mèxic
 Amics de Nepal
 Amics de Vicky Sherpa
 Amistat Parroquial amb Cinco Pinos
 AMVA (Área Metropolitana del Calle de Aburrá Colombia)
 APAER (Asociación Civil de Padrinos de Alumnos de Escuelas Rurales)
 APS (Association Paix & Solidarité)
 Área metropolitana del barrio de Aburra
 Arquitectes Sense Fronteres (ASF)
 Arxivers Sense Fronteres (ASF)
 ASF-E (Arquitectos Sin Fronteras España)
 Asociación CAUÉ
 Asociación Civil de San Javier del Perú
 Asociación Navarra Nuevo Futuro
 Asociación para el Desarrollo
 Association Education Solidaire
 ASSOAL
 Associação VERDEVER
 Associació ALAMAL
 Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí
 Associació Catalana de Brigadistes per Nicaragua
 Associació Catalana de Professionals per la Cooperació
 Associació Catalana pel Desenvolupament Rural del Tercer Món
 Associació Catalana per la Pau
 Associació Catalanonicaragüenca d'Amistat i Solidaritat
 Associació Cécile
 Associació Concòrdia
 Associació d'Estudiants i Joves Guineans a Espanya
 Associació d'Estudiants, Enginyers Tècnics, de Mines, Industrials (AMIT)
 Associació Finançament Ètic i Solidari
 Associació Hawca per a l'Assistència Humanitària
 Associació Kuskan Jaku
 Associació Sociocultural Ibn Batuta
 Associació Wafae
 Associació Wouol
 Association Wend-Puiré
 ATSF
 AUCCOOP – Associació Universitària per la Cooperació
 Aynimundo-Perú
 Ayuntamiento de Copala
 Ayuntamiento de Irece
 Ayuntamiento de Zapopan
 Biblioteca Municipal Bandiagara
 Birla Institute of Technology and Science
 Birmània por la Paz
 BYN.PASAR – R. Dominicana
 C.F.P. La Salle
 C.U. de Mascara
 Caldes Solidària
 Calmécac A. C.
 Camara Municipal de Praia
 CAMAWA (Asociación de Comunidades indígenas Wounaan)
 CANTERA (Centro de Comunicación y Educación Popular)
 Caritas Cuba
 Casa Acogida MANTAY
 Casa do Gaiato
 Casa Guatemala
 Casa Hogar
 Casal d'Associacions Juvenils de Barcelona
 Casal d'Infants de Sant Pau del Camp
 CATAS (Coordinadora Autònoma de Tecnología Apropiaada y Salud)
 Cátedra Unesco de Desarrollo Sustentable (FLACAM)
 Catholic Diocese Kitui
 Cavida
 CCDT (Committed Communities Development Trust)
 CECAT (Centro de Estudios de Construcción y Arquitectura Tropical)
 CECOVASA (Central de Cooperativas Agrarias Cafetaleras del Valle de Sandia)
 CEDAT
 CEDESCO-IBEM
 CEDH-Moçambic
 CEK-Mali
 Centre d'Estudis Africans (CEA)

Centre d'Estudis Amazònics (CEAM)
Centre de Cooperació Internacional – UdL
Centre de Suivi Écologique Sénégal
Centro de Estudios de Desarrollo do Habitat CEDH
Centro de Iniciativas Solidarias Ángel Olan
Centro de Investigación y Promoción del Campesinado (CIPCA)
Centro Guaman Poma de Ayala
CEPAL (Xile)
CEPES (Centro Peruano de Estudios Sociales)
CEPROM (Perú)
CERES
CES (Computer Education Services)
Ciudad Saludable
Clam per la Dignitat
CODEFF (Comité Nacional Pro defensa de la Fauna y Flora)
CODES-CAM
Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona
Col·legi d'Arquitectes de Barcelona
Col·legi d'Enginyers Industrials de Barcelona
Colegio de Posgraduados en Ciencias Agrícolas
COLNODO
Comitè Català de l'ACNUR
Comitè de Suport al Moviment Sense Terra
Comité estado Región de Cacheu
Compañía Bomberos de Cusco n39
Complexe Technique Wangari
Comunicació per a la Cooperació – PANGEA
Comunidad de niños Sagrada Familia
Comunitat de Tsunza. Ministeri de Salut Pública i Sanitat
Consolat d'Haití a Barcelona
Consultora ITIS Tecnologia, UFSC, Empresa eventos TARGET
Cooperació
COPAVI
CORDES (Asociación Educadores Bajo Lempa)
CREPA-Mali
CRESFED
Creu Roja
CST (Central Sandinista de Trabajadores)
CUJAE
Cumbre del Sajama
Curadores da Terra
DESOS Opción Solidaria
Dialogue Benin
Diputació de Barcelona
Dirección de Ecología y Fomento Agropecuario del Ayuntamiento de Zapopan
Doman Acció Internacional
Dugú Associació
Ecole National d'Ingénieurs (ENI) de Bamako
Ecole Nationale de l'Industrie Minérale
ECOSTA
Educació per l'Acció Crítica
Educació sense Fronteres
EMMCI
Empresa Minera Manquiri S.A.
Empresa Social del Estado Hospital La María
Empresaris SF
ENDA-ASF-Senegal
Enlace Quiche, Asociación Ajb'atz'
ERA
ERA-CAMERUN
Escola AGEFFE ALCINDOR
Escola C.E.M. de Pakour
Escola C.E.M. de Peyrisac de Ziguinchor
Escola de Cinema i Audiovisuals de Catalunya
Escoltes Catalans
Escuela Superior Politécnica del Litoral
Enginyeria sense Fronteres (ESF)
Educació Sense Fronteres (ESF)
ESMABAMA
Espai Social i Formatiu en l'Arquitectura (ESFA)
Estación Experimental Agroindustrial Obispo Colombres
Estrategia
F. Pueblo Indio del Ecuador
FAO
Federació Catalana d'ONGD
Fe i Alegria
Foundation Amahiguire Dolo
Fondo de Solidaridad e Inversión Social (FOSIS) del Ministerio de Planificación del Govern Xilè
Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
Foro Ciudades para la Vida
Frente Polisario BCN
Fundació ACIS
Fundació Alqantara
Fundació Banc de Recursos
Fundació CIDOB
Fundació CODESPA
Fundació Dakar Solidari
Fundació Equilibri
Fundació Esperanza de Salvación
Fundació Hermanamiento l'Esquirol San Juan de Limay
Fundació Laia Mendoza
Fundació MARFA
Fundació Món-3
Fundació Pau i Solidaritat

Fundació ProVivienda Social-Argentina
 Fundació Vicente Ferrer
 Fundación para la Educación y el Desarrollo Regional – VITA
 Fundación Cristal
 Fundación Cruzada Patagónica
 Fundación de Esperanza de Salvación
 Fundación Ecológica Arcoiris
 Fundación Mujeres para el Desarrollo de Guaymate
 Fundación Promoción Social de la Cultura (FPSC)
 Fundación Tierra Viva
 FUNDAMAZONIA
 FUNDESO
 FUSAI – El Salvador
 Gambian Technical Institute
 Generalitat de Catalunya
 Geòlegs del Món
 Geòmetres Sense Fronteres (GSF)
 Gobierno Municipal de El Alto
 Gobierno Municipal de Tena
 GOPALAKRISHNAN NAIR
 GRAMC
 Granja-Escola Karang
 GRDR (Groupe de Recherche et de Réalisation pour le Développement Rural)
 GRIVIN-URUZA-UACH
 GRUFIDES
 Grufides-TwinLatin
 Grup d'Ajuda Permanent al Poble d'Haití (GRAPPH)
 Grup de Cooperació del Campus de Terrassa
 GRUPEDSAC
 Grupo de Apoyo al Sector Rural
 Grupo de Investigación de Materiales y Tecnología (MATEC)
 Grupo Universitario It K'amal
 Guinea Equatorial en Acció (GEA)
 Hospital Clínico. Universidad Federal Minas Gerais
 Hospital Regional
 Human Development Foundation
 I. Educativa Ciudadela Tumac
 IAA
 IAMANC
 ICLEI SOUTH EAST ASIA
 ICTA (Instituto de Ciencia y Tecnología Agrícola)
 IDDI (Instituto Dominicano de Desarrollo)
 Indian Institute of Science
 Indian Institute of Technology
 Ingenieros para la Cooperación-Etiopia
 Instituto Nacional de Tecnología Agropecuaria
 Institut Català del Voluntariat
 Institut Joan Lluís Vives
 Institute of Studies in Buddhist Philosophy and Tribal Cultural Society
 Instituto Quinzambougou
 Instituto Dominicano de Desarrollo (IDDI)
 Instituto de Educación Popular El Abrojo
 Instituto Nacional de Cultura del Perú
 Instituto Veterinario de Investigación de Trópico y Altura
 INTA (Instituto Nacional de Tecnología Agropecuaria)
 Intermón Oxfam (IO)
 IPI (Associació Iniciativa Pro Infància)
 IRW (Inti Runakunaq Wasin)
 ISF
 ITDG Practical Action Nepal
 ITDG Soluciones Prácticas
 ITESO
 IVITA
 Junta Buen Gobierno
 KAPEG (Nepal)
 KHUSKAN JAKU
 KNUST Kwame Nkrumah University of Science and Technology
 LONYA
 Luna Nueva
 Mancomunidad del Norte Oriente de Guatemala
 Mans Unides
 Marató de TV3
 MATEC
 MCC (Movimiento Campesino Córdoba)
 Medicus Mundi – Catalunya
 MENON Network
 Mera Parivar
 Mercy Center
 Mestres per Bòsnia
 Ministère de Développement rural Mauritanie
 Ministeri de la Construcció RASD
 MINSA (Ministeri de Salud de la República de Nicaragua)
 Misión Cultural de Bandiagara
 Misioneres de San Antoni Maria Claret (Germanes Claretianes)
 MNCI (Movimiento Nacional Campesino Indígena)
 MOCASE
 Movimiento Nacional Campesino Indígena
 MST
 Municipalidad de Bocas de Satinga
 Municipalidad de Medellín
 Municipalidad de Pisco y Chincha
 Municipalidad de San Ignacio de Velasco
 Municipalidad de San José de Chiquitos
 Municipalidad de Tena

Municipalidad Rodríguez Mendoza
Municipalidad San Pedro de Atacama
Municipalidad de Mecapaca
Nens de l'Afganistan
Nepal Children Organization (NCO)
Noves Tecnologies per Àfrica
NPFS (Nôtres Petits Frères et Sœurs Haïti)
Nucli d'Estudis de l'Amazònia (NEAC)
ODE (Office de Développement des Églises Evangéliques)
OneWorld Spain
ONG Ideas
ONG Realidades Bolivia
OPAMSS
Òptics pel Món (OxO)
Plataforma Catalunya amb el Sàhara
Plataforma de Solidaritat amb Santiago del Estero
Plataforma per Kosovo
Plataforma per Palestina
Practical Action
Programa Hidrològic Internacional – UNESCO
Protege QV
PUCP
Raíces Solidarias
RASD Ministeri de la Construcció
Rayaka Laya
RDT-FVF
Red Artesanas y Artesanos de la Costa Atlántica
RED SOCIAL
Reroy Cable
Resguardo Indígena Santa Sofía y el Progreso
Rif Al Andalous
SAFP (Shati All for Partnerships)
Salvanatura-Ademusa
Secretaria de Urbanismo de Rio F. Pro vivienda social Buenos Aires
SEDA-AYNI (Solidaridad, Educación y Desarrollo Ayacuchano)
SEPAZ (Secretaria para la Paz Guatemala)
SERTA – Brasil
Servei Civil Internacional
Servicios Educativos Pasos Adelante
SETEM
SKDK (Centre per la Cultura i el Desenvolupament de Karis)
SODAGRI
Sodepau
SOENA (Sociedad de Encuadre Agrícola y Comercialización)
Santa Perpetua Solidària
Streets of India (Antyodaya Niketan)
Sumacta Kausakusun
Subprefectura Provincia Coord. Interinstitucional
Tamil Nadu Foundation
Tecnologia per a Tothom
Tecnológico de Antioquia
Telecos Sense Fronteres
The Energy Centre (TEC) de la Kwame Nkrumah University of Science and Technology KNUST
The Hoy Land Trust
UCA (Paraguai)
UE Sierra Leone
Un techo para mi país Ecuador
UNA
UNAC (União Nacional de Camponeses)
UNAN
UNESCO
Unión de Movimientos de Moradia
UNICEF
Al-Quds University (Cisjordania-Palestina)
Universidad Agostinho Neto
Universidad Antioquia
Universidad de Antioquia. Facultad de Ingeniería
Universidad Autónoma Nuevo León
Universidad Católica Andrés Bello (UCAB)
Universidad Católica Nuestra Señora de la Asunción
Universidad Cauca
Universidad Central de Las Villas
Universidad Ciencias y Artes
Universidad de Caldas Colombia
Universidad de El Salvador
Universidad de Gambia Escuela de Medicina
Universidad de Guayaquil. Facultad de Ciencias Médicas-Escuela de Tecnología Médica
Universidad de la República de Uruguay
Universidad de los Andes
Universidad de Manaus
Universidad de Nariño
Universidad de Oriente
Universidad de Talca
Universidad de Talca. Facultad de Arquitectura
Universidad del Cauca –Grupo Investigación de Desarrollo Rural
Universidad Eduardo Modlane (UEM)
Universidad Estatal de Bolívar
Universidad Experimental de Guayana
Universidad Federal de Bahía (UFBA)
Universidad Federal de Bahía (UFBA). Núcleo Estudios Hidrológicos y del Medio Ambiente
Universidad Gastón Berger (Senegal)
Universidad Islámica de Gaza

Universidad Jesuita de Guadalajara
 Universidad Mayor de San Marcos
 Universidad Mayor de San Simón
 Universidad Mohammed V Adgal. Facultat de Ciències de Rabat
 Universidad Nacional Autónoma de Nicaragua (UNAM)
 Universidad Nacional Colombia
 Universidad Nacional de Asunción
 Universidad Nacional de Colombia
 Universidad Nacional de Cuyo (ITU)
 Universidad Nacional de Ingeniería (UNI). Lima Facultat de Ingeniería Mecánica
 Universidad Nacional de la Plata (UNLP)
 Universidad Nacional de Mar del Plata
 Universidad Nacional de Salta (UNSA)
 Universidad Nacional Experimental de Tachira
 Universidad Nacional Experimental Politécnica Antonio José de Sucre
 Universidad Nacional Ingeniería CIEMA
 Universidad Nacional Mayor de San Marcos
 Universidad Nacional Mayor de San Marcos. Facultat de Biològiques
 Universidad Nacional Pedro Manrique
 Universidad Peruana de Ciencias Aplicadas
 Universidad Pontificia Bolivariana (UPB)
 Universidad Pontificia Católica de Perú (PUCP)
 Universidad Privada de Sta. Cruz de la Sierra (UPSA)
 Universidad San Carlos de Quetzaltenango
 Universidad Tecnológica Metropolitana (UTEM)
 Universidad TU Delft (Holanda)
 Universitat Autònoma de Barcelona, Facultat de Traducció i Interpretació
 Universitat de Gajh Mada (UGM)
 Universitat de Sao Paulo Grup d'Extensió Universitari
 Universitat Sense Fronteres
 Université Polytechnique de Bobo-Dioulasso
 UNSAAC
 UNSXX
 UST-UJJOC (Unión Trabajadores Rurales sin Tierra Mendoza)
 UTO
 UTPG (Un Techo x Guatemala)
 Veterinarios sense Fronteres
 Viatgers sense Fronteres
 Voluntaris per Bòsnia
 Wassu Gambia Kafo Associació
 Woldiya Adengur School
 Wollo University
 World Vision International
 Yamuna

3.5 XVIII Convocatòria d'Ajuts del CCD

Forma part de la responsabilitat universitària fomentar activament la solidaritat i l'equitat entre pobles i promocionar un millor desenvolupament humà sostenible al món. Aquest compromís va portar, un any més, a la publicació el 26 de febrer de 2010 la XVIII Convocatòria d'Ajuts del CCD. La convocatòria ha esdevingut el mecanisme bàsic a través del qual es canalitza la implicació directa de membres de la UPC en projectes i programes de cooperació per al desenvolupament amb els països del Sud, en col·laboració amb altres actors socials.

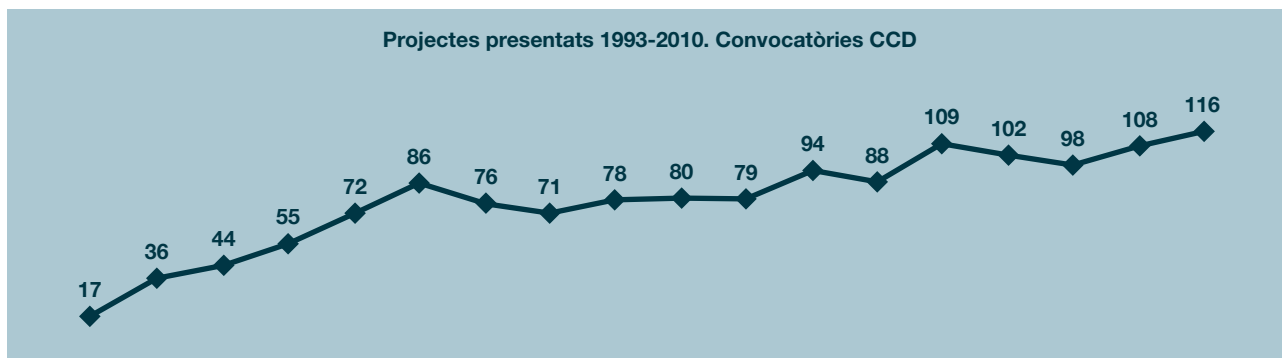

La Campanya del 0,7% a la UPC fa possible aquesta Convocatòria d'Ajuts, que amb periodicitat anual impulsa un ampli ventall d'activitats de cooperació universitària al desenvolupament, amb una extensa participació d'estudiantat, professorat i PAS. Moltes d'aquestes accions es realitzen en col·laboració amb ONG i entitats del nostre entorn, amb la condició bàsica que en totes les propostes hi hagi una participació activa i directa de membres de la UPC.

La convocatòria promou la realització d'activitats que contribueixin a ampliar les capacitats i oportunitats de desenvolupament de la població de països d'IDH baix a través de la formació, la recerca aplicada i la transferència de tecnologia, així com el suport a universitats i centres de recerca i de formació d'aquests països. També s'inclou una línia específica de suport a iniciatives específicament orientades a sensibilitzar la nostra comunitat universitària sobre la problemàtica dels països del Sud i, també, a propostes d'Educació per al Desenvolupament (EpD) que es duguin a terme a la UPC.

La XVIII edició va incorporar algunes novetats de cara a reforçar el suport a algunes actuacions considerades estratègiques, orientant el treball de Cooperació Universitària al Desenvolupament que es realitza des de la UPC, de les que destaquem les següents:

- Introducció d'una prioritat específica per accions que duguin a terme a Haití, en resposta a la catàstrofe esdevinguda en el país.

- Es van obrir dues línies de suport específic en dues de les modalitats de participació. Una línia de **suport específic per a activitats de recerca** per al desenvolupament, dirigida a complementar els ajuts a la mobilitat amb la cobertura d'altres despeses vinculades a la realització d'aquestes iniciatives, i dins de la modalitat de propostes d'Educació per al Desenvolupament, una nova **línia de suport addicional al treball en la competència genèrica de Sostenibilitat i Compromís Social**, des de la perspectiva d'acostar el Sud a l'aula en assignatures dels nous plans d'estudi.
- Promoció de **l'elaboració de vídeos i d'altres materials audiovisuals** vinculats a les experiències i activitats realitzades al Sud.

A la resolució del Consell del CCD del 7 de maig de 2010 es van prioritzar les accions a zones de menor desenvolupament relatiu que beneficiaven als col·lectius més desfavorits i estaven sol·licitades i definides com a prioritàries per les entitats i institucions locals contraparts, i es va considerar prioritari com es preveia assegurar la continuïtat dels efectes un cop finalitzada la intervenció. Es van prioritzar també aquelles accions promotores d'aprenentatge en l'àmbit de la tecnologia per al desenvolupament per part de membres UPC, valorant-ne especialment la realització de treballs finals de carrera, tesis doctorals i altres activitats relacionades amb programes acadèmics.

En la XVIII edició es van presentar 116 propostes, 71 a la línia de projectes a realitzar en col·laboració amb ONG i altres entitats (O), 29 eren iniciatives en col·laboració amb universitats o institucions afins en ciència i tecnologia (U) i 16 eren propostes d'educació per al desenvolupament i/o de sensibilització (EpD i S). Aquestes propostes eren articulades per 537 participants entre estudiants, per-

sonal acadèmic i PAS. En el seu conjunt, 100 propostes proposaven desplaçaments a 36 països.

Es va donar suport a 102 de les 116 iniciatives presentades (63 de la tipologia O, 26 de la U i 13 d'EpD i S) amb una aportació econòmica total de 468.989 €. En aquestes 102 iniciatives hi participaven un total de 491 persones: 261 estudiants, 208 personal acadèmic i 22 PAS.

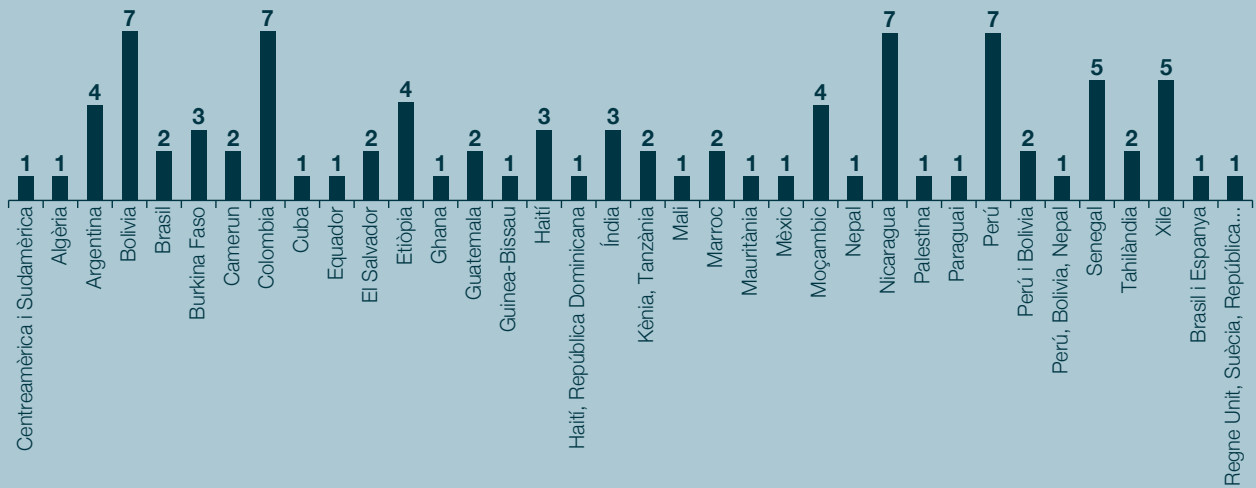
Pel que fa a la distribució territorial, el gràfic (pàg. següent) mostra la major concentració d'accions a Bolívia, Colòmbia, Nicaragua, Perú seguits de Senegal i Xile. Es manté la presència creixent a l'Àfrica i a Àsia.

En el següent gràfic (pàg. 36) es descriu la participació de les unitats de la UPC a la XVIII convocatòria. Allà es constata el protagonisme dels campus de Barcelona i Castelldefels a través de les seves escoles.

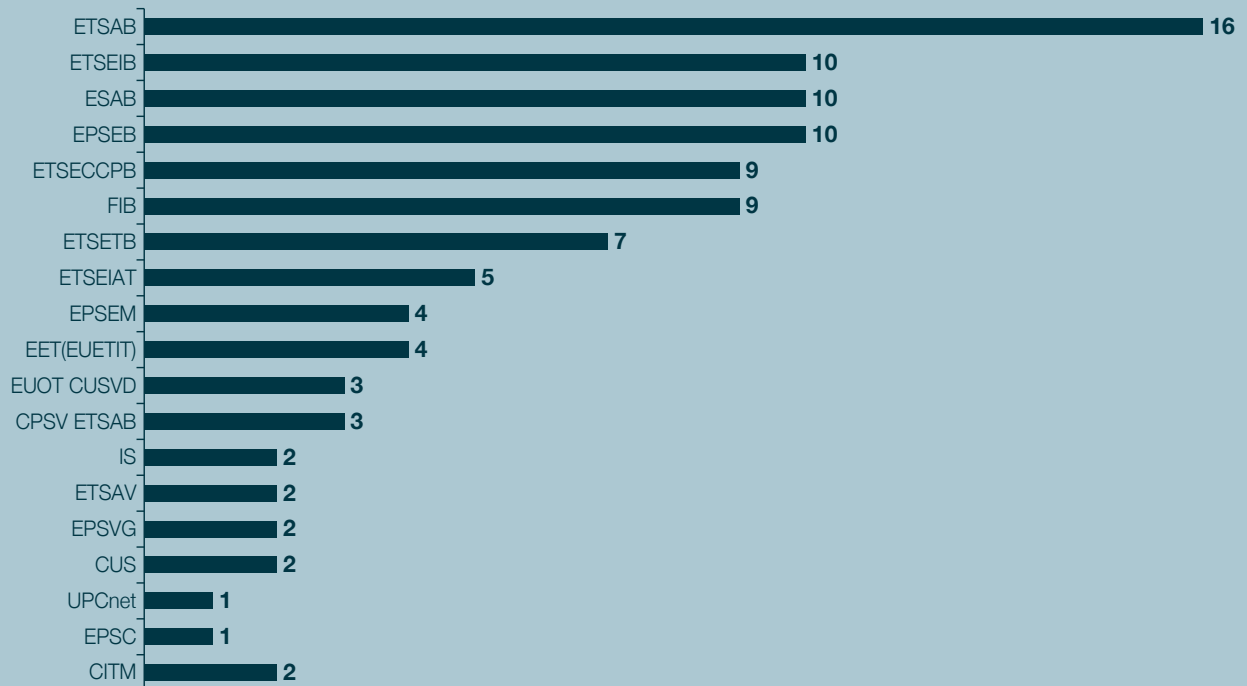
Tot seguit, s'inclou una petita fitxa amb el resum de les memòries i els informes d'activitat elaborats pels equips dels projectes. Alguns resums corresponen a projectes que s'han executat durant aquest curs tot i que han rebut l'ajut en una convocatòria anterior.

En altres casos, són informes parcials o de seguiment si les activitats no s'han executat en el període previst i en el moment de redactar aquesta memòria encara es troben en fase d'execució.

91 projectes a terreny. Resolució de la XVIII convocatòria d'Ajuts CCD

Unitats Organitzatives-Projectes amb Ajuts

3.5.1. Estudis i projectes de cooperació

Rehabilitació de l'hospital Catalunya a Rabouni

Responsable

Maria Pau Teixidó, estudiant de l'ETSAB.

Lloc

Rabouni, camps de refugiats de Tinduf, Algèria.

Dates

21 de març de 2010 i dos desplaçament per 2011.

Soci local

La Delegació de Catalunya del Frente Polisario.

Participants UPC

Sandra Bestraten Castells, PDI de l'ETSAB; Emili Hormias Laperal, PDI de l'EPSEB; Anna Altemir Montaner i Maria de la Pau Teixidó, estudiants ETSAB; i l'alumnat de les optatives "Habitatge i Cooperació" i "Tecnologies de Baix Cost per la Cooperació", ETSAB.

Context del projecte

Durant els mesos de desembre dels anys 2003 i 2004 es va realitzar un estudi de patologies a l'Hospital Materno Infantil de Rabouni. Aquest edifici patia greus lesions en la seva estructura degut a problemes estructurals. La problemàtica de tenir l'Hospital en un estat avançat de degradació suposava una greu mancança de serveis sanitaris.

Objectius

Rehabilitar l'Hospital Catalunya a Rabouni, que ha de suposar una millora en la qualitat sanitària de la localitat.

Activitats realitzades i resultats

A partir de la primera visita de l'Hospital Materno Infantil, amb Fadel, director de l'Hospital General de Rabouni, i d'una segona visita a l'edifici amb Elmamoun, enginyer civil, s'ha realitzat un document on queden recollides totes les necessitats de rehabilitació de l'edifici.

Per tal d'elaborar aquest document, s'ha actualitzat l'aixecament de plànols, redibuixant segons l'estat actual tant les plantes com les seccions així com les patologies de l'edifici i les intervencions a realitzar. Seguidament s'ha realitzat l'amidament i pressupost total de l'obra a realitzar, per tal de posar en marxa la licitació de l'obra de rehabilitació. S'ha elaborat el document de licitació o "quadern d'en-càrrec".

Continuïtat

Durant el mes de gener de 2011 dues persones més es desplaçaran a Rabouni per començar la direcció d'obra.

Aportació del CCD

3.000 €.

Escola de la Terra, Universidad Campesina

Responsable

Marina Sanahuja Beltran, estudiant de l'ESTAB.

Lloc

Villa de Ojo de Agua, Província de Santiago del Estero, Argentina.

Dates

Del 4 de juliol al 3 de setembre de 2010.

Soci local

MOCASE-VIA CAMPESINA (*Movimiento Campesino de Santiago del Estero*).

Participants UPC

Beatriz Puig Zaera, estudiant EPSEB; Alba Pawlosky Ferret, Marina Sanahuja Beltran, Iñigo Murga Echezarreta i Marta Arnal Estapé, estudiants ETSAB.

Context del projecte

El MOCASE és un moviment format per més de 9.000 famílies de la Província de Santiago del Estero que s'han vist afectades per desallotjaments en el seu territori. En una lluita silenciada per jutges i policia, aquestes famílies porten 20 anys fent moviments a les seves comunitats rurals per la tinença de la terra, en un projecte social recolzat també en la solidaritat, la producció d'aliments sans, l'educació, la justícia i el canvi social.

Objectius

L'objectiu que ens ha dut a col·laborar amb el MOCASE per desè any és la realització de la Universidad Campesina, projecte que pretén oferir una educació emmarcada i orientada a la vida rural, on s'impartiran les quatre branques educatives de mestre rural, salut, comunicacions i agroecologia. ESFA ha intervingut en el disseny de l'edifici de la Universitat, i el seguiment d'obra de la Sala d'Usos Múltiples (SUM).

Activitats realitzades

Les activitats realitzades al llarg de l'any han consistit en la planificació de les obres de la SUM; replantejament, fonamentació i aixeca-

ment dels primers murs; estudi del terreny i materials per al disseny de la Universitat, que ha servit de base per a dos PFC.

Resultats

De moment, s'han assolit els resultats pel que fa a planificació i aixecament de murs de la SUM, i seguim avançant amb els PFC, mentre realitzem en el nostre entorn activitats de sensibilització sobre aquests projectes i el que hem conegut d'aquesta organització.

Perspectives de continuïtat

En quant al treball en el futur, cal pensar en portar a la realitat les fases que s'han estat projectant fins ara.

Valoració

L'aprenentatge ha sobrepassat els límits d'allò purament tècnic i ha fet que per a tots nosaltres l'experiència hagi obert un món de possibilitats en quant a forma d'organització per a aconseguir un canvi social.

Aportació del CCD

6.900 €.

Estratègies per abordar la transició agroecològica del sistema productiu dels agricultors familiars del cinturó hortícola platense

Responsable

Fara Díaz Mantecon, estudiant del màster d'ApD de l'ESAB.

Lloc

Cinturó hortícola del municipi de La Plata, província de Buenos Aires, Argentina.

Dates

Del 6 de febrer del 2010 al 6 de febrer 2011.

Soci local

Banc Social de la Facultat de Ciències Agràries i Forestals.

Participants UPC

Fara Díaz Mantecón, estudiant de Màster ApD de la ESAB; Nuria Carazo i Dolores López, PDI, ESAB.

Context del projecte

El model agrícola dominant genera problemes productius, ecològics, econòmics i socials, excloent els petits agricultors. A l'Argenti-

na, a més a més, la crisi del 2001 va aguditzar les condicions de pobresa estructural d'aquest sector.

Objectius

Treballar la transició a un model agroecològic productiu i respectuós amb la natura, culturalment sensible, socialment just i viable econòmicament; que millori les condicions dels productors familiars. Per això l'objectiu principal és estudiar els aspectes que influeixen en els productors, recuperant pràctiques agroecològiques i construint participativament les estratègies a seguir.

Activitats realitzades

Les activitats principals són els tallers en els quals es treballa amb els camperols el concepte d'agroecologia, la percepció de la transició com a estratègia productiva, pautes sobre com començar a abordar i consignes de treball per a fer-ho. En aquest moment s'estan començant proves en algunes de les *quintas*: increment de la biodiversitat, ús de preparats naturals, compostatge i aprofitament de males herbes. Els tallers es van planificant a mida que evoluciona el procés, basant-nos en les demandes dels productors en el taller anterior. També s'estan rescatant, durant aquestes trobades, els sabers i pràctiques agroecològiques ja emprades pels agricultors. D'altra banda, s'han realitzat visites amb els productors interessats a *quintas* de productors agroecològics, i s'espera realitzar-ne més, ja que són realment productives.

Perspectives de continuïtat

Tota la informació generada quedarà a disposició dels beneficiaris, per poder donar continuïtat al procés iniciat.

Valoració

L'experiència resulta molt enriquidora en el pla acadèmic, professional i personal. És l'oportunitat de desenvolupar i aplicar els coneixements teòrics adquirits a la universitat i aprendre'n nous de la pràctica.

És especialment important el treball en equip: responsabilitat, confiança, cooperació i organització; a més a més d'entendre al beneficiari com un igual i poder treballar conjuntament en el projecte.

Aportació del CCD

2.200 €.

Sistemes hidrosanitaris en la comunitat Tape Iguapeí

Responsable

Marta Mercadal, estudiant de l'ETSECCPB.

Lloc

Comunitat Tape Iguape, Salta, Departament San Martín, Argentina.

Dates

Del 28 de juny al 28 d'agost de 2010.

Soci local

Institut Nacional de Tecnologia Agropecuària (INTA).

Participants UPC

Marta Mercadal Minguion, Abel Peinado Mateo, Wenceslao Rodríguez Fernández, estudiants ETSECCPB; Allen Bateman Pinzón i Anna Mujal Colilles, PDI de l'ETSECCPB.

Context del projecte

El projecte es realitza en la comunitat Ava Guaraní que consta d'aproximadament 100 cases que se situen al llarg de 80 km a la riba Argentina del riu Grande Tarija, a la frontera amb Bolívia. Sense aigua potable, sense llum, sense accés a través d'Argentina, amb les malalties i les grans inundacions que han d'enfrontar-se durant les èpoques de pluja, sense comunicació... són moltes les dificultats que ha de vèncer per sobreviure i no desaparèixer.

Objectius

Conèixer la situació actual de la comunitat. Dotació de sistemes hidrosanitaris. Sensibilitzar sobre la problemàtica de l'aigua. Realització d'un mapa de la comunitat.

Recollint aigua a Salta, Argentina

Activitats realitzades

Aixecament topogràfic. Enquestes de casa en casa. Realització d'anàlisis de l'aigua. Xerrades sobre la problemàtica de l'aigua. Construcció de filtres lents de sorra. Disseny d'una xarxa d'abastament i sanejament d'aigua.

Resultats

S'ha pogut arribar a tots els habitants de la comunitat per sensibilitzar sobre la problemàtica de l'aigua, així com per conèixer les necessitats actuals per a continuar ajudant a millorar la seva qualitat de vida.

Tretze famílies disposen d'un sistema unifamiliar de filtre lent de sorra, i a més a més s'està treballant amb les dades recollides per dissenyar un sistema d'abastament i sanejament en una de les subcomunitats i per a realitzar un mapa de tota la comunitat.

Perspectives de continuïtat

Els diferents projectes que s'han realitzat a la zona han suposat una millora en la qualitat de vida dels habitants, per això seguir col·laborant és de vital importància per fer front a les deficiències amb les que encara conviuen.

Valoració

Tant a nivell personal com de treball realitzat, la valoració no pot ser més positiva. A més de la certesa que el projecte suposarà una millora pels habitants de la zona, també quedarà en el record dels cooperants l'hospitalitat i qualitat humana que ens hem trobat a la comunitat, ja que mantenen uns valors i una noblesa que suposa tota una lliçó per al visitant

Aportació del CCD

7.200 €.

Enfortiment organitzatiu de la Via Campesina

Responsable

Martí Kubesch Piñol, estudiant de l'ETSECCPB.

Llocs

Santiago del Estero, Salta (Argentina), i Paraguai.

Dates

Del 27 de juliol al 29 de setembre de 2010.

Socis locals

Movimiento Nacional Campesino Indígena (MNCI). Movimiento Campesino de Santiago del Estero (MOCASE), Encuentro Calchaquí de Salta. Coordinador de Nacional de Mujeres Rurales Indígenas (CONAMURI).

Participants UPC

Martí Kubesch Piñol i Ester Bartra i Urpi, estudiants de l'ETSECCPB; i Moisès Subirana Iborra, estudiant de màster d'Enginyeria en Energia a l'EUETIB.

Context del projecte

Els moviments camperols del Sud articulats a través de la Via Campesina lluiten contra el model agro-exportador que se'ls ha imposat, i per la defensa del territori, la reforma agrària i la sobirania alimentària.

Objectius

Devolució dels resultats dels PFC realitzats a Las Lomitas (Santiago

del Estero) i San Luis (Salta). Enfortiment de les capacitats organitzatives i d'investigació de la Via Campesina a Argentina i Paraguai.

Activitats realitzades

Taller, seguiment de l'execució i avaluació dels PFC amb les comunitats locals. Dinamització d'un Observatori de Riscos i Amenaces per a la sobirania alimentària a Paraguai. Incorporació de l'eix Drets Humans en la lògica d'intervenció amb el MNCI.

Resultats

S'han fet les dues devolucions dels PFC i s'han incorporat nous elements tècnics gràcies a l'intercanvi, i s'han establert metodologies de treball en investigació en drets humans a l'Argentina i Paraguai.

Perspectives de continuïtat

Enginyeria Sense Fronteres fa 10 anys que treballa amb Via Campesina. Aquesta trajectòria garanteix la visió de mig i llarg termini en la lògica de la intervenció, a la que els PFC aporten valor afegit. Es preveuen algunes línies futures, com el plantejament d'una concentració parcel·laria a la comunitat de Corral Quemado, la reparació dels punts crítics del canal i el seguiment per part de la contrapart de l'estat del canal.

Valoració

La capacitat política de la Via Campesina al Cono Sur i la mirada internacionalista que projecta en el seu treball diari suposen una experiència vivencial i de formació difícilment assolible en altres contextos.

Aportació del CCD

4.800 €.

Participants UPC

Andrea Sarri Tutusaus i Marc Costa Monrós, estudiants de l'EPSEM; David Parcerisa Duocastella i Josep Maria Mata Perelló, PDI del DEMRN.

Context del projecte

La problemàtica principal en la mineria artesanal a Bolívia són els factors geològics que es produeixen a causa dels mètodes d'exploració utilitzats, conseqüència de la falta de tècniques adequades de treball i dels problemes socials, com el treball infantil i la discriminació de la dona; i a més a més, l'alta contaminació del medi ambient principalment produïda pel tractament inadequat d'or. Actualment, Cumbre del Sajama porta a terme un projecte per la certificació de l'or en el marc del comerç just en les tres cooperatives mineres. La participació del grup de cooperació AMIT s'ha desenvolupat a través d'un conveni entre Cumbre del Sajama i la UPC.

Objectius

Reforçar i millorar el treball i les condicions dels miners a través de capacitacions tècniques sobre el tractament de mercuri i seguretat minera. Millorar el procés d'extracció i tractament de mineral. Aquests dos objectius ajudaran a aconseguir els estàndards ambientals i laborals del comerç just.

Activitats realitzades

S'han realitzat visites tècniques a les explotacions de mineral per conèixer el mètode d'extracció, i a les plantes de tractament per fer un estudi del procés de tractament que s'aplica al mineral i millorar així els sistemes d'explotació i recuperació de l'or, i ajudar a aconseguir els estàndards ambientals i laborals obligatoris per a la certificació de l'or en el comerç just. Per últim s'han realitzat capacitacions sobre la utilització del mercuri i sobre seguretat minera.

Resultats

S'han efectuat tasques de capacitació, i s'ha elaborat un informe dels resultats tècnics en el que s'analitza la situació i el procés de tractament que s'utilitza actualment, i es proposen millores per optimitzar els procediments.

Perspectives de continuïtat

Amb l'ajuda de la contrapart, s'estudiarà el reforç dels treballs realitzats en les tres cooperatives, i l'ampliació del projecte a altres zones mineres de Bolívia.

Valoració

Aquests projectes reforcen els coneixements de la nostra professió des d'una perspectiva molt diferent a la que trobem a casa nostra. En aquest projecte s'han aconseguit els objectius que ens havíem

Projecte pel desenvolupament tècnic i social de la mineria artesanal a Bolívia

Responsable

Andrea Sarri Tutusaus, estudiant de l'EPSEM.

Llocs

Cooperativa Rayo Rojo Ltda, municipi de Pelechuco i Cooperativa 15 de Agosto Ltda, municipi d'Irupana, La Paz, Bolívia. Cooperativa Cotapata Ltda, municipi Coroico, La Paz, Bolívia.

Dates

Del 29 de juny al 19 d'agost de 2010.

Soci local

Cumbre del Sajama.

proposat, a més d'obrir perspectives de futur. Ha sigut una gran experiència personal.

Aportació del CCD

3.400 €.

Cooperació en TIC per als pobles de Bolívia

Responsable

Cristian Juvé Estigarribia, estudiant de la FIB.

Lloc

Departament de Chuquisaca, Bolívia.

Dates

Del 9 de juliol al 15 de novembre de 2010.

Soci local

ONG *Realidades*.

Participants UPC

Cristian Juvé, Guillem Sant i Maite Vidal, estudiants de la FIB; i Fermín Sánchez, PDI de la FIB.

Context del projecte

La nostra activitat es desenvolupa a Bolívia, principalment a la capital constitucional, Sucre, així com a les comunitats indígenes de La Mendoza i Pisili. L'IDH de Bolívia, 0.729, és considerat un dels més baixos d'Amèrica, ocupant la posició 113 en el rànquing mundial. El 64% de la població del país viu en situació de pobresa i les diferències socials són molt més marcades que a la nostra societat. Així, les comunitats i grups més desafavorits es veuen privats a l'accés a coneixements i recursos bàsics. Aquesta situació es veu agreujada per la falta de recursos públics per a fer front a aquesta problemàtica. Aquesta proposta dona continuïtat al treball realitzat en fases anteriors amb l'ONG *Realidades*.

Objectius

Seguiment de les activitats dutes a terme per *Realidades*. Continuació de les formacions en informàtica bàsica, ofimàtica, xarxes, servidors i manteniment. Dotació de les infraestructures tecnològiques. Implementació d'una plataforma virtual per oferir cursos *online* (*moodle*).

Activitats realitzades

Implementació i manteniment d'aules d'informàtica. Desenvolupament de software de gestió documental i bibliotecària. Implementa-

ció d'un servidor de documentació. Formació en manteniment d'ordinadors, ofimàtica, servidors de fitxers, informàtica bàsica i xarxes.

Resultats

Dotació de la infraestructura per implementar la primera fase del Centre de Recursos i Observatori de Drets Humans. Capacitació en ofimàtica, informàtica bàsica, servidors, xarxes i manteniment a diferents col·lectius del departament de Chuquisaca. Instal·lació i formació de *moodle*, i en servidor de fitxers.

Centre de Recursos, Bolívia

Perspectives de continuïtat

Oferir formació avançada per als membres de l'ONG, per tal que puguin desenvolupar noves eines que els permetin millorar l'auto-gestió i poder oferir cursos i eines a d'altres ONGs de l'entorn local.

Garantir el bon funcionament del Centre de Recursos i Observatori de Drets de Chuquisaca per a continuar treballant i desenvolupant noves eines i línies de col·laboració.

Valoració

Ha estat un conjunt de noves experiències, al costat de la nostra contrapart i les persones que ens han acompanyat durant el nostre projecte. Gràcies a la seva predisposició i humanitat hem pogut observar que totes les activitats realitzades serviran per tal que la societat de Bolívia, de mica en mica, vagi avançant en el camp de la tecnologia.

Aportació del CCD

5.400 €.

Mapping Bolívia

Responsable

Antoni Guasch Petit, PDI d'ESAII de la FIB.

Lloc

Totora, Departament de Cochabamba, Bolívia.

Dates

Del 6 de juliol al 7 d'agost de 2010.

Soci local

CERES (*Centro de estudios de la realidad económica y social*).

Participants UPC

Antoni Guasch Petit, PDI de la FIB; Daniel Abia Serrano, estudiant de l'ETSETB; i Enric Falgueras Batlle, estudiant de l'ETSEIAT.

Prenent dades per al mapa lliure, Bolívia

Context del projecte

Extenses zones rurals de Bolívia no estan cartografiades, la qual cosa representa un gran problema ja que la població d'aquestes no es té en compte ni al cens ni a les decisions polítiques.

El projecte es fonamenta en l'entorn Open Street Map (OSM), una iniciativa a nivell mundial per crear una base de dades lliure de mapes de tot el món. Aquesta es nodreix de la informació de milers de voluntaris i d'institucions públiques i privades i està disponible a la pàgina web de OSM de forma gratuïta.

Objectius

El projecte, iniciat per la doctoranda Claudia Uberhuaga (UPM), té l'objectiu de fomentar i capacitar en el maneig i ús de la informació cartogràfica a través de la participació de la població rural. També es proposa realitzar formació a la població rural a la regió de Totora, la formació i difusió del projecte OSM i l'elaboració de mapes de comunitats, manuals de recollida de dades i l'edició de mapes.

Activitats realitzades

Seminaris de cartografia i OSM al CERES i Totora. Seguiment i ajuda a l'edició de les comunitats rurals a la regió de Totora. Edició dels mapes de Totora, Mizque, Aiquile, Copacabana, Tarata i Cliza. Elaboració de manuals i reunions amb l'Institut Geogràfic Militar.

Resultats

S'ha format als camperols de la regió de Totora. La major part de la regió i diverses poblacions han estat cartografiades. S'han elaborat manuals perquè els grups que es desplacin a regions on la cartografia sigui pobre puguin col·laborar en l'ampliació del mapa lliure.

Perspectives de continuïtat

Se segueix col·laborant amb la doctoranda Claudia Uberhuaga en aquest projecte. En l'actualitat està en contacte amb el IGM perquè alliberi la informació de les zones del país que tenen cartografiades.

Valoració

L'experiència de la participació en aquest projecte ha estat molt positiva i gratificant, ja que no només hem pogut aportar el nostre gra

de sorra en la millora de la cartografia de Bolívia, sinó que a més hem pogut formar part de la vida de les zones rurals.

Aportació del CCD

6.000 €.

Sanejament de terres amb un punt de vista del gènere a quatre municipis de Bolívia**Responsable**

Lorena Díez Burillo, estudiant de màster Agricultura per al Desenvolupament de l'ESAB.

Llocs

Municipis d'Acasio i Torotoro, departament de Potosí, i Anzaldo i Sacabamba, departament de Cochabamba, Bolívia.

Dates

Del 12 de juliol al 21 de desembre de 2010.

Soci local

Centro de Investigación y Promoción del Campesinado (CIPCA), Regional Cochabamba.

Context del projecte

El problema de la terra a Bolívia data de mitjans dels segle passat, quan les hisendes colonials van ser ocupades pels camperols que hi treballaven. Al 1953, es va iniciar un procés de reforma agrària que perseguia la distribució equitativa de les terres, però aquest va passar diverses dificultats i va ser abandonat. Tot i això, al 2006, es promulgà una llei que dóna un nou impuls als processos de fa 50 anys i, actualment, l'Institut Nacional de reforma Agrària (INRA) ha reprès el procés, amb un enfocament de gènere, ja que les dones camperoles son l'última baula en la societat boliviana.

Objectius

Analitzar l'evolució del procés de sanejament intern i la titulació de la terra realitzada per part de l'INRA.

Identificar els factors que posen obstacles al sanejament i les dificultats a que han de fer front les dones per aparèixer com a titulars de les terres.

Conèixer les normes internes que regulen el tractament de les terres i els recursos naturals.

Activitats realitzades

Revisió bibliogràfica per entendre el context social i el procés de

sanejament, amb la legislació vigent. Elaboració d'enquestes i entrevistes semi estructurades. Actualment s'està en procés de recollida d'informació.

Resultats

El projecte encara està en execució però a dia d'avui ja es pot parlar de l'existència d'una base de dades amb la informació quantitativa obtinguda de les enquestes, i de les transcripcions de les entrevistes realitzades fins al moment, que recullen la informació qualitativa.

Perspectives de continuïtat

El CIPCA seguirà desenvolupant accions de discriminació positiva i estudis en relació a la dona. També, en el tema de la terra, hi ha molt per treballar (sessions informatives, capacitacions...) ja que és un tema molt complex, que requereix acords entre l'INRA i les alcaldies, adequar els pressupostos i el consens entre veïns.

Valoració

Personalment, l'experiència ha resultat molt enriquidora, per conèixer un altre context sociocultural i unes problemàtiques molt diferents a les que ens trobem a Europa. També pel contacte directe amb la gent i per poder conèixer i obtenir experiència de com es treballa en una ONG.

Aportació del CCD

2.200 €.

Programa: Educació per al desenvolupament – Bolívia 2010

Responsable

Sandra Bestraten Castells, PDI de l'ETSAB.

Llocs

Localitats de San Ignacio de Velasco i San José de Chiquitos; Regió de la Chiquitania, Departament de Santa Cruz, Bolívia.

Dates

Del 8 de juliol al 5 d'octubre de 2010.

Socis locals

Gobierno Municipal de San Ignacio de Velasco i *Gobierno Municipal de San José de Chiquitos*.

Participants UPC

Sandra Bestraten Castells, PDI de l'ETSAB, Emilio Hormias Laperal, PDI de l'EPSEB; Anna Altemir, Agnès Parcerisa, David Méndez, Laia Molist i Xavier Botet, estudiants de l'ETSAB; Laura Tejero, estudiant

de l'EPSEB; i alumnat de les optatives "Habitatge i Cooperació" i "Tecnologies de Baix Cost per la Cooperació" (ETSAB).

Context del projecte

La Chiquitania (Bolívia) va tenir un origen missional que va deixar un patrimoni arquitectònic transcendental que encara perdura, i per aquest fet va ser declarada Patrimoni de la Humanitat. Els projectes proposats, orientats a la promoció d'un sistema educatiu bàsic i superior de qualitat, tenen com a beneficiaris directes i indirectes els nens i nenes, les seves famílies, el sector productiu de la construcció i, en general, l'economia global d'aquestes poblacions que estiguin orientades al turisme.

Objectius

L'actuació té per objectiu enfortir el sistema educatiu de Bolívia, mitjançant la construcció, l'estudi i la promoció pedagògica; generar nous jaciments de treball i tonificar les canteres professionals en els nuclis rurals, facilitar el desenvolupament urbà sostenible de nuclis urbans declarats Patrimoni de la Humanitat, enfortir la capacitat de gestió urbana de les Administracions Públiques Locals, i finalment, promoure una economia local sostenible al voltant de noves necessitats de construcció i gestió urbana.

Activitats realitzades

A San José de Chiquitos s'ha dut a terme la primera fase de la construcció del *Centro de Atención al Adulto Mayor*, facilitant diversos serveis al sector de la tercera edat.

A San Ignacio de Velasco s'ha seguit amb una ampliació de la *Universidad Chiquitana*, facilitant l'accés a l'educació superior als qui tenen menys recursos. El tercer mòdul construït permetrà que la Universitat esdevingui formalment part de la universitat pública Gabriel René Moreno.

Resultats

S'han executat les construccions plantejades assolint els resultats de difusió esperats amb la participació i col·laboració ciutadana i estudiantil en jornades de treball comunitari, treballant amb materials de construcció locals i realitzant tasques de seguiment de projectes anteriors.

Perspectives de continuïtat

El programa "Educació per al Desenvolupament" aposta per la continuïtat en una regió, per realment aconseguir una incidència efectiva en el seu desenvolupament, alhora que permet la reflexió constant de les accions anteriors i futures.

Aportació del CCD

9.000 €.

Projecte de supressió de barreres arquitectòniques i millora de l'autonomia

Responsable

Anna Haro Marques, estudiant de l'ETSAB.

Llocs

Localitats d'Oruro, Departament d'Oruro, Bolívia.

Dates

Del 13 de juliol al 13 d'octubre de 2010.

Socis locals

Associació Khuskan Jaku a través de l'Associació Castellví Solidari Junts Podem i Hogar Sagrado Corazón de Jesús.

Participants UPC

Sandra Bestraten Castells, PDI de l'ETSAB; Emilio Hormias Laperal, PDI de l'EPSEB; Mar Balcells i Anna Altemir Montaner, estudiants de l'ETSAB; Elena Martínez Sola, estudiant de la UPV amb beca Sèneca a l'ETSAB; alumnat de les optatives "Habitatge i Cooperació" i "Tecnologies de Baix Cost per la Cooperació" (ETSAB); i antics voluntaris i voluntàries d'USF: Anna Haro, Maria Serra, Maria Ribes, Mónica Bilbao, Oihana Cuesta i Luis Carrasco.

Context del projecte

A Oruro, com a altres municipis de Bolívia, hi ha una creixent demanda d'integració i de millora de l'autonomia i qualitat de vida de persones amb discapacitat. Des de diferents entitats bolivianes s'intenta treballar de manera conjunta i multidisciplinària per tal de no només donar resposta a aquesta demanda sinó també deixar d'estigmatitzar les persones que tenen algun tipus de discapacitat temporal o permanent.

Objectius

Facilitar la integració i el desenvolupament de capacitats en el col·lectiu de menors amb discapacitat. Es pretén actuar des de la sensibilització, conscienciació, capaciació i l'actuació directa en tasques relacionades amb l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques.

Activitats realitzades

S'han elaborat seminaris sobre accessibilitat a diferents facultats de la Universitat Tècnica d'Oruro i al Colegio de Arquitectos de Oruro i s'ha participat en programes de difusió local per a promoure i difondre el projecte. S'han realitzat tasques d'actuació directa a llars de menors amb discapacitat seguint un procés de diagnòstic juntament amb les famílies, disseny de l'actuació i execució de les intervencions i adaptacions adequades. Finalment s'ha realitzat una avaluació dels projectes realitzats pels voluntaris els anys anteriors.

Resultats

S'ha aconseguit abordar l'objectiu des de diferents àmbits, tal i com es plantejava en les activitats: s'han dut a terme la sensibilització i conscienciació sobre l'accessibilitat i s'ha millorat l'autonomia de menors amb discapacitat, mitjançant petites intervencions de nivell constructiu a les seves llars.

Perspectives de continuïtat

S'aposta per la continuïtat en la regió, per aconseguir una incidència efectiva en el seu desenvolupament a nivell d'accessibilitat i autonomia de persones amb discapacitat, alhora que continuar amb la reflexió constant de les accions anteriors i futures.

Aportació del CCD

3.800 €.

El patrimoni geològic i miner d'Oruro i Llallagua

Responsable

Josep Ma. Mata Perelló, PDI de l'EPSEM.

Llocs

Universidad Técnica de Oruro (Oruro, Bolívia) i *Universidad Siglo XX de Llallagua* (Potosí, Bolívia).

Dates

Del 29 de juny al 19 d'agost del 2010 i del 17 de gener al 4 de febrer del 2011.

Soci local

Universidad Técnica de Oruro.

Participants UPC

Josep Maria Mata Perelló, Pura Alfonso Abella, David Parcerisa Duocastella i Joaquim Sanz Balagué, PDI de l'EPSEM; Lisard Torró i Abat, Jordi Ristol Gómez i Marta Casarramona, estudiants de l'EPSEM

Context del projecte

Bolívia presenta una gran riquesa minera. Els departaments d'Oruro i Potosí en destaquen especialment. Tant la *Universidad Técnica de Oruro* (UTO) com la *Universidad Siglo XX* ofereixen ensenyaments en Enginyeria de Mines, però aquests ensenyaments estan sofrint una etapa de degradació i desinterès. D'altra banda, la UTO disposa d'una de les col·leccions mineralògiques més completes de Sud-Amèrica al seu *Museo Geológico*; però aquesta col·lecció, amb més de cent anys d'història, es troba en un estat de degradació i abandonament alarmant.

Objectius

Ajudar a frenar el procés de degradació en els ensenyaments de l'Enginyeria de Mines a Oruro i Llallagua a través de cursos especialitzats en la matèria, així com la millora de la museització de la col·lecció mineralògica de la UTO. D'aquesta última es pretén la seva revisió, la creació d'un inventari amb la totalitat de les mostres, l'ordenament del fons segons criteris moderns i la confecció d'una guia didàctica per als visitants i estudiants.

Activitats realitzades

En els mesos de juliol i agost de 2010 al Museu de Geologia de la UTO es dugué a terme la classificació de les espècies de més fàcil identificació (més de 3000 mostres). Aquestes foren fotografiades, ordenades i acompanyades de fitxes explicatives amb un format homogeni per a tot el museu. Als mesos de gener i febrer de 2011 es desenvoluparà a les instal·lacions de la UTO i la UNSXX un Curs de Patrimoni Geològic i Miner de Bolívia.

Perspectives de continuïtat

La situació del Museu de Geologia de la UTO no es tracta d'un cas aïllat a Sud-Amèrica; és per això que no es tanca la porta a col·laborar en projectes d'aquesta mena a altres universitats.

Valoració

La feina desenvolupada al Museu de la UTO ha estat molta, i és més encara la que ens queda per endavant. Estem contents dels resultats assolits i dels que estem assolint i esperançats en els que esperem assolir. Pel fet de ser una col·lecció immensa i d'una gran riquesa ens ha suposat un repte molt important i un sentiment de gran responsabilitat. Tot i això, ens preocupa que la nostra feina no tingui continuïtat amb la nostra marxa: per futurs projectes intentarem posar més èmfasi en l'ensenyament de tècnics que seran els encarregats de continuar la feina.

Aportació del CCD

5.100 €.

Dates

Del 8 de juliol al 7 de novembre de 2010.

Socis locals

Grupo de Formación e Intervención para el Desarrollo Sostenible (GRUFIDES), a Perú.

Centre AGUA, de la Universitat Major de San Simón (UMSS), a Bolívia.

Participants UPC

Maria José Fons Gallo, Ricard Giné Garriga i Jordi Pasqual i Ferrer, estudiants de l'ETSECCPB; Miriam Planas Martín, Miquel Bonet Alomar i Cristina Yacoub López, estudiants de l'ETSEIB; Francisco Javier Giménez i Núria Miralles Esteban, PDI de l'ETSEIB; i Agustí Pérez Foguet, PDI de l'ETSECCPB.

Context del projecte

Existeixen diversos programes d'anàlisi d'aigües a nivell de la conca a la zona andina, i la informació generada ens mostra que hi ha un alt coneixement sobre el tema. Tot i això es necessiten eines per la gestió de la informació. Les dues conques on treballem són eminentment agrícoles, sense mitjans per desenvolupar sistemes de tractament d'aigües i amb un accelerat procés de creixement que ha generat un dèficit d'aigua, generant problemes de contaminació, entre d'altres.

Objectius

Desenvolupar eines que permetin una gestió sostenible i integrada del recurs hídric, a escala de conca, facilitant poder entendre i visualitzar l'impacte causat per l'ús de l'aigua a les zones més empobrides, i promoure una resposta institucional coherent i transparent.

Activitats realitzades

Recopilació d'informació hidrometeorologia complementària i aplicació del model. Curs d'introducció a l'ArcSWAT a Bolívia.

Presentació a les contraparts dels resultats anteriors. Disseny i implementació de la quarta campanya d'anàlisi d'aigües i sediments.

Recerca bibliogràfica. Disseny i implementació d'un monitoratge de bioindicadors.

Responsable

Cristina Yacoub López, estudiant de doctorat de l'ETSEIB.

Llocs

Perú: Departament de Cajamarca, conca del riu Jequetepeque.

Bolívia: Departament de Cochabamba, conca del riu Pucara.

Anàlisi de les dades recollides al *Waterpoint Mapping*. Difusió a escala municipal.

A més a més s'han fet reunions entre tots els participants per a la presa de decisions en tot el procés de la investigació i difusió d'experiències i gestió del coneixement generat.

Resultats

Aplicat i millorat el model ArcSWAT a les dues conques.

Implementat el monitoratge d'aigua i sediments a Perú.

Dissenyat i implementat un sistema de monitoratge de bioindicadors a Perú.

Analitzada la base de dades mitjançant índexs agregats.

Presentats els resultats a escala municipal.

Perspectives de continuïtat

Es preveu continuar amb les línies de treball establertes: l'aplicació de models integrant els termes referents a la contaminació, els processos de monitoratge amb especial èmfasi en els bioindicadors i capacitacions a les institucions locals en l'ús d'indicadors i índexs agregats.

Valoració

L'experiència ha estat molt enriquidora, gràcies a que en totes les línies del projecte ja es tenien els primers resultats i això ha permès un diàleg amb les contraparts molt més profund i enriquidor, visualitzant així la utilitat de la recerca realitzada conjuntament els darrers anys i donant ànims per seguir aquest tipus de processos.

Aportació del CCD

14.000 €.

Estudi d'aerogeneradors per a electrificació rural

Responsable

Guillermo Martín Segura, PDI d'Enginyeria Elèctrica de l'ETSEIB.

Llocs

Perú i Bolívia.

Dates

Del 25 de gener al 25 de febrer del 2011.

Soci local

Soluciones Prácticas (ITDG – Amèrica Llatina).

Altres socis

Universidad Nacional de Ingeniería – Facultad de Ingeniería Mecánica / Facultad de Ingeniería Eléctrica (Lima, Perú); Universidad Nacional Pedro Ruiz Gallo (Lambayeque, Perú) i Centro de Información en energías renovables-CINER (Cochabamba, Bolívia).

Participants UPC

Guillermo Martín Segura, Oriol Gomis Bellmunt, Daniel Montesinos Miracle, Antoni Sudrià Andreu, Daniel Clós Costa, Joan Puig Ortiz i Laia Ferrer Martí, PDI de l'ETSEIB; Adrià Junyent Ferré, doctorant de l'ETSEIB; Josep Fonseca Dalmau i Robert Camós Vidal, estudiants de l'ETSEIB.

Context del projecte

Actualment Perú està en la posició 78 del rànquing de l'IDH mundial però en el seu territori hi ha departaments amb IDH inferiors a 0,5. Tot i haver-se donat una millora respecte al 1990, encara un 16,4% de l'energia és procedent de biomassa tradicional, amb les implicacions que se'n deriven, tant de salut com d'oportunitats per al desenvolupament. A Bolívia es dona una situació similar, però encara més agreujada.

En aquest projecte CITCEA-UPC i GRECDH-UPC es proposen continuar l'estudi d'aerogeneradors de baixa potència (ABP) per tal d'introduir millores en l'abastiment energètic, així com una apropiació d'aquesta tecnologia per part de la societat a través dels diferents actors que hi col·laboren.

Objectius

Seguiment i assessorament de les millores mecàniques i elèctriques dels ABP IT100 i IT500 i del sistema d'adquisició de dades per ABP en el context rural peruà i bolivià.

Contribuir a l'augment del coneixement i capacitats de les societats peruana, boliviana i catalana en electrònica de potència i mecànica aplicada a ABP.

Activitats realitzades i resultats

Construcció de prototips de dos sistemes d'adquisició de dades de baix cost per ABP. Realització d'un estudi de convertidors per ABP. Concessió d'ajuda per construcció d'una instal·lació experimental a la UPC. Simulació del sistema de frenada mecànica per *furling-tail*.

Perspectives de continuïtat

Actualment el projecte es troba en execució, i les activitats que es preveu fer en la propera fase són:

Construcció i validació d'un nou prototip de *datalogger*. Realització d'un prototip de convertidor per ABP. Construcció d'una instal·lació experimental a la UPC. Validació experimental del sistema de frenada mecànic.

Valoració

Aquest projecte és continuació d'anteriors, amb la mateixa temàtica i actors, que s'inicià fa 3-4 anys. S'han realitzat 3 PFC, diverses presentacions en congressos així com diversos prototips i actualment s'ha aconseguit que la UNPRG involucri estudiants fent els seus PFC. Enguany també s'han aconseguit dues beques de mitja jornada per estudiants de la UPC d'on s'espera anar obtenint resultats i gent sensibilitzada i formada en la temàtica descrita. Tot i que els resultats es veuen molt a poc a poc, cada any s'obté millor resposta dels actors involucrats gràcies a la feina feta.

Aportació del CCD

11.000 €.

Objectius

Desenvolupar eines de disseny més eficients en l'àmbit de la provisió de serveis elèctrics a escala comunitària en àrees rurals de països en desenvolupament.

Activitats realitzades

Anàlisi i comparació dels sistemes autònoms d'electrificació implementats amb diferents tecnologies (eòlica/solar, individual/microxarxa) i en diferents contextos i països: Perú, Bolívia i Nepal. Desenvolupament de models d'optimització de disseny incorporant criteris socials. Validació a casos pràctics de Perú, Bolívia i Nepal. Aplicació de les eines de disseny als pròxims projectes d'electrificació a implementar.

Resultats

S'ha avançat en el desenvolupament d'eines de disseny de projectes d'electrificació rural en països en desenvolupament. S'han avaluat els projectes pilot i/o demostratius executats pels socis locals. S'han publicat articles en revistes i s'han presentat contribucions a congressos.

Perspectives de continuïtat

L'acció està emmarcada en els programes de llarga durada en els quals col·labora el GRECDH: "Development and Dissemination of Micro Wind Energy Generation Systems in Developing Countries" i "Acceso a la energía en comunidades rurales de la región de Cajamarca, a través de la planificación energética con energías renovables" amb Practical Action – ITDG i Enginyeria Sense Fronteres.

Aportació del CCD

21.000 €.

Continuació del procés executiu i de formació per a la posada en servei d'un alberg a la comunitat Quilombo

Responsable

Jordi Vivaldi Piera, estudiants de l'ETSAB.

Llocs

Quilombo Praia da Fazenda, Sao Paulo, i Quilombo García, Bahia, Brasil.

Eines de disseny de sistemes d'electrificació eòlica i solar

Responsable

Laia Ferrer Martí, PDI del Departament d'Enginyeria Mecànica de l'ETSEIB.

Llocs

Perú, Bolívia, Nepal.

Dates

Del 8 de juliol al 10 de desembre de 2010.

Soci local

Practical Action – ITDG (Perú, Bolívia, Nepal).

Participants UPC

Laia Ferrer Martí, Rafael Pastor Moreno, Alberto Garcia Villora, Albert Corominas Subias, Anna Guilera Giralt, Joan Triadó, PDI de l'ETSEIB; i Bruno Domènech Léga, estudiant de l'ETSEIB.

Context del projecte

A Perú, Bolívia i Nepal un alt percentatge de la població rural no té accés a l'electricitat. Els sistemes eòlica i solar són una opció molt adequada per proveir d'electricitat de forma autònoma. Actualment s'estan desenvolupant eines de suport per a l'optimització del disseny d'aquests sistemes, que consideren tant criteris tècnics com socials.

Dates

Del 20 de juliol al 3 de setembre de 2010.

Soci local

Associação VERDEVER.

Participants UPC

Meritxell Viladomat Modol i Jordi Vivaldi Piera, estudiants de l'ETSAB.

Context del projecte

Els *quilomboles* són els descendents dels antics esclaus africans que van portar els colonitzadors portuguesos quan van desembarcar en terres brasileres. Amb l'abolició de l'esclavitud, van quedar en una posició econòmica i social especialment fràgil. L'associació Verdever va proposar la construcció d'un alberg al Quilombo Praia da Fazenda format únicament per materials naturals del seu propi entorn. El projecte a Bahia s'emmarca també en el mateix context *quilombolà*, encara que emplaçat en un altre indret de la geografia brasilera.

Objectius

Acabar part dels treballs i formació portats a terme al 2009 al projecte a Ubatua, i iniciar-ne un de nou a la comunitat del Quilombo Garcia a Bahía, on ens proposem donar a conèixer les noves tècniques constructives a través de la remodelació d'un espai comú per a vendre artesanía.

Activitats realitzades

S'ha participat activament en l'execució física de l'alberg, monitoritzant en tot moment les activitats de l'obra, gràcies als coneixements prèviament adquirits dels arquitectes Sergio Prado i Marcia Macul. Per altra banda hem plasmat fotogràficament, a través de diversos muntatges i escenografies, les característiques locals i d'identitat de l'assentament. A Bahia hem dissenyat l'ampliació de l'espai existent i hem començat les obres de construcció un cop portades a terme les activitats de formació pertinents.

Resultats

S'ha donat un impuls important en el procés de construcció de l'alberg, deixant la primera habitació pràcticament acabada, cosa que permetrà obrir-lo en breu. A Bahia s'ha deixat l'obra dissenyada en procés de construcció, i amb la comunitat formada per a construir amb les ampolles de plàstic PET. També s'ha recopilat la documentació necessària per tal de portar a terme les activitats de sensibilització programades a Barcelona.

Perspectives de continuïtat i valoració

L'experiència multiplica, sens dubte, les possibilitats de continuació del projecte tant a una escala global com local. Per altra banda, s'ha

obert una nova via d'acció a Bahia, amb molt camp per córrer. En aquest sentit la valoració és clarament positiva, doncs creiem que l'experiència ha sigut interessant i beneficiosa per a tots els actors.

Aportació del CCD

2.660 €.

Gestió sostenible de l'aigua en el semiàrid brasiler**Responsable**

Jordi Morató Farrera, PDI de l'EUOOT.

Llocs

Municipi de Irece, Bahía; i Comunitat Rural de Impueiras, Municipi de Estrela de Alagoas, Alagoas; Brasil.

Socis locals

Universitat Federal de Bahia, UFBA; Ajuntament de Irece, Bahia i Secretaria d'Estat del Medi Ambient i dels Recursos Hídrics de Alagoas (SEMARH/AL).

Participants UPC

Jordi Morato Farreras, PDI EUOOT, Alice Miranda Martins, Carlos Augusto González i Natalia Pulgarin Giraldo, estudiants Màster en Sostenibilitat; Maria de los Angeles Ortiz, PDI.

Context del projecte

El semiàrid brasiler constitueix una de les regions més poblades del planeta, amb 22 milions d'habitants, que viuen amb el pitjor IDH del país, en unes condicions geoclimàtiques extremes: vuit mesos de sequera seguits de quatre mesos de pluges i aigües subterrànies salines. Els programes existents afavoreixen l'aplicació de sistemes de captació, dessalinització i emmagatzematge d'aigua. No obstant, no s'estan desenvolupant solucions apropiades per al sanejament bàsic, resultant en elevats riscos de contaminació. La implementació de sistemes de tractament i reutilització de l'aigua constitueix una solució viable per reduir la contaminació i produir aigua per a diferents usos, possibilitant el cultiu de productes per a la seguretat alimentària.

Objectiu

L'objectiu general és promoure la gestió sostenible de l'aigua

en el semiàrid brasiler, fomentant el sanejament amb tecnologies sostenibles i la reutilització de l'aigua per a la seguretat alimentària.

Activitats realitzades

Realització de la Setmana del Semiàrid. Creació de un parc demostratiu de tractament i reutilització de l'aigua residual. Creació d'un sistema demostratiu de tractament sostenible de l'aigua residual i reutilització en agricultura familiar (*Impueiras*). Cursos de formació i capacitació de tècnics locals.

Resultats

El principal resultat és el desenvolupament i implantació d'un sistema de tractament sostenible d'aigua, adaptat al context local, que es podrà expandir a les comunitats veïnes i a altres contextos semiàrids, com algunes regions d'Espanya.

Valoració

Encara que està en fase de projecte, les accions de cooperació proposades han generat una forta interacció entre les universitats i les entitats que hi participen. Aquestes han resultat en un coneixement més profund de la situació local i una revisió, per part de les administracions públiques, dels projectes existents i de la gestió que s'implementa. Tot això és el principi d'un canvi de mentalitat.

Aportació del CCD

11.200 €.

Context del projecte

Burkina Faso és un dels països més pobres del món. Tot i això, la situació és esperançadora al mostrar lleus millores. Una de les línies de treball per a la millora de la situació és l'educació, tant a nivell bàsic com superior. L'ESI és l'única escola universitària pública d'informàtica, limitada per la falta de recursos, tot i tenir convenis amb altres universitats. Els recursos de que disposa l'ESI són insuficients, especialment en relació amb xarxes de computadors, sistemes operatius i estructura/arquitectura de computadors.

Objectius

Donar suport a l'ESI: impartint cursos i dotar d'infraestructures. Introduir coneixements de les TIC per fomentar l'emprenedoria entre l'estudiantat. Consolidar l'orientació de sostenibilitat amb un entorn d'ensenyament virtual.

Paral·lelament, s'està preparant un pla docent i material per una escola per a infants del carrer on realitzin les activitats a través de jocs per ordinador.

Activitats realitzades

Fixar objectius i compromisos amb la UPB per al futur a través de diverses reunions amb la direcció i professors de l'ESI, el vicerector de Relacions Internacionals de la UPB, la direcció de l'ISEA, i la direcció de l'IDR.

Tres cursos de 40 hores, sobre xarxes a Linux, seguretat informàtica i implementació de bases de dades, amb participació de 12, 12 i 25 estudiants.

Missió per preparar una escola d'estiu per posar en pràctica el material de l'escola per als nens del carrer.

Resultats

S'ha avançat per trobar una solució que permeti engegar un entorn d'ensenyament virtual que farà el projecte més sostenible.

Els resultats del treball de l'escola per a infants del carrer ha estat molt positiu: en una setmana l'evolució dels que van fer la formació mitjançant ordinadors va ser superior a la dels que van fer-la tradicionalment.

Support i promoció de l'ESI a Burkina Faso – 5a edició

Responsable

Jordi García Almiñana, PDI de la FIB.

Lloc

Bobo-Dioulasso, Burkina Faso.

Socis locals

Ecole Supérieure d'Informatique (ESI) i Université Polytechnique de Bobo-Dioulasso (UPB).

Participants UPC

Jordi Garcia Almiñana, Eduard Ayguadé, Daniel Jiménez González, Óscar Manso, Alberto Abelló Gamazo, Marc Alier Forment, María José Casany Guerrero, Jaume Baixeries, Raimon Elgueta PDI de la FIB; Nikolaos Galanis i Manuel García, PDI del DAC; i Elli Kartsakli, PDI del DTSC.

Perspectives de continuïtat

L'ESI segueix depenent del nostre suport, a més, s'intentarà ampliar la cooperació en l'àmbit de la recerca, seguint provant posar en marxa l'entorn d'ensenyament virtual. En quant al projecte de l'escola per als infants del carrer cal seguir desenvolupant el pla docent i les activitats.

Valoració

L'experiència és molt positiva. Cal destacar la bona predisposició i voluntat d'aprendre que tenen els estudiants, sempre agraïts, i amb una motivació extraordinària que fa més eficient la tasca. També facilita molt l'adaptació al país l'experiència acumulada en les missions prèvies i la coordinació amb el centre receptor que cada cop millora l'organització de les missions.

Aportació del CCD

8.000 €.

Fabricació i subministrament de mosquiteres mild per combatre la malària**Responsable**

Mariona Vidal Planells, PDI d'Estadística e Investigació Operativa de l'ETSEIAT.

Lloc

Ouagadougou, Burkina Faso.

Dates

Del 5 de juliol al 5 de setembre de 2010.

Socis locals

ONG-D catalana ACAF Associació per la Cooperació a Àsia i Àfrica i ONG-D APS *Association Paix & Solidarité*, de Ouagadougou, Burkina Faso.

Participants UPC

Mariona Vidal, Beatriz Amante i Victor López, PDI de l'ETSEIAT; Anna Durany, Ruth Soria i Ivan Roa, estudiants de l'ETSEIAT.

Context del projecte

El 90% del morts per malària són a l'Àfrica Subsahariana. Els mecanismes de prevenció del contagi, com les mosquiteres, poden ser de gran importància per combatre aquesta malaltia. A més a més, la creació d'una unitat de producció d'una mosquitera adaptada pot ajudar a enfortir el teixit productiu i per tant contribuir a la reducció de la pobresa. Aquest projecte es va iniciar l'any passat al Níger,

però degut al cop d'estat ha calgut decidir-se per un altre país i trobar un nou soci.

Objectius

1. Crear la Unitat Pilot de Producció de mosquiteres MILD a Burkina Faso.
2. Ajudar el desenvolupament institucional – local per la gestió de la unitat.
3. Sensibilització i implicació de socis no institucionals.

Activitats realitzades

Obtenir informació sobre el sistema sanitari, estratègia, situació econòmica i cultural de Burkina Faso. S'ha presentat el projecte a diferents organismes. S'ha lliurat una mostra de VIDAL'S-NET® al laboratori oficial Burkinabés, per a la seva anàlisi.

Resultats

Es disposa de la relació de totes les ONG que treballen en el camp de la salut i de la informació per obrir una seu d'ACAF a Burkina Faso, tot i que les relacions amb el soci local no s'han pogut acabar de formalitzar. Es realitzen reunions amb els diferents actors, des d'entitats i administracions locals fins a internacionals. Entre elles cal destacar la carta rebuda del suport polític del Ministre de Sanitat i el recolzament del Director General de l'OMS.

Perspectives de continuïtat

En posteriors actuacions es preveu posar la primera unitat de personalització de les mosquiteres i aconseguir l'homologació de l'OMS.

Aportació del CCD

3.500 €.

Ús de productes naturals per potabilització d'aigua a Àfrica**Responsable**

Victor López Grimau, PDI de l'ETSEIAT.

Llocs

Municipis de Yako i Gompomssom, Província de Passoré, Burkina Faso.

Dates

Gener 2011.

Soci local

L'Office de Développement des Églises Évangéliques (ODE).

Participants UPC

Víctor López Grimau, PDI del Departament de Projectes d'Enginyeria, ETSEIAT; i Sergio Mesa Monfil, estudiant de l'ETSEIAT.

Context del projecte

Burkina Faso és un dels països més pobres del món. De clima semi àrid, té una pluviometria molt estacional amb llargues seques i fortes precipitacions en pocs mesos. Les malalties per contaminació de l'aigua són habituals a les zones rurals, en particular, a la comuna de Yako, on un terç de les famílies no disposa d'aigua potable.

Objectius

Conèixer la realitat sociopolítica i ambiental de Yako. Crear un equip tècnic local d'estudiants de la Universitat d'Ouagadougou que porti dades per estandarditzar el procés de purificació de l'aigua en base a la pols de les llavors de la *Moringa Oleifera*.

Activitats realitzades

Sessions de formació sobre anàlisi i potabilització d'aigua, i demostratives de l'ús de *Moringa Oleifera*. Estudi de les fonts d'aigua, anàlisi de mostres de diferents pous i del principal embassament de la zona (Presa de Kanazoe). Reunions amb l'enginyeria BERACIL i amb el centre d'estudis CEDRES. Presentació del projecte a les autoritats locals i estudi socioeconòmic de la zona.

Resultats

Establiment de l'organigrama de treball i de les responsabilitats, identificació dels diferents actors del projecte i redacció de les principals tasques a realitzar. Establiment d'un equip tècnic local que treballarà amb els equips d'anàlisi i potabilització.

Perspectives de continuïtat

Coordinació per sol·licitar finançament per instal·lar una planta potabilitzadora a la presa de Kanazoe. Es realitzaran assaigs de laboratori a la UPC amb *Moringa Oleifera* que permetin estandarditzar el procés. A més, de manera immediata, es preveu la instal·lació de petits equips de potabilització d'ús familiar.

Valoració

La meua valoració és en general positiva. L'elevat grau d'acord assolit entre els representants de la UPC i els diferents actors locals implicats va permetre definir l'organigrama del projecte i establir les responsabilitats dels diferents actors; amb el compromís del Dr. Pare de la Universitat d'Ougadougou per a liderar i coordinar l'equip tècnic local. També cal destacar que gràcies als estudis de camp i a les entrevistes disposem d'un coneixement molt més fidedigne de la seva realitat.

També cal mencionar que el projecte de plantació de *Moringa Oleifera* ha patit un seguit de contratemps que podrien comprometre el nostre projecte.

Aportació del CCD

3.500 €.

Millora de la gestió dels residus sòlids urbans a Dschang

Responsable

Oleguer Llimona Marsal, estudiant de l'ETSEIB.

Lloc

Municipi de Dschang, Departament de La Mènoua, Província de l'Oest, Camerun.

Dates

Del 15 d'octubre al 15 de desembre de 2010.

Soci local

Environnement-Recherche-Action Cameroun.

Context del projecte

A Dschang, degut principalment a la falta d'organització de serveis de recollida i la difícil accessibilitat, només el 31% dels residus sòlids urbans (RSU) són transportats a l'abocador municipal. D'altra banda, els residus recollits pel servei municipal estan formats en més del 90% de matèria orgànica compostable. Aquesta important fracció de residus afegeix pes innecessari al servei de recollida, i, si no es tracta correctament, fermenta anaeròbiamment alliberant a l'atmosfera una quantitat no menyspreable de metà (potent gas d'efecte hivernacle). És important mencionar també que l'agricultura intensiva practicada a la zona causa a la llarga un fort empobriment dels sòls, que es pot millorar a través del compostatge artesanal.

Objectius

Contribuir a la mecanització intel·ligent del centre pilot de compostatge artesanal fet per ERA-Cameroun, que des de finals del 2009 intenta potenciar el compostatge familiar i artesanal.

Contribuir a la sensibilització per al compostatge familiar.

Estudiar possibilitats d'obertura del projecte a llarg termini.

Vista del municipi, Camerun

Activitats realitzades

- Dissenyar un *trommel* manual barat i una taula de triatge.
- Dissenyar un compostador familiar amb materials locals.
- Realitzar i repartir 3000 fitxes tècniques per al compostatge familiar.
- Realitzar un estudi de viabilitat de la valorització dels residus no biodegradables.
- Avaluar les possibilitats d'ampliació amb altres centres artesanals i optimització de la gestió de residus.

Resultats

- El *trommel* està dissenyat conjuntament amb un artesà local.
- S'ha realitzat un prototip del compostador per facilitar la sensibilització.
- Les fitxes tècniques estan llestes per ser impreses.
- S'han recollit totes les dades per fer l'estudi de viabilitat.
- Amb la col·laboració de la Mairie de Dschang ja s'ha recollit gran part de la informació per ampliar la proposta.

Perspectives de continuïtat

El sistema de compostatge artesanal és una molt bona solució; es pot fer arribar a altres barris i es poden aprofitar els residus no biodegradables per tal que el projecte sigui encara més concret i eficient.

Valoració

Ha estat una experiència molt intensa, on he après molt (no només d'enginyeria). La tecnologia no és neutra, depèn de com s'utilitza, i si des dels centres on s'ensenya no es sensibilitza també per a que se'n faci un ús responsable (amb sentit crític i on es parteixi d'una visió contrastada de la realitat) es comet un greu error, al meu entendre.

Aportació del CCD

1.800 €.

Reportatge fotogràfic sobre els barris precaris de Yaoundé**Responsable**

Gerard Font Català, estudiant del CITM.

Lloc

Yaoundé, Camerun.

Dates

Del 17 de juliol a l'1 d'octubre de 2010.

Soci local

ERA (*Environnement, Recherche et Action au Cameroun*).

Participants UPC

Gerard Font Català, estudiant del CITM; i Toni Bover Tanyà, PDI del CITM.

Context del projecte

Yaoundé (capital de Camerun) ha crescut en població de forma desmesurada els últims anys. Aquest fet ha dut a la creació de barris d'hàbitat informal coneguts com *slums*. Són barris mancats d'infraestructures per a cobrir les necessitats bàsiques dels seus habitants (aigua potable, clavegueram, salubritat,...). Enginyeria Sense Fronteres fa anys que col·labora amb l'ONG local ERA Camerun en la millora de les condicions d'aquests barris, tot i que d'temps ençà, el govern de Camerun ha optat per desallotjar i enderrocar barris sencers sense realitzar ni indemnitzar els damnificats.

Objectius

Documentar una problemàtica que actualment afecta a desenes de milers de persones a Camerun, i a milions de persones a nivell mundial. Les imatges pretenen ser una eina de sensibilització per tal de desenvolupar nous projectes de cooperació.

Activitats realitzades

Visita als barris amb els animadors d'ERA per conèixer de primera mà la problemàtica. S'ha documentat la feina feta per Enginyeria Sense Fronteres a través del Programa Barris. S'han fet les entrevistes i fotografies a les persones que conformen les quatre històries que estructuren el reportatge.

Un racó de Yaoundé, Camerun

Resultats

Reportatge fotogràfic sobre quatre persones desallotjades i entrevistes per realitzar un article.

Perspectives de continuïtat

Seria interessant complementar aquest projecte amb nous reportatges a diferents països amb la mateixa problemàtica. Això donaria una perspectiva més global d'un problema que afecta de forma alarmant a moltes regions del món.

Valoració

A nivell professional ha estat una experiència molt enriquidora, on he

pogut experimentar i millorar en molts aspectes de la fotografia. Per altra banda, ha estat molt dur conèixer realitats tan colpidores com les de persones desallotjades sense casa, família ni recursos i que poc a poc perden qualsevol esperança d'un món millor.

Aportació del CCD

2.200 €.

Restauració socioambiental del morro de Moravia

Responsable

Emilio Hormias Laperal, PDI de l'EPSEB.

Lloc

Medellín, Colòmbia.

Soci Local

Àrea Metropolitana de la Vall de Aburra.

Altres entitats participants

Alcaldia de Medellín, Ajuntament de Barcelona, Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID), Agència Catalana de Cooperació per al desenvolupament (ACCD), Universitat de Antioquia (UdeA) i Tecnològic de Antioquia (TdeA).

Participants UPC

Jordi Morató, Càtedra UNESCO i PDI de l'EUOOT; Sandra Bestraten, Càtedra UNESCO i PDI de l'ETSAB; Emili Hormias, PDI de l'EPSEB; Oscar Flecha, estudiant de Doctorat de l'ETSAB; Oihana Cuesta, becaria investigadora de l'ETSAB; Daniel Viadé, estudiant de màster a l'ESAB; Angel Gallegos, estudiant ingenieria civil a UASLP, Mèxic; Angeles Ortiz, PDI, càtedra UNESCO de Sostenibilitat; Carlos González, Alice Miranda Martins i Natalia Pulgarín estudiants del màster en Sostenibilitat, Càtedra UNESCO de Sostenibilitat.

Context del projecte

El Morro de Moravia es un turó ubicat sobre dipòsits al·luvials del riu Aburrà, que es va utilitzar com a abocador durant les dècades dels 70 i 80, on es llençaven unes 100 tones diàries d'escombraries. Amb una àrea de 43,7 Ha, es va crear un assentament il·legal que tenia 35.619 habitants al 2006, exposats a efluents contaminats (lixiviats) i gasos, productes de la descomposició dels residus.

Objectius

Implementar alternatives de mediació, per permetre la restauració ambiental i millorar la qualitat de vida de la comunitat mitjançant la

recuperació socioambiental del turó de Moravia.

Activitats realitzades

A través de la iniciativa de plantació de jardins florals comunitaris, es busca vincular els habitants propers al Morro de Moravia en la seva transformació paisatgística i ambiental. Aquests jardins tindran una funció paisatgística, de restauració i descontaminació, per a la generació de terra *in situ* (a través de compostatge), facilitant la participació i l'apropiació del projecte per la comunitat.

Sessió de formació a Moravia, Colòmbia

Per a això s'han realitzat diverses sessions de formació i capacitació a 25 líders comunitaris en els que s'han ensenyat tècniques de plantació, vivers i compostatge. S'ha elaborat la Guia de cura i manteniment per a petits cultius d'horts florals a Moravia.

Resultats

Realització de la segona Setmana de Moravia. Muntatge de l'exposició "Reciclar Ciudad" dins de la VII Biennal Iberoamericana d'Arquitectura i Urbanisme, a Medellín. Creació de jardins comunitaris pilot.

Perspectives de continuïtat

Properament s'espera poder construir més jardins comunitaris i continuar les jornades educatives i de capacitació. S'ha sol·licitat una subvenció (a MAPFRE) per aquesta continuïtat.

Valoració

El projecte de jardins comunitaris és sostenible ambientalment, educatiu i social. Neix per donar resposta a una problemàtica des de la comunitat i gràcies a la cooperació i el treball en xarxa dels diferents actors, tant entitats públiques com institucions universitàries, el projecte s'ha convertit en una realitat que beneficia a milers de persones i, a més a més, integra aquesta zona degradada al teixit urbà de Medellín.

Aportació del CCD

6.800 €.

Revisió i ajust de l'esquema d'ordenament territorial

Responsable

Alexandre Gauthier Amigó, estudiant de doctorat de CPSV.

Lloc

Municipi de Trinidad – Casanare, Colòmbia.

Dates

Setembre 2010.

Soci local

Fundación para la Educación y el Desarrollo Regional – VITA.

Participants UPC

Alexandre Gauthier, doctorand de l'ETSAB i de l'ETSAV; i Carolina Albarracín, doctorand de l'ETSAB.

Context i objectius del projecte

Es proposa realitzar una anàlisi de la situació actual del planejament del municipi i corregir els aspectes dels continguts i normes, per tal d'assegurar la construcció efectiva del model territorial, el qual permet millorar les condicions d'habitabilitat i qualitat de vida dels seus habitants.

Millorar les condicions de vida de la població, mitjançant l'adopció d'un instrument de planificació que orienti els funcionaris de l'administració municipal per aconseguir un desenvolupament ordenat, mobilitat i espai públic de les àrees urbanes, així com la protecció i conservació del medi ambient i els recursos naturals.

Activitats realitzades

Participació en tallers realitzats amb la població local. Estructurar un equip de treball interdisciplinari que permet realitzar els continguts tècnics per ajustar el pla aprovat pel Consell Municipal a través d'un acord. Actualització de la cartografia base de les àrees urbanes del municipi, i digitalització i estructuració d'arxius compatibles amb software de Sistemes d'Informació Geogràfica. Realització d'accions de sensibilització, concertació i socialització del projecte en els diferents agents territorials i la població beneficiària.

Resultats

S'ha realitzat la revisió de l'Esquema d'Ordenament Territorial (EOT) de Trinidad – Casanare, modificant els continguts i normes de tal forma que es realitzi la construcció efectiva del model d'ocupació.

Perspectives de continuïtat

Recolzament tècnic per la implementació d'aquestes eines, per tal de brindar garanties d'execució i formulació d'instruments de planificació, així com l'aplicació d'instruments de gestió, control i finançament buscant la sostenibilitat de l'execució de l'EOT.

Valoració

Donar suport a municipis que es troben en dificultats per construir

instruments de planificació d'acord amb la realitat dels territoris, així com contribuir al desenvolupament de la seva població, és molt satisfactori tant personalment com professional. Poder participar en activitats d'aquest tipus ens ha permès arribar a poblacions allunyades amb grans necessitats.

Aportació del CCD

2.800 €.

Recuperació ambiental de Moravia amb tecnologies naturals**Responsable**

Daniel Viadé Andavert, estudiant del Màster d'agricultura pel desenvolupament, ESAB.

Lloc

Medellín, Antioquia, Colòmbia.

Dates

Del 19 de juliol al 18 de novembre de 2010.

Socis locals

Tecnológico de Antioquia, àrea Metropolitana del valle de Aburrá i Alcaldía de Medellín

Context del projecte

Ens trobem a Medellín, al barri de Moravia, zona que va ser abocador municipal fins al 1984. Durant aquest temps milers de famílies desplaçades per les males condicions econòmiques s'instal·len a viure-hi, fent del reciclatge el seu mitjà de vida.

L'any 2004 comença el projecte d'intervenció integral de Moravia, sobre 1,5 milions de tones de residus apilats en 7 hectàrees i 35 metres d'alçada, on hi vivien 2224 famílies. Degut a l'alta contaminació de la zona i a l'emanació de gasos tòxics i lixivats, els terrenys són declarats calamitat pública i no aptes per a ser habitats. Això ha produït una situació on s'ajunta la greu problemàtica ambiental i de salut amb un fort component social de desarrelament.

Objectius

L'objectiu és la recuperació ambiental del morro, a través dels jardins comunitaris, que pretenen vincular els habitants en la transformació ambiental i paisatgística de l'antic abocador a través d'activitats i capacitacions ambientals i promoure la identitat i cohesió social. Es treballa amb un grup de 30 líders, la majoria dones, representants de diversos sectors i associacions del barri.

Activitats realitzades

- S'han fet sessions de capacitació pròpies i amb experts convidats; sembres i construcció d'instal·lacions, visites a universitats, jardí botànic, museus, vivers, i a altres institucions.
- S'han fet activitats de cohesió social i de caire cultural amb familiars i membres de la comunitat.
- S'ha treballat de manera conjunta amb centres educatius i altres institucions de Medellín.

Resultats

- S'han fet tres jardins comunitaris, dos jardins identitaris, un compostador i un viver, i s'ha treballat amb el jardí botànic en la sembra de tres urbanitzacions de persones reubicades.
- S'han contractat vuit dones del grup per al jardí botànic i dues per l'àrea Metropolitana.
- S'ha fet ressò del projecte per televisió i premsa nacional.

Perspectives de continuïtat

S'han aconseguit recursos per a seguir amb el projecte 2 anys més.

Valoració

S'han aconseguit molts més objectius del proposats en un primer moment, el projecte ha estat totalment acceptat per a la comunitat i fins i tot ha estat apropiat per a l'administració local. Personalment ha estat una experiència molt gratificant tant a nivell personal com professional, pel gran nombre d'activitats realitzades, l'acceptació del projecte i la bona feina feta.

Aportació del CCD

2.400 €.

Desenvolupament d'una xarxa de comunicacions sense fils. Subministrament d'Internet a escoles rurals del departament del Quindío

Responsable

Carles Blanco Gómez, estudiant de l'ETSETB.

Llocs

Escoles rurals al voltant del municipi de Montenegro, Armènia, Colòmbia.

Dates

Del 29 de juny al 24 d'agost de 2010.

Soci local

Universidad de los Andes, Bogotá.

Participants UPC

Dídac Cabús Seguí, Daniel Alonso Martínez, Carles Blanco Gomez, Adam Vallés Marí i Fanny Ulldemolins Bes, estudiants de l'ETSETB; i Marcel Fernández Muñoz PDI de l'ETSETB.

Context del projecte

Al 2009 es van tenir els primers contactes amb un grup d'estudiants de l'Associació IEEE, que va donar lloc a l'acció de quatre cooperants d'AUCOOP, que en un primer desplaçament van implementar una xarxa de comunicacions en la zona de Quimbaya, Armènia. En una segona fase, seguint els passos de l'any anterior, va començar a prendre forma el projecte que després seria implementat en les escoles del municipi de Montenegro, Armènia.

Objectius

Connexió a les escoles mitjançant enllaços Wi-Fi, i la dotació d'una bona connexió a Internet per al major nombre possible d'estudiants de primària en la zona de Montenegro. Restauració de l'enllaç a les escoles del municipi de Quimbaya.

Activitats realitzades

Preparació i definició del projecte amb la contrapart abans del desplaçament. Implementació del projecte a Montenegro, i revisió i reconfiguració de la xarxa a Quimbaya. Capacitació del personal responsable. Projecte de reconeixement a Medellín. Documentació final (manuals, estratègia de gestió i manteniment) i publicitat i planificació de futures accions.

Resultats

S'ha implementat una xarxa per quatre escoles, a les que arribava Internet des de l'Alcaldia de Montenegro, aprofitant la torre de l'Hospital de Santa Gema, al poble de Tapao.

A la zona de Quimbaya es descobreix que havia deixat de funcionar, ja que poc després d'instal·lar-la, l'Alcaldia va tallar la connexió a les escoles. En aquest sentit, s'ha aconseguit un acord per al subministrament d'un canal amb el grup Quindío Regió Digital, després dels intents frustrats perquè l'Alcaldia se'n fes càrrec.

Perspectives de continuïtat

A la regió del Quindío, es garanteix la continuïtat mentre funcioni l'organisme Quindío Regió Digital. Intervencions futures poden esdevenir del contacte amb aquest grup per ampliar encara la cobertura

Treballant per la connectivitat,
Colòmbia

d'Internet a escoles rurals. Molt més obert està el futur amb el grup Medellín Regió Digital, ubicat al departament d'Antioquia, ja que la seva participació és més recent.

Valoració

Els participants del projecte, tant provinents de l'ETSETB com de la Universitat de los Andes, valorem molt positivament l'actuació, així com el descobriment dels Grups Digitals formats a Colòmbia i la seva disposició absoluta a treballar conjuntament aprofitant l'interès comú de les dues parts: fer accessible Internet al major nombre possible d'estudiants de les zones rurals.

Aportació del CCD

7.500 €.

Desvincular-te

Responsable

David del Campo Sud, PDI de l'ETSEIAT.

Lloc

Manizales, Caldas, Colòmbia.

Dates

Gener de 2011.

Soci local

Universitat de Caldas, Institut Colombià de Benestar Familiar (ICBF).

Context del projecte

A Colòmbia hi ha 14.000 nens i nenes soldats, i molts més en situació de risc de vincular-se a grups armats al marge de la llei. Són menors que creixen en situació de pobresa extrema, en famílies desestructurades, i que interioritzen el món del conflicte i la violència des de petits. En aquestes circumstàncies, és fàcil que en aquests grups armats creguin trobar opcions de supervivència econòmica, reconeixement o privilegis. Una vegada captats, la realitat és molt diferent, i, aquells que aconseguen sortir-se'n vius, es troben amb grans dificultats de refer les seves vides. Alguns d'aquests nens que se n'han sortit, viuen avui aïllats pel govern o per famílies, i és necessari proporcionar-los processos especials d'educació i capacitat, i la creació d'interessos o activitats que proporcionin una facilitat d'integració en la societat i entre ells mateixos.

Objectius

Desenvolupar un procés reflexiu i d'aprenentatge en els menors que participen en el projecte, donant-los competències per inter-

pretar la seva realitat i narrar-la a través de la fotografia i l'escriptura. Sensibilitzar la societat de la problemàtica a través dels ulls d'aquests menors.

Activitats realitzades

S'han capacitat tècnicament 15 menors en la narració fotogràfica, perquè facin un projecte personal. Es van impartir classes de redacció periodística i narrativa per aquells que escriven amb fluïdesa per tal que puguin acompanyar les fotografies de textos. S'ha elaborat un documental de l'activitat, que es pot veure a <http://vimeo.com/33364603>. Exposició de les fotografies, textos i el documental en diferents espais de Colòmbia i Catalunya, incloent els diversos Campus de la UPC.

Perspectives de continuïtat

Es formarà el professorat local per tal que pugui realitzar els tallers en el futur.

Aportació del CCD

2.500 €.

Disseny i muntatge d'un Centre de Formació Professional en Telecomunicacions (CEFORMATEL) a la Universidad de Oriente

Responsable

Abel Torres Cebrian, PDI d'ESAI de l'EPSEVG.

Lloc

Santiago de Cuba, Cuba.

Dates

Del 5 d'octubre al 5 de novembre de 2010.

Soci local

Departamento de Telecomunicaciones (TLC) de la Facultad de Ingeniería Eléctrica (FIE) de la Universidad de Oriente (UO).

Participants UPC

Abel Torres Cebrián, PDI de l'EPSEVG; Pere Caminal Magrans, PDI de l'ETSEIB; Montserrat Vallverdú Ferrer, PDI de l'ETSEIB-EUETIB; Pedro Gomis Román PDI de l'ESAI, EUETIB; i Rudys Magrans Nicieza, becari FI del CREB-ESAI.

Context del projecte

El Departament de Telecomunicacions de la FIE de la Universidad de Oriente és l'encarregat de la formació en telecomunicació de tots els

enginyers de la regió oriental del país. El deteriorament i escassa infraestructura de la UO afecta el desenvolupament dels estudis de postgrau i dels grups científics i la realització amb qualitat de les pràctiques laborals. Això genera una baixa participació del claustre departamental en projectes d'investigació, i a més no s'aconsegueix aplicar l'enfocament inter, intra i transdisciplinari necessari a les accions realitzades.

Objectius

L'objectiu és la disminució de la bretxa tecnològica, a través de l'apropiació de tecnologia en el territori oriental al nivell de mà d'obra especialitzada; així com potenciar l'impacte de l'educació universitària en el desenvolupament social i de les comunicacions, que en definitiva incideix en el desenvolupament econòmic.

Activitats realitzades i resultats

S'ha elaborat un pla de formació per a l'ensenyament d'activitats de postgrau. Es va condicionar amb els recursos mínims el Centre de Formació de Telecomunicacions (CEFORMATEL) en àrees de la universitat (els materials adquirits s'han donat al Centre). Es va impartir un curs que ha repercutit directament en la formació de professors i alumnes del departament, i en l'enfortiment de relacions entre el professorat d'ambdós centres.

Perspectives de continuïtat i valoració

Aquest projecte ha contribuït a guanyar experiència en la gestió d'accions de R+D per a la cooperació per al desenvolupament; així com en la formació de professorat a través de la impartició d'un curs. Considerem que les accions dutes a terme ajudaran a la formació de postgrau en telecomunicacions i elevaran sensiblement la qualitat de les Especialitats, Màster i Doctorats en aquesta àrea de coneixement.

Aportació del CCD

1.400 €.

Soci local

CORDES – Emilio Espín.

Participants UPC

Cristina Martínez Romero i Vanessa Royo López, estudiants de l'EPSEB.

Context del projecte

La comunitat del Bajo Lempa constitueix un col·lectiu humà afectat al llarg dels anys per les condicions de guerra, desastres naturals i alts nivells de pobresa. Els

Amidaments a La Sabana, El Salvador

efectes de la pobresa rural sobre la població juvenil tenen repercussions socials profundes i de vegades irreversibles: emigració, delinqüència, pèrdua d'expectativa personal... En aquest context, la fundació CORDES treballa directament amb l'Ajuntament de Tecoluca, a qui dona suport en totes les seves accions, incloses les que es refereixen a educació i millora d'infraestructures.

Objectius

Crear un espai per practicar esport, gestionant el temps lliure com a temps educatiu. Fomentar la participació de la comunitat al centre educatiu per enriquir les relacions humanes i el compromís amb el grup. Crear un espai que sigui un referent cultural i esportiu, on es treballi la responsabilitat, el respecte, la disciplina, etc.

Activitats realitzades

Reunions amb l'Ajuntament de Tecoluca, associació CORDES i Comunitat de La Sabana. Estudi de necessitats i mancances de la població de les comunitats. Visites a construccions en fase d'execució, àrees esportives i centres educatius. Estudi dels sistemes constructius de la zona i alternatives més econòmiques. Presa de dades del terreny i configuració del plànol topogràfic de la pista esportiva de La Sabana i El Coyol.

Resultats

Es va modificar l'emplaçament del projecte per problemes logístics. Després de realitzar diverses reunions amb la junta directiva de la comunitat de la Sabana i els seus habitants, es va aconseguir l'acord de cessió d'una àrea social per a la realització del projecte.

Perspectives de continuïtat

Es pretén que un altre alumne de l'EPSEB porti a terme el seguiment de l'execució del projecte i un cop construït siguin els beneficiaris qui s'encarregui del manteniment.

Projecte d'adequació d'una zona esportiva per a millorar les condicions socials de la Sabana i el Bajo Lempa

Responsable

Vanessa Royo López, estudiant de l'EPSEB.

Lloc

Comunitat La Sabana, Bajo Lempa. San Vicente, El Salvador.

Dates

14 de març al 12 d'abril de 2010.

Valoració

Valorem l'intercanvi de cultures, aprendre noves solucions constructives, tipologia de materials i veure com responen aquestes estructures després del pas de diferents fenòmens meteorològics catastròfics. Escoltar les necessitats i valorar les realitats a què s'enfronten les persones diàriament fa que sigui una experiència recomanable.

Aportació del CCD

2.600 €.

Accés i gestió de l'aigua potable i el sanejament**Responsable**

Anna Mir Mañé, estudiant de l'ETSEIAT.

Llocs

Zacatecoluca Departamento de La Paz, Sensuntepeque Departamento de Cabañas. XXX Departamento de La Libertad; El Salvador.

Dates

Del 7 de juliol al 14 de setembre de 2010.

Socis locals

Asociación Madre Cría, Asociación por el Desarrollo Económico y Social Santa Marta (ADES), Asociación Comunitaria Unida por el Agua y la Agricultura (ACUA) i Centro de Defensa del Consumidor (CDC).

Participants UPC

Alejandro Mateo Zurera i Anna Mir Mañé, estudiants de l'ETSEIAT.

Context del projecte

El Salvador és el país més densament poblat del continent Americà, amb greus deficiències en quant a l'accés a l'aigua i el sanejament. Aquesta situació és especialment crítica a les zones rurals, on la cobertura no arriba al 40%, ja que el govern no hi fa cap infraestructura. Enginyeria Sense Fronteres treballa en tres d'aquestes zones rurals: La Libertad, La Paz i Cabañas.

Objectius

Millorar la gestió integral dels recursos hídrics mitjançant la dotació d'infraestructures d'aigua i sanejament a les comunitats rurals. Enfortir les institucions locals per a la millora de les seves capacitats orientades a l'ordenació i planificació del territori amb enfocament de conca. Impulsar la promoció i difusió de tecnologies i models de gestió sostenible.

Activitats realitzades

Càlcul de 3 propostes tècniques d'abastament i sanejament per a

cada comunitat perquè puguin buscar finançament. Formació i seguiment a les comunitats durant tot el procés. Monitoreig de la qualitat de l'aigua en relació als impactes de la mineria. Treball amb els governs locals per generar polítiques de gestió sostenible dels recursos hídrics.

Resultats

S'han millorat i actualitzat les bases de dades i cartografia referent al recurs hídric. S'ha fet treball de sensibilització a les comunitats i governs locals i s'han desenvolupat infraestructures dels sistemes d'aigua.

Perspectives de continuïtat

Es preveu seguir treballant en aquest projecte, els resultats assolits són positius i es seguirà treballant en la mateixa línia. Els voluntaris que viatjaran el febrer de

Sessió de treball sobre monitoreig de l'aigua, El Salvador

2011 s'encarregaran de seguir amb l'aixecament d'informació social i tècnica en municipis on encara no s'han recollit dades.

Valoració

Com a voluntaris treballant en aquest projecte, la nostra experiència ha estat molt positiva, ens ha permès aportar coneixements tècnics, aprendre en un context molt diferent del nostre dia a dia i conèixer la realitat d'El Salvador.

Aportació del CCD

7.500 €.

Enfortiment institucional en l'àmbit de la formació i la investigació per reduir les desigualtats en salut visual**Responsable**

Anna Rius Ulldemolins, PAS de la Càtedra UNESCO de Salut Visual.

Llocs

Regió Ilatinoamericana, prioritzant: Guatemala, El Salvador, Perú, Equador i Paraguai

Dates

Del 2 de novembre de 2010.

Soci local

Facultat de Medicina – Universitat de El Salvador – Centre Centrea-

mericà associat a la Càtedra UNESCO, Salut Visual i desenvolupament (FM-UES).

Participants UPC

Anna Rius Ulldemolins, Pere Batlle, Norma Martínez Heras i Montserrat Centelles, PAS de l'EUOOT; Laura Guisasaola València, Joan Antoni Martínez, Juan Carlos Ondategui, Josep Pladellorrens, Mª Luisa Vera Tenza, PDI de l'EUOOT; Marta Roca Lefler i Miquel Puertas, PAS.

Context del projecte

La mala coordinació dels agents implicats en salut visual, la consignació de poc pressupost governamental en la temàtica, el dèficit dels serveis i la concentració de la xarxa d'atenció en les zones urbanes afecten la cobertura d'accés a aquesta assistència per part de diversos grups de la població.

Objectius

Contribuir a l'enfortiment i millora de l'organització institucional en l'àmbit de la formació i investigació en salut visual per reforçar les capacitats i posterior incidència dels actors nacionals, regionals i locals.

Activitats realitzades

Enfortiment de la xarxa d'universitats llatinoamericanes UNESCO VISION.

Creació d'un sistema permanent de vigilància de patologies visuals.

Disseny de tres eines d'investigació per reduir les desigualtats i les barreres d'accés d'errors refractius en la població infantil.

Identificació i diagnòstic a les zones desproveïdes d'accés.

Estudi d'avaluació ràpida de la ceguesa evitable a El Salvador.

Publicació d'una revista científica de Salut Ocular Comunitària.

Congrés llatinoamericà *Visión 2020* sobre la prevenció de la ceguesa.

Creació de la sala d'investigació i estudi per a professors i millora del sistema bibliotecari a la FM-UES.

Resultats

S'ha iniciat l'enfortiment de la xarxa UNESCO VISION.

S'ha iniciat el disseny d'eines d'investigació.

Difusió sobre la realitat de l'accés i dret a la salut visual, sensibilitzant sectors públic i privats.

L'àrea d'investigació de la FM-UES enfortida encara que cal seguir-hi treballant.

Avançat l'enfortiment del sistema bibliotecari.

Perspectives de continuïtat

Un cop el projecte hagi finalitzat, s'hauran consolidat els canals de coordinació i comunicació efectius entre els actors. Es tindran els estudis i els protocols per a realitzar diagnòstics de la situació de cada país. Aquests aspectes permetran dins de la xarxa d'actors recolzar-se per poder elaborar els plans operatius de les localitats dins dels eixos del pla VISION 2020 de manera que es podran alinear sinergies i optimitzar les capacitats de cada organització social.

Valoració

La coordinació entre els actors de diferents àmbits o institucions, per enfortir les seves capacitats organitzatives, que els porta a potenciar en una xarxa llatinoamericana, és un camí difícil i influenciat per molts factors: polítics, econòmics, socials i culturals. Tot i així, en la salut visual, és important i necessari realitzar aquest esforç per aconseguir un impacte que transcendeixi i finalment aconseguir l'eradicació de la ceguesa evitable a través dels serveis accessibles sense distinció de raça, ètnia, gènere, ideologia o condició econòmica.

Aportació del CCD

8.627 €.

Projecte de cooperació a l'Equador. Fase de reconeixement

Responsable

Iban Torres Xirau, estudiant de l'ETSETB.

Lloc

Guaranda, capital de la província de Bolívar, Equador.

Dates

Del 2 de juliol a l'1 de setembre de 2010.

Soci local

Universitat Estatal de Bolívar.

Participants UPC

Álvaro Garcia de Miguel, Jordi Villar Álvarez i Iban Torres Xirau, estudiants de l'ETSETB i membres d'AUCOOP.

Context del projecte

Es tracta d'una zona caracteritzada pel seu terreny muntanyós, i que fa

difícil la connectivitat entre les comunitats rurals. Guaranda disposa d'una universitat pública (UEB) amb gran quantitat d'estudiants i unes prestacions força bones pel que fa a connectivitat (40Mb de connexió a Internet). Relativament a prop de Guaranda trobem l'escola de la comunitat d'Achin, on periòdicament les escoles més petites dels voltants es reuneixen per fer classes conjuntament i activitats diverses. Aquesta escola no disposava de connexió a Internet i aquest és un dels punts que vam prioritzar.

Instal·lació de l'equipament a l'escola, Equador

Objectius

Es tracta d'un projecte de reconeixement de la connectivitat d'aquesta escola amb el que es recopilaran les dades necessàries per estudiar-ne la viabilitat i, en cas que es consideri factible, implementar la xarxa.

Activitats realitzades

- Presa de punts GPS pel posterior estudi del terreny mitjançant software específic.
- Reunions amb institucions locals i amb el Govern Provincial.
- Formació sobre el funcionament d'aquest software a professors locals.
- Participació en conferències i tallers sobre les TIC, software lliure i cooperació.
- A més a més ens vam adonar que, amb el material que disposàvem, podíem implementar una xarxa provisional, amb un ample de banda molt menor (1Mb) ja que agafaríem la connexió des d'un altre punt.

Resultats

L'escola d'Achin disposa actualment d'Internet mitjançant l'enllaç provisional (1Mb) i l'estudi de viabilitat de l'enllaç definitiu (40Mb) indica que tot està a punt per realitzar-ne la implementació.

Perspectives de continuïtat

El projecte està previst per més d'una intervenció, per tant, és d'esperar que en properes fases AUCOOP torni a Guaranda per acabar aquesta intervenció, i també per col·laborar en altres projectes de la mà del Govern provincial i de la UEB.

Valoració

El contacte amb altres cultures sempre és positiu, però quan ho fas per col·laborar i integrar-te, per ajudar, treballar, compartir i riure és

únic. És de les millors experiències que hem viscut i plenament recomanable per tothom.

Aportació del CCD

4.200 €.

Projecte de coneixement de la realitat de l'escola Adengur

Responsable

Albert Herrero Casas, PDI de l'ETSECCPB.

Lloc

Woldiya, Etiòpia.

Dates

Del 17 de juliol al 14 d'agost de 2010.

Soci local

IPI Cooperació.

Participants UPC

Albert Herrero Casas, PDI de l'ETSECCPB i membre d'ONGITS; i Augusto Sigüero Güemes, estudiant de l'ETSECCPB.

Context del projecte

L'escola Adengur és un dels 12 centres educatius dels que disposa la població de Woldiya, de 60.000 habitants. La situació actual del centre és precària, no només en l'àmbit de l'abastament d'aigua potable, sinó en l'estat general de les infraestructures disponibles.

Objectius

Millorar les condicions per poder realitzar una educació de qualitat i ajudar a millorar els hàbits, en quant a consum d'aigua i gestió de residus. Crear un sistema d'abastament d'aigua potable, i un sistema de sanejament i tractament de residus. Rehabilitació i construcció de noves infraestructures.

Activitats realitzades

La contrapart ens va posar en contacte amb l'administració per aconseguir tota la informació necessària. Realització de múltiples visites a l'escola per conèixer les limitacions. Visita a les administracions responsables de l'aigua, l'educació i l'electricitat.

Resultats

Vam poder identificar totes les necessitats que tenen els actors implicats. Amb aquesta informació s'elaborarà un PFC amb l'objectiu de dotar el centre de les infraestructures bàsiques.

Perspectives de continuïtat

Un cop finalitzat el PFC, l'objectiu és buscar finançament per portar a terme totes les intervencions a l'escola.

Valoració

Participar en un projecte com aquest m'ha servit molt, tant a nivell personal, com acadèmic. M'he adonat que només oferint allò que pots, amb moltes limitacions, la valoració de la gent és altíssima. Potser el més enriquidor ha estat treballar en col·laboració amb la gent d'allà i gràcies a l'ONG IPI Cooperació que ens ha facilitat molt la presa de contacte des del primer dia. Pel que fa a la realització del projecte, estic molt satisfet amb els resultats, tant amb la feina de camp com amb la participació de la gent local.

Aportació del CCD

2.310 €.

Diagnosi i recollida de dades per al planejament urbà a Wukro

Responsable

Miquel Reina Ortiz, estudiant de l'ETSAB.

Lloc

Wukro, regió del Tigray, Etiòpia.

Dates

Del 3 d'agost al 3 de setembre de 2010.

Soci local

Centro de Iniciativas Solidarias Ángel Olaran.

Context del projecte

Wukro és una població de la regió del Tigray situada al nord d'Etiòpia. És un poble marcat per la guerra d'independència amb Eritrea que va deixar un gran nombre de nens i nenes orfes, problemes de desenvolupament i falta de planificació en el creixement i infraestructures de Wukro. L'Àngel Olaran, missioner espanyol, fa 20 anys que actua com a figura paterna de molts d'aquests nens orfes i ajuda a moltes famílies amb dificultats a desenvolupar-se.

Objectiu

Obtenir una idea general de tots els aspectes possibles sobre Wukro i els seus habitants i trobar un emplaçament per a realitzar-hi el PFC i un programa per ajudar a millorar la ciutat.

Activitats realitzades i resultats

Reconeixement del terreny i reunions amb gent local, on s'ha vist

com és l'organització general de la ciutat, i s'han detectat mancances i punts forts a desenvolupar. Pel que fa al PFC, s'ha trobat una parcel·la interessant a la part nord de la ciutat on treballar.

Perspectives de continuïtat

En l'actualitat el projecte està seguint el seu curs, es treballa amb la documentació obtinguda al terreny que s'utilitzarà en l'elaboració del Projecte Final de Carrera. La intenció és desenvolupar-lo fins a un nivell conceptual i tècnic adequat per tal que es pugui arribar a construir.

Valoració

La meua valoració personal del treball a Wukro és totalment positiva en tots els aspectes, des de l'estudi de la ciutat fins al contacte amb la gent local.

M'agradaria fer esment d'una anècdota, esdevinguda la primera vegada que vam anar a fer una visita nocturna. Un nen de 5 anys se'm va presentar amb un ritual de preguntes, que acabava amb un "welcome to my house and welcome to my heart, i love you".

Aportació del CCD

1.600 €.

Desenvolupament de recursos sanitaris i educatius mitjançant l'ús de les Tecnologies de la Informació

Responsable

Eva Vidal López, PDI de l'ETSETB.

Llocs

Etiòpia, a l'*Addis Abeba University*, situada a la capital, i també a la *Wollo University*, situada a Dessie (regió Amhara).

Dates

Del 22 de juliol de 2010 al 20 de febrer de 2011.

Socis locals

Addis Ababa University i *Wollo University*.

Participants UPC

Aida Abiad, PDI de l'EPSC; Jesús Berdún, estudiant de l'ETSETB; Maria Gregori, PAS de l'ETSETB; i Eva Vidal i Lluís Torres, PDI de l'ETSETB.

Context del projecte

La situació de les infraestructures de comunicacions a Etiòpia és un problema generalitzat, i això dificulta l'ús de les tecnologies de la in-

formació com un mitjà per al desenvolupament dels recursos educatius. En l'àmbit universitari, tret d'unes poques universitats situades a les grans ciutats, la majoria de centres pateixen un dèficit important en comunicacions i recursos de la informació.

Objectius

Implementar solucions relacionades amb les tecnologies de la informació en l'àmbit universitari.

Establir punts de col·laboració entre la UPC i altres universitats etiòps interessades en vincles d'enriquiment mutu.

Activitats realitzades

Diverses reunions amb representants i directius de diferents escoles tècniques.

Presentacions formals de la nostra universitat a professors i estudiants.

A Dessie es va realitzar un curs sobre tecnologia sense fils adreçat a la comunitat universitària, per tal d'oferir una visió més concreta de les possibles utilitats d'aquesta tecnologia en aquest entorn, i, per tal d'obtenir una resposta de participació local en els projectes relacionats amb les TIC.

Resultats

Amb la realització d'aquestes activitats s'ha aconseguit una implicació de la contrapart local que ha donat pas a la realització d'un PFC per al desenvolupament d'un *Centre de les TIC* a la *Wollo University*, que està portant a terme l'estudiant Jesús Berdún, establert a Dessie des del juliol del 2010.

Perspectives de continuïtat

La continuïtat està garantida per la implicació dels participants, i especialment la de l'estudiant que realitza el seu PFC a la zona. A més, l'establiment de vincles institucionals entre la UPC i la *Addis Abeba University* a través de d'una proposta amb l'AECID pot suposar un valor afegit en la disposició de recursos.

Valoració

La nostra valoració és molt positiva ja que hem detectat punts forts de cooperació i una actitud participativa per part de les universitats etiòps. En cooperació internacional, la universitat juga un paper molt important a l'hora de contribuir al desenvolupament dels països i l'accés a les TIC en l'àmbit universitari pot ser un punt clau en l'augment dels recursos educatius.

Aportació del CCD

8.035 €.

Improving Energy Access in Ghana. Phase2: Renewable energy Micro grids

Responsable

Pol Arranz Piera, estudiant de doctorat de l'ETSEIB.

Lloc

Ghana.

Soci local

The Energy Centre (TEC) de la *Kwame Nkrumah University of Science and Technology* KNUST, KITE.

Participants UPC

Pol Arranz i Mar Pérez Fortes, PDI de l'ETSEIB; i Oriol Gavaldà, PDI de l'ETSEIAT.

Context del projecte

L'any 1989, el govern ghanès va llançar el Programa Nacional d'Electrificació a fi de proveir d'electricitat tota la població l'any 2020. Actualment s'estima que només un 25% de la població rural té accés a l'electricitat. L'extensió de xarxa ha estat l'estratègia principal. Tanmateix, les comunitats encara sense servei es troben en zones molt allunyades, i la seva baixa demanda fa que el cost d'extensió de xarxa sigui prohibitiu. Es comencen a considerar solucions autònomes o descentralitzades, i en especial, les microxarxes basades en l'aprofitament d'energies renovables.

Objectius

Contribuir a superar les barreres que actualment frenen el desenvolupament energètic en àrees rurals de països de l'Àfrica Subsahariana. Específicament, es proposa avaluar la viabilitat de les microxarxes basades en energies renovables (biomassa i solar) com a solució a curt i mig termini per al proveïment energètic en zones rurals a Ghana.

Activitats realitzades

Preselecció de propostes d'electrificació rural amb microxarxes.

Caracterització energètica de 10 comunitats rurals (districte Atebubu-Amantin).

Aplicació d'un model de cadena de subministrament biomassa a electricitat.

Resultats

El projecte encara està en fase d'execució. El model de cadena de

Preparant la yuca, Ghana

subministrament aplicat és una innovació notable, amb un gran potencial d'aplicació.

Perspectives de continuïtat

L'acció està encarada a la identificació d'oportunitats d'intervenció a curt i mig termini, però aquestes encara s'han d'acabar d'identificar i perfilar.

Aportació del CCD

7.600 €.

Guatemala

Millora de les infraestructures i tecnologies de Casa Guatemala

Responsable

Fermín Sánchez Carracedo, PDI del Departament d'Arquitectura de Computadors de la FIB.

Lloc

Guatemala, Río Dulce.

Dates

Del 3 al 30 de juliol de 2010.

Soci local

Casa Guatemala.

Bany al riu a Casa Guatemala

Participants UPC

Fermín Sánchez Carracedo, PDI, FIB (responsable); David Franquesa Griso, estudiant Càtedra Unesco de Sostenibilitat; Daniel García Albiñana i Víctor López Grimau, PDI, ETSEIAT; Nuria Carazo Gómez i Dolores López Pérez, PDI, ESAB, Abel Boldú del Castillo, María Gil de Avalue i Alberto Iglesias Iglesias, estudiants, FIB; Arnau Prades Algeró, estudiant, ETSEIAT; Ana Estrada Pont, Andrea Monzón Puerto i Sara Durán Larre, estudiants, ESAB.

Context del projecte

Casa Guatemala és una ONG dedicada a la protecció, alimentació, salut i educació de més de 250 nens orfes o abandonats. L'orfenat, situat enmig de la selva, ocupa 40 hectàrees i funciona amb els seus propis recursos i els que aconsegueix de donacions.

Objectius

1. Dissenyar un sistema eficaç d'abastament d'aigua potable i de reg.
2. Millorar el sistema de producció agrícola.
3. Dissenyar i implantar una xarxa wifi.

4. Dissenyar un CRM que permeti gestionar adequadament els recursos i anticipar-se al reg.

Activitats realitzades

- Avaluació de les instal·lacions del subministrament d'aigua potable, prenent-ne mostres.
- Avaluació de les instal·lacions de producció agrícola, presa de mostres i recerca de solucions.
- Avaluació de les instal·lacions de connexió a internet i anàlisi de les possibles solucions.
- Proposta d'organització de la Casa Guatemala i configuració d'un CRM segons aquesta.

Resultats

- S'ha realitzat un PFC segons l'avaluació del subministrament de l'aigua amb les possibles solucions.
- S'han definit dos PFC per millorar els recursos agrícoles.
- S'han identificat les possibles solucions per la connexió a internet, definit en un PFC.
- S'ha definit, escollit i configurat un programari lliure, amb la col·laboració de la casa i aportacions d'antics participants, també com a dos PFC.

Perspectives de continuïtat

Aquest projecte va començar fa quatre anys i està previst que es segueixi treballant en els cinc eixos definits en el projecte inicial.

Aportació del CCD

9.000 €.

Basig 2010. Iniciativa per a la innovació en l'habitatge mínim

Responsable

Aritz García de Cortazar Cabrera, estudiant de l'ETSAB.

Lloc

San Pedro La Esperanza. Uspantán, Quiché. Guatemala.

Dates

Del 9 de juliol al 24 d'agost de 2010.

Soci local

Grava (*Grupo de Ayuda Voluntaria de Arquitectura*).

Participants UPC

Anna Clara Giordano, Berta Bilbao, Aritz García de Cortazar, Miquel Roldán i Mikel Sagarminaga, estudiants de l'ETSAB.

Context del projecte

El projecte es duu a terme en una comunitat rural situada a 8 hores caminant del poble més proper. A més d'inaccessibles, aquests terrenys estan totalment mancats de tot tipus de serveis. Les cases, de fusta i xapa metàl·lica, estan repartides pel terreny muntanyós. La comunitat va ser escollida per a l'actuació, en part, per la seva bona organització interna.

Objectius

Col·laboració amb el grup GRAVA en el projecte integral per la millora de les condicions de vida per a gent amb pocs recursos i treball dins la Universitat San Carlos de Quetzaltenango. Col·laboració amb la municipalitat de Uspantán en la millora de la qualitat de vida a una de les seves comunitats, a San Pedro La Esperanza.

Activitats realitzades

Realització de dues conferències a la Universitat de San Carlos de Quetzaltenango, la primera sobre cooperació i l'altra sobre energies renovables a les àrees rurals. Preparació i realització del taller per a la capacitat de la construcció d'estufes Lorena amb professors i estudiants voluntaris de la USAC. Construcció de 36 estufes Lorena a la comunitat de San Pedro La Esperanza, Uspantán.

Construir l'habitatge mínim, Guatemala

Resultats

Les conferències aporten nous coneixements als estudiants sobre la situació del seu país i els incentiven a involucrar-se ells mateixos en la seva millora. S'ha fet la capacitat d'un grup d'estudiants en la construcció d'estufes Lorena i s'han construït les estufes implicant tota la comunitat per capacitar-los i garantir el seu desenvolupament a partir dels coneixements adquirits.

Perspectives de continuïtat

Mirant enrere, veiem que cada any el projecte té més clares dues coses: per una banda la importància dels estudiants i els professors guatemaltecs per al desenvolupament, no tant sols d'aquest projecte, sinó dels objectius d'allò que els envolta, i per l'altra, portar aquesta energia combinada allà on més es necessita. Per això s'ha de seguir treballant en la problemàtica de l'habitatge, i creiem que la nostra feina podrà ser millor si concentrem la tasca en activitats de conscienciació, sensibilització i capacitat, més que de construcció i assistència.

Aportació del CCD

7.200 €.

Arquitectura Tradicional de Guinea-Bissau**Responsable**

Iria Gámez Couso, estudiant de l'ETSAB.

Llocs

Guinee-Bissau i Senegal.

Dates

Del 3 al 17 de febrer de 2011.

Soci local

Oliveira Omena da Silva, representant del Govern de Bissau.

Context del projecte

La UNESCO ha publicat, en un llistat provisional de patrimoni mundial, unes cases tradicionals anomenades "Impluvium" que es troben a una regió al sud de Senegal. Són cases de planta circular amb un pati al centre, construïdes amb argila a terra i parets, fusta de palmera per l'estructura de la coberta i palla per la impermeabilització. Malgrat l'interès cultural i històric d'aquests monuments, els exemples que avui resten es troben en mal estat. Tot i això, hem d'estar contents del paper que Senegal ha jugat en la difusió i conservació d'aquest patrimoni.

Per això encara es fa més important constatar que, a Guinee-Bissau, país veí, trobem aquestes cases més variades i molt més originals; desconegudes o oblidades per la comunitat internacional. La tendència amenaça a la desaparició d'aquest tresor antropològic i arquitectònic abans que sigui convenientment estudiat.

Objectiu

Estudiar i documentar les cases amb pati, de manera que en quedi constància per a generacions futures. Aquesta documentació ha de servir per mostrar aquesta riquesa de Guinea-Bissau a la comunitat internacional.

Activitats realitzades

Treball de camp, visita a les regions, entrevistes a les comunitats i convivència amb els habitants de les cases.

Resultats

Amb aquest quart desplaçament, s'ha acotat el mapa i localitzat totes les cases existents a dia d'avui, així com fet l'aixecament de plànols, contactat amb la gent que les habita i fet una descripció detallada tant de les cases com de la societat. Amb tot aquest material, es preveu fer una publicació amb la que fer difusió tant a Guinea-Bissau com a la resta del món.

Aportació del CCD

1.295 €.

SIG de suport al projecte Aguasana

Responsable

Ramona Yraida Romano Grullón, PDI del CPSV.

Llocs

Los Cacaos, Municipio de Belladere, Departamento Centro, Haití i El Millón, Santo Domingo, República Dominicana.

Dates

Del 25 de juliol al 2 de setembre de 2010.

Soci local

Instituto Dominicano de Desarrollo Integral (IDDI).

Participants UPC

Pilar García Almirall, Ramona Yraida Romano Grullón, PDI del CPSV; Alejandro Marambio Castillo i Blanca Gutiérrez, PAS del CPSV; i Josefina Rosario, estudiant del Màster de Planificació Territorial i Urbana.

Visita a una comunitat, Haití

Context del projecte

La població de la República Dominicana i Haití viu amb un alt nivell de pobresa, exemple d'això és que més d'un 95% de la població s'abasteix d'aigua de rierols i els seus ingressos mensuals aproximats són de 21 €. Per això, abastir-los d'aigua potable i de sanejament és d'importància vital tant pels seus habitants com pel desenvolupament general del país. Els habitants de les comunitats compten ja amb un projecte per a la construcció de pous d'aigua, disposen d'informació sobre els beneficiaris i les seves comunitats, però els manquen les eines necessàries per avaluar la situació real de les zones i planificar i gestionar les intervencions.

Objectius

Realitzar una base de dades SIG i capacitar les comunitats en l'ús de la tecnologia, perquè pugui ser aplicada en altres actuacions i així aportar en la millora i desenvolupament d'aquest i de futurs projectes.

Sistematitzar la informació entorn dels eixos ambiental, desenvolupament humà i econòmic, social i cultural; creant un sistema d'administració de continguts orientat a la utilització d'eines

de lliure accés, que facilitin la gestió de la informació; capacitar en el maneig i actualització de la informació per mitjà del SIG i promoure l'accessibilitat de la informació i la seva permanent actualització.

Activitats realitzades

Durant el mes de maig es va organitzar i depurar una primera base de dades en formats compatibles amb el SIG, extreta de la web sobre la República Dominicana i Haití, i en les tres primeres setmanes de juliol es va preparar el material a presentar en el curs introductori sobre el SIG.

Del 26 de juliol al 2 d'agost del 2010, es va realitzar un curs introductori sobre SIG a les oficines del IDDI a la República Dominicana, coordinat per la Dra. Pilar García Almirall i impartit per la Yraida Romano i l'Alejandro Marambio, que va comptar amb la col·laboració de la Josefina Rosario. En aquest curs hi participaren membres de les diferents institucions que participen en el projecte (IDDI-IHDI, MOSCTHA, FUNDEJUR, MUDE, H + D) i es va realitzar una visita de camp a Los Cacaos, una de les comunitats beneficiàries del projecte d'Haití.

Resultats

S'ha desenvolupat una base de dades de la República Dominicana i Haití amb informació de lliure accés sobre: límits administratius, carreteres, serveis, espais naturals, llocs d'interès, ortofotos i MDT.

Perspectives de continuïtat

S'aplicarà un llistat d'indicadors per simplificar i quantificar la informació generada, amb el qual es representaran les condicions de les comunitats d'una manera simplificada per sensibilitzar dels problemes existents, i que aquests, s'utilitzin com a font d'informació per a la presa de decisions, tant en el sector públic com privat, i facilitin la participació dels habitants.

Valoració

L'experiència ha estat molt positiva: el respecte, l'afecte i la gratitud rebuda tant del personal de la contrapart com dels beneficiaris va ser molt gratificant. En particular la transferència del coneixement al que ells no tenen facilitats d'accedir ha resultat clau per millorar la gestió de la seva informació. La situació d'aquestes zones és bastant crítica i el que pot ser molt poc per a nosaltres és molt per a ells. Entenem que hi ha molt treball per fer i parlem d'allò més bàsic: aigua, menjar, sostre; així que si el nostre treball ajuda a que algunes persones el tinguin, aquest haurà valgut la pena.

Aportació del CCD

2.850 €.

Autoconstrucció assistida a Jacmel. Fase I: Estudis previs**Responsable**

Joan Ramon Rosell Amigó, PDI de l'EPSEB.

Lloc

Municipi de Jacmel, Departament Sud Est, Haití.

Dates

Del 25 de juny al 10 de juliol de 2010.

Soci local

Club Culturel et Éducationnel La Gaieté, CCEG.

Participants UPC

Joan Ramon Rosell i Amigó i Montse Bosch González, PDI del Laboratori de Materials-EPSEB; Mónica Alcindor Huelva, PDI de l'EPSEB; Marc Ballesté Clofent i Oscar Serra Prat, estudiants de l'EPSEB.

Context del projecte

Haití és un país en una situació molt precària que ha vist afegida a la seva pobresa crònica la devastació produïda pel terratrèmol del passat 12 de gener de 2010. La destrucció de bona part dels edificis va ser deguda a la intensitat d'aquest i la manca de mesures preventives en els sistemes de construcció emprats.

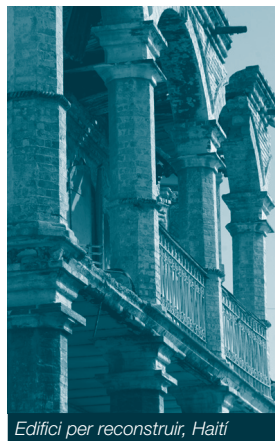
Objectiu

L'objectiu del projecte és la transferència de tecnologia per millorar l'autosuficiència constructiva de la població local. Proporcionar a la població local tecnologies de fàcil aprenentatge, sostenibles i, el que és més important, que els permetin assumir l'autoconstrucció amb sistemes segurs, fiables i amb uns mínims de qualitat pel que fa als materials i als sistemes constructius.

Activitats realitzades

La primera visita a Jacmel es va realitzar al juny de 2010 i es van establir diversos contactes amb la població local que va mostrar el seu interès en el projecte.

A dia d'avui, s'està treballant des de Catalunya en l'anàlisi i la caracterització dels materials disponibles, les tecnologies possibles i acceptables per la població haitiana.

Edifici per reconstruir, Haití

Resultats

S'ha establert contacte amb l'Escola Taller per al Pla de Revitalització del Centre Històric de la ciutat de Jacmel, finançada per l'AECID, i en aquest sentit està previst coordinar les tasques de reintroducció de les tècniques constructives de manera reglada a la població local.

Perspectives de continuïtat

L'execució i posta en marxa d'un forn de calç tradicional a la localitat de Jacmel. Col·laborar en la creació d'una xarxa de petites empreses que garanteixin uns processos productius i sistemes constructius de qualitat a partir de les pautes provades a Barcelona. Posar en marxa un laboratori-taller de materials de construcció. Reintroduir sistemes de construcció tradicionals i "low tech" per garantir la sobirania constructiva. La realització d'una escola infantil com a projecte pilot en el qual sigui possible mostrar i transferir la tecnologia proposada, que iniciaran els estudiants de l'EPSEB.

Valoració

Valorem molt positivament l'acceptació de la proposta per part de la població local. També ens anima a seguir endavant el fet de haver constatat que Jacmel, tot i la pobresa del país, mostra una situació adient per a la realització del projecte perquè els efectes del terratrèmol no han estat tan devastadors i la societat civil hi està interessada i hi participa, i existeixen els recursos mínims per a desenvolupar l'acció.

Aportació del CCD

9.000 €.

Desenvolupament comunitari al nord-est d'Haití**Responsable**

Alicia Vázquez Utzet, estudiant de l'ETSAB.

Lloc

Carice. Departament Nord-est, Haití.

Dates

Del 13 de juliol al 21 de desembre de 2010.

Soci local

Sant pou la Kilti ak Devlopman Karis, SKDK.

Context del projecte

El petit municipi de Carice, a les muntanyes del nord-est d'Haití, es troba des de 2001 treballant en un Pla de Desenvolupament Comunitari definit per ells mateixos. Un dels resultats ja obtinguts és la inauguració al 2008 del Centre de Formació Professional de Carice (CFPC).

Objectius

Donar suport al procés de desenvolupament auto definit de la comunitat de Carice. Reforçar la formació dels joves de la comunitat per tal que puguin esdevenir decisius i responsables en la reconstrucció del país.

Activitats realitzades

Cursos impartits al CFPC: Educació ambiental i gestió de recursos; Tecnologia Apropiada; Mapes de riscos geològics: riudes i terratrèmols; Construcció parasísmica; Millora de la construcció en terra; un curs d'Espanyol.

Construcció a Karis: Projecte per una cooperativa de cacauets; recuperació d'un forn per coure argila i construcció de cisternes per aigua de pluja (que pren com a referència el projecte del MST, Brasil).

Anàlisi de les construccions al sud d'Haití i identificació de projectes en el municipi de Tiburon amb l'organització local *Koperativ Agrikol Tibivon* (KATI).

Estada a Port au Prince per a conèixer la situació després del terratrèmol del gener de 2011.

Resultats

S'ha contribuït a la formació dels estudiants del Centre de Formació Professional de Carice.

Acompanyament i suport al Pla de Desenvolupament Local de Carice amb SKDK.

Identificació de riscos de desastres geològics a Carice.

Contacte amb un nova possible contrapart: KATI.

Informació documentada de les construccions al sud d'Haití i identificació de riscos i oportunitats.

Perspectives de continuïtat

Donar continuïtat i seguiment als cursos impartits en el Centre de Formació Professional de Karis. Seguir la cerca de solucions per a la construcció parasísmica i sostenible a la regió de Carice. Estudiar la possibilitat d'iniciar un projecte amb KATI a Tiburon.

Aportació del CCD

5.000 €.

Iniciativa d'igualtat de gènere per al desenvolupament de les dones

Responsable

Lorena Antonieta Ruiz Jiménez, estudiant de l'ETSAB.

Llocs

Abul Fazal, Haji colony, Batla House – Okhla, New Delhi. Districte 15, Eda – Kochi, Kerala, Índia.

Dates

Del 2 de juliol al 14 de setembre de 2010.

Socis locals

SAFP "Sathi All for Partnerships" i Jamia Millia Islamia University.

Participants UPC

Julia Goula Mejón, Dafne Saldaña Blasco, Laura Monforte, Lorena Antonieta Ruiz, Carla Amat Garcia i Alexandra Klein, estudiants de l'ETSAB; Rubén Cruz Vegas, estudiant del CITM; i Zaida Muxí, PDI de l'ETSAB.

Context del projecte

El principi d'igualtat entre gèneres està plasmat a la constitució, al sistema legal i a les polítiques governamentals de l'Índia. No obstant, encara hi ha un gran abisme entre aquests principis i la realitat de la situació de la dona. En aquest context, es proposa treballar temes com l'urbanisme i l'arquitectura amb les dones en barris degradats per millorar les comunitats i la situació de les dones.

Objectius

Revaloritzar les àrees degradades, mitjançant un pla urbanístic social i de gènere:

Per a les dones:

1. Obtenir poder econòmic, psicològic i social.
2. Dignificar el seu pas per dins la societat.
3. Que la dona sigui present en els rols comunitaris.

Per a la comunitat:

1. Equipaments socials per persones necessitades.
2. Barris més estructurats i amb més infraestructura.
3. Augment dels recursos econòmics del barri.

Activitats realitzades

Diagnòstic participatiu amb les dones de la zona.

Treball de conscienciació en estudiants de la universitat.

Realització d'un projecte urbanístic comú amb aquests estudiants.

Resultats

Conscienciació dels i les estudiants sobre la importància de l'arquitectura i l'urbanisme com a eina d'estructura social.

Demostració a les dones que el canvi és possible i que s'ha de començar des de la seva consciència.

Realització del projecte urbanístic, amb estudiants i les dones involucrades.

Perspectives de continuïtat

Actualment s'estan desenvolupant dos PFC detallant part de la proposta realitzada a Delhi. A més a més es planegen exposicions i conferències de sensibilització.

Valoració

L'oportunitat de tractar, com extensió del nostre aprenentatge, temes tan llunyans com la cooperació, problemes socials i de gènere, ens ha ajudat a comprendre millor el paper de l'arquitectura i l'urbanisme com una eina social.

A nivell personal, conèixer l'Índia ha suposat un impacte, sobretot per les diferències culturals i socials. Gràcies a això l'experiència ha estat molt gratificant, sentint-nos molt ben acollits amb la família que ens va ajudar a integrar-nos i a aprofundir en el coneixement de la seva cultura.

Aportació del CCD

7.000 €.

Obres de reforma del centre Antyodaya Niketan**Responsable**

Sonia González Sobrino, estudiant de l'EPSEB.

Lloc

Kashmere Gate, Old Delhi, Delhi, Índia.

Dates

Del 19 d'agost al 18 de novembre de 2010.

Soci local

Compassionate Missionaries (contrapart local) i *Streets of India* (soci a Barcelona).

Participants UPC

Sonia González Sobrino, Raquel Jurado Tranche i Marc Setó Estradé, estudiants, EPSEB.

Context del projecte

Delhi és una ciutat molt poblada, que rep molta migració interna de l'Índia. És una ciutat on arriba molta gent de les afores esperant trobar feina i, com a la resta del país, també hi ha molta gent que pateix malalties físiques i mentals i que acaba rebutjada socialment.

Els beneficiaris d'aquest projecte són gent del carrer, marginats o nens orfes abandonats, que arriben al Centre Compassionate Missionaries, portats per la policia local o trobats per la pròpia associació en el seu recorregut per les zones pobres de la ciutat de Delhi.

Objectius

Millorar les condicions del Centre, a través de la realització del sanejament d'aigües pluvials de la terrassa i aigües fecals, la reforma en zona NE de la planta baixa per habilitar una sala d'infermeria i dos banys, i el canvi de parament vertical interior a l'habitació de la planta 1.

Activitats realitzades

Contractació del personal d'obra i compra dels materials. Seguiment de l'execució d'obra dels treballs d'enderroc i ampliació de la sala d'infermeria, realització de dos banys, sanejament d'aigües pluvials de la terrassa i d'aigües fecals noves i existent, i connexió a la xarxa exterior. Aixecament de plànols.

Resultats

Obtenció d'una nova sala d'infermeria i dos banys nous. Sanejament d'aigües fecals de la infermeria i dels banys i d'aigües pluvials de la terrassa. Parament vertical de l'habitació de la planta 1. Presa de mides per la realització de la documentació gràfica de l'edifici.

Perspectives de continuïtat

La contrapart té intenció de continuar amb les obres de reforma per tal de millorar les condicions de l'edifici per als seus residents. ATSF valorarà les seves propostes i estudiarà la possibilitat de realitzar una altra fase d'intervenció l'any 2011.

Obres de reforma del centre Antyodaya Niketan, Índia

Valoració

Aquesta experiència ha estat enriquidora en el camp de la construcció i de la cooperació ja que hem après a ser flexibles i saber trobar solucions en cada moment. La dificultat de l'idioma ha complicat la comunicació amb la contrapart i amb els treballadors, però finalment ha resultat un treball gratificant, veient els resultats obtinguts en l'edifici.

Aportació del CCD

4.800 €.

Enfortiment de les habilitats sociotecnològiques a joves marginals de Mumbai

Responsable

Natàlia Vilà Iglesias, estudiant de l'ETSEIB.

Llocs

Mumbai, estat de Maharashtra (Índia), Aakaar, a Lonavala (90 km de Mumbai) i Ankur-Asmita a Badlapur (40 km de Mumbai).

Dates

De l'1 de febrer al 31 de desembre de 2010.

Soci local

Committed Communities Development Trust (CCDT).

Participants UPC

Irina Díaz Lobera, Natàlia Vilà Iglesias, Laia Masbernat Megias i Marc Vicente Tónico, estudiants de l'ETSEIB.

Context del projecte

La gran afluència de gent a les ciutats en busca de feina ha fet que la ciutat de Mumbai no pugui absorbir-la tota, i un nombre elevat de persones viuen al carrer o als *slums* en condicions precàries: malalties com el VIH, malària i el dengue; manca d'infraestructures, sanejament d'aigua, clavegueram i serveis bàsics... L'educació és precària, massificada i de baix nivell, i això dificulta l'accés a l'educació superior i la inserció al món laboral. Un altre factor important per als joves és el coneixement de la llengua anglesa, que els dóna moltes més opcions.

El CCDT treballa per donar solucions amb programes per millorar l'educació, la sanitat i els recursos econòmics de part d'aquesta població. Els principals beneficiaris del projecte són els infants dels centres (uns 50) i els formadors i, com a beneficiaris indirectes, les famílies.

Objectius

Potenciar joves líders com agents de canvi a la seva comunitat, reforçant les capacitats i habilitats socials, personals i tecnològiques. Facilitar l'autosuficiència dels nens del CCDT.

Activitats realitzades

S'han realitzat tallers científics i tecnològics (geologia, electricitat, química, matemàtiques), d'arts plàstiques (desenvolupament de la imaginació i psicomotricitat), llenguatge (reforç oral, escrit i de vocabulari en llengua anglesa), informàtica (processadors de text, imatge i mecanografia) i socials (donar-los eines per la vida adulta i per sortir al món laboral).

Resultats

S'han adquirit competències i habilitats tècniques necessàries per a l'accés al mercat laboral i s'han potenciat les habilitats socials dels nens. També s'han format formadors amb capacitat per continuar amb les activitats.

Perspectives de continuïtat

Després de l'experiència a l'Índia volem difondre la situació a través de xerrades i activitats. D'altra banda, s'han plantejat algunes idees que cal acabar de treballar, com el reforç d'eines informàtiques, ja que els joves hi estan molt interessats i són molt útils en un país en plena revolució econòmica. Ja hi ha un projecte amb força en aquest àmbit funcionant en un *slum*, iniciat des de la UPC i en col·laboració amb el CCDT 3 anys enrere.

Aportació del CCD

5.200 €.

Assistència tècnica a programes hidrosanitaris a Àfrica de l'Est

Responsable

Ricard Giné Garriga, estudiant de doctorat de l'ETSECCPB.

Llocs

Tanzània: Districte de Kibondo (regió de Kigoma). Kenya: Nairobi.

Dates

Del 18 de juliol al 16 d'octubre de 2010.

Socis locals

Tanzània: *Ingeniería sin Fronteras* – Associació per el Desenvolupament.

Kenya: UNICEF – *Kenya Country Office*.

Participants UPC

N. Baqués, A. Jiménez i R. Giné, estudiants de doctorat de l'ETSECCPB; A. Pérez, PDI de l'ETSECCPB.

Context del projecte

La provisió de serveis bàsics a Àfrica està condicionada per la descentralització de competències. Per poder planificar i gestionar el sector de l'aigua i el sanejament cal accedir a una gran quantitat de dades de diversa naturalesa. Metodologies adequades per a la recollida d'informació i el disseny d'indicadors pertinents són activitats essencials per avaluar el sector i recolzar la presa de decisions a escala local.

Recollint informació sobre sanejament Tanzània i Kenya. Una letrina

Objectius

Millorar el seguiment i el monitoratge dels programes hidrosanitaris a zones rurals de l'Àfrica de l'Est. Aplicació d'eines basades en GIS per a la planificació del sector a Tanzània. Disseny, implementació i anàlisi d'una línia de base pel programa hidrosanitari d'UNICEF a Kenya.

Activitats realitzades

Implementació del *Water Point Mapping* (WPM). Ús del WPM com a eina de recolzament a la presa de decisions. Disseny de la línia de base. Anàlisi i disseminació de la informació recopilada.

Resultats

S'ha implementat el WPM. Conjuntament amb l'avaluació de l'estat dels punts d'aigua s'avalua l'accés al sanejament. S'han identificat amb les autoritats del districte les comunitats més vulnerables i s'han prioritzat les inversions en base a les necessitats detectades. S'han identificat una bateria de 45 indicadors. Per la recollida de dades, s'ha proposat un mostreig per clústers amb representativitat estadística a escala de districte i nacional. S'ha realitzat un informe per disseminar els resultats obtinguts, i s'han presentat en un taller organitzat per UNICEF a Nairobi.

Perspectives de continuïtat

A Tanzània, gràcies a l'experiència adquirida en els darrers anys, les perspectives de seguir col·laborant amb ISF – ApD són molt elevades.

A Kenya, s'ha signat un nou contracte entre UPC i UNICEF per seguir recolzant la implementació dels programes hidrosanitaris en dos districtes.

Aportació del CCD

8.000 €.

Construcció d'un dispensari mèdic a Tsunza**Responsable**

Alexis Moles Poveda, estudiant de l'EPSEB.

Lloc

Districte de Kinango, Tsunza, Kenya.

Dates

Del 31 de juliol al 31 d'agost de 2010.

Soci local

Associació de voluntaris *Children of Africa*.

Participants UPC

Alexis Moles Poveda i Pau Menendez Serra, estudiants de l'EPSEB i membres d'ATSF.

Construcció del dispensari mèdic, Kenya

Context del projecte

El districte de Kinango està format per petits pobles dispersos on viuen milers de persones. Aquestes persones no tenen un fàcil accés a un centre de salut, ja que el més proper està situat a desenes de quilòmetres.

Objectius

Construir un centre clínic que compti amb un dispensari general, una ala per a dones embarassades, una altra per a nens petits, i un mòdul odontològic.

Activitats realitzades

Durant el desplaçament vam recopilar informació necessària per elaborar el projecte bàsic, fent una base de dades de preus de materials de la zona, la mà d'obra i la viabilitat de l'accés de tots els materials necessaris al solar on es construirà el centre.

Resultats

Tenim tota la informació necessària per a l'elaboració del projecte que en aquests moments ja s'està duent a terme i es presentarà aquest any com a projecte de final de carrera. Es va arribar a un acord per al solar i es van prendre mesures d'aquest, i també es va emparaular l'obra amb constructors i contractistes de la zona.

Perspectives de continuïtat

La documentació d'aquest projecte es cedirà a Children of Africa, que si tenen els recursos econòmics suficients el començaran a construir l'estiu de 2011. S'espera també que nosaltres mateixos ens puguem desplaçar a fer la direcció d'obra.

Valoració

Ha estat una experiència molt enriquidora, hem viscut totalment immersos en una cultura que no té res a veure amb la nostra i a més hem fet molt bons amics, tant nadius com gent voluntària d'arreu del món. A més, es va establir una molt bona relació amb els habitants de la zona, que van ajudar-nos en tot el que van poder.

Aportació del CCD

2.860 €.

Objectius

Redacció del projecte de rehabilitació de 4 forns tradicionals i 3 teixidors, elements de la infraestructura del teixit productiu de la medina de Xauen, patrimoni històric i arquitectònic del nord del Marroc.

Activitats realitzades

Disseny de les solucions constructives a partir de l'ús de tècniques tradicionals combinades amb millores tècniques adaptades a la realitat local, contrastant opinions entre l'arquitecte i el mestre d'obres locals. Contacte amb els constructors de la zona per a concretar pressupost i assessorament per part de tècnics catalans per a determinar la solució constructiva definitiva.

Resultats

Redacció del projecte d'intervenció en set edificis de la medina de Xauen.

Perspectives de continuïtat

Es buscaran els recursos econòmics per a poder dur a terme la rehabilitació dels edificis. Amb aquesta rehabilitació també es pretén formar els joves de Xauen en l'ofici de la construcció.

Valoració

L'experiència és molt enriquidora des de diferents punts de vista: el formatiu, entenent l'arquitectura tradicional del nord del Marroc; el professional, coneixent tots els aspectes de gestió i coordinació dels diferents participants; i el personal, relacionant-nos amb gent d'una altra cultura.

Aportació del CCD

3.300 €.

Estudi i auditoria tècnica del Ksar el Khorbat

Responsable

Alba Colell Roure, estudiant de l'ETSAB.

Lloc

Ksar el Khorbat, Tinejdad, Marroc.

Dates

Del 30 de juliol al 30 d'agost de 2010.

Soci local

Associació Catalana pel desenvolupament Socio-Rural al Tercer Món, Al karia.

Projecte de rehabilitació del teixit productiu de Xauen

Responsable

Guida Maymó Camps, estudiant de l'ETSAB.

Lloc

Xauen, Marroc.

Dates

Del 30 de juliol al 30 d'agost de 2010.

Soci local

Rif Al Andalous pour la protection du patrimoine de Chefchaouen.

Participants UPC

Inés Aquilué Junyent, Roger Castellano Piñol, Berta Gaztelu Ruiz i Guida Maymó Camps, estudiants de l'ETSAB; Daniel Cordobés Márquez i Laura Sancho Ferrer, estudiants de l'EPSEB.

Context del projecte

Actualment la medina de la ciutat de Xauen està considerada una de les medines andaluses vivents més importants de tot el Magreb Africà. En l'última dècada s'han portat a terme un conjunt de programes i projectes per a la restauració, rehabilitació i manteniment de la medina. Aquestes intervencions han estat realitzades per diferents agents (estructures de l'estat marroquí i agents estrangers de cooperació internacional), i la falta d'un òrgan únic que especifiqui i unifiqui les intervencions realitzades ha creat una diversitat de criteris d'intervenció en totes les rehabilitacions que ha estat contraproduent en els resultats globals.

Participants UPC

Alba Colell Roure, Carolina Tesan Canales, Alba Pijuan Panadés i Maria Sarlé Riberaigua, estudiants ETSAB.

Context del projecte

El Khorbat és un dels centenars Ksars que hi ha pels diferents oasis de les muntanyes de l'Atlas marroquí. Aquests, en general, han estat patint un procés de despoblament progressiu al llarg de les darreres dècades d'ençà de les migracions massives cap a les ciutats, recolzades per una mal entesa "modernitat" en la que l'arquitectura vernacular s'ha menyspreat en benefici de l'arquitectura del totxo i del formigó, i de les tipologies occidentals.

Ksar el Khorbat, Marroc

Objectius

Realitzar una auditoria tècnica i social del projecte d'execució de la xarxa de sanejament i rehabilitació de la muralla i un aixecament urbanístic del ksar el Khorbat.

Activitats realitzades

- Anàlisi tècnica del funcionament de la xarxa de sanejament.
- Presa de dades: mesures, superfícies, alçats, seccions.
- Realització de les entrevistes per fer l'anàlisi de l'impacte social que ha tingut la implantació de la xarxa de sanejament i rehabilitació de la muralla.
- Redactat final de l'avaluació de la xarxa de sanejament i rehabilitació de la muralla; i dibuix de l'aixecament urbanístic.

Resultats

S'ha obtingut un informe tècnic i social precís que ha permès elaborar l'auditoria sobre el funcionament de la xarxa de sanejament que al 2006 es va instaurar. També s'ha elaborat un material tècnic i gràfic, que descriu i il·lustra amb precisió les característiques urbanístiques del Ksar, com la seva implantació dins l'entorn, la seva organització arquitectònica interna, les relacions, el grau de degradació de les construccions, la topografia, els recorreguts.

Situació actual i perspectives de continuïtat

L'aixecament estableix una base sobre la qual es podrà treballar posteriorment en la conservació arquitectònica del Ksar el Khorbat i, per tant, incideix directament en la qualitat de vida de les persones. Pel que fa a l'avaluació, també es pretén establir uns criteris i una

base per tal que els projectes futurs incorporin les millores aconseguïdes i l'opinió dels beneficiaris.

Valoració

Des de el punt de vista formatiu hem après sobre l'arquitectura, el creixement urbanístic i la construcció tradicional al sud del Marroc; des del punt de vista professional ens ha permès l'experiència directa d'anàlisi i avaluació d'un sistema de xarxa de sanejament ja implantat, així com també la presa de dades, utilitzant eines i solucions tradicionals per l'aixecament urbanístic. Des del punt de vista personal ens ha permès conèixer gent d'una cultura diferent i propera alhora.

Aportació del CCD

2.200 €.

Fertilització de sorgo a la vall del riu Senegal**Responsable**

Violeta Gràcia Suarez, estudiant del màster d'ApD de l'ESAB.

Lloc

Ministeri de Desenvolupament Rural a Nouakchott, Mauritània.

Dates

Del 13 de juliol al 26 d'agost de 2010.

Socis locals

AECID i el Ministeri de Desenvolupament Rural de la República Islàmica de Mauritània.

Participants UPC

Violeta Gràcia Suárez, estudiant del màster Agricultura per al Desenvolupament a l'ESAB; i Jordi Comas Angelet, PDI de l'ESAB.

Context del projecte

A Mauritània el cultiu de l'arròs no acaba de funcionar bé, per això es vol optimitzar introduint el sorgo i el blat de moro amb una bona fertilització, especialment en un entorn on els fertilitzants són cars i poc disponibles. Els beneficiaris d'aquest projecte són el Ministeri de Desenvolupament Rural, el Servei d'Extensió Agrària i la població que cultiva cereals a la vall del riu Senegal.

Objectius

Establir les tècniques analítiques per la caracterització del sòl amb la comparació de tècniques dels laboratoris de Mauritània i de Barce-

lona. Caracterització del sòl maurità, per poder donar la fertilització correcta i fer-ne un bon ús. Fer un estudi exhaustiu del millor tractament de fertilització pel cultiu del sorgo.

Activitats realitzades

Visita al laboratori LANASOL. Obtenició de dades dels rendiments dels cultius segons la fertilització realitzada, en les parcel·les experimentals en el Ministeri d'Agricultura Rural. Establiment d'una bona fertilització pel cultiu del sorgo a través de la interpretació de les dades obtingudes pel projecte VISA.

Resultats

Coneixement de la situació actual dels problemes existents en els cultius a Mauritània. Optimització dels mètodes analítics en el laboratori LANASOL. Caracterització del sòl pels cultius del sorgo i l'arròs i establiment de la seva fertilització.

Perspectives de continuïtat

Donar continuïtat a les tècniques de fertilitzacions dels cultius en les comunitats d'agricultors. Mantenir la relació amb el laboratori oficial de Mauritània i poder-hi donar suport des de la UPC. Redacció i presentació del projecte final de Màster a l'ESAB.

Valoració

Personalment, estic molt contenta d'haver participat en un projecte d'investigació en cooperació en un país en vies de desenvolupament com és Mauritània. He tingut sort de poder veure tot el que comporta i la grandària del projecte VISA, així com conèixer les persones que treballen diàriament en el projecte.

Cal dir que també va ser molt interessant visitar el laboratori LANASOL, veure les tècniques analítiques i compartir els coneixements amb tot l'equip.

Per altra banda, estic una mica decebuda de no haver tingut l'oportunitat de visitar les zones de conreu rurals donada la incertesa del país en temes de seguretat.

Aportació del CCD

1.350 €.

En memòria del nostre company Sisco

Desenvolupament de les telecomunicacions per la zona rural de Malijá

Responsable

Bernat Palau Tomàs, estudiant de l'ETSETB.

Lloc

Municipi de Tanlajás, província de San Luis Potosí, Mèxic.

Dates

Del 2 de juliol al 2 d'agost de 2010.

Soci local

Grup It K'amal, amb el recolzament de CEAPI.

Participants UPC

Francesc Espasa Palau, Bernat Palau Tomàs i Aina Frau Pascual, estudiants de l'ETSETB.

Context del projecte

La població de Malijá està situada en una zona de difícil accés, amb falta d'infraestructures tècniques i de comunicacions, amb un baix nombre d'habitants que fa que no es tingui en consideració per les empreses de comunicacions. A més a més, la població no té accés a Internet i per tant pateix una restricció i diferenciació respecte altres zones, amb una major dificultat per accedir a la informació i una diferència clara d'oportunitats.

Objectius

Establir contacte amb la població Malijá i explicar els objectius del projecte, sobretot dels avantatges de l'ús d'Internet.

Establir contacte amb la contrapart i altres entitats de la zona.

Realitzar l'estudi de connectivitat de la zona a la WWW.

Captura de punts GPS per la realització del Mapa OSM.

Anàlisi per a un possible projecte d'enginyeria civil.

Activitats realitzades

- Anàlisi del terreny i dels possibles punts de connexió.
- Realització de proves de connexió Malijá-San Nicolás.
- Petició conjunta amb la municipalitat de Tanlajás per la subvenció de la connexió directa per satèl·lit.

- Reunions per la difusió del projecte amb la població de Malilijá, amb el CEAPI i amb el Fons per la Pau.
- Realització de tallers per infants i adults de la comunitat.

Perspectives de continuïtat

Actualment restem a l'espera de la resposta per part del govern de Mèxic (SEDESOL) a la nostra petició de connexió. Segons la resposta s'analitzaran les possibilitats de continuïtat.

Valoració

L'acollida per part de la comunitat va ser immillorable i una experiència personal molt satisfactòria. Durant la nostra estada vam conèixer diàriament amb la població que ens va oferir el seu recolzament i amista.

L'estada a Mèxic, però, va acabar amb la tràgica desaparició del nostre company Sisco Espasa Palau, a qui dediquem el nostre record.

Aportació del CCD

3.900 €.

tat per sud-africans i no per la població local, i encara menys a l'interior on l'aïllament i les deficients pluges dificulten el desenvolupament.

Objectius

Contribuir a la millora del sanejament i de l'abastament d'aigua per a ús de boca i productiu.

Enfortir la capacitat organitzativa, la capacitat de gestió i el manteniment d'infraestructures.

Reforçar les capacitats de les administracions dels recursos hídrics.

Enfortir els lligams entre les comunitats, ESF i la UNAC.

Activitats realitzades

Estudi dels recursos i necessitats hídriques i selecció de comunitats on realitzar el projecte.

Realització d'un acompanyament en un Diagnòstic Rural Participatiu (DRP) a la comunitat de Mutuze.

Amb el tècnic agropecuari de la UNAC, realització dels DRPs i avaluar amb l'equip facilitador.

Preparació, amb l'equip de la UNAC, d'un manual per fer un DRP amb la UDCF (*União Distrital de Camponeses de Funhalouro*), per conèixer les mancances i necessitats i, enfortir-los.

Definició, amb la contrapart i l'expatriat d'ESF, de les línies per als pròxims 3 anys.

Anàlisi de les pràctiques energètiques, i realització d'un informe, per si ESF treballa en alguna comunitat amb la que en un futur el GRECDH pugui col·laborar.

Resultats

L'any anterior es van realitzar tasques d'identificació necessàries per a l'inici del projecte, ara ja està en ple funcionament i, s'ha fet un pas més amb la UNAC per promoure la participació. El tema de l'aigua a Funhalouro és tot un repte, es tracta d'un districte amb serioses mancances i les activitats realitzades durant l'estada són un treball preliminar.

Perspectives de continuïtat

Es pretén que la UDCF desenvolupi un paper en la promoció d'auto-organització de les comunitats de Funhalouro. El Projecte Pilot d'Aigua Rural en aquest districte té previst acabar la construcció d'un furo i la creació i formació de comitès gestors d'aigua a cadascuna de les quatre comunitats on s'ha fet el DRP i, a més, la realització del mateix DRP a cinc comunitats més, abans que s'acabi l'any.

Projecte d'accessibilitat d'aigua lligat a processos de participació ciutadana i tecnologies apropiades

Responsable

Marta Otero Mayor, estudiant de l'ETSEIB.

Lloc

Districte de Funhalouro, província de Inhambane, Moçambic.

Dates

7 de juliol al 26 de setembre de 2010.

Soci local

União Nacional de Camponeses (UNAC).

Altres entitats participants

Enginyeria Sense Fronteres (ESF).

Participants UPC

Marta Otero Mayor i Sindara Moreno Mestre, estudiants de l'ETSEIB.

Context del projecte

El districte de Funhalouro té 878 km de camins de terra, però no un sistema d'abastament d'aigua, proveint-se a través de pous i perforacions amb bombes manuals. De les 1,4 milions d'hectàrees, unes 500.000 són cultivables, però se n'utilitza només el 4%, a causa de la baixa tecnificació. La província d'Inhambane és costanera i té desenvolupament turístic gràcies a les platges, però aquest mercat és explo-

Valoració

El fet que es desplacin a terreny persones de manera voluntària, per un període i per tasques concretes facilita molt l'execució del projecte. També fa possible un coneixement basat en l'experiència, que possibilita que els voluntaris puguin seguir col·laborant des del Nord amb un criteri més fonamentat.

Aportació del CCD

3.800 €.

Milliores en el maneig de cultius a Mangunde i Barada

Responsable

Andrea Francesco Valsecchi, estudiant del màster d'Agricultura per al Desenvolupament de l'ESAB.

Lloc

Missions de Barada i Mangunde, província de Sofala, Moçambic.

Dates

Del 24 de juny al 5 de setembre de 2010.

Soci local

ESMABAMA.

Participants UPC

José M. Gómez Molina i Andrea Francesco Valsecchi, estudiants màster universitari Agricultura pel Desenvolupament de l'ESAB; i Francisco Irazzo Irazzo, PDI del'ESAB.

Context del projecte

El govern moçambiqueny decideix prescindir dels ajuts alimentaris per potenciar el desenvolupament de l'agricultura nacional. Com a conseqüència, part de la població s'ha quedat en una situació de vulnerabilitat alimentària. ESMABAMA es va proposar incrementar l'activitat agropecuària per tal d'aconseguir l'autosuficiència alimentària dels seus interns, però compta amb mancances pel que fa a la qualificació dels tècnics responsables del sector agropecuari de la pròpia organització.

Objectius

Millorar el maneig del tomàquet a l'horta de la missió de Mangunde.

Conscienciar els alumnes de l'escola agrària de mantenir la fertilitat del sòl.

Millorar l'explotació del palmerar de Barada.

Activitats realitzades

Realització d'unes parcel·les demostratives de tomàquet entutorat. Realització de classes pràctiques de compostatge amb alumnes de l'escola agrària de Mangunde. Instal·lació d'un pluviòmetre i formació del personal de manteniment. Anàlisi de sòls amb un *kit* de camp i formació del personal de l'Escola Familiar Rural. Implementar millores en el registre de vendes dut a terme pels gestors de la missió a Barada.

Resultats

Implicació de l'alumnat de l'escola en la realització del maneig del tomàquet. Sensibilització dels alumnes de l'escola agrària de Mangunde en l'ús de la fertilització orgànica. Millor coneixement de les característiques edafo-climàtiques, limitant de l'indret. Millora en la gestió de les vendes de cocos i plançons a la missió de Barada.

Perspectives de continuïtat:

Les accions futures s'hauran de centrar en l'escola agrària. S'haurà de treballar amb els estudiants, perquè alguns d'aquests es quedaran a treballar dins de les missions com a tècnics agrícoles i hauran de prendre decisions per millorar la seva producció. També es considera convenient treballar amb els tècnics actuals perquè puguin veure algun tipus de benefici en aquest projecte, això els motivarà, garantint d'aquesta manera la continuïtat del projecte.

Valoració

Globalment, la valoració és positiva. A Mangunde vam tenir la possibilitat de treballar amb alumnes de l'escola agrària que estan molt motivats per a aprendre noves tècniques, però encara hi ha una manca d'implicació dels tècnics en les feines pràctiques de camp. A Barada, en canvi, hi havia una predisposició dels tècnics molt satisfactòria, però caldrà valorar si aquesta perdura en el temps, ja que d'ells depèn el projecte de millora del palmerar.

Aportació del CCD

4.250 €.

Curs formatiu d'enginyeria costanera i portuària a Moçambic

Responsable

Tiago Castro Alves Oliveira, PDI departament d'Enginyeria Hidràulica i Marítima de l'ETSECCPB.

Lloc

Maputo, Moçambic.

Dates

Del 28 d'agost al 28 de setembre de 2010.

Soci local

Departament d'Enginyeria Civil (DEC) de la Universitat de Eduardo Mondlane (UEM).

Participants UPC

Tiago Castro Alves Oliveira, Francesc Xavier Gironella i Cobos i Manuel Espino Infantes, PDI del DEHMA; i Manel Grifoll Colls, PAS del DEHMA.

Context del projecte

Moçambic té 2500Km de costa, on viu aproximadament el 75% de la població. En aquest sentit, del medi costaner i marí provenen una part important dels recursos de que disposen els habitants de Moçambic. Per tant, conèixer-los i proporcionar eines en el marc de l'enginyeria costanera i portuària és un aspecte important en el desenvolupament de la regió. La UEM (la més important i antiga universitat del país), i en particular el DEC, té una deficiència important en la formació específica amb aspectes relacionats amb l'enginyeria costanera i portuària.

Objectius

Formar els enginyers locals en l'àrea de l'enginyeria portuària i costanera, i iniciar un període de col·laboració amb la UEM en el marc de l'ensenyament i la investigació en l'enginyeria marítima.

Activitats realitzades

Dos cursos de 25 hores impartits a la UEM per dos investigadors del Laboratori d'Enginyeria Marítima (LIM) de la UPC: entre el 30 d'agost i el 3 de setembre de 2010 es realitzà una versió orientada a professionals (30 alumnes) i entre els dies 6 i 10 de setembre una versió orientada a estudiants (30 alumnes) dels darrers curso d'Enginyeria Civil.

Resultats

La majoria dels assistents als cursos van adquirir els coneixements mínims i les eines bàsiques per afrontar el disseny i execució de projectes relacionats amb l'enginyeria marítima.

Perspectives de continuïtat

Impulsar l'establiment d'una assignatura relacionada amb l'enginyeria marítima dins l'oferta curricular dels estudis d'enginyeria civil de la UEM, que serà impartida per docents de la UEM. A més a més, s'ha iniciat una col·laboració amb la UEM en el marc de la investigació en l'enginyeria marítima.

Valoració

L'equip de participants del projecte valora l'experiència en el pla personal i professional com a molt positiva i enriquidora.

Aportació del CCD

2.830 €.

Aprofitament de residus agrícoles i forestals mitjançant biodigestió i gasificació per la generació d'electricitat en zones rurals**Responsable**

Frederic Horta, PDI de l'ETSEIB.

Llocs

Moçambic: Maputo, Sofala i Zambèzia.

Dates

Del 15 de juliol de 2010 al 10 de maig de 2011.

Socis locals

Universidade Eduardo Mondlane (UEM), Uniao Gral de Cooperativas (UGC), CELIM-Caritas i Solar Seed.

Participants UPC

Enric Velo, PDI ETSEIB/DMMT; Frederic Horta, PDI de l'ETSEIB/DOE; Maria Anzizu, Laura Lacueva i Anna Romagosa, estudiants de l'ETSEIB.

Context del projecte

La producció i distribució d'energia a Moçambic exemplifica les paradoxes cròniques de la planificació territorial i el desenvolupament d'infraestructures a l'Àfrica Subsahariana. Tot i que el 70% de les divises del país es generen mitjançant l'exportació de gas i electricitat, un 85% de la població no hi té accés, ja que les instal·lacions de generació d'energia responen a les necessitats dels grans projectes.

Tanmateix, agències bilaterals, ONG, Institucions nacionals i iniciatives privades han consolidat l'energia solar i els generadors diesel com a principals tecnologies per oferir serveis moderns mitjançant *minixarxes* o plantes multifuncionals en zones rurals. Pretenem acompanyar aquests agents en el procés d'oferir serveis energètics moderns, autogestionats i sostenibles.

Objectius

1. Consolidar i formalitzar les relacions de cooperació universitària entre la UEM i el Grup de Recerca en Cooperació i Desenvolupament Humà (GRECDH-UPC).
2. Iniciar investigacions aplicades i posar el coneixement al servei d'iniciatives d'electrificació rural amb energies renovables, com el projecte de Pico hidràuliques familiars de l'agència de Cooperació Alemanya (GTZ) a Manica o les botigues d'energia de Solar Seed a Zambèzia i Sofala.

3. Conèixer l'estat de l'art de la gasificació i la biodigestió a Sud-àfrica.

Activitats realitzades

- Visita a 2 proveïdors tecnològics – Carbo Consult, Ecofuels – a Johannesburg (Sud-àfrica).
- Presentació a la convocatòria de l'AECID d'un projecte amb la Universidade Eduardo Mondlane (UEM).
- Planificació i identificació de projectes per a realitzar PFC/TFC i treballs amb ONG i empreses locals.

Resultats

- Identificació de dues empreses amb prous residus forestals i agrícoles per plantejar la viabilitat de sistemes energètics basats en biomassa.
- Realització d'un PFC relacionat amb les identificacions dutes a terme al llarg del 2010.

Perspectives de continuïtat

Dues estudiants aniran properament a Moçambic a realitzar els seus PFC i seran acollides per la UEM i CELIM-CARITAS. Els primers han acordat prestar els equipaments de la universitat i es col·laborarà amb els segons en les cooperatives de gestió de residus. A més a més, la continuïtat depèn de les fonts de finançament procedents de l'AECID i altres finançadors. Conjuntament estem presentant el projecte a finançadors internacionals com "Energy and environment partnership programme with Southern and Eastern Africa", un programa inicial pels governs de Finlàndia i Àustria recolzats pel Banc de Desenvolupament de Sud Àfrica.

Valoració

Aquest projecte permet a l'estudiantat i PDI de l'ETSEIB-GRECDH conèixer la realitat energètica a Moçambic; interactuant amb les institucions locals, visitant les activitats d'empreses catalanes com Solar Seed en tasques d'electrificació rural, i investigant l'estat de tecnologies com la biodigestió i la gasificació a l'Àfrica Subsahariana.

Aportació del CCD

7.050 €.

Llocs

Kathmandu, capital del Nepal, i Charikot, capital del departament de Dolhaka, Nepal.

Dates

Del 14 d'agost al 14 d'octubre de 2010.

Soci local

NCO – Nepal Children's Organization.

Altres entitats participants

Amics del Nepal.

Participants UPC

Javi Diaz, treballador d'UPCnet; Xavi Pegenaute, estudiant de doctorat; i Jordi Beltran, exestudiant de la FIB.

Context del projecte

Tot i que Nepal és un país sobirà, la seva independència va estar marcada per una sanguinària guerra civil que va acabar l'any 2006 i fins al 2008 ha estat una monarquia absolutista amb caràcter diví. En aquest context, la població més vulnerable –infants, joves i dones dels barris periurbans de la capital i de les regions rurals– no disposen de serveis que cobreixin les necessitats més bàsiques.

El projecte s'adreça a els barris periurbans de Kathmandu, i als de la comunitat rural Charikot, al departament de Dolhaka. En aquesta primera intervenció es pretén restablir un primer contacte amb un país asiàtic per tal d'encetar noves vies de cooperació.

Objectius

Facilitar l'accés i fer formació sobre les noves tecnologies per millorar l'accés a l'educació, identificant la problemàtica, les necessitats i els recursos disponibles als orfenats de Kathmandu i Charikot.

Millorar la qualitat de l'ensenyament de l'orfenat de la comunitat rural de Charikot, oferint l'accés a les TIC per als seus alumnes.

Formació als components de NCO.

Activitats realitzades i resultats

A Kathmandú:

- Presa de contacte amb una ONG de Nepal, establiment de noves oportunitats de cooperació.
- Realització de les tasques de manteniment i sanejament d'ordinadors.

Nepal Cooperació en la introducció de les TIC per a infants, dones i formadors als orfenats de Kathmandu i la comunitat rural de Dolhaka

Responsable

Javi Diaz Llobet, PAS de UPCNET.

- Revisió i posada a punt de l'aula informàtica de l'orfenat de Bal Mandir.
- Capacitació tècnica en ofimàtica als integrants de NCO i en manteniment d'aules i xarxes locals al responsable d'informàtica de la seu central.
- Participació en l'organització de l'aula informàtica en l'orfenat de Siphai, barri periurbà de Katmandú.
- Capacitació especialitzada en enginyeria, software lliure i sistemes operatius a estudiants associats a la seu de Katmandú d'Amics del Nepal.

A Charikot:

- Revisió i posada a punt de l'aula informàtica de l'orfenat de Charikot, amb 30 infants acollits.
- Capacitació en programari lliure, manteniment d'aules i ofimàtica al responsable de l'aula.
- Instal·lació de software lliure educatiu als ordinadors de l'aula informàtica.

Perspectives de continuïtat

Treballar en la formació dels actors locals en temes tècnics, preferentment en software lliure i manteniment d'aules informàtiques. Formació i dotació d'infraestructura als orfenats que NCO gestiona a altres punts del Nepal. Capacitació tècnica més avançada per al personal de NCO, complementant així la formació tècnica dels propis col·laboradors locals de l'entitat.

Aportació del CCD

3.600 €.

Nicaragua

Projecte de cooperació a la mineria artesanal, seguretat i salut a la regió del *Triángulo Minero* de Nicaragua

Responsable

Mariona Pérez Suñé, estudiant de l'EPSEM.

Llocs

Municipis de Bonanza i Rosita, *Triángulo Minero* de Nicaragua, *Región Autónoma del Atlántico Norte* (RAAN).

Dates

Del 6 de juliol al 3 de setembre de 2010.

Socis locals

CST (*Central Sandinista de Trabajadores*), Managua i Cooperativa Minarbón, Bonanza.

Participants UPC

Mariona Pérez Suñé, Marta Font Verdés, Daniel Calvo Torralba i Ivan Mangas Suárez, estudiants de l'EPSEM.

Context del projecte

La regió del *Triángulo Minero* és una zona amb molts recursos aurífers, i la principal font d'ingressos dels pobles de Bonanza, Siuna y Rosita prové de l'extracció i processament de l'or.

Objectius

Es pretén millorar les condicions laborals dels miners de la zona, adquirint nous coneixements i materials que permetin treballar d'una manera més segura i eficient, i així treure'n majors rendiments.

Activitats realitzades

Capacitacions, pràctiques de camp, posta a prova i entrega de material als assistents dels cursos. Buscar solucions que s'adeqüin als recursos dels treballadors. Projectes adreçats a formar i posar en pràctica conceptes de topografia, mecànica, seguretat i aspectes ambientals.

Resultats

Fer difusió i conscienciar de la importància d'utilitzar material de seguretat: retortes a l'hora de fer la crema de l'amalgama amb mercuri, i politges mineres de seguretat per a carregar el material. Se'ls van deixar alguns models, per tal que en construïssin més i aconseguir que tota la comunitat utilitzi aquestes eines.

Perspectives de continuïtat

Aquest projecte és continuació i ampliació del projecte engegat al 2009. Els resultats d'aquesta fase han estat molt positius, les propostes han tingut molt èxit entre la comunitat de miners, que han vist en aquestes eines un recurs per treballar de manera més segura i sense fer una gran inversió econòmica.

Valoració

El bon tracte amb la gent, les necessitats que tenen, i el fet de ser una zona molt rica de recursos, ens empeny també a voler continuar l'any que ve amb aquest projecte, incorporant noves idees, sempre col·laborant amb els miners artesanals de la zona.

Aportació del CCD

6.000 €.

Sistema de Telemedicina de l'Atlàntic Sud (STAS)

Responsable

Jordi Berenguer Saud, PDI de l'EPSC.

Llocs

Municipi de Bluefields, capital de la RAAS "Región Autónoma del Atlántico Sur" i comunitats de Punta Gorda, San Francisco de La Aurora, Monkey Point i Laguna de Perlas (Nicaragua).

Dates

De març a setembre de 2011.

Socis locals

MINSA (Ministerio de Salud de la República de Nicaragua) i HRESB (Hospital Regional Ernesto Sequeira Blanco).

Altres entitats

Enginyer James U. Alaníz González. Reparació i manteniments d'equips d'informàtica.

Participants UPC

Jesús Benavides, Macarena Palau i Rubén Martín, estudiants de l'EPSC.

Context del projecte

La RAAS és una regió situada al sud-est de Nicaragua amb uns 270.000 habitants mancada, a la majoria de les comunitats, dels mínims recursos com electricitat o aigua corrent. Tant les comunitats com la seva capital, Bluefields, es troben en una situació d'aïllament, sense carreteres, i l'única manera d'arribar-hi és per via fluvial o per via aèria. Aquest aïllament obliga als habitants de les comunitats més allunyades a fer trajectes d'unes 6 hores a peu o en barca per comunicar-se.

Un únic hospital, l'HRESB, ha de fer front a les necessitats de tota la població de la regió. La resta del sistema mèdic consta de 7 *Centros de Salud* i, als nuclis de població més rurals, *Puestos de Salud*. La majoria d'aquests *Puestos de Salud* estan atesos per un sol metge realitzant el seu servei social obligatori per a obtenir el títol, i per tant sense gaire experiència. La situació d'aquests metges és molt complicada ja que han d'atendre a poblacions de 20.000 habitants sense gaires mitjans i sense poder comunicar-se fàcilment per demanar consell. A més, la població està afectada per malalties com la SIDA i epidèmies pròpies de les regions subtropicals: dengue i malària. També hi ha un gran nombre d'accidents per arma blanca i de foc i un gran nombre d'embarassos problemàtics degut a la joventut i la malnutrició de les mares.

Aquesta etapa del projecte és una continuació de "Telecos Sense Fronteres: Pla de Telecomunicacions per a la regió del Kukra River. Fase V", desenvolupat per Santi Furtet durant la campanya de TSF a la regió l'any 2010.

Objectius

L'objectiu general és millorar el sistema d'atenció sanitària a la RAAS aconseguint una atenció mèdica de qualitat per a la majoria de la població, mitjançant la implantació d'una xarxa de comunicacions robusta de dades i veu entre els *Centros* i *Puestos de Salud*, el HRESB i el SILAIS.

Entenent la tecnologia com una eina de suport a l'objectiu general, es pretenen assolir els següents objectius específics:

- Donar suport i consell mèdic als joves professionals de la sanitat a les zones rurals mitjançant la telemedicina. D'aquesta manera es pot augmentar la seva autoestima i aconseguir la seva continuïtat a les comunitats.
- Reforçar i donar suport a les tasques de planificació i coordinació de campanyes de vacunació, vigilància epidemiològica, etc., mitjançant la implantació d'un programari especialitzat.
- Proveir a les comunitats d'un sistema de comunicació en cas d'emergència.
- Millorar la salut dels habitants de les comunitats rurals.
- Incrementar el nivell de vida a les zones rurals evitant la fugida de joves a les grans ciutats.
- Fomentar l'educació i l'accés a la cultura així com a les noves tecnologies.

Activitats

La primera tasca que es va haver de realitzar és la resolució de les moltes incidències de la xarxa que hi havia quan vam arribar. Això, que ja ens ho esperàvem, ens va fer acabar decidint

per implantar un sistema de gestió d'incidències i un altre de monitoratge de la xarxa. A més, s'han instal·lat nous punts de xarxa, i s'han instal·lat equips nous per a usuaris que encara no tenien cap màquina.

Paral·lelament a les tasques realitzades a l'hospital, també s'han fet dos viatges a les comunitats: el primer, a San Pancho, per a revisar l'estat de l'enllaç. Es va aprofitar per a canviar el telèfon de telemedicina, ja que el que hi havia estava donant problemes. El segon viatge va ser a Monkey Point, per a fer prospeccions per a la instal·lació dels equips. Arrel d'aquest últim viatge, s'està realitzant un estudi de viabilitat de l'enllaç, ja que la connectivitat és molt ajustada, i s'han de realitzar proves amb els equips per a triar la millor ubicació, alçada, etc., de les antenes.

Instal·lació d'una antena, Nicaragua

S'ha configurat un túnel per a poder accedir als sistemes de l'hospital des de Barcelona, i s'han elaborat diferents manuals sobre els sistemes. S'està fent un èmfasi especial a la capacitat del personal sanitari i tècnic sobre els sistemes instal·lats a la xarxa, ja que sovint cauen en desús per falta de coneixement per part dels usuaris.

Resultats

La gestió d'incidències està sent molt positiva per al projecte, ja que mitjançant l'eina Manits, els cooperants anem deixant constància de tots els passos que seguim per a resoldre un problema, i també de totes les tasques que estem realitzant. D'aquesta manera, quan el personal tècnic que dona suport a l'hospital ha de resoldre una incidència i no té prou coneixements, pot consultar com s'ha fet altres vegades, i obtenir suport sobre com solucionar-ho. També és molt útil saber quines tasques s'han realitzat al llarg d'una campanya, per a la campanya següent. És una eina per a seguir una metodologia de treball, de manera que tot el personal, tant de l'ONG com de l'hospital, sap en tot moment quines tasques s'han dut a terme.

A banda d'això, des de que estem monitoritzant la xarxa, hem pogut reportar amb gràfiques de connectivitat els problemes existents amb el subministra d'Internet al ISP de l'hospital. També ha permès actuar de forma pro activa davant les caigudes d'un enllaç, i permet extreure estadístiques de bon funcionament. L'eina, a més, dona dades concretes relatives, per exemple, al percentatge d'ús de la CPU dels servidors, entre moltes altres.

Pel que fa al radio enllaç, falta realitzar les proves per acabar de determinar si es podrà dur a terme, ja que presenta problemes de connectivitat que proporcionen un marge d'actuació molt limitat. És per això que s'ha elaborat un document de resultats, per a debatre amb el govern comunal i els responsables del SLAIS (organisme dependent del Ministeri de Salut que gestiona les unitats sanitàries de la regió), quins passos se seguiran per a fer les proves.

Perspectives de continuïtat

Els propers passos a seguir podrien anar orientats a la cerca d'una altra tecnologia per a comunicar la comunitat de Punta Gorda, ja que el ràdio enllaç implica dos punts intermedis enmig de la selva.

D'altra banda, cal estudiar la creació d'una VPN per a comunicar tots els centres que, de manera independent, ja tenen accés a Internet, però que no formen part de la xarxa de Telemedicina. A més, s'haurà de continuar la implantació del software de gestió hospitalària.

Valoració

Aquest projecte ens ha servit per veure des d'una altra perspectiva l'ús de les telecomunicacions com un benefici social a les regions més pobres, descobrint que no només millora la qualitat de vida sinó que fins i tot pot salvar vides. Hem intentat millorar el dia a dia del personal de l'hospital i de les comunitats rurals, oferint-los noves eines que faciliten les tasques de gestió i milloren els temps de resposta de cara al pacient.

Pressupost total

7.168 €.

Aportació del CCD

5.000 €.

Altres aportacions

1.300 € EETAC Escola d'Enginyeria de Telecomunicació i Aeroespacial de Castelldefels.

868 € HRESB Hospital Regional Ernesto Sequeira Blanco de Bluefields en concepte d'allotjament.

Suport al desenvolupament sostenible del projecte d'horticultura familiar i escolar

Responsable

Lidia Paredes Cañadas, estudiant de màster d'ApD a l'ESAB.

Llocs

Managua i Comunitats rurals dels municipis de Ciudad Sandino i Mateare, Departament de Managua, Nicaragua.

Soci local

CANTERA – *Centro de Comunicación y Educación Popular*.

Dates

Del 14 de juny al 18 d'octubre de 2010.

Participants UPC

Lidia Paredes, estudiant de màster universitari Agricultura per al Desenvolupament de l'ESAB; Núria Cañameras i Jordi Izquierdo, PDI de l'ESAB.

Context del projecte

A la zona del tròpic sec, les condicions agroclimàtiques per al cultiu són desfavorables: els sòls són pobres i erosionats, la disponibilitat d'aigua depèn de l'època de pluges i les tècniques d'agricultura són

poc adequades. Com a resultat, la majoria de famílies no són autosuficients i tenen una situació d'inseguretat alimentària i pobresa. El sector rural es troba immers en una crisi econòmica, social i ambiental.

En aquest context, CANTERA treballa en diverses comunitats rurals dels municipis de Ciudad Sandino i Mateare, en cinc d'elles treballa en la implementació d'horts, 45 familiars i 6 escolars, xifra que ha d'augmentar a 120 a l'octubre del 2012.

Objectius

Aportar millores en les tècniques productives que s'estan utilitzant i elaborar materials per promoure l'experiència en la feina d'horts al tròpic sec.

Activitats realitzades

Visites de camp, gràcies a les quals han sorgit diverses propostes per a l'adopció de noves tecnologies al projecte.

Participació en tallers de capacitació, tant preparant-los com impartint-los.

Recolzament a activitats relacionades amb les brigades ecològiques de les escoles rurals.

Resultats

S'han posat en marxa quatre propostes: entrega de calaixos per la producció de lombríhumus i d'un túnel antivíric a cada beneficiari, firma d'un conveni de compromís entre el productor i CANTERA i la introducció d'un sistema de rotació de cultius.

Realització de fitxes tècniques il·lustratives sobre algunes tecnologies usades en els horts.

Preparació d'un registre de cada beneficiari.

Perspectives de continuïtat

En base al treball realitzat, es pretén presentar el Treball de Final de Màster de la Lúcia Paredes. A més a més, a l'octubre del 2011 s'acabarà el *Manual de Horticultura ecològica para el trópico seco*.

Valoració

El balanç és molt positiu. Durant els tres mesos de feina, s'han assolit els objectius i resultats esperats. La feina ha estat molt enriquidora, per les dues parts; hem après molt, tant d'agricultura en el tròpic sec, com del funcionament d'una ONG local, gran i consolidada.

En quant a les relacions personals han estat molt satisfactòries, sobretot amb els membres de l'organització. A més a més hem esta-

blert bones relacions laborals, tant individualment com col·lectivament. Tot i això, considero que en ocasions m'he vist limitada pels recursos disponibles, com el temps, a causa d'una sobrecàrrega de treball personal, i el transport.

Aportació del CCD

1.692 €.

Monitoratge i presa de decisions a la subconca alta del Río Viejo (SCARV). Fase I

Responsable

Óscar Flores Naquero, PDI de Matemàtica Aplicada III, de l'ETSECCPB.

Llocs

Subconca Alta del Río Viejo (Municipis de La Concòrdia, San Rafael del Norte i San Sebastián de Yalí). Departament de Jinotega, Nicaragua.

Dates

Del 2 de juliol de 2010 a l'11 d'abril del 2011.

Socis locals

Alianza TERRENA: *Ingeniería Sin Fronteras – Asociación para el Desarrollo / Asociación de Educación y Comunicación "La Cuculmeca"* / Centre Alexander Von Humboldt.

Participants UPC

Óscar Flores Baquero i Agustí Pérez-Foguet, PDI del departament MA-III; i Ricard Giné Garriga, estudiant de doctorat del departament MA-III.

Context del projecte

La població local viu en situació de vulnerabilitat ambiental i socioeconòmica davant de l'explotació dels seus recursos naturals. A la vegada, el programa té els seus propis problemes interns: intervenció de gran magnitud, alta quantitat i diversitat de beneficiaris directes, molts actors implicats. Això exigeix una quantitat enorme d'informació de camp, indicadors i fonts de verificació.

El personal i el govern local són els que han d'actuar amb les eines i metodologies que permetin millorar aquest planejament, que repercutiria directament sobre prop de 51.000 persones, els beneficiaris.

Objectius

L'aplicació d'eines de monitoreig, avaluació i presa de decisions en la gestió de la Subconca Alta del Río Viejo.

Activitats realitzades

- Reunions de coordinació entre el Grup de Recerca en Cooperació i Desenvolupament Humà (GRECH-UPC) i els tècnics de TERRENA.
- Recopilació i anàlisi dels procediments de recollida d'informació relativa als processos i resultats de la intervenció.
- Revisió i anàlisi d'indicadors de processos, resultats i fonts de verificació.
- Anàlisi de relacions entre actors, informació i indicadors.
- Entrega i discussió de l'informe de diagnòstic i la proposta de millores.

Resultats

- Estudi diagnòstic de les pràctiques de monitoratge dels actors que intervenen en la gestió de la subconca vinculats al programa TERRENA.
- Proposta i planificació d'una nova metodologia en el sistema de monitoratge i avaluació.
- Identificació de processos de presa de decisions en els que intervenen actors locals del programa, on resulta molt útil l'ús de la informació gestionada durant el seguiment.

Perspectives de continuïtat

Aquest és el primer any del conveni de col·laboració, de quatre anys, entre la UPC i ISF-ApD. A curt termini, la idea és implementar les propostes i de moment aquesta investigació serà utilitzada pel desenvolupament d'una tesi doctoral.

Valoració

La valoració és positiva ja que des del primer moment hem rebut un gran recolzament per part de ISF-ApD. A més a més, tal com hem anat avançant en la intervenció s'ha pogut constatar que tant la coordinació del programa a Madrid com al terreny entenen el procés d'una forma molt semblant a la nostra; això és molt gratificant i facilita molt el treball conjunt. Per últim afegir que tots els actors s'han mostrat molt participatius en tot el projecte.

Aportació del CCD

5.700 €.

Millora de les condicions socioeducatives de sis comunitats a Nicaragua**Responsable**

Silvia Marchegiani, estudiant de doctorat, Càtedra UNESCO en Sostenibilitat.

Lloc

Municipi de Santa Teresa, Carazo (Nicaragua).

Dates

Del 4 d'octubre al 1 de desembre de 2010.

Soci local

Arquitectes Sense Fronteres.

Teatre al carrer, Nicaragua

Participants UPC

Silvia Marchegiani, estudiant de doctorat, Càtedra UNESCO en Sostenibilitat; i Alessandro Meluni, estudiant del màster en Sostenibilitat.

Context del projecte

El projecte se centra en les escoles públiques de primària de sis comunitats rurals, fonamentalment agrícoles, amb una població adulta afectada per elevats índexs d'analfabetisme i escassa formació tècnica en la branca agropecuària.

Objectius

Millora de les infraestructures escolars existents.

Millora de les condicions de desenvolupament de la infància, que es trasllada a l'àmbit familiar.

Constitució de les escoles com a motors socials de les comunitats, convertint-les en llocs de trobada per a alumnes, pares, docents i autoritats.

Activitats realitzades

Formació en tècniques constructives del personal local. Autoconstrucció i millora de les escoles. Capacitació per al desenvolupament comunitari amb tallers participatius que involucren les famílies senceres en el procés formatiu en l'àmbit alimentari i agrícola. Implementació d'horts escolars i increment de la formació agropecuària de les famílies.

Resultats

S'ha dut a terme la construcció d'aules, menjadors i banys, lliurament de certificats de capacitació tècnica en construcció, enfortiment dels comitès d'alimentació escolar, sensibilització en temes d'higiene, reciclatge i canvi climàtic, capacitació per a la producció d'adob orgànic i implantació d'horts escolars.

Perspectives de continuïtat

Les capacitacions per a les famílies del curs agropecuari i dels tallers d'alfabetització previstes fins a maig 2011 i els processos participatius

adoptats afavoreixen la continuïtat del desenvolupament comunitari local. D'altra banda, des de l'associació *Barrinar cap a la Sostenibilitat* es preveu realitzar un treball de sensibilització sobre agroecologia.

Valoració

El projecte es valora positivament per la seva integritat d'objectius, la col·laboració d'entitats locals i la participació de les comunitats. El factor més estimulant ha estat acompanyar el treball de les associacions locals amb l'objectiu comú de donar poder a les comunitats.

Aportació del CCD

1.750 €.

Atenció visual a la campanya nacional d'alfabetització "Yo, sí puedo" i post alfabetització de Nicaragua

Responsable

Joan Antoni Martínez Roda, PDI d'Òptica i Optometria de l'EUOOT.

Llocs

Ciutat de Granada, Nicaragua, i ampliant l'acció per els departaments de Granada, Masaya, Rivas i Carazo, així com a la Regió Autònoma de l'Atlàntic Nord.

Dates

Del 29 de juliol al 29 de setembre de 2010.

Socis locals

Associació d'Educació Popular Carlos Fonseca Amador (AEPCEFA), el Ministeri d'educació de Nicaragua (MINED) i la Universitat Nacional Autònoma de Nicaragua (UNAN).

Participants UPC

Jose Luís Garrido i Berta Giner, estudiants de Màster de l'EUOOT; Adriana Madrid i Sheila Insua, becàries de l'EUOOT; Bernat Tarragón, estudiant de l'EUOOT; Esther García, estudiant de Màster amb la Càtedra UNESCO a l'EUOOT; Jesús Caum, Rosa Borràs i Joan Carles Ondategui, PDI de l'EUOOT.

Context del projecte

Des de el canvi de govern al 2006 s'ha implantat l'objectiu de reduir a menys d'un 5% l'analfabetisme a Nicaragua a través del mètode "Yo, sí puedo", creat per l'Institut Pedagògic Llatinoamericà i Caribeny de Cuba. Òptics x món col·labora amb la campanya proporcionant correccions visuals a totes aquelles persones en procés d'alfabetització o de post-alfabetització que tinguin dificultats en l'aprenentatge degut a una manca de correcció visual.

Objectius

Garantir la sostenibilitat del taller d'òptica localitzat a la ciutat de Granada i gestionat per personal local. Potenciar l'actuació en altres zones de Nicaragua, de manera coordinada amb el taller ja existent i amb tots els actors participants del projecte. Elaboració i implantació dels primers estudis públics d'optometria amb la *Universidad Nacional Autónoma de Nicaragua* (UNAN-Managua).

Activitats realitzades

Instal·lació i dotació continuada de material pel taller d'òptica, situat a Granada. Formació de tècnics en taller i tècniques de gestió als membres incorporats a l'equip de treball del projecte. Elaboració de material docent per la formació en tècniques de tamisatge en salut visual. Actuació a la Regió Autònoma de l'Atlàntic Nord. Col·laboració amb la Xarxa d'Universitats "Yo, Sí Puedo" i amb altres entitats, com l'alcaldia de Granada, la parròquia del Barri Villa Sandino, l'hospital Nuevo Japón, VOSH. S'ha treballat per la sostenibilitat del projecte, creant comissions de seguiment i d'avaluació i per sensibilitzar a la població de Granada.

Resultats

El projecte atén a un 15% del total dels analfabets que segueixen l'alfabetització fins al final, una dada molt significativa per la magnitud del projecte d'alfabetització d'un país.

Perspectives de continuïtat

Es preveu replicar les activitats de detecció de problemes visuals a més departaments de Nicaragua, com Matagalpa, així com també a la Costa Atlàntica. Es preveu ajudar a la formació reglada d'optometristes per tal de crear una xarxa de salut primària més completa pel país.

Aportació del CCD

5.210 €.

Altres aportacions

Ajuntament de Terrassa 22.810 €; Ajuntament de Girona 7.349 €; Ajuntament de Santa Coloma de Gramanet 5.921 €; i l'Ajuntament de Porqueres 1.251 €.

Xarxa interuniversitària sobre energia i sostenibilitat (programa 2010)

Responsable

Juan Martínez Magaña, PDI de la Càtedra UNESCO de Sostenibilitat.

Lloc

Estelí, Nicaragua.

Dates

Del 17 al 27 de setembre de 2010.

Soci local

Centre Universitari Regional del Nord (CURN).

Participants UPC

Juan Martínez Magaña, director màster Semipresencial Energia pel Desenvolupament Sostenible; Gemma Molins i Nuria Garrido, professores EQ, EUETIT; Martí Rosas i Casals, professor MMT, EUETIT; Ricard Horta, professor EE, EUETIT; Daniel García Almiñana, PE, ETSEIAT; i Asthriesslav Rocuts, Càtedra UNESCO Sostenibilitat.

Una classe del màster, Nicaragua

Context del projecte

La cooperació interuniversitària és molt important per a la socialització del coneixement i la transferència de tecnologia. Una de les vies per avançar és el treball en xarxa, i per això dins de la xarxa d'Energia i Sostenibilitat es va crear el màster en Energia per al Desenvolupament Sostenible, que busca l'especialització en energies renovables des d'una nova perspectiva enfront la sostenibilitat.

Actualment s'imparteix la quarta edició a Catalunya i Nicaragua en format semipresencial. Tot i així, per avançar en la seva consolidació, és imprescindible el reforçament de les capacitats locals, i d'aquí ve la necessitat d'oferir cursos específics sobre energia renovable a Nicaragua.

Objectius

Impartir un curs de biocombustibles i biocarburants; un d'anàlisi de cicle de vida i un altre d'avaluació de l'impacte ambiental.

Activitats realitzades

Es van centrar en els mòduls 7 i 9 corresponents a l'Energia de la Biomassa i Avaluació de l'impacte i gestió econòmica del màster.

Resultats

Els cursos es van impartir amb èxit i amb una participació activa dels estudiants que es van implicar en les sessions, aprofitant al màxim els coneixements que els proporcionàvem.

Valoració

L'experiència ha estat molt positiva i càlida, permetent-nos conèixer de primera mà la realitat d'un país que desconeixem.

Aportació del CCD

1.500 €.

Millora d'habitatges familiars a Caaguazú**Responsable**

Nonna Batlles Corominas, estudiant de l'EPSEB.

Lloc

Caaguazú, barri de l'Empalado Ari, Paraguai.

Dates

Del 20 de juliol de 28 d'agost de 2010.

Soci local

Missioneres de San Antonio Maria Claret.

Context del projecte

Els habitants de Caaguazú, concentrats sobretot al barri de l'Empalado Ari, es dedicaven principalment a l'exploració dels boscos, però amb la desforestació massiva de la zona, poc a poc s'han anat quedant sense feina. La contrapart porta a terme un projecte d'una panificadora on les dones van a fer pa per a autoconsum i on aprenen a fer sabó i fan formació sobre higiene personal. El barri és un lloc insalubre i poc segur, les cases disposen d'aigua corrent per una aixeta al pati i llum elèctrica per una bombeta dins de casa, però els habitatges estan fets amb fustes de baixa qualitat i sostres de planxa. Moltes de les famílies no tenen fogons i fan el foc al terra amb el perill que això implica perquè tot està fet de fusta.

Regant un hort familiar, Paraguai

Objectius i activitats realitzades

1. Identificar amb la contrapart i els veïns de la zona les persones i famílies que viuen en condicions de vida indignes o amb necessitats urgents.
2. Conscienciar els membres de la comunitat veïnal de la necessitat de viure en condicions i a solidaritzar-se amb aquells que estan necessitats; i formar-los sobre com aconseguir i per què és important un nivell de vida saludable i segura.
3. Conscienciar sobre el medi ambient i del reciclatge d'escombraries.

Resultats

- Iniciar la feina de construcció dels serveis bàsics, juntament amb veïns experts en la construcció i els mateixos beneficiaris que han estat la mà d'obra no especialitzada.

- Els beneficiaris valoren i tenen cura dels beneficis rebuts, i participen en la millora dels habitatges, perquè facin seu el projecte i el mantinguin en el futur.
- Millorar els habitatges d'unes 20 famílies del barri. En total: 16 forns, 10 cuines, 4 tanques per tancar terrenys, 1 menjador, 1 banyadora, 1 latrina, parets d'una casa.
- Neteja d'escombraries de les zones comunes del barri, donant importància al medi ambient.
- Plantació d'hortalisses de la zona a diferents cases del barri, per autoconsum.

Valoració i perspectives de continuïtat

La valoració és molt positiva ja que a part de millorar uns habitatges de persones o famílies necessitades i amb pocs recursos, la comunitat local i veïnal ha pres consciència de la importància d'un nivell de vida saludable i segura. En haver participat activament en la millora dels habitatges, han fet seu el projecte i mantindran en un futur la feina feta, han agafat empenta per continuar-lo si poden disposar d'una petita ajuda econòmica.

Aportació del CCD

600 €.

cions precàries, males comunicacions, treballs insegurs i inadequada explotació dels recursos.

Objectius

Estudiar, avaluar i aplicar millores en els àmbits relacionats amb la petita mineria del sud del Perú. Optimitzar les tasques dels miners, mitjançant la transmissió dels resultats de projectes anteriors. Sensibilitzar la població en seguretat, salut i medi ambient. Estudiar la tipologia dels jaciments, els mètodes d'explotació i millorar el rendiment del processament. Identificar riscos produïts pels contaminants utilitzats en els processos d'extracció, i, trobar sistemes per reduir la contaminació.

Reunió de treball amb els miners, Perú

Activitats realitzades

A Misky es va realitzar l'intercanvi dels resultats obtinguts en projectes previs, capacitacions, determinació de la geologia del jaciment i mostres d'aigües.

A San Cristóbal es va fer un estudi preliminar del jaciment i dels mètodes d'extracció, una millora del sistema d'extracció de l'or, una caracterització de les cues i cerca de sistemes menys contaminants, a més a més de l'assessorament tècnic i activitats de sensibilització respecte medi ambient, seguretat i gènere.

Resultats

Identificació de la geologia, caracterització mineral, composició de l'or i tipologia dels jaciments. A les aigües s'observen nivells de mercuri per sobre dels que estableix l'OMS. Caracterització de les cues per optimitzar el procés d'extracció de metalls, i establir un sistema menys contaminant. Amb les capacitacions s'ha aconseguit una millora de la seguretat, riscos i afectacions futures.

Perspectives de continuïtat

Es preveu la continuïtat d'aquest projecte en futures fases, ja que és molt important transmetre els resultats treballats i aplicar-los a altres assentaments miners amb la mateixa problemàtica, com són els de Vitoria i Eugenia.

Valoració

A través de cada projecte es consolida el compromís que té l'ONG Minería para el Desarrollo amb el desenvolupament i progrés, treballant amb les comunitats de menors recursos. La nostra valoració és

Cooperació per l'optimització en la mineria artesanal al Perú

Responsable

Silvia Palacios Ubach, estudiant a l'EPSEM.

Llocs

Municipis: Misky, San Cristóbal i Eugenia, Província: Camaná i Condesuyos, Departament: Arequipa

Dates

Del 25 de juny al 16 d'agost de 2010.

Soci local

AMASUC, *Asociación Regional de Productores Mineros Artesanales del Sur Medio y Centro del Perú.*

Participants UPC

Pura Alfonso, PDI del departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals de l'EPSEM; Sílvia Palacios, Hernán Anticoi, Carla Solsona i Carles Xandri, estudiants de l'EPSEM.

Context del projecte

En els assentaments miners artesanals, la població viu en condi-

positiva ja que una vegada realitzats els projectes, encara es continua treballant de valent, a través de diferents projectes finals de carrera.

Aportació del CCD

7.500 €.

Programa de recerca aplicada per impulsar l'ús sostenible de la biomassa en zones rurals dels països andins

Responsable

Ivet Ferrer Martí, PDI de l'Enginyeria Hidràulica i Marítima de l'ETSEIB.

Lloc

Departament de Cajamarca, Perú.

Soci local

ITGD – Soluciones Practicas i Instituto Nacional de Innovación Agrària (INIA), Perú.

Participants UPC

Ivet Ferrer, PDI, ETSECCPB; Enric Velo, PDI, ETSEIB; Marianna Garfi, investigadora post-doctoral, GRECDH; Pau Gelman i Irene Pérez, estudiants del Màster d'Agricultura pel Desenvolupament, ESAB.

Dates

D'octubre de 2009 a novembre de 2010.

Context del projecte

L'energia consumida en comunitats andines prové principalment de la crema de biomassa (llenya i fems), causant problemes de salut i ambientals. Els digestors anaerobis, en què es genera biogàs i biofertilizant a partir de residus orgànics, poden contribuir a la creació de sistemes agroecològics més sostenibles. La viabilitat dels biodigestors tubulars depèn de la producció de biogàs i de les propietats del biofertilizant, que condicionen el cost d'inversió i els beneficis del sistema. Aquesta és una de les línies de recerca del Grup de Recerca en Cooperació pel Desenvolupament Humà (GRECDH) de la UPC.

Objectius

Determinar els paràmetres de disseny i operació dels biodigestors tubulars de baix cost implementats en zones andines, a partir de l'estudi de la producció i aprofitament del biogàs i del biofertilizant.

Activitats realitzades

Investigació en dues plantes pilot amb 3 biodigestors tubulars de PVC, per determinar l'efecte de les condicions d'operació en la pro-

ducció i composició del biogàs, i les propietats del biofertilizant. Estudi de l'aprofitament del biofertilizant en cultius locals i determinació de les dosis d'aplicació.

Resultats

Des d'octubre de 2009 fins a novembre de 2010 s'ha fet el seguiment de la digestió anaeròbica de fems de vacú i *cuy* en els 3 biodigestors pilot implementats durant el 2009 a Cajamarca.

S'ha comparat el model de biodigestor tipus amb un nou model (hivernacle a una aigua *versus* cúpula).

S'ha quantificat la producció i composició del biogàs sota diferents condicions d'operació.

S'ha caracteritzat el biofertilizant i s'ha determinat el seu efecte en cultius locals (patata i farratges).

S'ha compartit l'experiència en la *II Reunión de la Red BIOLAC (Biodigestores de Latinoamérica y Caribe)* a la Universitat EARTH de Costa Rica.

Està en revisió l'article: *Ferrer, I., Garfi, A., Uggetti, E., Ferrer-Martí, L., Calderon, A., Velo, E. (2010) Biogas production in low-cost household digesters at the Peruvian Andes, Biomass and Bioenergy.*

Perspectives de continuïtat

L'interès per aquesta tecnologia tant a les zones andines d'actuació com a d'altres regions de Perú continua creixent. Abans de fer implementacions a gran escala, però, és important definir quins haurien de ser els criteris de disseny i operació en les diferents localitats (Andes, selva, etc.).

Aportació del CCD

14.600 €.

Accés a l'energia en comunitats de la regió de Cajamarca, a través de la planificació energètica amb energies renovables

Responsable

Guillem Sixto Rué, estudiant de l'ETSEIAT.

Lloc

Cajamarca, Perú.

Dates

31 Juliol 2010 – 18 Setembre 2010.

Soci Local

Soluciones Prácticas, ITDG.

Context projecte

Actualment al Perú un 70% de la població rural no té accés a l'energia elèctrica, un 56% de les famílies tampoc disposen de sistemes d'aigua i un 60% no tenen sistemes de sanejament. L'accés a serveis energètics constitueix un factor de desenvolupament important i actualment les polítiques nacionals treballen per un augment de la cobertura elèctrica que ajudi a sortir de l'exclusió social en que viuen moltes comunitats. La situació de les poblacions que estan molt disperses és complicada, l'electrificació és menys viable econòmicament, i per això quan la cobertura elèctrica mitjana nacional és del 79%, en aquestes zones el percentatge disminueix fins al 32%.

Objectius

Per poder millorar la qualitat de vida d'aquestes poblacions es preten empoderar els prenedors de decisions tant a nivell local com regional en termes de planificació energètica; desenvolupar les capacitats tècniques i de gestió, i oferir propostes de formació, tot creant una xarxa de coneixement i investigació a la zona; augmentar la cobertura de xarxes i sistemes descentralitzats d'energia, promovent les energies renovables; i contribuir a la protecció del medi ambient, la salut i resta de drets humans bàsics de les poblacions locals.

Activitats realitzades

Participació i supervisió dels projectes d'electrificació rural col·laborant en la instal·lació de diferents sistemes d'electrificació domiciliaris (unifamiliars) a través de sistemes individualitzats d'energia fotovoltaica. També s'han realitzat tallers de capacitació, s'ha donat suport actiu i assessorament al projecte de planificació energètica estatal i s'ha participat en diverses jornades i fòrums de debat sobre energies renovables i electrificació rural. Per últim es realitzen identifications de noves contraparts amb les quals es podrien obrir noves línies de treball i nous projectes.

Resultats

S'ha aconseguit que les administracions elaborin plans depenent de les necessitats, encaminant-se cap a un desenvolupament sostenible gràcies a la formació dels tècnics que tenen eines millors i actualment compten amb un centre de referència i capacitació (CEDECAP); s'han millorat les capacitats d'observació, sistematització i denúncia dels impactes ambientals i socials de les indústries extractores, reforçant a més les capacitats locals per efectuar planificacions territorials alternatives. També s'han creat sistemes descentralitzats d'energia amb la instal·lació elèctrica d'una comunitat de 14 habitatges amb plaques fotovoltaïques.

Perspectives de continuïtat

L'acció preveu la instal·lació de diversos projectes pilot per oferir un ampli ventall de solucions renovables i sostenibles. Al Nord, es preveu exposar les problemàtiques a diferents escoles per sensibilitzar els joves estudiants sobre el problema energètic mundial. A més a més, gràcies a la nova identificació de contraparts, es preveu obrir properament noves línies de treball.

Valoració

A vegades les diferències culturals entre parts i contraparts fan difícil les relacions, i treballar en un projecte de cooperació demostra que no existeix una única solució perfecta, sinó que aquestes tenen tot un seguit de variables, i potser aquesta és l'experiència més enriquidora. A més a més hem de ser conscients que són projectes que necessiten un seguiment un cop finalitzats i això també és positiu ja que ens ajuda a millorar, aprendre i difondre el missatge de que una millor qualitat de vida de la població andina és possible.

Aportació del CCD

1.800 €.

Estudi d'establiment d'un mòdul de cria de Paca (Agouti paca) a les instal·lacions de l'Instituto Veterinario de Investigación de Trópico y Altura en la Amazonía Peruana

Responsable

Lorenzo Álvarez del Castillo, PDI departament d'Enginyeria Agrícola de l'ESAB.

Lloc

Iquitos i Padrecocha (Perú).

Dates

Del 13 de juliol del 2010 al 7 de febrer de 2011.

Socis locals

Instituto Veterinario de Investigación de Trópico y Altura (IVITA) i Fundamazonia.

Participants UPC

Marta Almazán, estudiant de Màster Agricultura Periurbana de l'ESAB; Joan Fondevila, estudiant de l'ESAB; Marta Ribas, estudiant de Màster Agricultura pel Desenvolupament de l'ESAB; i Lorenzo Álvarez, PDI de l'ESAB.

Context del projecte

Les comunitats de la conca amazònica de Perú disposen de recur-

sos alimentaris tradicionals, moltes vegades basats en la captura d'animals silvestres. L'augment de la població humana a la zona porta a una disminució de les poblacions dels animals objecte d'aquesta caça i les pròpies comunitats proposen dues alternatives: per una banda la zootria, és a dir, criar els animals silvestres a les pròpies comunitats; per una altra, l'avicultura de petita escala.

Objectius

Recolzar les activitats del *Instituto Veterinario de Investigaciones de Trópico y Altura* pel que fa a la zootria i a l'avicultura de petita escala.

Activitats realitzades

Disseny i construcció de les instal·lacions per dur a terme recerca en zootria i la transferència de coneixements a les comunitats.

En col·laboració amb l'ONG Fundamazonia i el Dr. Pedro Mayor de la UAB s'ha elaborat un Manual de Avicultura Tradicional, editat pel Ministeri d'Agricultura del Perú, així com unes fitxes demostratives.

Avicultura de petita escala a Iquitos, Perú

Construcció d'un galliner pilot integrat amb piscicultura i zootria de ronsoco, a la comunitat de Padrecocha.

Resultats

S'han acabat de dissenyar i construir les instal·lacions previstes, quedant 12 habitacles amb espai de nidificació, espai de medi aquàtic amb recollida d'aigües.

S'ha editat el manual complet d'Avicultura.

S'han iniciat la construcció d'allotjaments a la comunitat de Padrecocha, millorant els camins d'accés i preparant un estancament d'un afluent anònim del riu Nanay.

S'ha realitzat un Treball Final de Carrera respecte el tema a la zona.

Perspectives de continuïtat

- S'estan realitzant un Treball Final de Carrera i la redacció d'un Treball Final de Màster sobre els recursos nutritius de la zona.
- S'està treballant per complir els tràmits per a l'adquisició d'animals.

- S'ha tramitat el conveni entre universitats, per tal de crear una activitat de col·laboració a llarg termini.
- S'han publicat cartilles senzilles sobre el manual de avicultura.

Aportació del CCD

6.500 €.

Altres aportacions

Caja Navarra 7.768 €.

Humedales construïts per tractar les aigües residuals a Perú

Responsable

Laura Cortés Jovell, estudiant de l'ETSEIB.

Lloc

Lima, Perú.

Dates

Del 14 d'agost al 14 de setembre de 2010.

Soci local

Universidad Nacional Agraria de La Molina (UNALM).

Participants UPC

Laura Cortés Jovell i Arnau Bardí Milà, estudiants ETSEIB.

Context del projecte

L'aigua, una de les riqueses biològiques de Perú, és un recurs fràgil, esgotable i sensible a la contaminació, i per això cal que sigui ben gestionada. A falta d'una normativa específica que obligui tots els agents a disposar dels sistemes de sanejament d'aigua necessaris, els recursos hídrics del país tenen una qualitat que no és la desitjada, amb la conseqüència de problemes ambientals i de salut.

Objectius

Identificar, estudiar i avaluar les diferents accions que es realitzen en l'àmbit de l'educació i la investigació en temes d'aigua al Perú. Transmissió dels coneixements a les tres escoles de Lima on es farà el projecte. Avaluar l'estat actual de les instal·lacions que depuren les aigües amb sistemes naturals que hi ha a les escoles on es farà la intervenció.

Activitats realitzades

Col·laboració en la investigació de la tesi doctoral de Julio Miranda sobre l'eficiència d'*humedales* artificials. Realització d'un prototip d'*humedal* per posar-lo en pràctica amb els escolars. Activitats didàctiques amb alumnes de primària. Visita i anàlisi de diversos *humedales*

reals, a Lima i proximitats. Realització de l'article *Proyecto Humedales, Agua de calidad es vida*, per la revista i la pàgina web de la UNALM.

Resultats

S'ha registrat una elevada participació dels alumnes en les activitats de conscienciació sobre la manca d'aigua i la importància de reutilitzar-la. S'han obtingut coneixements tècnics sobre l'eficiència dels *humedales* a nivell de tesi doctoral.

Perspectives de continuïtat

El prototip de la planta pilot segueix al laboratori d'una de les escoles, on serà utilitzat per fer més classes didàctiques. A més a més, moltes escoles s'han interessat en aquesta iniciativa, i entre el CEPIS i la UNALM esperen aconseguir que es converteixi en un programa a nivell estatal.

Valoració

En primer lloc, volem molt positivament els coneixements tècnics que hem adquirit amb aquesta experiència, que a més a més va ser una de les més enriquidores a nivell humà. Vam treballar amb els materials i una maqueta a fi que els estudiants poguessin entendre i conèixer una tecnologia útil, esperant que en un futur ho puguin posar a la pràctica.

Aportació del CCD

1.900 €.

Xarxa sense fils a zones rurals de Yurimaguas

Responsables

Ferran Miró Gea, ETSETB.

Lloc

Ciutat de Yurimaguas, província del Alto Amazonas, Departament de Loreto, Perú.

Dates

Del 6 de juliol al 6 de setembre de 2010.

Soci local

El Grup de Telecomunicacions Rurals de la Pontificia Universitat Catòlica del Perú (GTR-PUCP).

Participants UPC

Adriana Anguera Jordà, Joan Camprubí Montal, Xavier Español Espinar i Ferran Miró Gea, estudiants ETSETB; i Xavier Muñoz, professor ETSETB.

Context del projecte

Yurimaguas es una ciutat al nord del Perú, ubicada entre els rius Huallaga i Parapurna, a la selva peruana. El turisme és escàs i la gent viu principalment dels recursos de la terra i els rius. En aquesta zona de l'Alt Amazonas hi ha una urbanització creixent, concentrada a Iquitos, mentre que les altres ciutats importants són pràcticament rurals.

La sanitat pública arriba a un gran nombre de gent, però aquesta xarxa s'ha de millorar ja que està en una fase inicial i més de la meitat de la població no té assegurança, degut, principalment, a les dificultats d'accés i al nivell socioeconòmic de les famílies.

El nostre soci local, expert en la instal·lació de xarxes sense fils de baix cost en entorns rurals de difícil accés, ens va proporcionar diverses activitats formatives i de familiarització amb els materials que posteriorment calia aplicar.

Objectiu

Millorar les instal·lacions de telemàtica i comunicacions existents a la Xarxa de Salut de l'Alt Amazonas en els seus centres de la ciutat de Yurimaguas, en aquests moments deficitàries, amb la instal·lació de cinc radio-enllaços que permetran l'intercanvi de bases de dades i Internet entre sis centres sanitaris i administratius de la ciutat.

Activitats realitzades

La primera part del projecte es va portar a terme en les instal·lacions de la Red Willay, a la regió de Cusco, on es van realitzar tasques de manteniment i monitorització. En segon lloc, a Yurimaguas, es van redactar manuals i es van portar a terme tasques de capacitació als membres de la Red de Salud.

Resultats

El control dels recursos de xarxa mitjançant un servidor es va descartar i es va realitzar un manual d'estudi i solució provisional. La xarxa instal·lada ja està operativa, facilitant la comunicació entre els centres de salut.

Perspectives de continuïtat

El GTR-PUCP segueix mantenint la ciutat de Yurimaguas com un dels seus nuclis d'acció, i, amb l'enllaç Hispano Americano de la Salut (EHAS), segueix treballant per millorar les condicions de la Xarxa de Salut de l'Alt Amazonas. Per tot això, les accions que es poden portar a terme en aquesta regió en un futur proper són diverses.

Aportació del CCD

7.200 €.

Estudi de les condicions d'implantació durable de SOENA com a esglaó eficaç del sector arrosser a la conca del Anambé. II Fase

Responsable

Maria Cristina Rabell Vélez, estudiant del màster Agricultura per al Desenvolupament de l'ESAB.

Lloc

Conca de l'Anambé, departament de Vélingara, Senegal.

Dates

Del 28 de gener al 3 d'octubre de 2010.

Soci local

SOENA (Societat d'Enquadrament Agrícola).

Context del projecte

La regió on es realitza l'activitat es presenta com una zona amb molt potencial de desenvolupament, no obstant això, la falta de recursos i la mala gestió pública fa complicat l'avenç de l'economia.

Objectiu

Elaborar un informe en el qual es donin suggeriments per a que SOENA s'estableixi a la zona i al mateix temps que els agricultors tinguin la possibilitat de vendre els seus productes a un preu més just.

Activitats realitzades

Reunions amb el director general de SOENA. Reunions de sensibilització amb els agricultors de la zona. Realització d'enquestes per avaluar els punts millorables de SOENA. Actualment s'està treballant en la fase d'anàlisi dels qüestionaris.

Resultats

S'han fet totes les reunions de sensibilització i qüestionaris. Com resultat de les reunions hi ha molts més productors que coneixen a SOENA i que estan interessats en treballar amb l'organització.

Valoració

La possibilitat de fer les pràctiques de Màster en aquesta zona va suposar per a mi una oportunitat per poder analitzar i proposar possibles solucions amb la col·laboració

Treball amb els productors d'arròs, Senegal

de SOENA i així poder contribuir a millorar el nivell de vida dels agricultors.

Aportació del CCD

1.900 €.

Varietats millorades d'arròs a la Baixa Casamance

Responsable

Lourdes Marco Soler, estudiant del màster d'Agricultura per al Desenvolupament de l'ESAB.

Lloc

Municipi de Nyassia, Departament de Ziguinchor, Senegal.

Dates

Del 28 de juny al 20 de desembre de 2010.

Soci local

Grupos de Recherche et de Réalisation pour le Développement Rural (GRDR).

Context del projecte

La regió on trobem aquesta comunitat consta d'una superfície d'uns 30.000 km², travessada per un riu de 300 km. La capital regional és Ziguinchor situada a 450 km de Dakar.

La producció d'arròs en les zones de manglars de l'Àfrica occidental està limitada principalment per l'elevada salinitat del sòl. Aquest fenomen té origen després de la forta sequera de 1968 al Sahel que va produir una baixada de la falda aquífera, provocant una salinització de les terres, i per tant una disminució de la producció. En aquest context, es planteja el desenvolupament de varietats d'arròs que tolerin millor la salinitat.

Objectius

Amb la construcció de dics antisal i l'estudi de varietats millorades d'arròs resistents a la salinitat es pretén augmentar la producció arrossera de la zona, i recuperar les terres abandonades al llarg dels darrers anys.

Activitats realitzades

Reunions amb els comitès per organitzar el programa d'activitats a realitzar. Seguiment del cultiu de l'arròs: viver, preparació del terreny, adobat, trasplantament. Presentació del projecte i xerrada a la gent de "Jovenes Cooperantes de Castilla la Mancha". Visita al ISRA (Institut Sénégalais de Recherches Agricoles), on es realitza la multipli-

cació de les llavors millorades d'arròs.

Resultats

Degut a que la collita de l'arròs es realitza entre els mesos de desembre a febrer, encara no s'han obtingut els resultats referents a la producció d'aquesta campanya. No obstant, els resultats dels anys anteriors asseguren la bona acollida de les varietats millorades d'arròs davant les tradicionals.

Tiges d'arròs per repicar a l'arrossera, Senegal

Perspectives de continuïtat

Un cop feta la inversió inicial, el projecte és rendible per als beneficiaris. Els costos de producció es concentren pràcticament en la mà d'obra i les llavors, els ingressos faran front a les despeses per a la gestió i manteniment posterior i els excedents seran venuts al mercat local.

Per tal que totes aquestes tasques puguin ser realitzades, els beneficiaris rebran formació en gestió financera i comptabilitat bàsica i, es realitzaran jornades d'avaluació i diagnòstic.

Valoració

Els beneficiaris han participat activament en la fase d'identificació i disseny. Per això hem comptat amb la implicació imprescindible de líders tradicionals i religiosos. Aquesta participació permet que la dona accedeixi a un medi de producció al que abans no tenia accés, i a més li permet participar en la presa de decisions del mateix, com per exemple la selecció dels tipus d'arròs, drets que tradicionalment li són vetats.

Aportació del CCD

1.743 €.

Planejament urbà al municipi d'Oussouye

Responsable

Anna Altemir Montaner, estudiant de l'ETSAB.

Lloc

Municipi d'Oussouye, Regió de Ziguinchor, Casamance, Senegal.

Dates

Del 16 de juny al 16 de setembre de 2010.

Soci local

Govern Municipal d'Oussouye.

Participants UPC

Sandra Bestraten Castells, PDI de l'ETSAB; Emilio Hormias Lapeiral, PDI de l'EPSEB; Anna Altemir Montaner, Albert Gifreu i Paloma Martín, estudiants de l'ETSAB; i l'alumnat de les optatives "Habitatge i Cooperació" i "Tecnologies de Baix Cost per la Cooperació" (ETSAB).

Context del projecte

Oussouye, gràcies a la seva situació geogràfica i la disposició de serveis i equipaments, ha patit en els darrers temps un creixement poblacional descontrolat que, mancat d'un pla urbanístic, s'ha anat disposant al lliure albir dels nous nadius, creant zones mancades d'infraestructura viària i serveis urbans adequats.

Objectiu

L'actuació té per objectiu el desenvolupament d'un pla urbanístic mitjançant la creació d'una oficina municipal d'urbanisme que pugui resoldre els problemes actuals d'infraestructures i planejament de futurs creixements poblacionals, responnent a les necessitats diagnosticades mitjançant processos participatius.

Activitats realitzades

En aquesta primera fase s'ha realitzat un estudi de la ciutat i la seva cultura consistent en la creació de documents gràfics i recollida de dades, així com un diagnòstic de les necessitats i mancances de la població d'Oussouye.

Resultats

La informació i coneixement obtinguts conformaran la base per marcar les directrius del futur planejament urbanístic.

Perspectives de continuïtat

La recollida de dades i diagnòstic d'Oussouye amb la finalitat de realització del planejament urbanístic del municipi és un primer pas pel treball que es proposa fer a la zona, per aconseguir una incidència efectiva en el seu desenvolupament, alhora que permet la reflexió constant de les accions anteriors i futures.

Aportació del CCD

2.550 €.

COMUNA D'OUSSOUYE OUSSOUYE 2010
Vista aèria del municipi d'Oussouye, Senegal

Màster en Desenvolupament Rural i Cooperació

Responsable

Anna Gras, PDI de l'ESAB.

Lloc

Saint Louis, Senegal.

Dates

De l'1 de febrer al 23 d'abril de 2010.

Participants UPC

Anna Gras, Andreu Vila, Raúl Fanlo, Lorenzo Álvarez, Ramón Josa, Núria Cañameras, Joan Oca, Claret Verdú, Lourdes Reig i Gil Gorchs, PDI de l'ESAB.

Soci local

Universitat Gastón Berger, UGB.

Altres entitats participants

Universitat de Barcelona i Fundació Mon-3.

Context del projecte

L'economia senegalesa és dominada pel sector agrícola en el qual treballen més del 60% de la població. La dèbil modernització del sector, així com les condicions climàtiques han contribuït al descens de la producció i a la forta pressió sobre els recursos naturals. Així doncs, és important la formació de professionals en agricultura i cooperació per al desenvolupament sostenible del país. La UGB no es troba en disposició de donar actualment aquesta formació, principalment per manca de capacitats dels seus docents.

Actualment hi ha un conveni de col·laboració entre la UB, la UGB de Saint Louis, la UPC i la Fundació Mon-3 per impartir del màster Desenvolupament Rural i Cooperació.

Objectius

Contribuir a la formació tècnica dels estudiants per tal que adquireixin les competències necessàries per exercir de tècnic agrícola en els seus àmbits d'actuació.

Facilitar un espai de formació tècnica pel professorat de la UGB, així com promoure l'intercanvi de coneixements i recursos docents.

Activitats realitzades

El professorat de l'ESAB s'ha desplaçat per tal d'impartir les classes de les assignatures. S'han dut a terme les assignatures d'agro-

nomia: gestió de sòls i aigües, agroecologia, bases i tecnologia de la producció vegetal, producció vegetal: furtívola i hortícola, bases i tecnologia de la producció vegetal i animal, aqüicultura i enginyeria de les instal·lacions agrícoles. S'han fet les gestions per a la signatura del conveni entre les tres universitats per possibilitar l'obtenció de la titulació reconeguda per les tres universitats.

Estudiants del màster, Senegal

Resultats

Al màster hi han accedit 30 alumnes, d'aquests, 16 estan realitzant el seu treball final de màster per optar al títol, 12 dels quals obtindran la titulació conjunta entre les tres universitats UGB-UB-UPC. Els que no l'obtindran és perquè la seva titulació d'origen no permet el reconeixement, i obtindran una titulació pròpia de la UGB.

El fet d'haver ofert amb tant d'èxit aquesta titulació ha acabat de convèncer els responsables de la UGB de la idoneïtat d'aquesta proposta, i s'han contractat una desena de professors, cosa que facilitarà en properes edicions del màster l'intercanvi de coneixements entre professorat català i senegalès.

Perspectives de continuïtat

És interessant poder continuar oferint el màster per als cursos 2010-11 i 2011-12, temps durant el qual es posarà especial esforç en intensificar la tasca d'intercanvi de coneixements i traspàs de tasques per afavorir el relleu amb el professorat de la UGB.

Valoració

Com a col·lectiu de professors universitaris hem estat capaços de dur a terme un màster de Cooperació i Desenvolupament Rural al Senegal, que ha estat totalment presencial i amb un desplegament de professors molt important, i això ens ha permès també créixer com a Escola.

L'interès que tenen els estudiants en la matèria i la inquietud que mostren per tal de plantejar problemes i trobar solucions es posa de manifest la gran resposta rebuda per un màster d'aquestes característiques.

Aportació del CCD

8.000 €.

Tallers sobre la Gestió Sostenible de la Terra

Responsable

Mònica Lomeña Gelis, estudiant de doctorat del Institut de Sostenibilitat.

Llocs

Dakar, Saint Louis, Kaolack i Louga, Senegal.

Dates

Del 26 de juliol al 26 d'octubre de 2010.

Soci local

Centre de Suivi Ecologique (CSE).

Participants UPC

Mònica Lomeña Gelis, estudiant de Doctorat en Sostenibilitat, Eva Vendrell, PAS del CCD i Jordi Morató, PDI de la CUS.

Taller d'intercanvi d'experiències, Senegal

Context del projecte

Diferents estudis estimen que dos terços de les terres arables al Senegal estan degradades. Malgrat els esforços per lluitar contra la degradació de la terra promoguts per diferents actors de desenvolupament des de fa dècades, encara són escassos els exemples d'aplicació a gran escala de tècniques de conservació de sòls. També és àmpliament reconeguda la debil coordinació de projectes, sovint puntuals i aïllats, així com la duplicació de treball degut al desconeixement de les experiències GST realitzades per diferents actors sobre el terreny.

Entre els actors implicats beneficiats dels tallers es poden citar els centres de recerca agrícola (ISRA i INP), el Punt Focal del Pla Nacional de Lluita contra la Desertificació i diverses ONG com Caritas o World Vision, entre d'altres.

Objectius

Divulgar les experiències d'èxit de GST al país. Crear una aliança tècnica i institucional per compartir avenços i reptes en GST.

Activitats realitzades

Recopilació d'informació sobre els actors GST, entrevistes preliminars amb els actors GST i selecció de les experiències a difondre. Organització i celebració de jornades a quatre ciutats, sistematització de les jornades de GST, i xerrades de difusió a Barcelona.

Resultats

Participació de 75 persones als tallers i elaboració d'un llistat de més de 200 contactes vinculats a la GST. Foment de sinergies entre els participants. Sistematització dels tallers i les 25 presentacions disponibles a www.psaop.org i al butlletí de TerrAfrica-NEPAD.

Perspectives de continuïtat

L'INP s'ha compromès a realitzar aquest tipus de tallers a d'altres regions del país. El Punt Focal de la Convenció de Nacions Unides de Lluita contra la Desertificació utilitzarà el llistat de 200 persones per llançar una consulta sobre el Pla Nacional. Professors de la UPC de l'àmbit de la gestió de sòls utilitzaran el document de sistematització a les seves classes.

Aportació del CCD

4.000 €.

Aigua potable per a la comunitat Mo Ken

Responsable

Marta Casadevall Castelló, estudiant de l'ETSAV.

Lloc

Illa de KHO LAO NOK, província Rannong, Tailàndia.

Dates

Del 13 de gener al 14 de març de 2011.

Soci local

Human Development Foundation, Mercy Center.

Participants UPC

Marta Casadevall Castelló, estudiant de l'ETSAV; i Marta Miranda Santos, estudiant de l'EPSEB.

Context del projecte

La zona d'actuació d'aquest és una illa de difícil accés, on el transport és en barques Mo Ken, i no hi ha un port en bones condicions per embarcar ni desembarcar. Això dificulta qualsevol tipus de transport de materials.

A l'illa de Koh Lao Nok hi viuen des de fa 8 anys unes 55 famílies, que no tenen subministrament elèctric, aigua, sanejament ni cap mena de gestió de residus. En conseqüència, els Mo Ken es troben amb importants mancances de sanitat, educació, higiene, alimentació, drets legals d'habitatge i ocupació laboral. Aquest projecte es planteja treballar per millorar l'accés a l'aigua potable a la comunitat

Mo Ken, considerant-lo un bé fonamental per a la salut i un dels drets humans bàsics.

Objectius

Aquest proposta és la segona fase d'un projecte ja iniciat, i està orientada a la recerca i anàlisi dels materials de la zona per tal de perfeccionar el disseny i la construcció del sistema de proveïment d'aigua potable, utilitzant de manera preferent recursos de la zona.

Activitats realitzades

A l'illa s'hi ha dut a terme, conjuntament amb la comunitat, tots els prototips i proves fetes fins a la data, amb el suport i l'ajuda del Laboratori de materials de l'EPSEB i l'equip de la cooperativa Forestera (Girona).

Resultats

S'han fet les anàlisis i estudis de les mostres obtingudes durant el primer desplaçament a la zona (de gener abril 2010), aigua, petxines i sorra, i s'ha fet un predisseny del sistema de proveïment d'aigua potable.

Continuïtat

Durant el 2012 es preveu executar la tercera fase del projecte "aigua potable per cuinar i beure per tota la comunitat Mo Ken". En futures intervencions ens agradaria poder portar a terme el mateix projecte o similar a diferents poblats que ho necessitin i fomentar l'autoconstrucció assistida.

Preparant materials per a l'anàlisi, Tailàndia

Valoració

Valorem positivament l'oportunitat de participar en aquest projecte, pel que ens ha reportat en termes de creixement personal i de formació en temes d'aigua i materials.

Aportació del CCD

2.900 €.

Projecte d'ampliació i millora de la Mae Tao Clínica

Responsable

Albert Company Olmo, estudiant de l'ETSAV.

Lloc

Mae Sot, Tak, Tailàndia.

Dates

Del 7 de juliol al 23 de desembre del 2010.

Soci local

Mae tao Clínica.

Context del projecte

A la ciutat tailandesa de Mae Sot –a 5 quilòmetres de la frontera amb Birmània– es troba la Mae Tao Clínica de la

Clínica Mae Tao, Tailàndia

doctora Cynthia Maung. L'any 1989, la doctora Maung, juntament amb altres metges birmans, va fugir de Birmània i es van establir en aquest petit municipi tailandès amb la intenció de crear un dispensari mèdic que proporcionés assistència sanitària als immigrants il·legals birmans sense recursos. Actualment, la clínica coordina l'ajut humanitari als milers de refugiats i desplaçats que cada dia arriben a Tailàndia fugint de la repressió de la Junta Militar de Birmània.

Objectius

Ampliar la capacitat de les instal·lacions amb la construcció de nous espais, i reformar aquells espais que presenten deficiències de disseny o de construcció.

Activitats realitzades

Recerca per a la identificació de les deficiències i les necessitats de la clínica i elaboració de diversos dissenys de nous espais. Seguir i control de les obres durant el procés constructiu.

Resultats

Construcció i disseny d'un nou departament de reproducció, departament d'ingressos i espai infantil. Disseny d'una nova maternitat i millora de les instal·lacions d'aigua i sanejament.

Perspectives de continuïtat

Al 2011, quan la clínica disposi de nous recursos econòmics, es pretén executar els projectes de millora de les instal·lacions d'aigua i sanejament que queden pendents.

Valoració

S'ha treballat durant onze mesos sobre el terreny i la valoració és clarament positiva, tot i que, s'han hagut de superar alguns moments difícils donats bàsicament per la diversitat ètnica i cultural, dins de la pròpia població local, donada, possiblement, pel conflicte bèl·lic i polític en el que es troba, a banda de les diferències culturals. Això ens ensenya que no podem plantejar grans objectius sense conèixer l'entorn en què ens trobem i, que, potser de cara a una

futura col·laboració, seria convenient comptar amb un equip amb personal birmà. Això clarificaria moltes diferències i a més a més se'ls podria oferir una formació bàsica.

Aportació del CCD

2.500 €.

Serveis ambientals i d'integració social indígena

Responsable

Farlane Christie Browne, estudiant de doctorat de l'ETSAB.

Lloc

Comuna de San Pedro de Atacama, II Regió de Antofagasta, Xile.

Dates

Del 29 d'octubre al 16 de novembre de 2010.

Soci local

PMC, *Programa de Mejoramiento de la Competitividad*, Xile; i *Agencia de Desarrollo Productivo de la Región de Antofagasta*, Xile.

Participants UPC

Farlane Christie, doctorand de l'ETSAB i del CPSV; Blanca Gutiérrez, PAS de l'ETSAB i del CPSV; i Malcolm Burns, PDI de l'ETSAB i del CPSV.

Context del projecte

La comuna de San Pedro de Atacama està ubicada en un dels deserts més àrids del món, el d'Atacama. Aquesta és una de les destinacions turístiques de Xile i ha experimentat un fort creixement, superant en l'actualitat els 170.000 visitants anuals (és una comuna de 5.000 habitants, i el 60% són indígenes).

La comuna té un gran potencial d'usos de serveis eco sistèmics vinculats al paisatge, el qual pot ser gestionat per les comunitats indígenes. Existeixen iniciatives d'agrupacions turístiques indígenes, compromeses amb oferir un producte amb contingut cultural i identitari, però la falta d'un treball cooperatiu entre les diverses organitzacions governamentals provoca la fragmentació d'iniciatives i dificulta la presa de decisions. D'altra banda, existeixen altres propostes estandarditzades de desenvolupament turístic, però que no responen a la realitat de la comuna i els problemes de fons.

Objectius

Incentivar l'apreciació dels recursos naturals i la seva importància per promoure la identitat local, i l'empoderament de la població local

en la presa de decisions. Identificar i caracteritzar els serveis ambientals amb potencial turístic. Realitzar un diagnòstic de les dinàmiques i usos socials que tenen les àrees naturals i poblades com a sustent de la seva identitat.

Activitats realitzades

Jornades participatives amb joves del Liceu *Tècniv likan antai*. Entrevistes i taules de treball amb actors locals rellevants. Visites d'observació de poblats indígenes de la comuna i àrees naturals protegides.

Perspectives de continuïtat

Desenvolupament en conjunt del nou pla comunal i futurs processos de planificació turística. Establir diversos criteris i bases d'aplicació del model a altres territoris nacionals d'interès turístic.

Valoració

Valorem molt positivament haver après d'un model responsable i conscient per part de la població indígena sobre les problemàtiques socials, econòmiques i ambientals que ha portat el turisme a la comuna, així com aprendre a adaptar-se a la idiosincràsia social i cultural del lloc i aprofundir en pràctiques i vivències desconegudes.

Aportació del CCD

3.600 €.

Desenvolupament de la connectivitat digital en comunes rurals de Xile, en les zones de interès intercultural de Mapuche

Responsable

Jhuly Reynaga Ricalde, estudiant de l'ETSETB.

Lloc

Comuna de Alto Bio-Bío, VIII Regió, Xile.

Dates

Del 15 de juliol del 2010 al 15 de gener del 2011.

Soci local

Universitat Tecnològica Metropolitana (UTEM), Departament d'Electricitat.

Participants UPC

Rafael Valle Alarcón, PDI del departament de TSC; Jhuly Reynaga Ricalde i Arnau Sardà Forcadell, estudiants ETSETB.

Context del projecte

Xile és un dels països més desenvolupats de Llatinoamèrica, però el seu alt índex de centralització i la seva accidentada orografia provoca l'aïllament de les zones allunyades de la capital.

Objectius

El projecte es centra en proveir de connexió a Internet les cinc escoles rurals de la comunitat del Alto Bio-Bío, mitjançant la distribució de l'ample de banda d'un accés a Internet situat a la Municipalitat de la Villa de Ralco. A més a més de la implantació d'un sistema de monitoratge remot de la xarxa, es vol crear una associació d'estudiants, vinculada a la UTEM, dedicada a la cooperació, similar a AUCCOOP.

Activitats realitzades

Estudis teòrics dels enllaços, utilitzant el software Radio Mobile, comprovant la viabilitat de la connexió a Internet de quatre de les cinc escoles i realitzant les modificacions oportunes de la xarxa projectada en un inici, d'acord amb les dades obtingudes de la visita.

Resultats

Actualment s'ha presentat un informe detallant els requisits, les accions necessàries i el pressupost del projecte a diferents entitats, amb la intenció d'obtenir el recolzament comunitari i financer.

Perspectives de continuïtat

Si s'aconsegueix el finançament necessari es procedirà a l'execució del projecte. A més a més, a través d'AUCCOOP es pretén donar continuïtat al projecte per ampliar-lo a altres escoles i centres públics de la comunitat.

Valoració

Tots els participants del projecte estan satisfets amb l'exploració del terreny, que va permetre conèixer la gent de la comunitat, les seves necessitats, els seus equipaments, les seves possibilitats de col·laboració i sobretot el seu interès perquè el projecte segueixi endavant.

Aportació del CCD

4.500 €.

Promoció de bones pràctiques per la reconstrucció de les zones rurals i pobres afectades pel terratrèmol a Maule**Responsable**

Luis César Carrasco, estudiant de l'ETSAB.

Llocs

VII regió de Xile, Maule, en les comunitats de Empedrado, Pelluhue-Curanipe i Chanco.

Dates

Del 5 d'agost al 6 de setembre de 2010.

Soci local

Escola d'arquitectura de la Universitat de Talca.

Participants UPC

Lara Bello Ascanio, Luis C. Carrasco Cabrera, i Cristina Grimaldos Franco, estudiants de l'ETSAB; i Manuel Suazo Uribe, estudiant de màster de l'ETSAB.

Context del projecte

Degut al terratrèmol que afectà la regió el febrer de 2010, es va fer palès l'elevat grau d'autoconstrucció i la carència de tècnics locals qualificats per garantir les mínimes exigències de qualitat constructiva.

Objectius

Promoure l'intercanvi d'experiències constructives, així com posar en valor la importància de la seva qualitat de cara a afrontar riscos com el terratrèmol ocorregut.

Activitats realitzades

Es van dur a terme tallers d'intercanvi i sensibilització, dirigits als tècnics locals i a la població en general. Es registraren i diagnosticaren aquelles construccions tradicionals que resistiren amb dignitat el pas del sisme. Identificació de possibles projectes de continuïtat.

Participants al taller d'intercanvi d'experiències

Resultats

S'aconseguí implicar un total de 5 alumnes d'arquitectura de la Universitat de Talca en el desenvolupament dels tallers. Es van reforçar els coneixements de 12 tècnics locals i es van sensibilitzar a un total de 70 assistents.

Perspectives de continuïtat

Els alumnes implicats segueixen aportant suport tècnic en construcció en les zones rurals de la setena regió de Xile, la més afectada pel sisme del 27 de febrer de 2010.

Aportació del CCD

5.700 €.

3.5.2. Activitats de sensibilització

Estudi de la viabilitat de projectes de cooperació a Palestina

Responsable

Laia Haurie, PDI de l'EPSEB.

Lloc

Barcelona, Catalunya.

Dates

22 i 23 de novembre de 2010.

Soci local

Programa PEACE.

Context del projecte

El *PEACE Programme* és una xarxa d'unes 60 universitats palestines i europees que té l'objectiu de fomentar la cooperació acadèmica amb Palestina per a l'enfortiment de les seves universitats; la UPC n'és membre des de l'abril de 2010.

Aquesta xarxa organitza periòdicament Conferències Internacionals, on es repensa a nivell organitzatiu i estratègic per avançar en els seus objectius; i va sol·licitar a la UPC que acollís la 7a Conferència, al novembre de 2010. La UPC va afrontar el repte d'organitzar-la per mostrar el nostre compromís amb PEACE, i a més, es visualitzava com una oportunitat d'iniciar un treball d'anàlisi per la col·laboració entre la UPC i universitats palestines.

Objectius

Donar suport i acollir la Conferència Internacional de la Xarxa PEACE. Crear vincles de cooperació entre la UPC i les universitats palestines.

Activitats realitzades

Suport a l'organització de la Conferència, celebrada a l'EPSEB els dies 22 i 23 de novembre de 2010, els dies immediatament anteriors a la celebració de la Conferència GUNI sobre Educació Superior. Es van articular mecanismes per fomentar la participació a totes dues conferències i incrementar-ne així la visibilitat. Reunió entre representants de les universitats palestines i alguns professors de la UPC, incloent el Comissionat de Sostenibilitat i Cooperació al Desenvolupament.

Resultats

Al voltant de 100 persones van assistir a la Conferència. S'han establert alguns contactes puntuals entre professors de la UPC i profes-

sors palestins, i s'ha ampliat el coneixement sobre la xarxa d'universitats palestines i sobre el Programa PEACE.

Perspectives de continuïtat

El fet que s'hagin pogut fer acostaments amb la UPC i amb els responsables de PEACE encoratja a intensificar lligams amb les universitats palestines en aspectes específics de les àrees de coneixement. Possiblement aquest pot ser l'efecte més positiu: aprofitar la xarxa del PEACE per començar algun projecte de col·laboració o cooperació amb grups (o professors) concrets.

Valoració

El Programa PEACE compta amb un recolzament logístic i tècnic molt escàs, i això ha dificultat en alguns moments la coordinació de l'organització de la conferència, sobretot degut a la gran quantitat d'actors implicats. Tanmateix, s'han de valorar positivament els resultats obtinguts de cara a la possibilitat d'establir col·laboracions en el futur.

Aportació del CCD

3.000 €.

Energy for All – 2030

Responsable

Enric Velo García, PDI del Departament Màquines i Motor Tèrmics de l'ETSEIB.

Llocs

Regne Unit, Suècia, República Txeca i Espanya.

Socis locals

Practical Action (UK), *Stockholm Environment Institute* (Suècia) i *EDUCON* (República Txeca).

Participants UPC

Enric Velo i Frederic Horta, PDI de l'ETSEIB; Pol Arranz i Mar Pérez Fortes, PDI en formació, ETSEIB; Maria Anzizu i Jorge Sneij Orià, estudiants de l'ETSEIB.

Context del projecte

El 80% de tota la població a l'Àfrica Subsahariana depèn de la biomassa tradicional per cuinar i escalfar-se, cosa que té repercussions negatives sobre l'economia, el medi ambient, la salut i l'equitat. Quant a l'electricitat, els índexs d'electrificació en aquesta regió són els més baixos del planeta: a les zones rurals, només el 7,5% dels habitants hi tenen accés.

Objectius

Contribuir a la consecució dels ODM a les zones marginades, rurals i urbanes de l'Àfrica Subsahariana (ASS), a través de l'accés a l'energia millorada a nivell local. Per això es treballa per augmentar el suport públic i polític en tota la UE per tal que augmenti l'ajuda econòmica que aquesta destina a l'accés a l'energia per la gent pobre a l'ASS.

Activitats realitzades

Concurs de vídeos, sessions de Focus Group, mapa d'Influència, un taller Internacional en Bioenergia, la creació d'una web del projecte i el disseny de la campanya a la UPC.

Resultats

El projecte, de 3 anys, està en la seva fase inicial. Les activitats desenvolupades estan donant uns bons resultats en quant a la participació dels agents involucrats: societat civil (ONGD), sector privat i món acadèmic.

Perspectives de continuïtat

L'acció té la seva continuïtat assegurada a 3 anys a través del projecte finançat en part per *EuropeAid (European Commission) Energy Access for the poor in Sub-Saharan Africa to meet the MDG*, així com en els programes de recerca aplicada que impulsa activament el GRECDH.

Aportació del CCD

7.100 €.

Altres aportacions

EuropeAid (European Commission. External Cooperation Programmes) 42.400 € i Institut de Sostenibilitat 300 €.

Sensibilitzant i educant per al Desenvolupament en el marc del Màster en Sostenibilitat de l'IS**Responsable**

Josep Xercavins i Valls, PDI de l'IS.UPC.

Participants de la UPC

Josep Xercavins Valls, PDI de l'IS.UPC, Alfons Pérez i Sílvia Salicio, estudiants del Màster en Sostenibilitat de la UPC.

Llocs

UPC.

Dates

Segon quadrimestre del curs 2010-2011.

Objectius

Vincular l'activitat acadèmica del Màster en Sostenibilitat a un esdeveniment internacional d'elevat interès en l'evolució dels temes de "Governabilitat Democràtica Mundial" com és la Cimera dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni.

Activitats

Assistència a la "Millennium Development Goals Summit" celebrada a Nova York del 20 al 22 de setembre del 2010. Elaboració d'un informe descriptiu del desenvolupament, repercussions internacionals i altres derivades de la Cimera.

Resultats

Publicació realitzada amb els estudiants del màster, que resumeix l'estat del món a través de l'examen de l'estat d'assoliment dels ODMs.

Aportació del CCD

2.200 €.

Vidas rotas: Mujeres en la Índia**Responsable**

Rubén Cruz Vegas, estudiant CITM.

Llocs

UPC, Artists Love Barcelona, Espai Jove de Sarrià, Palau de la Virreina, Antic Hospital de la Santa Creu, Almazen, Centre Cultural Niu, Centre Cultural Casa Elizalde, Centre cívic Can Basté, Pati Llimona i Espai Jove La Fontana.

Dates

2011.

Context

L'Índia es un país divers; les dones estan separades per classe i ètnia però totes estan sota pressió cultural de tenir un nadó. Aquesta creença s'origina amb la idea de que els homes guanyen els diners i que les dones són una carrega financera i d'això en resulta un menyspreu constant cap a elles, amenaçades constantment per casos de violència, i, amb massa freqüència, la mort. Això es contraposa amb la idea que poc a poc la Índia aconsegueix un desenvolupament econòmic, però que aquests resultats no fan que la situació de les dones millori.

Objectius

Conscienciar sobre la realitat de les dones a l'Índia i sobre la necessitat que tenen de combatre la seva discriminació.

Activitats

Es realitzen diverses exposicions amb l'objectiu d'ajudar a desxifrar els orígens dels problemes de gènere i despertar la consciència crítica ciutadana.

Aportació del CCD

1.200 €.

Responsabilitat exterior de l'economia en el desenvolupament sostenible del Sud

Responsable

David Llistar Bosch, PAS de l'ODG.

Lloc

Terrassa, Catalunya.

Participants UPC

Jordi Morató, PDI de l'EUOOT; David Llistar, PAS; Mónica Vargas, estudiants de doctorat; Delphine Ortega i Alfons Pérez, estudiants de màster.

Context del projecte

La Xarxa Birregional "Enlazando Alternativas", de la qual forma part l'ODG, dedicada a l'eradicació de les desigualtats i a la justícia global, es concentra en l'anàlisi dels conflictes produïts per l'economia europea i espanyola a Llatinoamèrica, amb la finalitat de desplegar estratègies per eixugar els impactes negatius de la globalització i la responsabilitat socioambiental de les nostres economies.

El projecte preveu donar suport a la Xarxa en el mapeig dels conflictes ambientals redistributius provocats per l'economia espanyola i europea als països d'Amèrica Llatina i del Carib. El projecte té una metodologia i enfocament innovador per la seva vinculació local i global, gràcies a la relació que s'estableix conceptualment entre l'economia espanyola i el desenvolupament sostenible dels països del Sud, en termes de la responsabilitat exterior.

Objectius

Fomentar la consciència crítica i el compromís social, tant dels membres de la comunitat universitària com del teixit associatiu i de la ciutadania en general, per a la construcció d'un model econòmic i de relacions Nord-Sud més just, a través de fomentar el coneixement de l'existència de factors inherents a l'economia espanyola i europea que interfereixen de forma negativa en el desenvolupament

social, econòmic, cultural i ambiental sostenible de les poblacions del Sud, i a Amèrica Llatina i el Carib en particular. Per a això, el projecte preveu activitats tant en l'àmbit de la sensibilització com de l'educació per al desenvolupament.

Identifiquem també com a grup objectiu del projecte a administracions públiques, especialment les responsables de cooperació al desenvolupament i relacions internacionals.

Resultats i activitats en procés de realització

En col·laboració amb el CCD, hem creat una base de dades associada als conflictes socioambientals conjuntament amb les organitzacions llatinoamericanes de la Xarxa Birregional "Enlazando Alternativas". Es projecta també la creació dels mapes i de les anàlisis pertinents i un petit atlas (document en format web) amb els mapes dels conflictes i les anàlisis realitzades.

Aportació del CCD

5.334 €.

Activitats de sensibilització i formació d'ATSF

Responsable

Marta Miranda Santos, estudiant de màster de l'EPSEB.

Participants

Sonia Gonzalez Sobrino, Pau Menéndez Serra, Sara Revuelta Gavito i Marc Setó Estrade, estudiants de l'EPSEB; i Enric Font Nouvilas, Marta Casadevall i Castelló i Juan Carlos Merina Villanueva, estudiants de l'ETSAV.

Llocs

EPSEB, UPC.

Dates

12-16 Abril (Setmana Cultural EPSEB).

Objectius

Assolir una major sensibilització i apropament a la cooperació als estudiants. Fer difusió dels projectes que es realitzen des d'ATSF i així donar a conèixer les problemàtiques dels països del sud, i llançant el missatge que, si es vol, tothom pot aportar el seu granet de sorra al món de la cooperació.

Activitats

Participació a la Setmana cultural EPSEB amb una exposició fotogràfica dels diferents projectes de cooperació d'ATSF; Debat/taula

rodona "La cooperació no té límits"; Presentació dels projectes: Fase 0-Casa de Paso para la Asociación Autoridades, Wounan del Pacífico a Camawa, Docordó-Chocó (Colòmbia); Fase 0-Estudi de viabilitat i construcció d'una escola a Riohacha (Colòmbia); Fase 0-Estudi de viabilitat per una escola al sud de Delhi (Índia); Taller de Cuina Tibetana; Fase 2-Estudi i implementació del "Solar Passive System" en el menjador de Serkong School a Tabo (Índia); Exposició Lleida Solidària. Taller de formació de construcció de Pedra Seca (10 i 11 de juliol); Exposició fotogràfica dels projectes de cooperació de l'EPSEB (8 juliol-3 setembre); 1a Jornada Low Tech UPC, Biblioteca ATSF; Taller d'argila (22 i 23 Gener de 2011).

Resultats

Apropament de la comunitat de l'EPSEB i creixement en membres de l'associació. Ampliació del material documental i gràfic de la biblioteca d'ATSF.

Valoració

L'activitat ha ajudat l'associació a créixer en nombre de membres, però sobretot a rebre opinions per tal de millorar les activitats i plantejaments.

Aportació del CCD

1.500 €.

Ulls que no hi veuen, cor que hi sent

Responsable

Laura Guisasaola València, PDI de l'Òptica i Optometria de l'EUOOT.

Altres entitats participants

Centre Universitari de la Visió, Òptics pel món, Observatori de la Salut Visual, Consorci Sanitari de Terrassa, Hospital Mútua de Terrassa i Centre UNESCO de Catalunya.

Llocs

El projecte s'ha realitzat al municipi de Terrassa, concretament a l'Escola d'Òptica i Optometria de la UPC i a la Plaça Vella de la ciutat.

Problemàtica

Segons l'OMS, en l'actualitat existeixen en el món 161 milions de cecs o discapacitats visuals. Un 75% d'aquest casos serien evitables o curables i un 90% viuen en països en vies de desenvolupament. No obstant, el fet de que la manca de salut visual no causi la mort fa que sigui considerat una necessitat amb prioritat secundària, tot i la clara vinculació entre aquesta mancança i el risc de viure en la pobresa.

El Programa Vision 2020 de l'OMS té per objectiu eliminar la ceguera curable per l'any 2020. Molts països tenen organitzacions nacionals que s'encarreguen de la difusió i sensibilització d'aquest programa, però a nivell espanyol cap organització ha liderat aquest procés de moment.

Aquesta situació fa necessària la creació d'una xarxa de professionals que sensibilitzi el col·lectiu de professionals i la societat en general sobre la situació de desigualtat i els permeti un marc de treball més ampli en el que puguin exercir la seva solidaritat.

Objectius

Contribuir a l'augment de la consciència social a la UPC sobre la problemàtica del desenvolupament en salut visual, a través de la consolidació d'una xarxa de col·laboració amb la Càtedra Unesco de Salut Visual que treballa per la sensibilització de la societat i de la comunitat universitària de la UPC sobre la relació entre la falta de salut visual i la pobresa.

Activitats

Es va dissenyar una enquesta per a la valoració de la campanya del Dia Mundial de la Visió de l'any anterior, es van editar de nou els materials de sensibilització de recolzament a la campanya i es van distribuir entre els assistents als actes de l'EUOOT, als escolars que van participar al Conta Contes i tallers de la plaça Vella de Terrassa i a les entitats i professionals d'Espanya que van respondre l'enquesta de valoració i van demanar de participar de nou en la celebració de la campanya. També s'ha millorat la web de la CUSV.

Reunions amb possibles col·laboradors de l'entorn UPC i externs per al disseny d'accions de sensibilització per al dia mundial de la visió 2010.

Celebració del Dia Mundial de la Visió, el 14 d'octubre, a l'EUOOT: Tallers sobre salut visual dirigits a estudiants de secundària i als alumnes del campus de Terrassa. Xerrada per part d'Òptics pel Món sobre els seus projectes a Nicaragua, i tot seguit s'inaugura l'exposició retrospectiva d'Òptics pel Món en el marc de la celebració del seu 15è aniversari, ubicada al vestíbul de l'EUOOT i on s'hi ha estat 3 mesos. Activitats a la plaça Vella de Terrassa al matí i a la tarda: s'organitzen tallers per a escolars sobre salut visual, es munta una carpa on durant tot el dia es fan revisions visuals gratuïtes a la ciutadania i dues sessions de conta contes sobre salut visual i desigualtats. Al vespre, a l'Auditori del Vapor

Universitari de Terrassa (UPC) es porta a terme una Conferència a càrrec del Sr. Marc Boada (divulgador científic) sota el nom de "Llum i Visió".

Resultats

Els professionals i estudiants del sector de la salut visual s'han implicat en el foment de la salut visual, a través de la participació al Dia Mundial. Així mateix, en aquesta edició s'ha aconseguit també la implicació directa del Consorci Sanitari de Terrassa i l'Hospital Mútua de Terrassa, dos estaments sanitaris importants de la ciutat i referents en salut i en oftalmologia.

La comunitat universitària de la UPC ha estat informada sobre la problemàtica del desenvolupament en salut visual. A través del gabinet de premsa de la UPC s'ha fet arribar a tota la comunitat universitària els objectius de la campanya Visió 2020: El dret a veure i, en concret, el Dia Mundial de la Visió.

Perspectives de continuïtat

Any rera any la CUSV ha impulsat aquesta campanya en l'entorn UPC i professionals espanyols, com a actors de la salut visual. En uns inicis el gruix de la feina va recaure en presentar la campanya i el programa Visió 2020 de l'Agència Internacional de la Ceguesa (IAPB), de la que en som socis, i l'OMS, fins aleshores desconeguts entre la major part del sector de la salut visual del país. En cada nova edició la participació va anar creixent, no tan sols dins la UPC sinó arreu del país entre organismes i professionals.

En aquest moment la campanya és prou coneguda i seguida per l'entorn universitari i professional, fet que la dota de sostenibilitat i continuïtat, sobretot tenint en compte que s'hi han afegit institucions sanitàries fortes com el Consorci Sanitari de Terrassa i l'Hospital Mútua de Terrassa.

Aportació del CCD

3.500 €.

Altres aportacions

Aportació pròpia 22.920 €, Oxo 900 €, CUV, Consorci Sanitari i Mútua 2620 €, Ajuntament de Terrassa 3.000 €.

4. Programa Reutilitza de material informàtic

L'objectiu principal del programa REUTILITZA és incrementar la vida dels equips informàtics provinents de les diferents unitats i departaments que s'han donat de baixa a la UPC. Aquesta tasca es realitza revisant, reparant i adequant les màquines per ser utilitzades per tercers. Tant sols els components espatllats, o que no se'ls pot donar un ús apropiat, continuen el camí definit per la UPC cap a centres de reciclatge. Els equips reparats i preparats es fan arribar a través de donacions a projectes de cooperació per al desenvolupament de la UPC, o bé a altres projectes i programes d'interès social o a entitats del tercer sector.

Altres aspectes en que el programa també incideix són en la sensibilització i formació per a la reutilització. El problema més gran de l'e-Waste, o rebuig electrònic, és el desconeixement general respecte a la gran quantitat de recursos naturals i energètics necessaris per fabricar i destruir aquests productes, així com la dificultat de la feina de reciclar-los.

Per la construcció dels productes electrònics, s'extreu la matèria primera de països com la República Democràtica del Congo, es manufactura a països com Mèxic i Filipines, es consumeix principalment a països de l'OCDE, i una part molt considerable acaba com a deixalles a països com Ghana, la Xina i l'Índia. En cadascuna de les etapes del cicle de vida ens podem trobar violacions dels

drets humans: atemptats contra la dignitat, la igualtat, el coneixement, la convivència, la llibertat o la vida acompanyen el cicle de vida dels productes d'alta tecnologia com una ombra oculta als ulls dels usuaris d'aquests productes.

El compromís social i ambiental forma part dels principis que la universitat promou, i per generar-lo cal fomentar una opinió crítica i constructiva entre l'estudiantat, el professorat i el col·lectiu de PAS sobre quins són els impactes de la producció, i consum de tecnologia electrònica sense control. D'una banda, estudiant els aspectes ambientals, com la contaminació, i de l'altra, sostenint un conjunt d'arguments que ajudin a trencar el tòpic "un ordinador vell = un ordinador obsolet". El cert és que en la majoria d'ocasions de renovació de material informàtic no hi ha raons tècniques que aconsellin el canvi a un model més modern d'ordinador.

Resumint, la proposta que realitza el Programa és oferir recursos tècnics, docents, d'investigació i logística a la UPC per a prioritzar la reducció i la reutilització dels equips informàtics per davant del reciclatge.

La Reutilització

La reducció, la reutilització, i el reciclatge, en aquest ordre, que són el que se sol anomenar les tres R, poden contribuir a canviar la dinàmica actual i dirigir-nos cap a un món més sostenible ambientalment i amb menys desequilibris socials.

La reducció consisteix en no adquirir un nou equip mentre el vell encara pugui satisfer les necessitats de l'usuari. En el cas d'usuaris particulars, la reducció en aquest material es pot promoure mitjançant l'ús de programari que no redueixi la capacitat de memòria i espai de l'equip. A nivell institucional, també es pot promoure la reducció augmentant l'ús dels terminals, ja emprats en el passat. Aquest sistema permet allargar la vida de l'equip i la dels seus components, passant dels 3 anys de vida actuals als 15 anys, que és el temps de vida esperat dels components electrònics.

Reutilitzar vol dir evitar el reciclatge tot el que es pugui trobant un nou destinatari i/o renovant les parts que facin falta per poder tenir un producte igual de funcional que quan era nou. En l'àmbit tecnològic, canviar alguns components de l'equip en pot augmentar la vida útil. Augmentar la memòria, el disc dur, emprar versions de Programari Lliure o versions anteriors del privatiu són alguns mètodes que permeten augmentar la vida útil de l'equip.

Antecedents i actualitat del Programa

L'any 1995, la UPC, a través del Centre de Cooperació per al Desenvolupament (CCD) i amb el suport de la Facultat d'Informàtica de Barcelona (FIB), va impulsar un primer programa estable de reaprofitament d'equips informàtics procedents de renovacions que podien donar suport a la realització de projectes de Cooperació Universitària al Desenvolupament. La iniciativa, que va començar a petita escala, ha anat evolucionant al llarg d'aquests 16 anys. L'èxit depèn de la participació del voluntariat, que es canalitza a través de l'associació Tecnologia per a Tothom (TxT) constituïda l'any 2003. TxT és una entitat solidària integrada per membres de la comunitat universitària que neix amb l'objectiu de posar les noves tecnologies de la informació i les comunicacions al servei dels col·lectius més desfavorits i d'impulsar una tasca de sensibilització en l'àmbit universitari. La FIB hi va col·laborar facilitant un espai on s'emmagatzemen i es reparen els ordinadors i el material informàtic cedit al CCD per part de les diferents unitats i serveis de la UPC, juntament amb aportacions externes. El CCD va assignar una dotació econòmica per a l'adquisició de material i equipament bàsic i per posar en marxa les primeres accions de difusió i promoció i, des de l'any 2004, manté la dotació de recursos que permeten comptar amb una beca de col·laboració per donar suport al programa.

Fins ara, els agents que formen l'estructura del programa Reutilitza són el Centre de Cooperació per al Desenvolupament (CCD), l'Institut de Sostenibilitat, la Facultat d'Informàtica de Barcelona (FIB) i l'Associació Tecnologia per a Tothom (TxT). Tots ells, a més del camp que els és propi i els diferencia, tenen en comú una mateixa concepció sobre la reutilització i formes de treball complementàries.

Donacions de material informàtic

Des de l'any 1995 s'han realitzat més de dos-cents projectes de donació de material. Sense aquesta iniciativa, tots aquests equips, més d'uns 1000, haurien acabat com a residus. Al voltant del 30% dels projectes han estat donacions locals a ONG catalanes i programes d'interès social. La resta han estat cedits i integrats com a recursos en projectes de cooperació per al desenvolupament en diferents països: Angola, Algèria, Argentina, Bolívia, Burkina Faso, Colòmbia, Cuba, Equador, Espanya, Gàmbia, Guatemala, Guinea Equatorial, Marroc, Moçambic, Nepal, Nicaragua, Paraguai, Perú, Senegal, Togo, Uruguai i Haití. Alguns d'aquests projectes han requerit, a més d'ordinadors i voluntariat, el desenvolupament d'un programari específic, que en la majoria dels casos ha estat realitzat per estudiants en el marc dels seus projectes de final de carrera. Al

llarg d'aquest curs lectiu 2010-11, des del Programa REUTILITZA s'ha pogut col·laborar amb 22 entitats i projectes, 14 nacionals i 8 d'internacionals, cedint 183 equips, així com d'altres materials com memòries RAM, cables i targetes gràfiques i de xarxa.

A continuació –per ordre alfabètic– trobeu tots els equips lliurats incloent-ne els equips distribuïts a les entitats assistents a les Jornades REUTILITZA:

- **ADEHGUA.** 25 equips complets per a diferents escoles. Es tracta del projecte de la Convocatòria CCD UPC – *Cooperació per la introducció de les TIC per a infants, adolescents i líders de diverses comunitats desarrrelades de Guatemala i El Salvador*. Els equips es destinen a enfortir el Centro de Recursos Interactivo que dóna suport a les activitats de desenvolupament de trenta comunitats del Departament de Suchitepéquez a Guatemala.
- **África Sí.** 35 equips per reforçar l'educació a una sèrie d'escoles públiques de primària a Ghana a través del projecte NET WORK SCHOOL.
- **Associació Apropem-nos.** 1 equip complet i 1 fotocopiadora multifunció per donar suport a les accions del Pla de Desenvolupament Comunitari de la Xarxa APROPEM-NOS a Can Felipa.
- **Associació Observatori Internacional de Pau.** 2 equips complets que donen suport a l'entitat en la gestió general i donen impuls a la difusió de l'associació a través de nous materials i web.
- **ATAE** (Acció Teatral – Cooperació Artística). 3 equips complets per donar suport a l'Educació Artística i a les Iniciatives Educatives en països del Sud i en entorns socials desfavorits al Nord.
- **CATSYA.** 15 equips que seran destinats a reforçar l'educació a escoles públiques de primària i secundària a Bobo Dioulasso i la gestió de la salut en dos dispensaris propers a Yequéresso i Kotédoug – Burkina Faso.
- **Ecole Supérieur d'Informatique, de l'Université Polytechnique de Bobo-Dioulasso a Burkina Faso** – 6 equips i 2 GB de memòria en el marc d'un projecte de la Convocatòria CCD-UPC *Suport acadèmic a l'ESI-Bobo Dioulasso*.
- **Fundació Família Trinitària.** 4 equips. Es tracta d'un projecte de la Convocatòria CCD-UPC *Introducció a les TIC a Chuquisaca-Bolívia*. Els equips contribuiran a la formació de joves camperols i serviran per impulsar un Centre de Computació Local.
- **FUNDAVANZA.** 20 equips. Es tracta d'un projecte de la convocatòria CCD-UPC *Cooperació per la introducció de*

les TIC per a infants, adolescents i líders de diverses comunitats desarrelades de Guatemala i El Salvador. Els Equips es destinen a enfortir el Centro Tecnológico de Aprendizaje Comunitario al Cantón de San Jose Las Flores al Municipi de Tonacatepeque de El Salvador.

- **Fundació La Vinya** (Casal Al Vent!). 8 equips complets i una impressora destinats a la Fundació, amb activitats al Barri de Bellvitge, en concret, per al Programa de Reforç Educatiu, que treballa amb infants derivats dels Serveis Municipals de Barcelona i Càritas Diocesana.
- **Institut de Drets Humans de Catalunya.** 1 equip complet, 1 *switch* i una pantalla que donen suport a l'IDH en la millora d'activitats de gestió.
- **IES Josep Pla.** 35 equips i un fax. L'IES es va incendiar durant el curs. Els equips cedits es van destinar a generar una mínima infraestructura TIC i contribuir a normalitzar els processos formatius al centre.
- **RAI** (Recursos d'Animació Intercultural). 4 equips complets per donar suport a l'impuls d'iniciatives de joves relacionades amb la cultura de la pau i la sostenibilitat.
- **SETEM.** 18 equips complets i un portàtil per a la renovació de les seves oficines.
- **UPC Departament d'Enginyeria Mecànica.** 4 torres, 4 ratolins i 1 pantalla. Tallers de l'assignatura Teoria de Màquines al Grau en Enginyeria en Tecnologies Industrials .

Les Jornades REUTILITZA al Campus Nord

Les Jornades REUTILITZA es van realitzar per primera vegada al 2004, quan es van rebre més de 200 equips amb destinatari assignat que calia reparar. El volum de treball que suposava processar-los i la constatació de l'enorme nombre d'equips que es llençaven van conduir al naixement de les Jornades i la recerca de voluntaris. El suport del PAS i dels estudiants que van participar a les primeres

Jornades van convertir l'esdeveniment en una experiència esperançadora. La tasca de sensibilització duta a terme a través de l'assignatura Aspectes Socials i Ambientals de la Informàtica (ASAI), que s'impartia a la FIB, va resultar de gran ajuda. Des de llavors, s'organitzen semestralment aquestes jornades, al llarg de les quals els voluntaris reparen els equips per ser posteriorment donats als destinataris.

Per tal de tirar endavant les Jornades cal comptar amb voluntaris cada semestre, i per assegurar que poden fer un bon treball cal que aquests tinguin coneixements tècnics de microinformàtica i de sistemes operatius. Per això es van vincular les jornades a les assignatures Arquitectura d'un PC (APC), Interfícies de Computadors (CI), totes dues orientades a la revisió del maquinari, i Introducció al Linux i al Programari de Lliure Distribució (ILSLD), orientada a la instal·lació del programari lliure.

Durant el curs 2010-2011 van tenir lloc les XIV i les XV Jornades Reutilitza. Al novembre del 2010 s'inicien les activitats de les **XIV jornades** que seguiran l'agenda durant 5 dies. Hi van participar uns 150 voluntaris entre professorat, alumnat i persones d'altres entitats. Els primers dies, algunes classes de les **assignatures de CI i d'APC** es van dedicar a la revisió i testeig de l'equipament informàtic procedent de les renovacions d'equips de la UPC. Després de preparar l'equipament, els estudiants i professors de **l'assignatura ILSLD** van procedir a la instal·lació del Sistema Operatiu a tots els equips. La següent edició –**XV Jornades Reutilitza**– es va celebrar entre el 2 i el 13 de maig, la dinàmica va ser similar a la d'altres cursos tot i que aquest cop es va aconseguir la participació de tots els grups de l'assignatura de CI. Aquest ha estat un gran avanç respecte a edicions anteriors i als resultats de la sensibilització, ja que es tracta d'una assignatura obligatòria per tots els estudiants del nou grau, de forma que es garanteix la participació de tots els nous estudiants de la FIB amb el consegüent valor afegit de sensibilització i compromís social que se'n deriva.

5. Programa de voluntaris universitaris de Nacions Unides davant dels Objectius del Mil·lenni

Al maig de 2001 la Universitat Autònoma de Madrid (UAM) va signar un conveni amb el Programa de Voluntaris de Nacions Unides (VNU) a través del qual es facilitava la incorporació d'estudiants universitaris a projectes que, per mitjà del Servei d'Informació i Tecnologia de les Nacions Unides (UNITeS), s'orientessin a reduir la bretxa digital existent entre països del nord i del sud. L'any 2003 la UPC va formalitzar, a través del CCD, l'adhesió a aquest acord i va entrar a formar part de la xarxa d'universitats que hi participen. Després de quatre anys de funcionament, i un cop avaluada l'experiència durant aquest temps, es va iniciar a partir del 2006 un nou enfocament del programa, centrat en els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM), i el programa UNITeS va passar a denominar-se **Xarxa de Voluntaris Universitaris de Nacions Unides davant dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni**. A partir d'aquesta revisió, el programa s'amplià a altres àrees de participació i per primer cop es comptà amb el suport econòmic de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional al Desenvolupament (AECID) i de diversos governs autonòmics.

El conveni permet la participació de totes les universitats espanyoles interessades, per aquesta raó es va crear una xarxa estatal que és coordinada des de la Universidad Autònoma de Madrid (UAM), la **Red Española Universidades ante los Objetivos de Desarrollo del Milenio**. Al llarg dels anys, la Red s'ha anat consolidant i enfor-

tint amb un progressiu augment d'universitats participants, des de sis universitats el primer any fins a un total de 29 universitats en l'any 2010: Alcalà, Autònoma de Barcelona, Autònoma de Madrid, Burgos, Cádiz, Cantabria, Carlos III, Complutense de Madrid, Córdoba, Granada, Illes Balears, Jaume I, Las Palmas de Gran Canaria, Leon, Lleida, Murcia, Pablo de Olavide, País Vasco, Politècnica de Catalunya, Politècnica de Madrid, Politècnica de Valencia, Pompeu Fabra, Pública de Navarra, Rey Juan Carlos, Salamanca, Santiago de Compostela, Sevilla, Valencia i Valladolid.

El programa de voluntariat s'adreça bàsicament als estudiants dels darrers cursos, que desenvoluparan programes de treball de sis mesos integrant-se en projectes en països del sud que són impulsats per entitats locals que col·laboren amb Nacions Unides o que estan integrades en la seva estructura. Les activitats que fan els voluntaris i voluntàries responen directament a les demandes formulades des dels països de destinació, donant prioritat a les que tenen relació directa amb la consecució dels ODM: salut, educació, medi ambient i amb les tecnologies d'informació i comunicació. Els voluntaris i voluntàries treballen bàsicament per contribuir a augmentar o millorar les capacitats de les persones i les entitats i a desenvolupar eines que reforcin el funcionament i les possibilitats d'actuació de les institucions locals. Durant la seva estada, s'integren en la dinàmica pròpia de les entitats receptores i també compten amb el suport de l'estructura local, i de Nacions Unides i de l'oficina central del programa, que té la seu a Bonn.

El CCD coordina la participació de la UPC en el programa, assumint les tasques de difusió de les convocatòries (amb la col·laboració en la difusió de UNIVERSES de la UPC que difon el programa a través de la seva web), de la selecció prèvia dels candidats que presenten sol·licituds i donant el suport logístic i econòmic complementari que s'exigeix a les universitats participants. D'altra banda, la selecció definitiva dels candidats es duu a terme conjuntament entre l'oficina central del programa i les mateixes entitats del sud que han ofert les places.

En la convocatòria del 2010, VNU va facilitar 46 places per a estudiants de les universitats espanyoles, per col·laborar en els següents països: Brasil (2), Bolívia (5), Colòmbia (2), Egipte (1), Equador (5), Guatemala (7), Hondures (5), Jordània (3), Marroc (2), Nicaragua (2), Perú (3), República Dominicana (6) i Uruguai (3). L'Agència Espanyola de Cooperació Internacional al Desenvolupament (AECID) va finançar un total de 30 borses de viatges, que cobrien les despeses bàsiques de desplaçament, bitllets, dietes i allotjament, visats, vacunes i assegurança. A les places finançades per l'AECID hi poden optar tots els estudiants de la Red, mentre que a les 16 places restants, que són finançades per altres entitats/universitats, només hi poden optar estudiants de les universitats que les financen.

Els estudiants seleccionats han de rebre una formació prèvia obligatòria abans de marxar, que aquest any va tenir lloc només a Madrid, del 27 de setembre al 5 d'octubre, i que consisteix en un seminari preparatori organitzat per la UAM i en unes jornades, a càrrec del personal de VNU de Bonn, en les que s'aprofundeix en les qüestions relatives al sistema de Nacions Unides i els protocols de seguretat establerts per a les activitats als països d'acollida. Les despeses corresponents a la formació (desplaçaments i estades) són finançades per les universitats, que en el cas dels participants de la UPC assumeix el Centre de Cooperació per al Desenvolupament (CCD). En aquesta darrera edició del programa es van presentar dotze estudiants a la UPC: FIB (2), ESAB (2), EPSEB (1), ETSAB (1), ETSECCPB (2), ETSEIAT (1), ETSEIB (2) i un estudiant de Doctorat, que van optar a divuit de les places ofertes. El CCD va seleccionar quatre estudiants: Jordi Ribera Altimir, estudiant de la FIB; Regina Carbó Alemany, estudiant de Màster d'Agricultura per al Desenvolupament de l'ESAB; Larisa Shamirian Pulido estudiant de l'ETSEIAT; Helena Gibert Cruz, estudiant de l'ETSEIB. Finalment el seleccionat per VNU va estar en Jordi Ribera Altimir (FIB), per la plaça PER_UNDP_Facilitador Informàtic a Tumbes (Perú), que va marxar el 12 d'octubre del 2010 al 13 d'abril de 2011.

En finalitzar l'estada, cada voluntari ha de presentar una memòria de la seva experiència, documentació que és utilitzada per VNU i la UAM com a base per a l'avaluació del programa.

De la memòria presentada per Jordi Ribera Altimir en finalitzar la seva estada, destaquem:

Activitats realitzades

Recolzar el nou disseny de la pàgina web del Govern Regional de Tumbes (GRT), Perú. Revisió de l'Expedient Tècnic i del PRODOC per portar el Perfil de Inversió Pública d'Implementació d'un sistema TIC per el GRT. Recolzar la implementació d'un Sistema de Seguiment per Projectes d'Inversió Pública. Coordinar la integració en el GRT d'un Sistema de Gestió Documentària (SIGGEDO), desenvolupat per un altre Govern Regional.

També vaig fer de professor en un taller de teatre per a nens d'un projecte "Colobri", que és un projecte de la Policia Nacional del Perú que pretén que els nens de 9 a 17 anys que treballen acabin l'educació

bàsica. Aquests tallers són plantejats amb flexibilitat d'horaris perquè els nens puguin combinar-ho amb la feina, i els vaig conèixer a través d'un dels consultors del PNUD. Em vaig oferir per dinamitzar els tallers de teatre, i la iniciativa va ser molt ben rebuda, els nens estaven contents i aportaven el millor de cada un. Va ser una experiència meravellosa. També vaig col·laborar en uns tallers per la integració de l'adult gran i el fet migratori en els joves en el canton Nabón de l'Equador, a través d'una UNV que estava participant en el mateix programa que jo però a l'Equador.

Jordi i participants taller

Valoració

Ha estat un vivència increïble, sobretot pel fet de poder aprendre d'unes visions tant diferents tant en l'àmbit professional com en el personal. A la vegada, em vaig sentir molt útil, ja que he pogut aportar el meu coneixement en el camp de les TIC però al servei del ciutadà, en qüestions fonamentals com la lluita contra la corrupció, la seguretat ciutadana i l'enfortiment d'un Govern Regional.

Reunió de treball

El fet de recolzar a un Govern Regional m'ha donat l'oportunitat de veure de prop com funciona la Gestió Pública i què hi ha darrera dels Projectes d'Inversió Pública. He valorat especialment l'entorn de treball, i també treballar, no per l'enriquiment econòmic d'una empresa, sinó per la millora de la qualitat de vida i lluitar pels drets fonamentals de la població.

6. Pressupost per l'any 2010

INGRESSOS 2010

Retorn préstec acord de la gerenta 2006	7.321,00
Campanya 0,7% – nòmines-matricules	73.207,21
0,7% overhead de convenis CTT	247.600,00
0,7% Convenis CEE	103.656,58
Drets d'autor Edicions UPC	57,59
Devolució IV Congrés Cooperació UAB	6.000,00
AECI-VNU-ODM-2009-2010	5.723,10
Evaluación UPM2010	1.200,00
Docència Seminari Agricultura Món-3	360,00
UNESCO. Water Program	12.856,00
Subvenció Col·legi d'ECCPB. Projecte Etiòpia-2009.	23.000,00
Agreemet UNICEF-KENYA ssa/2010/00022-1	20.786,66
UNICEF-KENYA ssa/kenya/2010/00003470-1	22.729,97
Retorn al CCD romanent subvenció Col·legi Camins 2007.	8.372,72

Total ingressos

Ingressos

7.321,00
73.207,21
247.600,00
103.656,58
57,59
6.000,00
5.723,10
1.200,00
360,00
12.856,00
23.000,00
20.786,66
22.729,97
8.372,72

532.870,83

DESPESES 2010

Personal	60.117,25
Beca col·laboració CCD	1.549,33
Beca Reutilitza	1.781,00
Beca ADI	2.000,00
Quotes FETS, PEACE	1.192,00
Despesa corrent	2.827,61
Varis reunions	2.102,12
Edició Memoria CCD 2008-2009	4.685,59
XVIII Convocatòria Ajuts CCD 2010	468.989,00
Difusió Campanya 0,7% sí: Calendari curs UPC	743,00
Programa VNU-ODM-AECID. Voluntari i Formació	4.482,03
Calendari CCD 2010-2011	1.724,00
VII Concurs fotogràfic CCD.	1.800,00
CCD-Cartells XVIII Convocatòria.	176,89
Pòsters 2009	1.282,96
Sessió presentació projectes	288,90
Formació participants projectes CCD-2010	926,00
Equipament informàtic	784,43
Suport avaluació UJI UV	5.121,20
UNESCO. Water Program	4.857,95
Subvenció Col·legi d'ECCPB. Projecte Etiòpia-2009	23.000,00
Agreement UNICEF-KENYA 2/02/2010	19.686,98
Consultor Nairobi-UNICEF-KENYA SSA/ KENYA/2010/00003470-1	16.576,92
Retribució col·laboradors. UNICEF-KENYA/	9.317,90
Liquidació CUD-ACCD-U2008	14.309,36
COUNIT-ETSECCPB-EPSEM-Matricules Màster	74.508,76

Total despeses 2010

724.831,18

7. Actors de cooperació a la UPC

AMIT

L'Associació d'estudiants d'enginyeria tècnica de Mines, Industrials i Telecom de Manresa pel Desenvolupament es va registrar com a ONG l'any 2001 i l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa és la seva seu. En formen part estudiants, professors, i gent relacionada amb el món de l'enginyeria. Té com a objectiu proporcionar assessorament tècnic als països en desenvolupament per a la millora de les condicions de vida, i realitzar un treball de sensibilització social a l'Escola a partir de projectes realitzats.

Activitats de Formació

- En el quadrimestre de tardor, a l'EPSEM s'imparteix l'assignatura de lliure elecció "Cooperació en països en desenvolupament". En una part d'aquest curs es presenta la situació del projecte del Triangle miner de Nicaragua i s'estudien les seves línies de treball.
- Assistència per part dels participants en els projectes a les Jornades d'Introducció a la Cooperació organitzades pel Centre de Cooperació pel Desenvolupament.

Activitats de Sensibilització

- Emissió d'un vídeo fotogràfic que recull els projectes de Nicaragua i Bolívia al canal de l'EPSEM i a la pàgina web de la universitat.
- Participació al "Seminario Internacional de Escuelas de Minas y Asociaciones de Ingenieros de Minas de Iberoamérica". Presentació de l'article: "AMIT, grupo de cooperación de la UPC". Celebrat del 8 al 10 de novembre de 2010 a Guayaquil, Equador.
- Durant el quadrimestre de tardor del curs 2010-2011, diverses xerrades a l'assignatura de lliure elecció "Cooperació en països en desenvolupament", exposició dels projectes portats a terme al Triangle miner de Nicaragua.
- Al 2 de desembre de 2010, conferència conjunta dels grups de cooperació AMIT i MPD, i l'exposició dels projectes realitzats durant els mesos d'estiu de 2010. L'AMIT va exposar els projectes realitzats a Bolívia i Nicaragua.
- Exposició amb pòsters explicatius dels projectes de Nicaragua i Bolívia a l'entrada de l'EPSEM, del desembre de 2010 a maig 2011.

Activitats de cooperació internacional

Preparació i planificació dels projectes de cooperació que es portaran a terme durant els mesos d'estiu de 2011:

- Bolívia: Projecte per a la certificació i el desenvolupament tècnic i social de cooperatives mineres artesanals de la Paz, Bolívia.
- Nicaragua: Darrera fase de cooperació al "Triangulo Minero": Avaluació general, capacitació i elaboració d'un vídeo.

Col·laboracions

Actualment l'AMIT treballa a partir de dos convenis de la UPC amb la Fundació Pau i Solidaritat i Cumbre del Sajama.

Com s'hi pot contactar

ONG AMIT
Edifici de l'EPSEM
Av. Bases de Manresa, 61-73
08242 Manresa
Telèfon: 93 877 72 00
A/e: ong.amit@gmail.com

Agricultura per al Desenvolupament ApD

El programa “**Agricultura per al desenvolupament**” és un programa per a la promoció i la millora progressiva de la qualitat de la cooperació internacional en l'àmbit de l'agricultura, basat en tres activitats principals, que es corresponen amb l'activitat acadèmica regular de la universitat: docència, recerca i transferència de tecnologia. L'objectiu principal del programa és implicar professors i alumnes de l'ESAB en activitats de cooperació.

Activitats de formació

Màster universitari Agricultura per al Desenvolupament: El Màster en Agricultura pel desenvolupament ha arribat durant el 2010-11 al seu quart any de docència. Aquest any, hi ha hagut un augment del nombre d'alumnes que han participat en el Màster. Cal destacar també el nombre important de professors implicats activament en les estades de pràctiques dels alumnes i en la direcció dels seus Projectes Finals de Màster (PFM), la major part dels quals són projectes de cooperació realitzats en països en desenvolupament.

Màster en Desenvolupament Rural i Cooperació: L'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (ESAB), la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona (UB) i la Fundació Món-3, en col·laboració amb la Universitat Gastón Berger (UGB) de Saint Louis, al Senegal, han organitzat per segon any el Màster en Desenvolupament rural i cooperació. Els blocs docents del Màster són impartits per professorat de la UPC, la UB i la UGB. Onze professors de l'ESAB s'han desplaçat per impartir part de les classes del màster, amb l'objectiu d'enfortir les capacitats docents del professorat de la UGB.

Treballs Final de Carrera/Màster: Durant el curs 2010-2011 s'ha defensat un Treball final de Màster sobre cooperació al Desenvolupament.

Curs: introducció a la cooperació internacional: Enguany s'ha realitzat una nova edició del curs “Introducció a la cooperació internacional” que s'ofereix anualment als alumnes de la UPC, i que està reconegut amb 1 crèdit de lliure elecció pels alumnes de l'escola. Aquesta edició va comptar amb sis participants.

Altres activitats: Durant el curs s'han realitzat les següents conferències:

- Gestió sostenible de la terra a les zones àrides i semiràrides del Senegal, octubre 2010.

- “Agriculture in Egypt with special emphasis on Entomopathogenic nematodes”, novembre 2010.
- “Políticas alimentarias en América Latina, el caso de Ecuador”, març 2011.

Activitats de sensibilització

Cicle de jornades: “Diferents enfocaments de l'Agricultura per al Desenvolupament”. 13 i 27 d'abril. Per al desenvolupament de les jornades es va comptar amb la presència de quatre ONG's.

- Veterinaris Sense Fronteres. Projectió de tres curtmetratges amb un vídeo-fòrum dinamitzats per la Nuria Bernat.
- Centro de Estudios Rurales y de Agricultura Internacional (CERA). En Jose Luis Porcuna va fer una xerrada sobre l'Agroecologia com estratègia per a l'agricultura per al desenvolupament.
- Educació Sense Fronteres. La Blanca Algué va oferir una xerrada sobre les aportacions al desenvolupament agrari i rural des d'un treball focalitzat en l'educació.
- Acció Contra la Fam. Vídeo-fòrum amb la Projectió del documental 854, dinamitzat pel Jon Sicília i el François Parnoud.

Altres activitats: Durant el curs s'ha realitzat una exposició i tres xerrades, amb l'objectiu de sensibilitzar a la comunitat universitària.

Congressos i publicacions

Parasite to Prevention: Advances in the understanding of malaria. Ferrer J, Prats C, Gargallo-Viola D, López D and Valls J. “Programme and Abstract book. Malària Journal 9 (suppl.2) P2” Edimburg (Regne Unit). Octubre 2010.

Current Opinion on Host Pathogen interactions. Ferrer J, Prats C, Gargallo-Viola D, López D and Valls J. “Current Opinion on Host-Pathogen interactions Abstract Book” Amsterdam (Holanda). Setembre 2010.

Josa R, Serra M, Verdú A, Merdebal K, Regagba Z, Tedjeddine N, Ouldadi O, Boukhari Y, Khader M. *Plantes de la steppe pré-saharienne (zone El Bayadh-Brezina, Algérie). Herbari électronique 137 taxons.* Desembre 2010.

Garfi M, Gelman P, Comas J, Carrasco W, Ferrer I. *Agricultural reuse of the digestate from low-cost tubular digesters in rural Andean communities.* Waste Management. 2011.

Mateos L, Lozano D, Ahmed B, Ould Baghil A, Oumar A Diallo O, Gómez-Macpherson H, Comas J, Connor D. *Agricultural Water Ma-*

nagement, Irrigation performance before and after rehabilitation of a representative, small irrigation scheme besides the Senegal River, Mauritania. Agricultural Water Management. 2010.

Projectes de cooperació internacional. Transferència de tecnologia i recerca

El nombre de persones de l'ESAB implicades en projectes de cooperació, tant de transferència de tecnologia, de recerca o de suport a la docència en països del Sud ha assolit en el curs 2010/11 la participació de 44 persones. La participació del professorat, especialment la participació que implica desplaçament s'ha incrementat molt aquests darrers anys, sobretot gràcies a la implicació que molts d'ells han tingut amb el màster de desenvolupament rural i cooperació al Senegal.

Els 44 membres de la comunitat universitària de l'ESAB (18 alumnes, 25 professors i 1 PAS) han participat en 15 projectes de transferència de tecnologia o bé de recerca aplicada al desenvolupament que es poden consultar a l'apartat 3.5.1 d'aquesta memòria. Els projectes s'han desenvolupat a Senegal, Níger, Mali, República Democràtica del Congo, Moçambic, Zimbabwe, Algèria, Namíbia, Nepal, Brasil, Perú, Equador, Costa Rica, Nicaragua, Cuba i Mèxic.

Com s'hi pot contactar

Agricultura per al Desenvolupament
Escola Superior d'Agricultura de Barcelona
Esteve Terrades, 8 – Edifici D4.
Campus del Baix Llobregat – UPC.
Parc Mediterrani de la Tecnologia
08860 Castelldefels
Telèfon: 93 552 12 20
A/e: ramon.josa@upc.edu
<http://apd.esab.upc.edu/>

Arquitectes Tècnics Sense Fronteres

Arquitectes Tècnics Sense Fronteres és una associació que treballa en el món de la cooperació pel desenvolupament de les zones més desfavorides. Va ser fundada l'any 2004 per un grup d'estudiants d'Arquitectura Tècnica a l'Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona (EPSEB) i tècnics del sector de la construcció. Actualment, gràcies a l'esforç de tots els socis i col·laboradors, els objectius i projectes de l'associació estan en creixement. En l'actualitat, l'associació compta amb més de

25 membres treballant diàriament pels objectius d'aquesta, en ocasions puntuals comptem amb un centenar de persones disposades a recolzar-nos i ajudar-nos, de la mateixa manera no hem d'oblidar la disponibilitat d'assessorament tècnic amb què comptem per part de personal acadèmic de l'Escola i el Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació (CAATEEB).

El funcionament d'ATSF es basa en una estructura horitzontal i transparent on tothom amb voluntat i ganes d'ajudar pot participar.

A ATSF intentem millorar la qualitat de vida de les poblacions més desfavorides col·laborant amb ells en tot el que té a veure amb l'execució, manteniment i reparació dels edificis o infraestructures per tal que puguin dur a terme totes les activitats necessàries per a la comunitat a nivell educatiu i sanitari, cultural, personal, social, higiènic i econòmic, sense cap mena de discriminació, escoltant i interpretant les seves necessitats constructives. Duem a terme aquestes col·laboracions pensant en una cooperació de qualitat, apostant per la cooperació en la part més humana, per mantenir la construcció tradicional i aplicant-hi criteris de sostenibilitat ambiental.

ATSF respon a les següents necessitats:

- Projectes educatius i culturals (escoles, universitats, etc.).
- Projectes sanitaris (hospitals, dispensaris, centres sanitaris, etc.).
- Urbanisme (canalització d'aigua potable, millora dels carrers, clavegueram, implantació d'energies renovables, etc.).
- Projectes de rehabilitació i restauració.

El finançament prové tant de subvencions d'organismes públics, EPSEB, CCD (Centre per la Cooperació i Desenvolupament de la UPC), CAATEEB, com donacions privades. També es busquen fons de finançament en el país receptor.

D'altra banda, ATSF organitza activitats amb el doble objectiu d'aconseguir fons per dur a terme els projectes, i sensibilitzar els estudiants, professorat i tota persona interessada en el món de la cooperació a través de les nostres experiències i treballs.

Activitats de formació

Juliol 2010: **Taller pedra seca a Vilajuïga**, en col·laboració amb l'associació Via Pirena. Reconstrucció d'un refugi i d'un marge.

Gener 2011: **Taller adobe (1) Masdeverge**. Taller de BTC (Blocs de Terra Compactada) per fer un estudi previ a l'elaboració d'un arc de volta catalana que es realitzarà en un altre taller.

Juny/Juliol 2011: **Taller adobe (2) Masdeverge.** Taller de Pedra Seca i BTC per l'elaboració d'un arc de volta catalana recolzat sobre murs de pedra seca.

Activitats de sensibilització

Octubre 2010: **Exposició CATEEB.**

Novembre 2010: **Tríptics del projecte d'ATSF.**

Novembre 2010: **Conferències LOW-TECH.** Col·laboració conjuntament amb el Departament de Materials de l'EPSEB.

Abril 2011: **SETMANA CULTURAL EPSEB**

- Documental "Comprar – Llençar – Comprar"
- Cicle Kubrick
- Documental "Garbage Warrior"
- Taller de Cuina: "Wok"
- Taula Rodona: "La cooperació en temps de Crisi"
- Conferències de Projectes d'ATSF.
- Dinar Popular: Paella.
- Festa de Cloenda.

Activitats de cooperació internacional per països

De gener a març 2011: *AIGUA POTABLE PER LA COMUNITAT MO KEN A L'ILLA DE KHO LAO NOK, TAILÀNDIA.* Fase 2. Estudi dels materials de l'illa com per l'execució del depòsit i assaig del dipòsit a petita escala.

S'han desenvolupat els següents projectes de final de carrera PFC

Autora: Marta Miranda Santos

"Estudio del sistema de abastecimiento de agua potable para la comunidad Mo Gen"

Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona (Enginyeria d'edificació).

Convocatòria juny 2010.

Directores: Montserrat Bosch González i Antonia Navarro Ezquerria.

Com s'hi pot contactar

Arquitectes Tècnics Sense Fronteres (ATSF)

c/ Doctor Marañón, 44-50

08028 Barcelona

Telèfon: 93 401 10 51

A/e: atsf.bcn@gmail.com

http://www.atsf.es

AUCCOOP

L'Associació de Universitaris per la Cooperació (AUCCOOP) neix a l'any 2007 per iniciativa dels estudiants de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicacions de Barcelona (ETSETB) amb l'objectiu principal de la cooperació en l'àmbit tecnològic. L'any 2008 es van incorporar a l'associació alumnes de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Camins Canals i Ports de Barcelona (ETSECCPB) amb la finalitat de realitzar projectes relacionats amb l'àmbit de l'enginyeria civil.

Quatre anys després, AUCCOOP ja compta amb més de 30 alumnes de l'ETSETB i amb 15 de l'ETSECCPB, els quals han participat en projectes de cooperació internacional a l'Argentina, Xile, Veneçuela, Uruguai, Perú, Equador, Mèxic, Marroc i Etiòpia.

Son diverses les institucions internacionals, tant privades com públiques, que acrediten els resultats satisfactoris dels projectes desenvolupats fins ara. Entre elles destaquem per la col·laboració les següents: EHAS (Enlace Hispano Americano de la Salud), la PUCP (Pontificia Universidad Católica del Perú), la UCAB (Universidad Católica Andrés Bello de Veneçuela), la UTEM (Universidad Tecnológica Metropolitana de Xile), el INTA (Instituto Nacional de Técnicas Agropecuarias), URU (Universidad de la República de Uruguai) i UM5A (Universidad Mohammed 5 Adgal).

AUCCOOP es va concebre com una associació plana, es a dir, a on tots els membres participants tinguessin el mateix pes a l'hora de prendre decisions i de formar part de les iniciatives i activitats nascudes des de l'associació. Al mateix temps, per assegurar el correcte desenvolupament i creixement es va considerar necessari formar una junta que es responsabilitzés de temes relacionats amb la gestió, així com de convocar reunions periòdicament per analitzar l'estat de les activitats i projectes per posteriorment trobar-se amb la resta de cooperants. Per ser més eficients AUCCOOP es divideix en diferents grups de treball, en que els estudiants que formen part de l'associació desenvolupen activitats que es fan al llarg del curs, així com la preparació dels projectes a realitzar durant l'estiu. D'aquesta manera es facilita la comunicació entre els membres d'un mateix grup i és més fàcil que cada un es centri i responsabilitzi d'unes determinades tasques que permetin la continuïtat de l'Associació.

L'objectiu és fomentar els projectes en l'àmbit universitari, amb una contrapart contrastada, i així aplicar els coneixements adquirits al llarg dels anys de la carrera. És bàsic poder garantir una continuïtat als projectes amb la finalitat d'aconseguir una utilitat real mitjançant la formalització i regularització dels mateixos. Per tot això, mantenim

una comunicació contínua amb les diferents universitats i entitats de les zones a on es fan els projectes.

Per a AUCCOOP, tant important com la realització dels projectes és la presa de consciència per part de la comunitat universitària del significat i importància de la cooperació. Amb aquesta finalitat vàrem realitzar durant el curs diverses exposicions, xerrades i presentacions. A continuació les descrivim:

Novembre 2010. Reunió informativa i disseny del material de difusió, per explicar els projectes desenvolupats i parlar dels futurs projectes amb l'objectiu de captar nous alumnes interessats.

Març 2011. Durant la setmana cultural de l'ETSETB i ETSECCPB es va fer l'exposició dels projectes desenvolupats, per apropar-los als alumnes de les escoles i crear un espai per poder explicar directament els conceptes de la cooperació.

Abril 2011. Presentació dels projectes, a la Sala multimèdia de l'edifici B3 del Campus Nord, en aquesta ocasió es van exposar els pòsters dels projectes realitzats a: Argentina, Etiòpia, Perú, Equador, Mèxic i Colòmbia, donant l'oportunitat als assistents de parlar personalment amb les persones que van estar al terreny.

Participació en Futur Civil 2011, amb la presència d'un estand i exposició de fotografies i pòsters.

Juny 2011. Formació

La formació que imparteix l'associació es basa principalment en el taller que es desenvolupa per els nous cooperants. Es va fer un de "camins" i un de "telecos". Aquests tallers els realitzen cooperants ja experimentats, i per això s'adquireix material dedicat exclusivament al taller. L'objectiu es optimitzar el temps d'estància en el lloc a on es realitzarà el projecte i així disminuir el cost.

Juliol i agost 2011. Projectes

Es realitzaran projectes de cooperació en països en vies de desenvolupament, principalment a Amèrica del Sud, però també a l'Àfrica. Com cada any AUCCOOP té com objectiu créixer en aquest àmbit i així poder seguir desenvolupant projectes en els propers anys.

PFC presentats en el curs 2010-2011

"Desenvolupament de Recursos Educatius a través de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació i Identificació de Punts de Col·laboració amb la Wollo University a Dessie, Etiòpia".

Lloc de realització: Etiòpia, a l'Addis Abeba University i també a la Wollo University, a Dessie (regió Amhara).

Autor: Jesús Berdún, estudiant de l'ETSETB.

Directora: Eva Vidal, PDI de l'ETSETB.

Nota: 10 Matricula d'honor.

Context del Projecte: La situació de les infraestructures de comunicacions a Etiòpia és un problema generalitzat, i això dificulta l'ús de les tecnologies de la informació com un mitjà per al desenvolupament dels recursos educatius. En l'àmbit universitari, tret d'unes poques universitats situades a les grans ciutats que gaudeixen d'algun recurs, la majoria de centres pateixen d'un dèficit important en comunicacions i recursos de la informació.

"Redisseny Telemàtic i Millorament d'enllaços de radiocomunicació digital per Projectes de Conectivitat rural"

Autors: Jhuly Reynaga Ricalde i Arnau Sardà Forcadell

Nota: 10 Matricula d'honor

Contrapart: Universidad Tecnológica Metropolitana

Lloc de realització: Comunes de Cochamó i Alto Bio-Bío

Context del Projecte: Aquest projecte es va desenvolupar en el marc de la cooperació establert entre la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC-AUCCOOP) i la Universidad Tecnológica Metropolitana (UTEM) de Santiago de Chile, iniciat al 2006 amb el projecte NET Cochamó. En aquesta ocasió es van portar a terme accions a les comunes de Cochamó i Alto Bio-Bío, a més de les realitzades a la capital.

Com s'hi pot contactar

AUCCOOP
c/ Jordi Girona, 1-3, Edifici Omega. Despatx 203
Campus Nord
A/e: aucoop@casal.upc.edu
http://www.aucoop.upc.edu

Càtedra UNESCO Salut Visual i Desenvolupament

La Càtedra UNESCO de Salut Visual i Desenvolupament

Càtedra UNESCO
Visió i Desenvolupament

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

La Càtedra UNESCO de Salut Visual i Desenvolupament va començar a treballar el 5 de març de 2002, dia en què la UPC i la UNESCO van signar a París l'acord de constitució.

Una Càtedra UNESCO és una unitat d'ensenyament superior i d'investigació adaptada a les necessitats del desenvolupament sostenible.

En concret, aquesta Càtedra treballa perquè els col·lectius més desfavorits tinguin accés a una atenció visual digna a través de la recerca, la docència i els projectes de cooperació per al desenvolupament i la sensibilització. Actua en tres camps, amb els objectius següents:

Formació: transferir coneixements per a l'educació professional en salut visual en països en vies de desenvolupament i conscienciar de la importància de la visió en els processos de desenvolupament.

Recerca: ampliar el coneixement sobre l'estat de l'atenció visual al món i els factors socials, polítics i econòmics que el determinen, fent especial èmfasi en l'accessibilitat de la població als serveis i la proposta d'accions que ajudin a millorar-los.

Cooperació: elaborar i implantar plans estratègics d'actuació regional per millorar l'accés als serveis de salut visual dels col·lectius més desfavorits.

Sensibilització: procés d'ensenyament-aprenentatge que pretén, a partir del coneixement, aconseguir la reflexió i l'anàlisi crítica de la realitat, desenvolupar valors i actituds favorables en les persones i grups que promoguin processos de transformació individual i col·lectiva per a un millor accés a la salut visual.

Destaquem les activitats següents desenvolupades al llarg de l'any:

Projectes de Formació

- Xarxa de professors i investigadors de la salut visual.
- Activitats de formació reglada a la UPC i vinculades al programa INTERCAMPUS.
- Assignatura Salut Visual i Desenvolupament impartida pels professors de la Xarxa Unescovisió a nivell internacional.
- Activitats de formació reglada en format virtual des del Centre Associat Nord-americà de la Càtedra a la Nova South-eastern University (Florida).
- Formació en Cooperació per al desenvolupament dels actors de la salut visual.

Projectes de Recerca

- OMS: The Global Burden of Disease.
- Estudi epidemiològic dels errors refractius en el Projecte VERAS (El Salvador).
- ASPB, UPF, Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya: Les directores de la Càtedra, i com a part del treball del Màster en Salut Pública realitzat, han iniciat dues línies de doctorat. Aquestes es plantegen com a resposta el fet

de que la salut visual ha estat escassament tractada des del punt de vista de la salut pública, cosa que ha implicat una absència de dades important pel que fa a les incidències i prevalències tant dels defectes refractaris com de les patologies oculars. Les dues línies de doctorat pretenen treballar en aquest àmbit tractant l'epidemiologia de la visió des d'una perspectiva social per esbrinar les possibles associacions entre salut visual, classe social i gènere.

- *Epidemiologia Social de les discapacitats visuals i la Ceguesa a Espanya.*
- *Estudi de la Salut Visual en una mostra de població laboralment activa.*

Programes de Cooperació

- Dinamització i enfortiment de la Xarxa d'actors locals de la salut visual.
- Projecte VERAS al Salvador i Nicaragua, que té com a objectiu millorar el rendiment dels escolars mitjançant la detecció, el diagnòstic i el tractament de la salut visual i que actualment es troba ja dins la seva quarta fase.
- Centre Òptic Comunitari de Santa Tecla a El Salvador.
- Convocatòria de Mini projectes a Sudamèrica.

Projectes de Sensibilització

- Exposició "Una il·lusió òptica és una veritat òptica", que planteja de manera interactiva un recorregut que relaciona la visió amb el desenvolupament humà i l'estat de la salut visual al món.
- Tallers escolars dirigits a la sensibilització i conscienciació pel que fa a hàbits en salut visual i a la reflexió sobre la situació mundial en aquest camp.
- Seminari sobre visió i entorn escolar per a pares, mares i mestres.
- La responsabilitat social corporativa (RSC) en les empreses de salut visual.
- Promoció a la UPC, i a tot el país, de la campanya de l'OMS i la IAPB, Visió2020, amb la celebració del Dia Mundial de la Visió (octubre 2010) i la coordinació de les activitats de sensibilització realitzades.

Assistència a Congressos

Febrer 2010. Health Professions Division Research Day. Janet Lasher presenta dues sessions sobre la Càtedra. Una, un resum del perfil de professionals de la salut visual a Sudamèrica, i l'altra, un panorama de la metodologia i resultats de la revisió sistematitzada de l'Estudi Carga Global de Malalties.

Maig 2010. European Academy Congrès 2010 celebrat a Copenhaguen UNESCOVISION. European University Network on Public Health and Development Cooperation for Visual Health.

Juny 2010. Reunió a Logroño per a la creació de la Societat Espanyola contra la Ceguesa.

Juny 2010. International Society of Geographical and Epidemiological Ophthalmology-Berlin. En el XXI Congrés de la Sociedad Internacional de la Oftalmología Epidemiológica Geográfica (ISGEO) juntament amb el Congrés Mundial d'Oftalmologia a Berlín.

Setembre 2010. World Congress on Refractive Error, Durban (Sudàfrica). World Congress on Refractive Error i World Conference on Optometric Education. Laura Guisasola va presentar la conferència: Unescovision, International network on public health and cooperation for development on visual health. Anna Rius va presentar l'Avaluació dels coneixements, actituds, creences i pràctiques sobre salut visual en mestres, pares, mares i escolars, realitzada en el departament de La Llibertat a El Salvador, Centreamèrica.

Octubre 2010. Trobada anual de Membres de IAPB a Ginebra.

Novembre 2010. 138^è American Public Health Association (APHA) Annual Meeting-Denver. Conferència sobre el rol que juga la classe social en les desigualtats de gènere en el camp de la salut visual en el sud d'Europa.

Durant el 2010, el Centre Associat Sudamericà ha realitzat algunes activitats de divulgació dels resultats de la Investigació SAVIM Sudamèrica a diferents congressos:

- V Congreso Internacional de Óptica y Optometria organitzat per l'Associació Peruana d'Òptica i Optometria.
- Presentació resultats SAVIM Perú.
- Presentació de Pòster en: el 2°.Congrés Internacional, 4°. Congrés Nacional de Promoció de la Salut, 25 anys de PROINAPSA-UIS i 1ra. trobada de la Unió Internacional de Promoció de la Salut i Educació per a la Salut – UIPES – ORLA.

Com s'hi pot contactar

Càtedra UNESCO de Salut Visual
C/ Violinista Vellsolà, 37
08222 Terrassa
Telèfon: 93.739.89.13
Fax: 93.739.83.01

Anna Rius (Responsable): arius@euot.upc.edu
Laura Guisasola (Responsable): guisasola@oo.upc.edu
Norma Martínez (Comunicació): norma.martinez@upc.edu
Notícies i actualitat: <http://saludvisuallydesarrollo.blogspot.com>
Web institucional i materials: <http://www.unescovision.org>

Càtedra UNESCO de Sostenibilitat

La Càtedra UNESCO de Sostenibilitat de la Universitat Politècnica de

Càtedra UNESCO de Sostenibilitat

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Catalunya es va crear el maig de 1996. L'objectiu principal de la Càtedra és convertir-se en un espai interdisciplinari, crític, reflexiu, obert i solidari dedicat a la formació, la recerca, la cooperació i la divulgació en els àmbits de la sostenibilitat, la tecnologia i l'humanisme.

Docència: Els continguts de l'oferta docent són pluridisciplinaris i transversals i estan relacionats amb els impactes socials, econòmics i ambientals de la tecnologia. L'objectiu bàsic és donar eines per desenvolupar i utilitzar una tecnologia que contribueixi a un desenvolupament sostenible i donar una formació integrada. L'oferta docent inclou col·laboracions en els estudis de 1r i 2n cicle, el Màster universitari en Sostenibilitat i el Màster en Energia per a un Desenvolupament Sostenible, seminaris de formació i els cursos d'especialització en Dinàmica de Sistemes i Creació de Models en Ecologia i Gestió de Recursos Naturals.

Recerca: la recerca que du a terme la CUS es realitza a través del Grup de Recerca de la UPC Sostenibilitat, Tecnologia i Humanisme.

Els projectes més emblemàtics de la CUS són els següents:

- **Red del Foro Latinoamericano de Ciencias Ambientales, FLACAM** (seu espanyola). Concebuda com un sistema de comunicació interactiu per a la formació de postgrau i la realització de projectes innovadors de desenvolupament sostenible. S'imparteix, des de l'any 1990, la Maestría en Desarrollo Sustentable.
- **Projecte Vincles.** Neix amb l'afany de compartir informació i rebre aportacions per al desenvolupament de nous coneixements i seguir amb la seva aplicació a nivell local, regional i internacional.
- **Projecte Llavor.** L'objectiu és crear un espai web referencial en la visió holística de les Temàtiques Globals i de la Governança Democràtica Mundial.
- **Reciclar Ciutat:** És un espai de reflexió sobre les ciutats, sobre els seus cicles metabòlics i les bones pràctiques del

- dia a dia, i sobre actuacions que millorin la funcionalitat de tots els processos.
- Organització del Seminari de Canvi Climàtic: Reciclar Ciutat; Ciutats i regions davant el Canvi Climàtic.
 - Organització del Seminari d'especialització Reciclar Ciutat: Adaptació local i regional al Canvi Climàtic.
- **Projecte Atombits.** L'objectiu és definir les perspectives futures, en termes de desenvolupament urbà i desenvolupament regional sostenible, mitjançant una renovada relació i diàleg entre orient i occident.
 - **Observatori de la Sostenibilitat d'Andorra (OBSA).** Elaboració de l'informe Impacte del Canvi Climàtic en el patró de Disponibilitat i Aprofitament dels Recursos Hídrics al Principat d'Andorra.
 - **Projectes relacionats amb tecnologies sostenibles per al tractament i la reutilització d'aigües:** Projecte Demostratiu de Reutilització d'Aigua Residual Tractada. Integració amb el Programa 1 Milió de Cisternes, a Brasil. UPC – Universidade Federal de Bahia, Prefeitura de Irecê, Ministério do Desenvolvimento Social e Combate à Fome; Parc Demostratiu de Gestió Sostenible de l'Aigua a Irecê a Bahia, Brasil. UPC – Universidade Federal de Bahia – Prefeitura de Irecê – SEDUR – EMBASA; Restauració integrada de conques fluvials urbanes mitjançant l'ús de tecnologies sostenibles (AECID); Gestió integral de l'aigua i sanejament sostenible a microconques de la Vall d'Aburrá (Medellín, Colòmbia); Gestió per a la restauració ambiental del Morro de Moravia.

Àrea de Cooperació: té com a objectiu principal establir intercanvis de coneixement i de formació arreu del món, especialment amb països de Llatinoamèrica, Àfrica i Europa.

- **Cooperació interuniversitària:** Máster en Energía para el Desarrollo Sostenible (4a edició). Máster creat en el marc de la Xarxa Interuniversitària sobre Energia i Sostenibilitat. El títol proposat busca l'especialització dels estudiants i professionals en l'àmbit de l'estalvi i l'eficiència energètica, les energies renovables i la gestió de l'energia, des de la perspectiva del nou paradigma de la sostenibilitat. Es realitza en format de docència semipresencial i està desenvolupat des d'una xarxa interuniversitària i internacional, formada per Nicaragua, Paraguai i Catalunya.
- **Projectes de recerca aplicada a Amèrica Llatina:** Restauració integrada de conques fluvials urbanes mitjançant l'ús de tecnologies sostenibles (Alcaldia de Medellín, a través de la Secretaria de Desarrollo Social, la Universidad de Antioquia (UdeA), i amb finançament de la mateixa alcaldia i de l'AECID i l'ACCD); Gestió integral de l'aigua i sanejament

sostenible a microconques de la Vall d'Aburrá (Medellín, Colòmbia); Gestió per a la restauració ambiental del Morro de Moravia. En aquest sentit, s'ha dissenyat i construït una planta demostrativa de tractament dels lixiviats (efluents contaminats) de la zona, utilitzant sistemes naturals de tractament; Gestió Sostenible i Reus de l'Aigua Residual Tractada per a la Seguretat Alimentària en el semiàrid Brasil amb l'objectiu de realitzar la gestió d'un Parc Demostratiu de Gestió Sostenible de l'Aigua, a Irecê, Brasil.

- **Cursos i exposicions desenvolupats a Amèrica Llatina:** Exposició 10 anys Construint Educació, amb l'objectiu de sensibilitzar a la societat del nord de la importància de la realització d'aquest tipus d'actuacions i mostrar la riquesa que l'intercanvi cultural pot generar; Curs de Canvi Climàtic "Ciutats i regions davant del canvi climàtic: reptes i instruments per a l'adaptació" a Bogotà, Colòmbia amb l'objectiu d'enfortir la capacitat de les institucions, organitzacions i actors socioeconòmics locals en la formulació de polítiques integrals d'adaptació de les ciutats i regions al canvi climàtic; Segona Setmana de Moravia amb l'objectiu de capacitar un grup format pels líders de la comunitat per a la implementació de jardins comunitaris, potenciant les seves capacitats en la restauració integrada del Morro.
- **Assignatures "Habitatge i Cooperació" i "Tecnologies de Baix Cost per la Cooperació".** Es realitzen aquestes assignatures de lliure elecció a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona.

Publicacions

Publicacions periòdiques: Informe 2010 en català sobre el desenvolupament humà del PNUD. El desenvolupament humà, la veritable riquesa de les nacions; 11è número de la Revista Sostenible? Avaluació de la Sostenibilitat; 5è número de la Revista Internacional de Sostenibilidad, Tecnología y Humanismo (format electrònic); Butlletí del Grup de Dinàmica de Sistemes; Portal de la Sostenibilitat.

Com s'hi pot contactar

Càtedra UNESCO de Sostenibilitat
Escola d'Enginyeria de Terrassa (EET)
C/ Colom, 1
08222 Terrassa
Telèfon: 93 739 80 50
A/e: catunesco@catunesco.upc.edu
<http://www.catunesco.upc.edu>

Coordinadora Comunicació per a la Cooperació – Pangea

Pangea és una organització privada, independent i sense ànim de lucre fundada al 1993 per a promoure l'ús estratègic de les xarxes de comunicació i les tecnologies de la informació i comunicació (TIC) per al desenvolupament i la justícia social i convertir-se en una eina que ajudi a complir els objectius de col·lectius socials, organitzacions i moviments socials en l'entorn local.

Pangea promou que les organitzacions i moviments socials comparteixin informació, coneixement i recursos tècnics per a l'ús efectiu i estratègic de les TIC, especialment d'Internet, de forma sostenible i respectuosa amb la diversitat i els valors de la cultura i societat local i global.

Pertànyer a Pangea significa compartir i contribuir perquè aquesta missió pugui portar-se a terme donant suport a serveis, programes i campanyes.

Pangea és membre de la xarxa internacional APC (Associació per al Progrés de les Comunicacions) i participa a través d'APC i en col·laboració amb altres membres d'APC en iniciatives i projectes internacionals. També és membre de les associacions EDRI (European Digital Rights) i Vitalis.

Activitats

Pangea reparteix la seva activitat entre serveis d'Internet, suport a campanyes, suport i assessorament, projectes interns i externs, així com cursos de formació. L'objectiu és que les activitats siguin sostenibles, que es financin amb els recursos que aporten els propis usuaris i usuàries, i que siguin independents de finançament extern com subvencions o publicitat.

Projectes i línies d'acció

Entre les activitats i projectes duts a terme en aquest període destaquem els duts a terme en col·laboració amb APC en relació a la Societat de la informació:

- Participació en la 5a edició de la campanya *Take Back The Tech*
<http://www.takebackthetech.net>
- Quart informe de l'estat de la societat de la informació: Estudi de la situació a l'estat espanyol, que es publicarà pròximament a <http://www.globaliswatch.org>

- Participació en el projecte europeu “**Personal data, rights? Informing and sensitizing the young European citizens**” sobre la protecció de dades i el dret a la privacitat. El projecte va finalitzar a finals del 2010, i com a part dels resultats s'ha elaborat un còmic adreçat als joves amb informació, consideracions i consells sobre la privacitat de les dades a Internet. El còmic, juntament amb uns materials didàctics preparats específicament per treballar amb el còmic i aprofundir en aquests temes, es troben publicats a <http://wiki.pangea.org/pdr>

Serveis Internet

Pangea ofereix serveis bàsics a les ONG, associacions, entitats i persones en general que formen part dels moviments socials, que poden trobar-se en qualsevol proveïdor d'Internet però sempre des d'una perspectiva solidària i amb un enfocament especialment pensat pel sector al que van dirigits. Durant el curs 2010-2011 s'han actualitzat i ampliat alguns dels serveis.

Suport gratuït a campanyes

Pangea proporciona recolzament a col·lectius en la seva activitat i en el desenvolupament de les seves campanyes de sensibilització mitjançant l'aportació de recursos tècnics (bústies i llistes de correu gratuïtes, allotjament de pàgines web, assessorament tècnic, ...).

Suport i assessorament

Pangea ofereix un servei de suport, telefònic i per correu electrònic, dedicat a ajudar als seus socis en totes les necessitats que puguin tenir en relació amb els serveis d'Internet (des de configurar una bústia de correu en un programa de correu electrònic fins a assessorar sobre temes diversos sempre relacionats amb la informàtica), procurem conèixer al màxim els nostres socis i sòcies per tal de poder-los ajudar eficaçment i amb rapidesa quan ho necessitin.

Com s'hi pot contactar

Coordinadora Comunicació per a la Cooperació – Pangea
c/ Plaça Eusebi Güell 6-7, Edifici Vèrtex, planta 0
08034 Barcelona
Telèfon: 934015664
Fax: 934011891
<http://www.pangea.org>
suport@pangea.org

ESFA, Espai Social i de Formació d'Arquitectura

ESFA és un associació d'estudiants d'arquitectura i joves arquitectes que treballa en temes relacionats amb la part més social de la professió. Després d'anys de treball, es van construir com associació l'any 1997. Vol ser un espai obert, on qualsevol persona interessada en aquests aspectes pugui expressar-se i proposar noves maneres de fer arquitectura, des de la sostenibilitat, la cooperació, la participació ciutadana, l'accessibilitat, etc. A continuació es resumeixen les activitats desenvolupades al llarg del curs 2010-2011 per les diferents comissions de l'Associació:

Activitats al nord

Participació ciutadana

Organització de la V edició de l'assignatura de lliure elecció Arquitectura i Participació: El paper de l'arquitecte en els processos de participació urbana, continuant amb el format de docència impartida durant el segon semestre a l'ETSAB. (febrer a juny 2010).

Grup de consum ecològic

- Posada en marxa d'un grup de consum ecològic. El grup es diu Acció Hortera i funciona des del 4 de novembre de 2010. Es va iniciar amb un grup de 12 persones i ja son 26 els consumidors que cada setmana s'emporten cistelles.
- Organització del Dinar Popular, en el marc d'unes jornades organitzades pels estudiants, el 24 de novembre. També es van projectar vídeos sobre Sobirania Alimentària.

Activitats al sud

Argentina

- Desplaçament a l'Argentina de juliol a setembre de 2010 de quatre membres d'ESFA per iniciar l'obra d'una sala d'usos múltiples a la Universitat Campesina (SUM). Punt de partida i presa de dades per a un PFC.
- Desplaçament a l'Argentina de març i abril del 2010 d'un membre d'ESFA per dur a terme la projecció de l'Escola de la Terra a *Ojo de Agua*. Aquest projecte es desenvoluparà com a PFC d'Arquitectura.

Guatemala

- Desplaçament de cinc membres d'ESFA durant els mesos d'estiu del 2010. Realització i participació en un cicle de

conferències a la Universitat de San Carlos, i altres universitats de Quetzaltenango. Desplaçament a una comunitat per a la realització de 36 estufes. Preparació d'un curs per al 2011 amb participació de l'ETSAB i UNACH (Universidad Autònoma de Chiapas) i USAC (Universidad San Carlos de Guatemala).

Sensibilització i comunicació

Cursos, taules rodones i conferències

- Participació en les Jornades de sensibilització i posada en comú d'idees relacionades amb la transició alimentària a la UPFC. Organitzada per Step estudiants i Barrinar, 10 de març 2011.
- Xerrada sobre projectes de Cooperació Internacional per a l'any 2011, 1 març de 2011 a CB-4.
- Projecció de Vídeo i Debat: Un país dempeus, per una nova cultura democràtica. Amb el coautor Jordi Oriola. De Transformafilms, 23 de novembre 2010. S'inclou en el cicle de conferències que organitza l'assignatura Arquitectura i Política.
- Participació en el debat de com *implementar noves propostes dins la universitat*, realitzat al WordCafe i organitzat per Step estudiants, 5 de novembre del 2010.

Exposicions

- Exposició de projectes de Cooperació internacional amb els estudiants de l'ETSAB. De l'1 al 14 de març de 2011. Vestíbul ETSAB.
- Exposició dels treballs de l'assignatura organitzada per ESFA: *Arquitectura i Participació, el paper de l'arquitecte* dels cursos 2006-2010, del 23 de novembre al 15 desembre de 2010, al vestíbul de l'ETSAB.

Altres accions

- Visita a Lakabe, per conèixer el model legal de compra col·lectiva i d'organització dut a terme, i investigar sobre la viabilitat de la col·laboració en el seu projecte de bioconstruccions, octubre 2010.
- Jornades de reflexió per tal de compartir i analitzar les activitats realitzades pel grup, planificar i dialogar sobre tot allò que ens preocupa dins i fora del món de la cooperació: Antzuola, octubre 2010.
- Trobades amb les associacions de la UPC: ESF, ATSF, Skamot Verd, Step estudiants, Barrinar. S'han fet dues reunions, el 15 de desembre de 2010 i el 24 de febrer de 2011. Objectiu: trobar punts comuns o possibles projectes nous des d'un espai multidisciplinari.

- Taller de construcció amb canya a l'ETSAB (4 al 8 d'abril del 2011, dins el marc de la setmana cultural de l'escola). S'ha realitzat la primera fase de la collita de les canyes, del 14 al 25 de febrer. Per aquest taller es treballarà amb Caña Viva. També s'ha fet una primera reunió amb Arquitectes sense Fronteres.

Com s'hi pot contactar

Espai Social i de Formació d'Arquitectura
Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Av. Diagonal, 649, 3ª Planta (Delegació d'Estudiants)
08028 Barcelona
Telèfon: 93 401 79 76
Fax: 93 401 63 39
A/e: esfa.etsab@upc.edu
<http://www.esfa.entitatsbcn.net>

Enginyeria sense Fronteres

Va néixer l'any 1992. És una associació multidisciplinària formada per professionals, docents i estudiants organitzats en grups de treball. Tre-

ballen conjuntament per garantir l'accés universal al serveis bàsics, acompanyant el canvi social i l'enfortiment de les poblacions del sud, respectant sempre les característiques culturals i tècniques. Som aconfessionals, independents vers partits polítics o altres entitats i sense afany de lucre. Entenem la Cooperació com un intercanvi basat en la solidaritat, amb el conseqüent benefici mutu, i el Desenvolupament com un procés en evolució, interdependent i sostenible, que no pot imposar limitacions a les diferents cultures i que ha de contribuir a augmentar la participació ciutadana i el paper de la societat civil.

Al sud, treballem sempre en col·laboració amb una contrapart: una organització local sense afany de lucre que, juntament amb ESF Catalunya, diagnostica les necessitats a la zona i la millor via per a solucionar-les. Les contraparts també participen en l'organització dels cursos al nord. Més enllà dels projectes, entenem la relació amb les contraparts com un compromís comú de transformació política i social.

Les àrees de treball i les activitats al llarg del curs 2010-2011 han estat les següents:

Cooperació per al desenvolupament

Aigua i governabilitat

Nord

Durant el 2010 la campanya "Aigua de tothom: un dret i no una mercaderia" ha seguit desenvolupant un discurs holístic de l'aigua per abordar la problemàtica de la mercantilització i treballant en xarxa per la defensa d'un model de gestió que prioritzi els objectius ambientals, d'equitat social i racionalitat econòmica, sota la base de la participació ciutadana per davant del lucre empresarial.

Sud

A Moçambic, en finalitzar el projecte de "Millora de les condicions de proveïment d'aigua i energia dels tres centres de salut a Massiga (Inhambane)", i aprofitant l'experiència adquirida, s'ha iniciat un nou projecte a la mateixa província, al districte de Funhalouro. L'actuació pretén millorar les condicions de vida de la població rural, a través del proveïment d'aigua per a consum i ús productiu, així com el sanejament.

A El Salvador, durant el 2010 s'ha consolidat el treball a totes les zones (La Libertad, La Paz i Cabañas) i les línies d'actuació (incidència, planificació hídrica i execució de sistemes d'aigua i sanejament).

Energia i Indústries Extractives

Nord

Durant el 2010 la campanya "El preu de l'abundància, Drets Humans a les fosques" ha seguit impulsant un canvi de model de consum, basat en la reducció del consum de recursos naturals recolzat en els principis del decreixement, el respecte pel medi ambient i pels Drets Humans. Aquest any ha centrat la seva activitat en ampliar el seu treball en xarxa participant en espais tant a nivell nacional, a la Cimera Enlazando Alternativas, com a nivell internacional, a la Cimera dels Pobles sobre Canvi Climàtic a Cochabamba.

Sud

Des d'ESF treballem per afavorir l'accés a les energies renovables per part de les comunitats i per donar suport als processos en els quals es reclamen i exigeixen responsabilitats per danys ambientals la vulneració de drets humans a les empreses extractives. Durant el 2010 hem treballat a la província d'Orellana a Equador, i a la conca alta del Jequetepeque, zona que concentra una gran vulnerabilitat davant de l'expansió dels projectes miners a Cajamarca, a Perú.

També es va treballar a Bolívia en el projecte de Millora de l'accés a l'energia a les comunitats rurals.

Hàbitat, serveis urbans i ciutadania*Nord*

Des d'ESF Catalunya defensem un desenvolupament urbà equitatiu i just. El grup Hàbitat i Serveis Urbans es va constituir durant el 2010, arrel del treball fet a Camerun i Moçambic, on des de fa alguns anys s'han desenvolupat projectes en aquest àmbit, als barris creats de forma espontània a l'Àfrica.

Sud

A les grans ciutats africanes, els barris creats de forma espontània constitueixen més de la meitat de l'espai urbà. La majoria d'aquests barris, creats pels fluxos migratoris del camp a la ciutat de les darreres dècades, se situen en ple centre urbà, i a causa del seu ràpid creixement pateixen una greu manca de serveis urbans. Treballem a Camerun i Moçambic, conjuntament amb les contraparts i associacions de la zona, per millorar aquests assentaments informals sempre des d'una lògica participativa.

Sobirania Alimentària*Nord*

ESF entenem la Sobirania Alimentària (SA) com una proposta de transformació de l'actual model de repartició social, des de la perspectiva inicial de l'agricultura i l'alimentació. El Grup de SA aquest any s'ha centrat en l'elaboració, la redacció i la difusió de l'informe "Quan l'om demana peres. L'insostenible consum energètic del sistema alimentari", novè estudi de la col·lecció ESFeres que demostra de forma rigorosa la dependència energètica del sistema alimentari global. Paral·lelament, s'ha seguit apostant per la coordinació i les xarxes a través de l'Aliança per la Sobirania Alimentària de Catalunya (ASAC).

Sud

En el si de la Via Campesina, neix i es segueix construint el concepte de Sobirania Alimentària, com a reacció a les tesis neoliberals i al procés globalitzador depredador, i com a alternativa a l'actual model capitalista. Des d'ESF Catalunya continuem donant suport a les organitzacions camperoles del sud que defensen i lluiten per aconseguir un model de Sobirania Alimentària, aquest any a la regió Chaco, al Paraguai.

Formació no reglada

Durant el 2010 s'han realitzat *on-line*, els següents Cursos d'Introducció:

- 8a Edició Voluntariat, Cooperació i Tecnologia pel Desenvolupament Humà.
- 7a Edició Gestió de Projectes de Cooperació Internacional de base Tecnològica.
- 4a Edició Projectes d'Abastament d'Energia en Zones Rurals.

- 9a Edició Voluntariat, Cooperació i Tecnologia pel Desenvolupament Humà.
- 8a Edició Gestió de Projectes de Cooperació Internacional de Base Tecnològica.
- 5a Edició Energia i Cooperació.

Programa de Coneixement de la Realitat (PCR)

Durant el 2010, els participants en els PCR han participat en les següents activitats formatives:

Formació on-line

- **Formació tècnica:** Formació en SIG i GPS, formació en qualitat i infraestructures d'aigua i sanejament i energies renovables.
- **Formació comú:** Es tracten temes transversals i inclou tant les Aravades i altres sessions presencials com el cap de setmana de formació al juliol.
- **Estades a terreny:** Durant el 2010, 13 estudiants van viatjar al sud en el marc del programa.

Com s'hi pot contactar

Al campus sud:

ESF-ETSEIB
Av. Diagonal, 647, edifici H, despatx 1-9
08028 Barcelona
Telèfon: 93 401 25 63
A/e: universitat@esf-cat.org

Al campus nord:

ESF-CN
Jordi Girona, 1-3. Edifici Omega, despatx 203
08034 Barcelona
A/e: universitat@esf-cat.org

Associació Catalana d'Enginyeria Sense Fronteres

C/ Murcia, 24, baixos

08027 Barcelona

Telèfon: 93 302 27 53

Fax: 93 302 53 68

A/e: contacta@esf-cat.org

<http://www.esf-cat.org>

Grup de Recerca en Cooperació i Desenvolupament Humà

El GRECDH és un grup de recerca de la UPC.

Grup de Recerca en Cooperació i Desenvolupament Humà - GRECDH
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Neix el febrer de 2006 per iniciativa d'un grup de professors i profes-

sores vinculats a accions de cooperació pel desenvolupament amb el desig d'impulsar la recerca i el desenvolupament tecnològic en aquest àmbit. En l'actualitat formen part del GRECDH i col·laboren en els seus projectes 20 investigadors i investigadores de 9 departaments diferents.

El objectius, com a grup de recerca, són els següents:

- Obtenir resultats transferibles per facilitar la modernització productiva i millorar la qualitat de vida en països en desenvolupament, mitjançant la investigació aplicada, el desenvolupament tecnològic i la innovació, en tecnologies apropiades per al desenvolupament humà.
- Facilitar el desenvolupament econòmic, social i de capacitats de comunitats en països i àrees amb recursos escassos, mitjançant la transferència de coneixements i tecnologies, en col·laboració amb altres actors dins del camp de la Cooperació per al Desenvolupament i l'Acció Humanitària.

Pretenem superar algunes de les principals barreres trobades en la recerca aplicada a la Cooperació i el Desenvolupament Humà:

- potenciant la connexió entre els actors de desenvolupament i els centres d'investigació,
- generant un enfocament transversal i multidisciplinari de la recerca,
- facilitant la incorporació de joves investigadors i investigadores, i
- obtenint recursos financers específics per al desenvolupament d'aquesta línia de recerca.

Els membres del GRECDH participem en programes i projectes de recerca, principalment en les següents àrees: Aigua i Sanejament; Energia Sostenible; Serveis Urbans i Economia del Desenvolupament, col·laborant amb un ampli ventall de grups: universitats, organismes públics de recerca, ONGs, organitzacions locals de base i empreses, principalment. A més, el professorat del GRECDH participa en la docència, dins i fora de la UPC, en temes de Cooperació per al Desenvolupament (assignatures de lliure elecció, cursos d'especialització, cursos de postgrau i màsters oficials i no oficials).

Activitats realitzades

Les activitats realitzades durant el curs 2010/11 pels membres del GRECDH han estat riques i diverses, tant pel que fa a la docència, la recerca i l'extensió universitària. S'indiquen a continuació els projectes executats, total o parcialment durant el curs:

Participació en projectes finançats en convocatòries públiques

Candela, L. (Responsable) *Recursos hídrics a la zona del delta de l'Omo: El seu funcionament hidrològic i aspectes socioeconòmics per al seu abastament, Etiòpia*. Entitats participants: UPC, UPM, UCM, Addis Ababa University. AECID-PCIIC, Modalidad A. 2009. 01.01.2010 – 01.07.2011.

Pérez Foguet, A. (Responsable) *Desenvolupament d'un Sistema Demostratiu de Suport a la Gestió de Recursos Hídrics a la Conca de Pucara, Bolívia*. Entitats participants: UPC, Universidad Mayor de San Simón. AECID-PCIIC, Modalidad D. 01.01.2009-31.12.2012.

Velo, E. (Responsable) *Electrificació autònoma amb gasificadors modulars*. Entitats participants: UPC. ACCIÓ10 VALTEC 2008. 30.10.2008-30.10.2010 (30.10.2011).

Velo, E. (Responsable) *Energy Access for the poor in Sub-Saharan Africa to meet the Millennium Development Goals*. Entitats participants: Practical Action (UK), UPC (Spain), Stockholm Environment Institute (Sweden), EDUCON (Czech Republic). EuropeAid Contract: DCI-NSA ED/2009/201-885. Amb el cofinançament del CCD/UPC Projecte S-001/10. 01.04.2010-01.04.2013.

Velo, E. (Responsable) *Foment del desenvolupament agrícola en zones no connectades a xarxa mitjançant l'ús de tecnologies de la bioenergia i altres fonts renovables*. Entitats participants: UPC, Universidade Eduardo Mondlane (Maputo, Moçambic). AECID-PCIIC, Modalidad C. Projecte: C/032141/10. Febrer 2011-Gener 2012.

Velo, E. (Responsable) *Recerca en la caracterització de recursos i consums energètics de la biomassa en les zones de selva amazònica del Perú*. Entitats participants: UPC, Universidad Nacional Agraria La Molina (Lima, Perú). AECID-PCIIC, Modalidad C. Projecte: C/032223/10. Febrer 2011-Gener 2012.

Projectes finançats pel Centre de Cooperació per al Desenvolupament (CCD) de la UPC. XVIII Convocatòria

Arranz Piera, P. (Responsable). *Improving Energy Access in Rural Areas in Ghana. Phase 2: Assessment of potential renewable energy Microgrid projects*. U-003/10. En col·laboració amb KNUST Energy Centre; KITE (Ghana).

Ferrer, I. (Responsable). *Programa de recerca aplicada per adaptar la tecnologia dels biodigestors tubulars de baix cost a zones rurals dels països andins*. O-031/10. En col·laboració amb Instituto Nacio-

nal de Innovación Agraria (INIA), Green Empowerment, Ingeniería sense Fronteres (ESF).

Ferrer Martí, L. (Responsable). Promoció de sistemes microeòlics i solars per l'electrificació de comunitats de forma autònoma: anàlisi i desenvolupament d'eines de disseny i planificació per a diferents contextos i països. O-020/11. En col·laboració amb Soluciones Prácticas – ITDG (Perú i Bolívia).

Flores, O. (Responsable) Monitorització i presa de decisions en la subconca alta del riu Viejo a Nicaragua. En col·laboració amb ISF-ApD.

Horta, F. (Responsable). Improving Energy Access In Rural sub-Saharan Africa – Fase 2: Identificació i planificació de projectes amb energies renovables a Moçambic. U-019/10. En col·laboració amb Universidade Eduardo Mondlane (Maputo, Moçambic); UNAC, FUNAE.

Martín-Segura, G. (CITCEA) (Responsable). Estudi de la tecnologia elèctrica i mecànica d'aerogeneradors de baixa potència per electrificació rural. O-022/10. En col·laboració amb Universidad Nacional de Ingeniería – Facultad de Ingeniería mecánica, Facultad de Ingeniería Eléctrica (Lima, Perú), Universidad Nacional Pedro Ruiz Gallo (Lambayeque, Perú).

Yacoub López, C. (Responsable). Desenvolupament d'eines de qualificació i gestió del recurs hídric a nivell de conca a la Zona Andina. Fase III. O-011/10. En col·laboració amb la ONG GRUFIDES.

Convenis de col·laboració

Pérez Foguet, A. (Responsable). *Development of a multi-year WASH Sector Action / Investment Plan for delivery of water, sanitation and hygiene services in Suba and Homa Bay Districts*. Conveni de col·laboració amb UNICEF – Kenya Country Office. 01.11.2010 – 01.05.2011.

Pérez Foguet, A. (Responsable). *Convenio para el cofinanciamiento de una ayuda predoctoral con el objetivo de colaborar en la investigación en Desarrollo Rural en Nicaragua en el marco del programa TERRENA*. Conveni de col·laboració amb Ingeniería Sin Fronteras – Asociación para el Desarrollo. 10.11.2009 – fins ara.

Projectes Fi de Carrera i Treballs Fi d'Estudis

ÁLVAREZ MORA, Daniel (2011) "Realización y validación experimental de un modelo numérico para la simulación de una cocina mejorada de biomasa", PFC Ingeniería Industrial, ETSEIB-UPC. Director: Batet Miracle, Lluís.

BONET ALOMAR, Miquel (2011). "Propuesta de un protocolo de evaluación de calidad ecológica en la zona minera de la Cuenca del Jequetepeque, Perú", PFC, Ingeniería Química, ETSEIB-UPC, Directora: Yacoub López, C.

CODONY GISBERT, J. (2010) "Environmental Governance in the Ethiopian Central Rift Valley", Tesina d'Especialitat Ingeniería de Camins, Canals i Ports, ETSECCPB-UPC. Directors: A. Pérez Foguet, J. Pascual-Ferrer.

DOMÉNECH LEGA, Bruno (2010) "Modelo para el diseño de proyectos de electrificación rural con consideraciones técnicas y sociales", PFC Ingeniería Industrial, ETSEIB-UPC. Directors: Ferrer Martí, Laia, Pastor Moreno, Rafael.

ICAZA DOMÍNGUEZ, E.Y. (2011) "Análisis macroscópico de la huella hídrica a nivel mundial. Relaciones Socio-económicas-hidrológicas", Tesina d'Especialitat Ingeniería de Camins, Canals i Ports, UPC. Director: J. Molinero, A. Pérez Foguet.

ISERN ROSSELLÓ, Regina (2011). "Estudio experimental de la movilidad de metales pesados en sedimentos de la Cuenca del Jequetepeque, Perú". PFC Ingeniería Industrial, ETSEIB-UPC. Directora: Miralles Esteban, Núria.

KEBEDE, Abiyu (2010) "Water Point Mapping in Bora district, Ethiopian Central Rift Valley", Treball fi de màster, Màster en Recursos Hídrics, ETSECCPB-UPC. Directors: M. Gómez, A. Pérez Foguet, R. Giné.

LLIMONA MARSAL, Oleguer (2011) "Millora de la gestió dels Residus Sòlids Urbans a la ciutat de Dschang (Camerun)", PFC Ingeniería Industrial, ETSEIB-UPC. Directora: Miralles Esteban, Núria.

MARTINEZ PLANAS, M. Mar (2011). "Estudio experimental de la movilidad de metales pesados en sedimentos de la Cuenca del Jequetepeque, Perú". PFC Ingeniería Industrial, ETSEIB-UPC. Directora: Miralles Esteban, Núria.

PLANAS, Miriam (2010) "Estudio sobre metales pesados en sedimentos en la cuenca del Jequetepeque, Perú", PFC Ingeniería Química ETSEIB-UPC. Directora: Yacoub López, C.

RAVENTÓS VILALTA, E. (2010) "Water Resources Management in the Central Rift Valley of Ethiopia", Tesina d'Especialitat Ingeniería de Camins, Canals i Ports, UPC. Director: A. Pérez Foguet, J. Pascual-Ferrer.

ROJAS CARO, Patrícia (2010) "*La gestión del agua en cuencas con minería. Limitaciones desde la sostenibilidad ambiental y la equidad social en la Cuenca Porcón, Perú*", Treball fi de màster, Màster en Sostenibilitat, UPC. Director: A. Pérez Foguet.

SUÀREZ, A. (2010) "*Evaluación del Sector del Agua en la zona rural del Norte de Kenia y aplicación del Índice de Pobreza del Agua*", Tesina d'Especialitat Enginyer de Camins, Canals i Ports, UPC. Director: A. Pérez-Foguet.

TURU TARRÉ, Joan "*Gestión y evaluación de Organizaciones No Gubernamentales para el Desarrollo. Aplicación de un modelo de buenas prácticas a una ONGD*". PFC Enginyeria Industrial, ETSEIB-UPC. Director: Van Wunnik, Lucas Philippe.

Com s'hi pot contactar

Coordinació de GRECDH:

Enrique Velo Garcia
ETSEIB, EDIFICI H. PLANTA 7
Avgda. Diagonal, 647
08028 BARCELONA
Telèfon: 934016581
A/e: enrique.velo@upc.edu

Contacte amb les institucions:

Agustí Pérez Foguet
ETSECCPB, EDIFICI C2
C. Jordi Girona, 1-3
08034 BARCELONA
Telèfon: 934011072
A/e: agusti.perez@upc.edu

<http://grecdh.upc.edu/>

1. Ajudar tècnicament en els treballs miners actuals en les diferents fases d'exploració, explotació, tractament i clausura en qualsevol lloc del món.
2. Ajudar tècnicament per eliminar riscos que puguin ocasionar antigues explotacions minerses i, en el seu cas, promoure les accions necessàries per assegurar la correcta protecció del seu valor patrimonial.
3. Realitzar tot tipus d'estudis sobre el terreny per promoure una mineria que minimitzi l'impacte sobre el medi ambient i sobre les comunitats que hi treballen o es vegin afectades per l'activitat minera.
4. Fer estudis geològic-miners per al traçat d'infraestructures, ubicació de poblacions, captacions i conduccions d'aigua.
5. Preparar i protegir els assentaments humans mitjançant els estudis pertinents necessaris per evitar la contaminació d'aqüífers, evitant la propagació de malalties i epidèmies.
6. Organitzar curssets, seminaris i jornades per formar les persones que participin en els diversos projectes i que ho necessitin en: Totes aquelles finalitats no descrites anteriorment i on l'actuació professional dels enginyers de mines i especialitats afins permetin ajudar a les persones afectades per l'activitat minera.

Activitats de formació

Recorregut geològic pel Parc de Talassemtane (Marroc), del dissabte 27 de març al dijous 1 d'abril, destinat als membres de l'ONG on es va realitzar una formació sobre la geologia del Marroc al mateix temps que es va entrar en contacte amb una altra realitat i estil de vida de la mà del professor Kamal Targuisti de la Universitat de Tetuan, Marroc.

Activitats de sensibilització

- Participació a l'acte de presentació dels projectes de cooperació del CCD UPC 2009. Dimecres, 17 de març de 2010. Aula Màster del Campus Nord. Suport a les activitats mineres dels assentaments de Misky i Cerro Rico (Perú). Sílvia Palacios, Hernan Anticoi i Marc Costa (membres de l'ONG Minería per al desenvolupament i alumnes de l'EPSEM).
- Publicació en el vol. 62 no. 1 del Boletín de la Sociedad Geológica Mexicana: "Primer Taller Latinoamericano de Recursos Minerales y Apoyo a la Pequeña Minería, La Habana 2008" de l'article Cooperación en el campo de la pequeña minería en Sudamérica: El papel de las ONGs, pags: 109-122. Publicat en línia el 14 d'abril del 2010. Es pot descarregar a: <http://boletinsgm.igeolcu.unam.mx/epoca04/6201/%286%29Mesa.pdf>

Mineria per al Desenvolupament (MPD)

Mineria per al Desenvolupament (MPD) és una ONG fundada l'any 2006 a l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa amb el desig de millorar les condicions de treball de les persones que arreu del món tenen en la mineria la seva font d'ingressos. Les persones que participen en aquesta organització ho fan de manera voluntària, sense rebre a canvi cap remuneració econòmica.

L'existència de l'associació té com a finalitat:

- XVIII Reunió Anual Equador. Del 8 al 10 de novembre del 2010, Guayaquil. Presentacions a càrrec del Professor Josep M. Mata Perelló titulades: “Proyectos de cooperación en la ONG Minería Para el Desarrollo y Cooperación para la optimización de las actividades de la minería artesanal en el sur del Perú”. Sílvia Palacios, Pura Alfonso, Hernan Anticoi, Carla Solsona, Josep Maria Mata Perelló i Carles Xandri.
- Presentació de les tasques de cooperació del projecte de cooperació per a l'optimització de les activitats de la mineria artesanal al sud del Perú, a la Primera Jornada de Sostenibilitat i compromís Social a l'EPSEM, dins dels actes de la Festa de Santa Bàrbara, a l'EPSEM el dia 2 de desembre de 2010.
- Presentació de la pàgina web de Minería Pel Desenvolupament: <https://sites.google.com/site/mineriapeldesenvolupament/home>

Activitats de cooperació per al desenvolupament

Perú

Cooperació per a l'optimització de les activitats de la mineria artesanal al sud del Perú. Contrapart: AMASUC, Asociación Regional de Productores Mineros Artesanales del Sur Medio y Centro del Perú.

Bolívia

Reforç de la classificació de les mostres del Museu de Geologia de la UTO. Curs de Patrimoni Geològic i Miner a la UTO i a la UNSXX. El Patrimoni Mineralògic i Petrològic del Museu d'Oruro. Contrapart: Universidad Técnica de Oruro. Col·laboren: SEDPGYM FISDPGYM, el Museu de Geologia Valentí Massachs i MpD.

Presentació de Projectes Final de Carrera vinculats a l'ONG

Títol: Determinació de la tipologia d'un jaciment d'or a Misky, Perú.
 Autora: Sílvia Palacios Ubach
 Tutora: Pura Alfonso Abella
 Data de presentació: 28 gener 2010

Com s'hi pot contactar

Mineria per al Desenvolupament
 Av. Bases de Manresa 61-73
 08240 Manresa
 Telèfon: 93 877 72 00
 Fax: 93 877 72 02
 A/e: mineriaparaeldesarrollo@gmail.com
 Facebook: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100000202767330>

Nil·la Associació de cooperació per al desenvolupament humà

És una associació formada per estudiants d'arquitectura i joves arquitectes, creada 2011. L'objectiu principal és la realització de projectes de cooperació per al desenvolupament en l'àmbit de l'arquitectura i la rehabilitació, però és una associació oberta a altres àmbits i a qualsevol persona que d'una manera o altra vulgui participar en projectes de cooperació, així com a estudiants dels darrers cursos o amb els estudis finalitzats. L'associació, que s'ha constituït al 2011, neix del suport que han estat rebent els seus membres fundadors a les últimes dues Convocatòries d'Ajuts del CCD i que ha permès desenvolupar amb altres ONG diversos projectes a l'àmbit de l'arquitectura i la rehabilitació al Marroc.

Seguint l'empenta que han donat aquests projectes es vol continuar col·laborant a la millora de la qualitat de vida de la gent que més ho necessita tant a altres països com en el nostre.

L'associació actualment se centra en els objectius de projectes relacionats bàsicament amb la protecció i recuperació del patrimoni arquitectònic modest, com l'arquitectura tradicional dels centres històrics o dels nuclis rurals. Es procura doncs incentivar l'activitat de rehabilitació i manteniment de l'arquitectura tradicional com a factor de desenvolupament sostenible (social, econòmic i mediambiental) amb la finalitat de contribuir a la millora de les condicions de vida dels habitants, que són qui donen sentit i vida a aquest patrimoni i al mateix temps contribuir a la preservació de la identitat històrica i cultural dels pobles.

Tot i que fins ara s'han fet projectes de caire més teòrics i enfocats a l'arquitectura tradicional, l'associació vol ser molt més oberta i incloure altres disciplines, ja que creu que el desenvolupament ha d'avançar paral·lelament en els diferents àmbits de la societat. És per això que s'ha realitzat algun petit projecte en el camp de la sensibilització en protecció del medi ambient i se seguiran promovent projectes en aquest camp.

S'han desenvolupat els següents projectes:

Xauen (Marroc)

2009. “Diagnòstic arquitectònic de la medina de Xauen”. Elaboració del “Recull de fitxes d'elements arquitectònics representatius de la medina de Xauen” que consisteix en la detecció i inventariat dels elements arquitectònics més representatius de la ciutat susceptibles de ser rehabilitats i que va ser la base de la segona part d'aquest treball: “Aixecament i prediagnosi de 7 elements arquitectònics de la

medina de Xauen” que consisteix en un estudi rigorós de sis edificis dels més desfavorits que formen part del teixit de producció artesanal de la ciutat i una plaça, i que es basa en l'aixecament i l'anàlisi de patologies. Treball acadèmic amb la col·laboració del CCD de la UPC i l'ONGD Al Karia.

2010. “Redacció del projecte de rehabilitació de la infraestructura del teixit productiu de la ciutat de Xauen”. El projecte consta d'una memòria descriptiva i constructiva de la proposta d'intervenció per a cada edifici, dels plànols per explicar la proposta d'intervenció així com també el desenvolupament de l'amidament i pressupost de cada edifici. Treball acadèmic amb la col·laboració del CCD de la UPC i la ONGD Rif Al Andalous i la municipalitat de Xauen.

Un cop creada l'associació s'ha impulsat el projecte que es desenvoluparà aquest any i que esdevé la continuació d'aquests projectes:

2011. “Reforç dels processos i iniciatives per a la rehabilitació sostenible a Xauen”. Amb aquest es pretén establir criteris bàsics d'intervenció per a la rehabilitació de construccions del patrimoni modest per a la redacció d'una guia per a realitzar aquests projectes des de la diagnosi fins a la seva execució.

Aquests 3 projectes formen part d'un programa enfocat a la promoció de la rehabilitació sostenible i que pretén finalitzar-se amb la rehabilitació d'aquests 6 edificis. Actualment es continua amb la recerca de fons per procedir a la rehabilitació d'aquests edificis que formen part del teixit productiu i artesanal de la ciutat, amb constructors i materials de la zona. Amb aquesta rehabilitació també es preten formar als joves de Xauen en l'ofici de la construcció, tant en l'execució com en el disseny de solucions constructives.

Al Khorbat, Marroc

2010. “Avaluació tècnica i social de la xarxa de sanejament i rehabilitació de la muralla executades al ksar al khorbat”. El projecte va permetre obtenir un informe tècnic i social precís per poder elaborar l'auditoria sobre el funcionament de la xarxa de sanejament que en el transcurs del 2006 es va instaurar al Ksar, així com sobre la rehabilitació de la seva muralla. Amb aquests projectes, es pretén incentivar la conservació, estudi i millora de les condicions dins el Ksar, ja que aquests informes seran públics per a tots els organismes interessats en l'estudi i conservació del Ksar, i servirà com a base per a uns futurs estudis.

Treball acadèmic amb la col·laboració del CCD de la UPC i la ONGD al Karia.

Publicacions

Carolina Tesan. “Arquitecturas de barro”. Revista Diagonal. No 27, 27 març 2011. <http://www.revistadiagonal.com/articulos/tecnica/arquitecturas-de-barro/>

Com s'hi pot contactar

Associació Nil-la
c/ Alt de Pedrell, 96 àtic
08032 Barcelona
Telèfon: 652839995
A/e: nil-la2010associacio@gmail.com

Òptics x mÓn

Òptics x mÓn és una ONGD creada el 1995 amb l'objectiu principal de millorar la qualitat de la salut visual de la població amb menys recursos. La conformen bàsicament optometristes, estudiants i professors de l'Escola Universitària d'Òptica i Optometria de Terrassa. Les tasques que desenvolupa van enfocades a donar suport a la creació d'estudis d'òptica a països en vies de desenvolupament, a la creació de serveis d'òptica accessibles a la població amb menys recursos i a l'augment de la consciència de la població de la importància d'una bona salut visual. A Catalunya es treballa amb l'objectiu de conscienciar i promoure la participació del teixit estudiantil i del col·lectiu de professionals de l'òptica i l'optometria per l'augment de les intervencions d'aquesta professió en l'àmbit de la cooperació per al desenvolupament.

Activitats de formació

- Pràctiques al Centre de Reciclatge d'Ulleres per aconseguir crèdits ALE ofertes a estudiants de la Diplomatura d'Òptica i Optometria de l'EUOOT. En aquestes pràctiques l'alumne s'acosta al món de la cooperació i el voluntariat mitjançant exercicis teòrics i sobretot participant en el reciclatge del material optomètric que OxO rep de donacions de particulars, establiments d'òptica i empreses del sector. Les pràctiques s'han ofert en el quadrimestre de tardor (novembre i desembre 2010) i en el de primavera (maig 2011).

Activitats de sensibilització

- Per estudiants i comunitat universitària
 - Dins la sessió d'acollida dels nous estudiants de grau de l'EJOOT, es va fer la presentació d'un resum dels projectes portats a terme per l'ONG així com la sensibilització en participació activa i passiva que cadascun podem aportar (setembre 2010).
 - Dia mundial de la visió (8 octubre 2010): Xerrades col·loqui amb els alumnes de l'EJOOT i amb els alumnes de l'IES Joan Brossa sobre cooperació en primera persona. Presentació de l'experiència personal durant l'estada de cooperants que han participat en el projecte d'OxO a Nicaragua.
- Participació a fires
 - Participació a la Fira d'entitats de Santa Coloma de Gramanet (octubre 2010).
 - Participació a la Fira de la Ciència per Petits Grans Científics i Científiques a Girona, amb activitats per a nens de entre 10 i 12 anys sobre la naturalesa de la llum, les il·lusions òptiques i els defectes visuals (maig 2011).
- Premsa i xarxa
 - Petit article d'OxO, a la gasetta de la Casa de la Solidaritat de Santa Coloma de Gramanet (octubre 2010).
 - Article d'OxO publicat a la Gaceta Òptica on es reflecteix la millora del sistema sanitari a Guinea Equatorial a través de l'experiència del Santos, optometrista guineà format a l'EJOOT, arrel de la col·laboració d'OxO amb l'hospital regional de Bata, amb la voluntat de crear el primer centre d'Atenció Visual Primària (desembre 2010).
 - Entrevista enregistrada a Terrassa per la televisió local a una de les nostres col·laboradores sobre la tasca d'OxO. Emsa al juny 2011.
 - Difusió constant d'informació i activitats a Internet a través de la nostra pàgina web i de les xarxes socials.
- Exposicions fotogràfiques
 - Exposició de fotografies del projecte d'OxO a Nicaragua a l'EJOOT, realitzades per Albert Pérez Rabella, on es reflecteix l'aspecte més humà de la cooperació (octubre 2010).
 - Exposició fotogràfica retrospectiva dels més de 15 anys d'existència de OxO a la biblioteca central de Terrassa on s'exposen fotografies representatives dels diferents projectes duts a terme des de la creació d'OxO (juny 2011).

- Altres
 - Campanya de recollida de material òptimètric usat que provenen d'òptiques de diferents punts de Catalunya.

Activitats de cooperació internacional per països**Nicaragua**

Actualment s'està duent a terme el projecte de Suport en Salut Visual a la Campanya Nacional d'Alfabetització "Yo, sí puedo". OxO proporciona ulleres a un preu simbòlic a totes aquelles persones que s'estan alfabetitzant que necessiten una correcció òptimètrica per seguir estudiant i que no compten de recursos suficients per poder accedir-hi en el sector privat.

Durant l'estiu i durant els mesos d'hivern s'han desplaçat 3 estudiants de la UPC per donar suport al projecte fent formació al personal local, exàmens òptimètrics als beneficiaris i qualsevol tasca derivada del bon funcionament del projecte.

Per altra banda també es col·labora amb la Universidad Nacional Autónoma de Nicaragua – Managua en la creació dels primers estudis universitaris d'Optometria Mèdica. S'ha donat suport i assessorament durant els estadis inicials de la seva creació i ara OxO fa donació de material per equipar les instal·lacions de la universitat on els alumnes estudiaran i faran les pràctiques.

Com s'hi pot contactar

Òptics x mÓn
C/ Violinista Vellsolà, 37
08222 Terrassa
Telèfon: 937398358
A/e: oxo@euot.upc.edu
www.upc.edu/opticsxmon

ONGITS

L'Associació per la Cooperació OnGits està formada pel professor Allen Bateman (president), Anna Mujal (tresorera) i l'Albert Herrero (secretari). Es va crear al març de 2009 amb l'objectiu de seguir amb la tasca de promoure projectes de cooperació dins de l'àmbit de l'enginyeria civil, que ja havia estat portant a terme l'Allen Bateman des de l'any 1995, en forma de projectes de final de carrera a l'Escola de Camins, Canals i Ports de

Barcelona (ETSECCPB). Donat que el grup pertany a la secció d'Hi-dràulica d'aquesta escola i té una major experiència en problemes dintre d'aquest àmbit, els projectes s'enfoquen principalment a dotar de sistema d'abastament d'aigua potable i de sanejament d'aigües residuals a petites comunitats, tot i que també s'ha dut a terme algun projecte sobre gestió de residus i reorganització urbanística, com el realitzat a Bocas de Satinga (Colòmbia) els anys 2008 i 2009.

Les activitats realitzades al llarg de 2010-11 han estat les següents:

Etiòpia

- Projecte de desenvolupament integral de l'escola Adengur (Woldiya).
- Projecte d'abastiment d'aigua a l'Azeba School de Sekota.

Marroc

- Estudi d'inundabilitat de l'àrea de Figuiq.
- Projecte d'abastiment d'aigua potable a la comunitat de Beni Ahmed.

Argentina

- Projecte d'abastiment d'aigua i sanejament a la comunitat de Tape Iguapeí (Salta).
- Ruralització de la comunitat de Rio Blanco Banda Sur (Salta).
- Estudi de la protecció dels marges fluvials del Rio Blanco a la comunitat de Rio Blanco Banda Sur (Salta).

Com s'hi pot contactar

Associació per la Cooperació OnGits
Av. Gran Capità, s/n
08034 Barcelona
Mòdul D-1. Despatx 210
Telèfons de contacte: 934015496 / 934017064
A/e: ongits@ongits.upc
allen.bateman@gits.ws
anna.mujal@gits.ws
albert.herrero@gits.ws
<http://www.gits.ws>

Telecos Sense Fronteres

L'associació Telecos Sense Fronteres (TSF) és una ONG que té com a finalitat treballar per reduir l'anomenada bretxa digital en

aquells països menys afavorits. Va néixer el 2003 a iniciativa de diversos professors, estudiants i personal de l'Escola Politècnica Superior de Castelldefels (EPSC-UPC) conscients de la problemàtica que suposa la manca d'accés a les tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC) per promoure un desenvolupament més igualitari en els països del sud, entenent la tecnologia com un catalitzador que permet millores en diferents àmbits com l'educació o la sanitat.

Fins a la data s'han desenvolupat projectes al Perú i Nicaragua que han servit per confirmar i reforçar el nostre convenciment en l'important paper que les TIC poden jugar en els processos de desenvolupament d'aquests països.

Activitats de cooperació internacional per països

En aquest últim curs hem portar a terme la fase VI del projecte Telemedicina en la RAAS-Nicaragua i en aquest cas centrada en el control i desenvolupament del Software de gestió hospitalària. La gestió hospitalària a la zona de la Región Autónoma Atlántico Sur a Nicaragua és bastant complicada: hi ha un únic centre hospitalari i diversos llocs de salut, repartits per la zona. La dificultat d'accés és un element comú i això comporta que la gestió de tot el relacionat amb el funcionament d'aquests centres sigui bastant complicada. A més, hem de recordar que en aquesta zona no es fan servir les Tecnologies de la Informació i Comunicació tant per falta d'infraestructures com per falta de cultura.

Es proporcionen eines per a que la regió pugui millorar el seu nivell sanitari i pugui conèixer els avantatges de les TIC en els seus processos, gestions i vida quotidiana. En aquesta fase, les necessitats a cobrir són poder connectar Monkey Point amb la xarxa de l'Hospital, assegurar un millor ús, funcionament i autonomia del sistema tant a nivell formatiu com de control del propi.

Activitats de Sensibilització

Vam poder explicar la nostra organització i les activitats realitzades en el marc del Fòrum Aero-Telecom de l'EETAC, on davant d'unes 50 persones es va reflexionar, a més, sobre les vies de desenvolupament professional per als futurs titulats de l'escola.

Durant aquest any hem volgut posicionar-nos dins les xarxes socials online com son facebook, linkedin i twitter. A més, hem estat en permanent contacte amb altres entitats de la UPC per a la difusió i promoció de les TIC com eines de desenvolupament social.

Com s'hi por contactar

Telecos Sense Fronteres
C/ Esteve Terrades, 8
08860 Castelldefels
A/e: info@telecossensefronteres.org
http://www.telecossensefronteres.org

Tecnologia per a Tothom

TxT és una associació formada per persones vinculades a les escoles d'informàtica i telecomunicacions de la UPC (estudiantat, professorat i PAS). Va ser constituïda com a associació al 2003. Des del setembre de 2002, i durant tot aquest temps, s'ha anat consolidant, i participant de forma activa en diferents propostes, ja siguin pròpies o impulsades per altres associacions o unitats de la UPC.

Té tres objectius principals: 1) Sensibilitzar en els aspectes de compromís social, ambiental i cooperació al desenvolupament humà, 2) Contribuir mitjançant les TIC a la millora de les condicions de sectors i indrets desfavorits, 3) Promoure el compromís i responsabilitat social i ambiental a/de la universitat.

A TxT creiem que l'aprenentatge-servei contribueix positivament a millorar la formació dels nostres enginyers i a conèixer els reptes que ha d'afrontar la universitat.

Les persones que formem TxT volem difondre la problemàtica de la barrera digital i de la contaminació ambiental dels equips informàtics, i volem actuar per a aturar-la o minimitzar-la.

Línies d'actuació

- Suport i realització de projectes de cooperació al desenvolupament i PFC en l'àmbit de les TIC.
- Programa de Reutilitza-TIC (de reutilització del material informàtic de la UPC).
- Sensibilització i servei de prestació social per via d'assignatures de lliure elecció.
- Recerca en TIC per la justícia social, ambiental i en definitiva la sostenibilitat.

Participació en assignatures de lliure elecció

- ILSLD (FIB): Jornades Reutilitza.
- Serveis Bàsics i Desenvolupament Local en Contexts de Cooperació (ETSECCPB): Els estudiants revisen i fan crítiques dels projectes TIC de TxT.
- Diàlegs i sostenibilitat (entre escoles de la UPC): Participem directament en els continguts i fent docència.

Sensibilització durant l'any

- STEP 2015 estudiants (participació del procés, durant tot l'any).
- Jornades Reutilitza (maig i novembre).
- Xerrada de cooperació en TIC i cooperació (setembre, febrer).
- Co-organització i projecció de pel·lícules de Cinema amb temàtica sobre la sostenibilitat a diferents campus de la UPC (Diàlegs).

Projectes Final de Carrera

- *Definición de un CRM para Casa Guatemala*, gener 2011.
- *Diseño de un CRM para Casa Guatemala*, gener 2011.
- *Mejora del acceso a Internet del orfanato Casa Guatemala*, juny 2011.

Temes de recerca

- EWASTE: Anàlisi del problema i les seves causes.
- Sensibilització + acció: Ecopuntura (Projecte multidisciplinari que rep suport del vicerectorat de recerca de la UPC).
- Reutilització de material informàtic: Recerca en mètodes i tècniques per a reduir-lo.
- TIC i Drets Humans.
- TIC i Desenvolupament Humà Sostenible.

Articles i publicacions a revistes

- David López, David Franquesa. "Vulnera el meu ordinador els drets humans?". Capítol al llibre "SÈRIE CARTA DE DRETS HUMANS EMERGENTS vol 5: Efectes de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació sobre els Drets Humans". Institut Català de Drets Humans. 2010.
- David Franquesa, Leandro Navarro. "Spanish report: ICTs and Climate Change and Ewaste", Capítol de llibre "Global Information Society Watch 2010 Report", Asociación para el Progreso de las Comunicaciones.

Col·laboració amb agents de la UPC

- FIB: Facultat d'Informàtica de Barcelona.
- Institut Sostenibilitat: En el tema gestió d'equips informàtics.
- CCD. Corresponsable del programa Reutilitza.
- UPCNET. A partir del voluntariat de UPCNET, alguns dels seus treballadors que participen de projectes de TxT (Bolívia i Moçambic).
- Càtedra UNESCO de Sostenibilitat: recerca en EWASTE

Formació en Cooperació

Curs virtual "Introducción a la Cooperación" que pretén reforçar la formació sobre cooperació al desenvolupament donant nocions bàsiques sobre que és la cooperació. El curs es realitza conjuntament amb l'ONG Realidades de Bolívia. Hi han participat 13 persones.

Projectes de cooperació al desenvolupament

Suport i realització de projectes en l'àmbit de la informàtica a Nepal i Bolívia, que han rebut ajuts en el marc de les convocatòries del CCD.

- Cooperació en la introducció de les TIC per a infants, dones i formadors als orfenats de Kathmandu i Bhimphehi, Nepal.
- Cooperació en la introducció de les TIC en l'Observatori de Drets i Centre de Recursos d'Informació del departament de Chuquisaca II.

Projectes de desenvolupament de programari

L'any 2010 l'Obra Social de la Fundació puntCAT, encarregada del domini punt cat ha donat 20.000 € a TxT per a desenvolupar una plataforma d'intercanvi de material informàtic. L'ajut principalment es destinarà a la contractació de dos estudiants de la Facultat d'Informàtica de Barcelona, els qui desenvoluparan el seu projecte final de carrera. El projecte s'anomena Xarxa de Suport a la Reutilització www.xsr.cat, els principals objectius i principis del qual són:

- és un projecte sense ànim de lucre
- desenvolupat sota llicència GNU/GPL de programari lliure
- contribueix a fer un ús més responsable i durable del material informàtic
- dóna suport a trencar la barrera digital
- generar continguts sobre reutilització
- crear interacció entre els internautes
- desenvolupar serveis i continguts que redundin en benefici de tothom.

Com s'hi pot contactar

Tecnologia per a Tothom
c/ Jordi Girona Salgado, 1-3
Campus nord – Edifici B5 (Soterrani 3)
08034 Barcelona
Telèfon: 93 401 41 36
A/e: txt.info@gmail.com (informació general),
acollidatxt@gmail.com (per col·laborar)
<http://txt.upc.cat/>

Universitat Sense Fronteres (USF)

Els seus orígens són fruit de l'evolució de la iniciativa de dos arquitectes a través de la seva tasca de coordinació i col·laboració en l'assignatura Habitatge i Cooperació, de la Càtedra UNESCO-UPC, que s'imparteix a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB). L'assignatura es centra en l'àmbit social de l'arquitectura, especialment en l'accessibilitat, la sostenibilitat i la cooperació.

Per aplicar aquests coneixements es va posar en marxa el projecte Educació per al Desenvolupament, amb el suport –des dels inicis, l'any 2000– del CCD. Aquest projecte de construcció d'escoles i altres infraestructures educatives a Chiquitania (Bolívia) ha mantingut com a eix central l'educació com a motor per al desenvolupament. Al seu voltant s'ha articulat un extens ventall d'actuacions en que intervenen professors i estudiants de diferents disciplines universitàries, que hi aporten els seus coneixements tècnics i professionals.

A més de les activitats pròpies del projecte i dels programes formatius que hi estan vinculats, com és el cas de les assignatures optatives "Habitatge i Cooperació" (1er quadrimestre) i "Tecnologies de baix cost per la cooperació" (2on quadrimestre) i, que s'imparteixen cada any a l'ETSAB, es duen a terme diverses activitats de sensibilització i de difusió. Destaquem molt breument algunes de les accions que han tingut lloc durant aquest darrer període:

Activitats de formació i sensibilització

4 d'octubre de 2010. Presentació de comunicació oral al congrés internacional Rehabilitación y Sotenibilidad. El futuro es posible organitzat pel Col·legi d'Arquitectes Tècnics i Aparelladors de Barcelona CA-ATEB. "Prefabricación en Rehabilitación. Edifici Ca la Dona", Barcelona.

14 d'octubre de 2010. Xerrada RECICLAR CIUDAD Moravia, un proceso de transformación en Medellín, Parque explora, Medellín, Colòmbia.

11 de novembre de 2010. Obertura i moderació de la jornada de debat RECICLAR CIUTAT: Ciutats i regions davant el canvi climàtic. Organitzat per la Càtedra Unesco de Sostenibilitat de la UPC, Terrassa.

12 de novembre de 2010. Col·laboració en el Màster de Restauración de Monumentos. Ponència "Rehabilitació de l'edifici de Ca la Dona", ETSAB, Barcelona.

16 i 17 de novembre de 2010. Participació en les jornades LOW TECH 1 organitzades pel grup de recerca Gicitec de la UPC. Conferències "Tova/Adobe" i "Low Tech i industrialització".

22 de novembre de 2010. Comunicació a CONAMA 2010 Congreso Nacional del Medio Ambiente. "Estudio de emisiones de CO2 en la construcción de la Escuela Waldorf Steiner El Tiller", Valladolid.

22 de novembre de 2010. Col·laboració en el Màster de Sostenibilitat. Ponència "Arquitectura i Cooperació", ETSAB, Barcelona.

30 de novembre de 2011. Conferència a l'ETSAB en el cicle de xerrades Rehabilitar "Ca la Dona. Participació i Sostenibilitat", ETSAB, Barcelona.

27 de gener de 2011. Participació a les jornades d'Arquitectura Social organitzades pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya a Vic. Ponència "L'Altre 90%. Arquitectura Social".

8 de març de 2011. Participació en el Màster de la Universitat Internacional de Catalunya Master International Cooperation: Sustainable Emergency Architecture. Ponència "Barcelona Social Housing".

9 de març de 2011. Participació en el Màster de la Vivenda de la UPC. Ponència "Low Tech i Cooperació", ETSAB, UPC.

23 de març de 2011. Participació en el Màster en Desenvolupament urbà i territorial de la UPC Ponència "Programa Educació per al desenvolupament a Bolívia. 10 anys construint educació", Barcelona.

6 d'abril de 2011. Xerrada sobre els projectes de cooperació realitzats per Universitat Sense Fronteres a la Chiquitanía, Oruro i el Sàhara durant la Setmana de Dia de l'ETSAB.

11 d'abril de 2011. Conferència Architecture and Sustainability als estudiants de la Universitat de Lutsck, en el marc del programa europeu Tempus, ETSAB, Barcelona.

29 d'abril de 2011. Taller de construcció amb Terra – CIAT Bodeguillas Segòvia, en el marc del Màster dels Assentaments Humans de la Universidad Politécnica de Madrid. Suport tècnic al taller i conferències "Construir desde la Cooperación al Desarrollo en entornos Patrimonio de la Humanidad" i "La tierra material de construcción Pasado y Futuro".

19 de maig de 2011. Comunicació en el Congrés de Bioarquitectura organitzat pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Conferència "Low Tech. Tecnologías blandas al alcance de todos", COAC, Barcelona.

19 de maig de 2011. Xerrada a les jornades sobre rehabilitació REHABIMED organitzades per la fira de Construmat. Conferència "El papel de las ONG para el desarrollo en la rehabilitación y el patrimonio", Construmat, Barcelona.

26 de maig de 2011. Diplomatura GENT GRAN. Conferència "Arquitectura i Sostenibilitat", UPC, Terrassa.

30 de maig de 2011. Organització de visites pels barris de La Mina i Bellvitge i la Casa Bloc en el marc del Màster de la Universitat Internacional de Catalunya Master International Cooperation: Sustainable Emergency Architecture.

7 de juny de 2011. Assistència i participació en el 1r. Congreso Ibero-Latinoamericano de la madera en la Construcción (CIMAD'11) a Coimbra, Portugal. Conferència "Prefabricación y rehabilitación". El panel de madera contralaminada en el edificio de Ca la Dona. 1r. premi a la millor comunicació.

15 de juny de 2011. Conferència organitzada pel CRSIB (Centre de Recerca en Salut Internacional de Barcelona) "La prevención del mal de Chagas. Arquitectura y Salud", Hospital Clínic, Barcelona.

28 de juny de 2011. Conferència "Recuperació ambiental de Moravia, Medellín, Colòmbia" en el marc de la jornada d'agroecologia organitzada per AUS-COAC, Barcelona.

Exposicions

Gener 2011. Exposició "L'H x Bolívia. 10 anys de Cooperació x USF" a la Biblioteca de Bellvitge. Presentació dels projectes realitzats per USF a Bolívia amb la col·laboració de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.

Presentació de l'agermanament de la llar d'infants "El Passeig" de l'Hospitalet de Llobregat amb la Guarderia Teresa Laperal González de San José de Chiquitos, Bolívia.

Activitats de cooperació internacional per països

Bolívia

Primera fase del Centro de Atención al Adulto Mayor a San José de Chiquitos. S'ha dut a terme la primera fase del Centre de Dia per a gent gran, contrapart de l'ajuntament de San José de Chiquitos.

Tercera fase de la Universidad Chiquitana UCHI a San Ignacio de Velasco. En el marc del programa Educació per al Desenvolupament a Bolívia s'ha iniciat la tercera fase de la Universidad Indígena Chiquitana, un projecte que s'inicià el 2003 i que ja es troba en funcionament.

Projecte de supressió de barreres arquitectòniques a Oruro. En coordinació amb l'associació catalana Castellví Solidari s'ha dut a terme l'adaptació de tres habitatges per a infants discapacitats i jornades de formació sobre accessibilitat a la Universitat d'Oruro.

Colòmbia

Projecte de recuperació ambiental i transformació urbanística del morro de Moravia. En col·laboració amb la Càtedra Unesco de Sostenibilitat de la UPC s'ha participat en la Setmana de Moravia, un esdeveniment ideat per a reflexionar de forma compartida i participativa mitjançant diverses activitats entre tècnics de Colòmbia, Brasil i Espanya i la població de Moravia sobre el futur del barri. S'han aportat els treballs i maquetes realitzats a l'assignatura "Habitatge i Cooperació" de l'ETSAB com a eina del treball participatiu del barri.

Algèria

Segona fase de la rehabilitació de l'hospital Materno-Infantil de Rabouni. S'ha realitzat la rehabilitació dels danys estructurals de l'hospital Catalunya als camps de refugiats de Rabouni, al Sàhara Occidental en conveni amb el Fons Català de Cooperació i el suport del CCD.

Senegal

Diagnosi i Recollida de Dades per al Planejament urbà al municipi d'Oussouye. En una fase anterior es va realitzar l'aixecament del municipi d'Oussouye. Durant aquest curs, s'han dut a terme diverses propostes de planejament a l'assignatura "Habitatge i Cooperació" de l'ETSAB que es faran arribar al municipi en un proper desplaçament.

Com s'hi pot contactar:

Sandra Bestraten

Departament de Projectes Arquitectònics

ETSAB

Av. Diagonal, 649

08028 Barcelona

Telèfon: 93 263 79 24

A/e: sandra.bestraten@upc.edu

Emili Hormías

Construcció Arquitectònica II

EPSEB, edifici P

Av. Doctor Marañón, 44-50

08028 Barcelona

Telèfon: 93 263 79 24

A/e: emilio.hormias@upc.edu

<http://www.usf.cat/>

Associació WFAE

Associació
WFAE

L'Associació WFAE és una entitat sense ànim de lucre que ha dirigit les seves accions, en els seus diferents àmbits d'actuació,

a la promoció de la integració sociocultural i comunitària; a la formació i l'educació integral com a mecanismes per al desenvolupament de les persones en situació d'especial vulnerabilitat, com un element fonamental per a la convivència pacífica i cívica a Espanya, i al foment del desenvolupament local al Marroc. Des de l'inici (1998), l'entitat neix amb l'objectiu d'implicar diferents sectors socials en la lluita per la integració de la població immigrant, oferint serveis d'assessorament i orientació, però també proporcionant espais d'autoaprenentatge i formació.

Des de l'any 2000, l'entitat col·labora amb l'Associació ALAMAL per al Desenvolupament Cultural i Social a Tànger. Aquesta ha estat la nostra contrapart i ha executat tots els nostres projectes juntament amb el personal expatriat al Marroc.

Dins de l'àmbit local de Catalunya, l'any 2005 s'inaugura a l'Hospitalet de Llobregat el primer Centre Educatiu WFAE, a partir del qual s'ofereixen diferents serveis a la comunitat dirigits a la integració i foment de valors, així com de formació en llengua castellana i catalana per a adults i dones, i suport i reforç escolar a nens i nenes fills de persones immigrades per facilitar la seva inserció en el sistema educatiu espanyol.

Per engegar tots aquests projectes, l'Associació WAFAE compta amb un ampli nombre de persones, treballadores i voluntàries, especialitzades en l'àmbit social i educatiu que ofereixen rigor i professionalitat per donar resposta a un dels sectors més vulnerables de la societat. Les àrees de treball de l'associació són:

Acció social

- Suport a les dones treballadores o en procés d'inclusió sociolaboral.
- Servei de Mediació Intercultural.
- Programa educatiu per a la prevenció del consum de drogues dirigit a nens i nenes, joves i famílies immigrades a Catalunya.
- Prevenció de la infecció per VIH/SIDA entre nens i nenes, joves i dones immigrades.
- Foment de l'ús de les Noves Tecnologies en joves immigrants.
- Classes de llengua i cultura d'acollida dirigides a població immigrada en general.
- Servei de suport al Retorn Voluntari.

Cooperació i sensibilització

Al 2010 hem realitzat els següents projectes de cooperació al Marroc:

- Foment d'una educació bàsica de qualitat, inclusiva i en igualtat a les escoles de la província de Tànger.
- Enfortiment de les capacitats dels joves aturats de la província de Tànger a través de la creació d'un Centre de Formació i Servei d'Orientació i Inserció Laboral amb la participació de joves immigrants residents a Espanya.
- Foment de l'empoderament socioeconòmic entre dones de la província de Tànger a través de la creació d'un servei d'orientació i inserció laboral, formació i creació de Cooperatives i Sensibilització en Drets Humans i Ciutadania.
- Projecte Conta-Cartes: Foment de la Cultura de pau entre escolars de primària i secundària.

Participació en Campanyes de sensibilització locals

Durant l'any 2010, l'Associació WAFAE ha participat en les següents jornades i/o campanyes de sensibilització:

- IX Festa de la Diversitat, Sabadell. El 24/04/2010, al Parc Catalunya.
- Festa del Comerç Just a Santa Coloma de Gramenet. 08/05/2010.
- XVI Festa de la Diversitat de l'Hospitalet de Llobregat. 13/06/2010, al Parc de la Marquesa.

- Solidària, 2ª Mostra de Cooperació Internacional de Terrassa. 10 i 11/04/2010, Fira de Terrassa.
- Festa Major Solidària de Terrassa. 04/07/2010, a la Plaça Nova.
- VI Trobada d'Entitats de la Ciutat de Cornellà, 25 i 26/09/2010, al Parc Princesa.
- XVIII Fira de la Solidaritat de Badalona, 2 i 3/10/2010.
- Fira de la Solidaritat de l'Hospitalet de Llobregat, 18 i 19/12/2010, a la Rambla Just Oliveras.
- Dia Internacional del Migrant, a Barcelona. 13/12/2010, al Moll de la Fusta.

Jornades de sensibilització organitzades per l'Associació WAFAE

- VII Jornada de Participació Intercultural, 18/12/2010, al Casal de Can Tusell. Terrassa.
- VI Jornada d'Interculturalitat i Convivència, 02/12/2010 al Centre Cívic Ca N'Oriac, de Sabadell.
- VIII Coral Infantil Multicultural, 4/12/2010, al Centre Cívic Cotxeres Borrell de Barcelona.

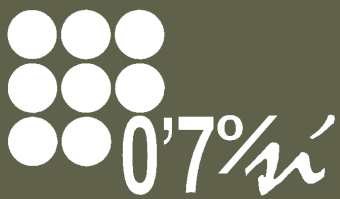
Activitats en universitats

Durant l'any 2010 s'han realitzat diverses col·laboracions amb universitats catalanes:

- **VII Jornada de Voluntariat i Cooperació Internacional**, 01/12/2010 a la Plaça del Mig del Campus Nord de la UPC. Barcelona. Setena edició d'aquesta Jornada.
- **Xerrades de sensibilització sobre la prevenció del consum de drogues i el contagi per VIH.** S'han realitzat dues xerrades a universitats sobre com treballar la prevenció de drogodependències i contagi per VIH/sida amb població immigrada. En concret han estat les següents:
 - Universitat de Barcelona, Facultat de Pedagogia, Campus Mundet.
 - Dia 18/5/2010, de 10 a 12h. Xerrada amb els alumnes de l'assignatura de Tècniques de dinamització en el lleure.
 - Dia 4/11/2010, de 15 a 17h i de 18 a 20 h. Xerrada amb els alumnes de l'assignatura de drogodependències.

Com s'hi pot contactar

Associació WAFAE
Jordi Girona, 1-3
Edifici Omega. Despatx 207
Telèfon: 93 413 75 92
Fax: 93 413 75 91
A/e: wafae@wafae.org
<http://www.wafae.org>

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA